Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Portefeuillen

Et literairt-artistisk Skrivt. Udgivet af Georg Carstensen, 1839-41.

Mere om tidsskriftet på:

https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0087/sknr87538.htm

med link til liste over indekseret skønlitterært indhold.

Tospaltetede sider med indskudte tavler.

Bag i bindet findes omslagene til hæfterne, der udkom hver søndag.

Udarbejdet 2024 af Niels Jensen

Portefeuillen

for

1840.

Redigeret

af

Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp's lithographiske Institut.

Første Bind.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

FREDERIKSBERG KOMMUNEBIBLIOTEKER

Literairt Indhold.

I. Poesie.

II. Fortællinger.

III. Afhandlinger, Skizzer og humoristiske Artikler.

IV. Theatret.

Artistiske Bilag.

Zwei Gedichte.

Nach dem Dänischen des Herrn H. P. Holst.

I.

Wenn mein Auge erlischt.

Wenn mein Auge erlischt,
Wenn, mit Blümchen gemischt,
Meinen Hügel der Rasen bedecket;
Wenn im laubreichen Baum
Auf des Friedhofes Raum
Stille Wehmuth die Nachtigall wecket;

Ist die Ruhe dann mild,
Jede Sehnsucht gestillt?
Wird die Furcht meinen Schlummer nicht stören?
Wird der Geist nach dem Flug,
Der hinüber ihn trug,
Keins der irdischen Güter entbehren?

Was den Schlummer mir stört,
Was die Sehnsucht begehrt,
Was dem Frieden, der Ruh' mich entführet —
Ja, die Seele es ahnt,
Was hinab sie wohl mahnt,
Wo das Leben verwirrend sich rühret.

Ist es, Rose, dein Glanz?
Ist es, Zephyr, dein Tanz?
Oder sind es die mächtigen Globen?
Ist es, Woge, dein Blau?
Ist es, Erde, dein Bau? —
All das seh ich wohl besser dort oben!

Oder Du, deren Herz
Mir in Freude und Schmerz
Mit der Liebe den Muth hat erhalten?
Nein! es wird ja die Zeit,
Deren Lenz uns erfreut,
Nicht die Zukunft verschieden gestalten.

Und was bleibt denn zurück —
Warum trübt sich der Blick,
Wenn am häuslichen Herde er weilet?
O geliebtester Sohn!
Oft sind Thränen mir schon,
Wenn ich Deiner gedachte, enteilet.

Deine Wange, sie blüht,
Und das junge Gemüth
Hat noch keine der Sorgen geschrecket;
Keine giftige Lust
Hat die kindliche Brust,
Deinen Tempel, o Unschuld! beflecket.

Ach, Du ahnest ja nicht,
Wie ein täuschendes Licht
Oft der Unschuld das Grab schon bereitet;
Träumst den lieblichsten Traum,
Wenn im silbernen Schaum
Das Verderben entgegen Dir schreitet.

Ach, Du kennst nicht die Macht,
Die in lockender Pracht
Nichts bescheret als Reue und Schmerzen,
Die das Leben umschleicht,
Deine Seele erreicht,
Und sich ansaugt dem zitternden Herzen.

Sie wird trinken Dein Blut,
Wird Dir beugen den Muth,
Und vielleicht ... ich erlieg' dem Gedanken!
Und umsonst ist mein Flehn,
Dir zur Seite zu stehn,
Dich zu halten im tödtlichen Schwanken!

Wie auf stürmischer Bahn
Ein gebrechlicher Kahn
Wirst Du treiben vor Wogen und Winden —
Ach, wer lenkt Dein Geschick,
Wenn erloschen mein Blick?
Und wie werd' ich den Schlummer denn finden?

Ach, wer lenkt Dein Geschick,
Wenn erloschen mein Blick —
O ich Thor, der den Hafen nicht findet!
Wachet Einer ja dort —
Dessen heiliges Wort
Dir die rettende Heimath verkündet.

II.

Die Gaben.

Wo die Stör durch Holsteins reiche Auen
Ihre Wellen schlingt, erhebt sich kühn
Johann Rantzaus Breitenburg; es schauen
Säcula mit ihr durch Waldes Grün.

Nach dem Baue sind von Gnomenscharen
Gaben, Enkeln heilig, dargebracht;
Eine goldne Spindel sie bewahren,
Und geprägtes Gold aus tiefem Schacht.

Jene als der Frauentugend Zeichen,
Dieses als Symbol mannhafter Treu;
Jede Zukunft wird das Wort erreichen:
„Er ist treu wie Gold!" „Wie Rantzau treu!"

Stolz Geschlecht, deß Blut dem Land geflossen,
Schreck der Feinde und des Reiches Schild!
Wie dem Sänger lebt den Zeitgenossen
Rein in Euerm Enkel Euer Bild.

Ph. Wörishöffer.

Med Mad. Larchers Portrait.

Om meget smukt end straaler fra det Billed:
Du, som ei kjender hendes Blik og Smil,
— Hvor tidt end Skjønhed for Din Sjæl sig stilled, —
Det drømmer dog Du ikke let Dig til!

387.

Farvel.

Novelle af Balzac.

I.

„Op, Deputeret af Centrummet, freemad! Det gjælder om at gaae i Stormskridt, dersom vi ville være ved Bordet paa samme Tid, som de Andre. Løft Benene! spring, Marquis! saadan! det er godt. De springer over Furerne som en sand Hjort!"

Disse Ord bleve fremsagte af en Jæger, som sad ubekymret i en Udkant af Skoven ved Ili-Adam; han havde just oprøget en Havanna-Cigar og ventede paa sin Staldbroder, som uden Tvivl i længere Tid havde været forvildet i Skov-Tykningerne. Fire pustende Hunde, som omringede ham, betragtede saavel som han selv den Mand, til hvilken han henvendte sig. For ret at forstaae denne bebreidende Tale, som gjentoges med Mellemrum maa vi endnu tilføie: at Jægeren var en lille fiirskaaren Mand, hvis fremstaaende Mave forraadte en sand ministeriel Førlighed. Det var ogsaa kun med Møie, at han kunde skræve over Furerne i en nylig afhøstet vidtudstrakt Mark, hvor Stubbene betydeligt generede ham i hans Gang; dernæst, som Tilvært i Smerten, faldt Solstraalerne næsten lodrette paa hans Legeme og sammendyngede der store Sveddraaber.

Omhyggeligt betænkt paa at holde Ligevægt, bøiede han sig snart forover, snart tilbage og efterlignede saaledes Kastene i en Vogn, som støder stærkt. Dette var paa en af de Dage i September Maaned, hvis glødende Ild fuldkommen modner Viindruerne. Veiret bebudede en Storm. Omendskjøndt forskjellige Azur-Rum endnu adskilte de store sorte Skyer imod Horizonten, saa saae man dog lyse Skymasser at nærme sig med en forbausende Hurtighed, idet de udbredte fra Øst mod Vest et let graaligt Teppe. Idet Vinden ikkun bevægede de høiere Luft-Regioner, sammentrykkede Atmosphæren Jordens brændende Uddunstninger mod de nedre Skyelag. Dalen, som Jægeren gjennemkrydsede, var omringet af høistammede Træer, som betoge den al Lufttræk, og havde saaledes en Temperatur som i en Ovn. Heed og taus syntes Skoven at tørste. Fuglene og Insecterne vare stumme; Trætoppene bøiede sig

neppe. Enhver, som endnu kan minde sig Sommeren 1819, maatte have følt Medynk ved den stakkels Ministerielles Qvaler, der svedte baade Blod og Vand for at naae sin gnavne Staldbroder. Bestandig smøgende sin Cigar havde denne udregnet ved Solens Stilling, at det noget nær maatte være henimod Klokken 5 om Aftenen.

„Hvor Pokker ere vi?" sagde den tykke Jæger, idet han tørrede Sveden af Panden og støttede sig ved et Træ paa Marken næsten ligeoverfor sin Staldbroder; thi han følte ikke Kraft nok til at springe over den brede Grav, som adskilte dem.

„Er det mig, Du spørger derom?" svarede leende Jægeren, som laae henstrakt i det høie, guulagtige Græs, der omgav Randen. Han kastede Stumpen af sin Cigar i Graven, idet han udbrød: „Jeg sværger ved St. Hubert, at man ikke paany skal faae mig til at eventyre i et ukjendt Land med en Parlamentsraad, selv om det var med Dig, min kjære Albon, en gammel Skolekammerat!"

„Men Philip, Du forstaaer jo ikke mere Fransk? Udentvivl har Du ladet Din Aand blive tilbage i Siberien," svarede den tykke Mand, idet han kastede et smerteligt comisk Blik paa en Pæl, som befandt sig hundrede Skridt derfra.

„Jeg forstaaer Dig!" svarede Philip, som pludselig reiste sig, greb sin Bøsse og med et Spring stod i Marken og løb henimod Pælen. — „Herigjennem, Albon, herigjennem! en halv Vending til Venstre," tilraabte han sin Staldbroder, idet han med en Armbevægelse viste ham en bred, brolagt Vei. Vei fra Baillet til Ile Adam! svarede han, saaledes ville vi finde i denne Retning Veien til Cassan, som skal forgrene sig med den til Ile=Adam.

„Meget rigtigt, min Oberst," sagde Hr. Albon, idet han satte en Kaskjet paa Hovedet, med hvilken han havde viftet sig.

„Fremad da, min værdige Parlamentsherre," svarede Oberst Philip, idet han peb Hundene sammen, som allerede syntes bedre at adlyde ham, end Øvrighedspersonen, hvem de tilhørte."

„Veed Du vel, Hr. Marquis," svarede den lystige Militair, at vi endnu have over to Miil tilbage? Den Bondeby, som vi kunne skimte hisnede, skal være Baillet."

„Store Gud!" udbrød Marquis Albon, gaa til Cassan, dersom det kan være behageligt for Dig; men Du kommer til at gaae ganske alene. Trods Uveiret foretrækker jeg at oppebie en Hest, som Du vil være saa god at sende mig fra Slottet. Du holder Dig op over mig, Sucy. Vi ville gjøre en smuk lille Jagt, ikke fjerne os fra Cassan og gjennemstreife Strækninger, som jeg kjender. Ja vist! Istedetfor at more os, har Du ladet mig løbe som en Mynde, siden imorges Klokken fire, og hele vor Frokost har kun udgjort to Kopper Melk! O, dersom Du blot fik en Proces ved Hoffet, saa skulde Du komme til at tabe den, selv om Du ogsaa hundrede Gange havde Ret."

Den modløse Jæger satte sig ned paa en af de Afvisere, som vare ved Foden af Milepælen, skilte sig ved sin Bøsse og sin tomme Jagttaske og udstødte et langt Suk.

„Frankrig! see her Dine Deputerede," udbrød leende Oberst Sucy. „O! min stakkels Albon, dersom Du som jeg havde været sex Aar i det Indre af Siberien ...."

Han endte neppe og opløftede Øinene imod Himlen, som om hans Ulykker vare en Hemmelighed imellem Gud og ham.

„Fremad! Marsch!" tilføiede han. „Dersom Du forbliver her, er Du fortabt."

„Hvad vil Du, Philip? Det er en saa gammel Vane hos en Øvrighedsperson! Paa min Ære, jeg er overtruffet! Endogsaa om jeg havde dræbt en Hare!"

De to Jægere frembøde en meget paa=

faldende Contrast. Den Ministerielle var fyrgetyve Aar gammel og syntes ikke at være mere end tredive, imedens den Militære, som var tredive Aar, i det mindste syntes at være fyrgetyve. Begge to vare de decorerede med den røde Roset, en Attribut for Officererne af Æreslegionen. Nogle Totter Haar, sort og hvidt indsprengte, som paa en Skades Vinge, stak frem under Oberstens Kaskjet; smukke blonde Krøller prydede Øvrighedspersonens Tindinger. Den Ene havde en rank Væxt, tør, mager og nervøs og Rynkerne i hans blege Udseende forraadte frygtelige Lidenskaber eller skrækkelige Ulykker; den Anden havde et af Sundhed straalende Ansigt, jovialt og værdigt en Epicuræer. De vare Begge stærkt solbrændte, og deres lange bruungule Læder-Gamascher bare Spor af alle de Grave og Moradser, som de havde gjennemvadet.

„Op," raabte Sucy, „fremad!" Efter en lille Timestid ville vi være i Cassan ved et godt Bord."

„Du maa aldrig have elsket," svarede Statsraaden med en ynkelig comisk Mine, „Du er ligesaa ubarmhjertig som den 304de Artikel i Lovbogen, `den saakaldte Code pénal!"

Philip Sucy skjælvede heftigt; hans høie Pande foldede sig i Rynker; hans Udseende blev i det samme Øieblik ligesaa mørkt, som Himlens. Uagtet en skrækkelig bitter Erindring sammentrak hans Ansigtstræk, græd han dog ikke. Ligesom alle store Mænd vidste han at gjemme sine Folelser i sit Hjertes Dybde, og fandt maaskee, som saa mange rene Characterer, en Skam i at afsløre sine Lidelser, hvor intet menneskeligt Ord var istand til at gjengive deres hele Omfang, og hvor man frygter Bespottelse af Folk, som ikke ville forstaae dem. Hr. Albon havde en af de delicate Sjæle, som gjette Smerterne, og som levende føle den ubehagelige Sindsstemning, hvilken uvilkaarligen er bleven frembragt ved Mangel paa Takt. Han agtede sin Vens Taushed, reiste sig, glemte sin Udmattelse og fulgte ham taus, dybt bedrøvet over at have oprevet et Saar, som sandsynligviis ikke var lægt.

„En Dag, min Ven," sagde Philip, idet han greb hans Haand og takkede ham med en stum Anger i et sønderrivende Blik, „en Dag skal jeg fortælle Dig mit Levvel. Idag kan jeg ikke."

De vedbleve tause at gaae videre. Da Oberstens Smerte syntes at være ophørt, faldt Statsraaden tilbage i sin Udmattelse; og af Instinct, eller bedre, saavidt et udmattet Menneske formaaer, gjennemspeidede hans Øie alle Fordybninger i Skoven; han adspurgte Træernes Toppe, undersøgte Tilgangene og haabede der at opdage et eller andet Herberg, hvor han kunde forlange Gjestfrihed. Idet han kom til en Lysning, troede han, at blive en Skikkelse vaer, som viste sig imellem Træerne. Han stod stille, saae sig meget opmærksomt om og gjenkjendte midt igjennem en uhyre Tykning de grønne og mørke Grene af nogle Granner.

„Et Huus! et Huus!" udraabte han med samme Fornøielse, som en Sømand vilde finde i at raabe: „Land! Land!"

Dernæst skjød han sig langsomt igjennem en dyb Tykning, og Obersten, som var hensunken i et betydningsfuldt Drømmeri, fulgte ham mekanisk.

„Jeg vilde hellere ønske at faae her en Pandekage, noget hjemmebagt Brød og en Stol, end at gaae til Cassan for at søge Divaner, Trøfler og Tokaier-Viin."

Disse Ord vare et Udbrud af Enthousiasme, som undslap Statsraaden ved Synet af en Muur, hvis hvidagtige Farve langtfra skinnede igjennem den brune Masse af Skovens knastede Stammer.

„Ah! Ah! dette her har mig Udseende af at være et eller andet forældet Munkekloster," udbrød paany Marquis Albon, da han ankom til et gammelt, sort Gitter, hvor han

igjennem en stor Park kunde see en Bygning, som var opført i samme Stiil, som den, der fordum anvendtes ved de klosterlige Mindesmærker. — Hvor disse Gavtyve af Munke forstode at vælge en Beliggenhed!

Dette nye Udraab var Udtrykket af den Forundring, som den poetiske Eremitage, der viste sig for hans Blikke, foraarsagede. Huset var beliggende paa Midten af Bjergets bageste Skraaning, Landsbyen Nerville udgjorde sammes Top. Skovens store, hundredeaarige Egetræer, som beskreve en uhyre Cirkel rundt omkring denne Beboelsesplads, afgave her en sand Ensomhed. Den Deel af Bygningen, som tilforn var bestemt for Munkenes Ophold, vendte imod Syd. Parken syntes at indtage et Areal af fyrgetyve Dages Ploieland. I Nærheden af Huset befandt sig en grøn Eng, som heldig var gjennemskaaren af adskillige klare, rindende Bække, ved velanbragte Damme og Cascader, uden at det Hele havde noget kunstigt Udseende. Hist og her hævede sig smukt formede, grønne Træer med forskjelligt Løv. Dernæst paatrykte hensigtsmæssig anbragte Grotter, store Terrasser med Trappe-Afsætninger og forrustne Gelændere dette vilde Thebaide et særegent Stempel. Kunsten havde her ziirligen forenet sin Skaberkraft med Naturens pittoreske Virkninger. De menneskelige Lidenskaber syntes at maatte hendøe ved Foden af disse store Træer, som dækkede Indgangen til et Asyl, bortfjernet fra Verdens Larm, ligesom de ogsaa dæmpede Solstraalernes Ild.

„Hvilken Uorden!" sagde Hr. Albon, efter at have været betaget af det mørke Udtryk, som disse Ruiner gave Landskabet, der ligesom syntes at være slaaet med Forbandelse. Det var som et uheldsvangert, af Mennesker forladt Sted. Vedbenden havde overalt udstrakt sine bugtede Rødder og sit rige Tæppe. Brune, grønne, gule og røde Mosser udbredte deres romantiske Lag over Træer, Bænke, Tag og Stene. De ormstukne Vinduer vare raadnede af Regnen, hullede af Tiden; Balconerne vare styrtede sammen, Terrasserne ødelagte. Nogle Vinduesskaadder vare kun befæstede ved det ene Hængsel. De revnede Døre syntes just ikke at kunne modstaae en Angriber. Grenene paa Træerne i de forsømte Frugthauger vare belæssede med Klynger af skinnende Mispeler; de vare langt udgroede og ufrugtbare. Høit Græs voxede i Alleerne. Disse Levninger opvakte et Billede af henrivende poetiske Virkninger og drømmende Ideer i Tilskuerens Sjæl. En Poet vilde der været hensunken i en dyb Melancholie, ved at iagttage og beundre denne Uorden, fuld af Harmonie, denne Ødelæggelse, som ikke var uden Ynde. I dette Øieblik trængte nogle Solstraaler gjennem Revnerne i Skyerne og belyste ved deres Skin denne halv vilde Scene med tusinde Couleurer; de brune Tagstene glindsede, Mosserne skinnede, phantastiske Skygger bevægede sig henover Engene under Træerne, de døde Farver gjenoplivedes; pikante Modsætninger strede med hverandre; Løvet gjennemskares i sit Farvespil. Pludseligt forsvandt Lyset. Dette Landskab, som syntes at have talt, taug stille og forblev mørkt, eller snarere dunkelt, som det dunkleste Skjær i et Efteraars-Tusmørke.

„Det er den Skjønnes Palais i den sovende Skov," sagde Statsraaden, som nu kun betragtede dette Huus med en Proprietairs Øine.

„Hvem kan det dog tilhøre? Man maatte være en stor Dosmer for ikke at beboe en saa smuk Eiendom."

Strax viste der sig et Fruentimmer under et Nøddetræ, som stod til høire for Gitteret, og, uden at gjøre mindste Støi, passerede hun saa hurtigt forbi ham, som om det kunde have været Skyggen af en Sky. Han forstummede ved dette Syn.

„Nu vel, Albon, hvad feiler Du, spurgte Hr. Soucy.

„Jeg gnider mine Øine for at faae at vide om jeg sover, eller om jeg er vaagen," svarede Øvrighedspersonen, idet han lænede sig ind imod Gitteret, for at see, om han ikke atter kunde opdage Phantomet. Hun er rimeligviis under Figentræet," sagde han, og viste Philip Bladværket af et Træ, som hævede sig over Muren paa venstre Side af Gitteret.

„Hvem mener Du med hun?"

„Naa, hvorfra skal jeg vide det?" svarede Albon. „Der reiste sig nys foran mig," sagde han med dæmpet Stemme, „en høist besynderlig Qvinde. Hun forekom mig snarere at høre hjemme i Skyggernes Rige, end i den levende Verden. Hun er saa utvungen, saa let, saa fri, saa taageagtig, at hun burde være gjennemsigtig. Hendes Gestalt er ligesaa hvid som Melk. Hendes Klædedragt, hendes Øine, hendes Haar ere sorte. Hun betragtede mig i Forbigaaende, og, omendskjøndt jeg aldeles ikke er bange, saa storknede dog hendes ubevægelige kolde Blik Blodet i mine Aarer."

„Er hun smuk?" spurgte Philip.

„Jeg veed det ikke. Mine Øine saae kun hendes Skikkelse."

„Fanden i Vold med en Middagsspise i Cassan," udbrød Obersten, „lader os forblive her. Jeg føler et Barns hele Nysgjerrighed efter at betræde denne forunderlige Eiendom. Seer Du disse rødmalede Vinduesrammer, og disse røde Prydelser, som ere malede paa Vindueskarmene, paa Portene og paa Vinduesskaadderne? Forekommer det Dig ikke, som om det var Djævelens Huus? Han har maaskee arvet Munkene. Op! lader os løbe efter den hvide eller sorte Dame. Fremad!" raabte Philip med en fremkunstlet Munterhed.

I samme Øieblik hørte de to Jægere en Lyd, temmeligt liig den, som en Muus giver, naar den er kommet i Fælden. De lyttede. Lovet af nogle affaldne Birketræesblade lød under Stilheden som den sagte Rislen af en bevæget Bølge; men, omendskjøndt de lyttede meget opmærksomt for at gribe en eller anden ny Lyd, forblev Jorden ikke desto mindre taus, og bevarede den Ubekjendtes Skridt, dersom hun iøvrigt havde gaaet.

„See her, det er forunderligt," raabte Philip, idet han forfulgte Omridsene, som Muren omkring Parken beskrev.

De to Venner naaede snart en Allee i Skoven som førte til Landsbyen Chaunry. Efterat være gaaet op af denne Vei, der førte imod Routen til Paris, stode de foran et stort Gitter, og saae herfra Hovedfacaden af denne mysterieuse Bolig. Fra denne Side viste Uordenen sig paa sin høieste Spidse. Uhyre Revner gjennemfurede Muren paa de tre Beboelses-Afdelinger, der vare byggede i en Trekant. Bunker af Tagstene og Skiferstene vare sammendyngede paa Jorden, og de aabne Tage tydede paa en total Forsømmelse. Nogle Frugter vare faldne fra Træerne, hvor de laae og raadnede, da man ikke opsamlede dem. En Ko græssede midt igjennem Græs-Plainerne, og nedtraadte Blomsterne i Haugebederne, imedens en Gjed afgnavede de grønne Druer og de fine Blade paa en Viinranke.

„Her danner Alt Harmonie, og Uordenen er paa en vis Maade organiseret," sagde Obersten, som trak i Kjæden til en Klokke; men Klokken var uden Knevel. De to Jægere hørte ikke andet, end en besynderlig skarp Lyd af en forrustet Fjeder. Uagtet meget forfalden modstod den lille Dør, som var anbragt i Gitteret, ikke destomindre Philips Bestræbelser.

„Ho, ho! Alting her begynder at blive yderst morsomt," sagde han til sin Staldbroder.

„Dersom jeg ikke var Øvrighedsperson," svarede Albon, „saa vilde jeg troe, at den sorte Qvinde var en Hex."

Neppe havde de udtalt disse Ord, førend

Koen kom til Gitteret og viste dem sin varme Snude, som om den følte Trang til at see menneskelige Skabninger, hvorpaa strax en Qvinde, dersom iøvrigt dette Navn kan tilkomme det uforklarlige Væsen, reiste sig op bagved en Riisdynge og trak Koen ved dens Toir. Denne Qvinde bar om Hovedet et rødt Tørklæde, hvorfra stjal sig nogle Totter blondt Haar, temmelig liigt Blaar paa et Rokkehoved. Hun bar intet Halstorklæde. Et grovt uldent Skjørt med afvexlende sorte og graae Striber, nogle Tommer for kort, beskyttede kun slet hendes Been. Man kunde falde paa at troe, at hun hørte til en af de røde Stammer, som Cooper saa meget omtaler; thi hendes Been, Hals og nøgne Arme syntes ligesom at være overtrukne med Muursteensfarve. Ingen Straale af Bevidsthed oplivede hendes eenfoldige Træk. Hendes blaagraae Øine vare uden Ild og brustne. Nogle enkelte hvide Haar maatte tjene hende istedetfor Øienbryn. Omridsene af hendes Mund hævede sig saaledes, at man derigjennem kunde see en Rad ujævne, skjæve Tænder, men af en Hvidhed, som kunde de have tilhørt en Hund.

„Seer Du Fruentimmeret?" udbrød Hr. Soucy. Hun nærmede sig langsomt til Gitteret, idet hun med en fjantet Mine betragtede de to Jægere, ved Synet af hvilke der undslap hende et tvungent smerteligt Smiil.

„Hvor ere vi? Hvad er dette for et Huus? Hvem tilhører det? Hvem er De selv? Er De herfra?" Til disse, som til en Mængde andre Spørgsmaal, der afvexlende bleve rettede imod hende af de to Venner, svarede hun kun ved en strubeagtig Grynten, som mere syntes at tilhøre et Dyr, end en menneskelig Skabning.

„Seer Du ikke, at hun baade er døv og stum," sagde Øvrighedspersonen.

„Bons-Hommes!" udraabte Landsbypigen.

„Ah! hun har Ret. Dette kunde meget vel være det gamle Kloster Bons-Hommes," sagde Hr. Albon.

Spørgsmaalene fornyedes. Men som et egensindigt Barn blev Landsbypigen vred, legede med sin Top, dreiede Toiret om paa Koen, som atter gav sig til at græsse, betragtede de to Jægere og gjennemgik nøie de forskjellige Dele i deres Paaklædning; hun hvinede, skjældte og kaglede som en Høne, men hun talede ikke.

„Dit Navn?" spurgte Philip, idet han saae stivt paa hende, som om han vilde have forhexet hende.

„Genevieve," svarede hun med en dyrisk Latter.

„Hidtil er Koen den fornuftigste Skabning, som vi have faaet Øie paa," udbrød Øvrighedspersonen. „Jeg vil affkyde min Bøsse for at kalde paa nogle Folk."

I det samme Øieblik som Hr. Albon greb efter sit Vaaben, standsede Obersten ham ved en Armbevægelse og pegede med Fingeren paa den Ubekjendte, som saa levende havde spændt deres Nysgjerrighed. Dette Fruentimmer syntes at være nedsunken i en dyb Betragtning og kom med langsomme Skridt fra en temmelig bortliggende Allee, saaledes at de to Venner havde Tid til at betragte hende nøiere. Hun var klædt i en ganske afslidt sort Silkekjole. Hendes lange Haar faldt i utallige Krøller ned over hendes Pande og hendes Skuldre, og bølgede ned over hendes Taille, idet de tjente hende istedet for et Shavl. Udentvivl vant til denne Uorden, var det sjeldent, at hun lagde sit Haar til hver sin Side af Tindingerne; men naar det skeete, saa rystede hun Hovedet med en stærk Bevægelse, som hun ikke behøvede at bevæge sig to Gange for at skille sin Pande og Øine ved dette tykke Slør. Hendes Bevægelse havde desforuden, ligesom hos Dyrene, denne beundringsværdige mechaniske Sikkerhed, hvis Hurtighed maatte synes som et Underværk hos et Fruentimmer. De to forundrede

Jægere saae hende springe op paa en Green i et Æbletræ og at holde sig fast paa samme med en Fugls Lethed. Hun tog der nogle Frugter, spiste dem, og lod sig dernæst falde til Jorden med samme utvungne Smidighed, som man beundrer hos et Egern. Hendes Lemmer vare i Besiddelse af en Elasticitet, som betog selv hendes mindste Bevægelser Synet af al Ovne og Anstrengelse. Hun legede i Græsset, tumlede sig omkring der, som om det kunde have været et Barn; derpaa strakte hun pludseligt Fødder og Hænder fra sig, og laae henstrakt i Græsset med samme Frihed, Ynde og Naturlighed som en ung Kat, der ligger indsovet i Solen. Da Tordenen begyndte at buldre i det Fjerne, vendte hun sig pludselig, og lagde sig paa alle Fire med samme miraculeuse Behændighed som naar en Hund lytter ved en Fremmeds Ankomst. Ved denne bizarre Attitude skilte hendes sorte Haarvext sig pludselig i to brede Dele, som faldt til hver sin Side af Hovedet og tillode vore to Tilskuere af denne besynderlige Scene, at beundre et Par Skuldre, hvis Omrids havde en udsøgt Fiinhed, og hvis hvide Hud skinnede som Dugperlerne paa Engen. Halsen i Særdeleshed tildrog sig Opmærksomhed ved sin sjeldne Fuldendthed. Det var let at see, at dette Fruentimmer var beundringsværdigt smukt skabt. Hun udstødte et smerteligt Skrig og reiste sig pludseligt op. Hendes Bevægelser verlede saa yndefulde og udførtes saa behændigt, at hun ikke syntes at være en menneskelig Skabning, men snarere en af disse Luftens Piger, hvilke Ossian har forherliget i sine Poesier. Hun gik hen til en Dam, rystede ganske let en af sine Fødder, for at befrie den fra Skoen, og syntes at finde Behag i at dyppe den Alabastes hvide Fod ned i Kilden, hvor hun uden Tvivl beundrede den bølgeformige Bevægelse som hun deri frembragte, og som lignede Skinnet af Ædelstene. Derpaa knælede hun ved Bredden af Bassinet, hvor hun morede sig som et Barn ved at dyppe sine lange Lokker for igjen hurtigen at trække dem op, og at see Vandet, hvormed de vare betyngede, at falde ned fra dem i Draaber, som, gjennemskaarne af Dagskjæret, dannede ligesom Perler i en Rosenkrands.

„Dette Fruentimmer er tosset," udbrød Parlamentsraaden.

Et hæs Skrig, udstødt af Genevieve, gjenlød, og syntes ligesom rettet til den Ubekjendte, som fattede sig hurtig, idet hun strøg Haarene til hver sin Side af Ansigtet. I dette Øieblik kunde Obersten og Hr. Albon tydeligen see Ansigtstrækkene paa dette Fruentimmer, som, da hun saae de to Venner, løb med nogle Spring til Gitteret med en Hinds Lethed.

„Farvel!" sagde hun med en blød og harmonisk Stemme, men uden at denne Melodie, som begjerligen hørtes af Jægerne, syntes at afsløre hverken den mindste Følelse eller den ubetydeligste Idee.

Hr. Albon beundrede de lange Øienhaar, hendes meget tætte sorte Øienbryn, en Hud af en blændende Hvidhed, og endog uden den allerletteste røde Nuance. Smaae, blaae Aarer gjennemskare blot hendes hvide Teint. Da Parlamentsraaden vendte sig imod sin Ven for at meddele ham den Forundring, som Synet af denne besynderlige Qvinde indgav ham, fandt han ham henstrakt i Græsset og ligesom død.

Hr. Albon affyrede sit Gevær i Luften for at kalde Folk til, og raabte Til Hjælp! idet han forsøgte at reise Obersten. Ved Lyden af Knaldet bortflygtede den Ubekjendte, som var forbleven ubevægelig, med en Piils Hurtighed, udstødte rædsomme Skrig som et saaret Dyr og tumlede om i Engen, idet hun gav Tegn paa en dyb Skræk. Hr. Albon hørte den rullende Lyd af en Caleshe paa Veien fra Isle-Adam, og anraabte de Forbikjørende om Bistand, idet han viftede med sit Lommetørklæde. Strax dreiede Vognen af til Bons-Hommes, og Hr. Albon gjenkjendte

sine Naboer, Herr og Madame Bueil, som ilede med at stige ud af Vognen, for at tilbyde den til Øvrighedspersonen. Madame Bueil havde af en Hendelse en Flacon med styrkende Essents, som man lod Hr. Soucy indaande. Da han aabnede Øinene, rettede han dem imod Engen, hvor den Ubekjendte vedblev at løbe skrigende omkring, og der undslap hende utydelige Udbrud, men som opvakte en Følelse af Skræk; derpaa tillukkede han paany Øinene og gjorde en Bevægelse med Haanden, som om han vilde bede sin Ven at befrie sig fra dette Syn. Hr. og Madam Bueil gav Statsraaden fri Raadighed over deres Vogn, og sagde forbindtlig til ham, at de ønskede at fortsætte deres Promenade tilfods.

„Hvo er da denne Dame?" spurgte Øvrighedspersonen, idet han viste hen paa den Ubekjendte.

„Man antager, at hun er kommet fra Maulins," svarede Hr. Bueil. „Hun kalder sig Grevinde Vandiere. Man har sagt, at hun var gal; men, eftersom hun først har opholdt sig her i to Maaneder, kan jeg ikke indestaae for Sandheden af disse Rygter."

Herr Albon takkede Herr og Madame Bueil og reiste til Cassan.

„Det er hende," sagde Philip, da han igjen kom til sig selv.

„Hvem?" spurgte Albon.

„Stephanie, ah, død og levende, levende og gal; jeg har troet, at det vilde blive min Død."

Den besindige Øvrighedsperson, som vurderede Betydningen af den Crisis, der havde bemægtiget sig hans Ven, vogtede sig vel for at udspørge eller irritere ham. Han ønskede ivrigen at komme til Slottet; thi den Forandring, som han iagttog i Trækkene ligesom i Oberstens hele Person, lod ham befrygte, at Grevinden havde meddeelt Philip sin frygtelige Sygdom.

Saasnart Vognen naaede til Indgangen ved Isle-Adam, sendte Albon en Tjener til Slotslægen, saaledes at i samme Øieblik som Obersten var kommen tilsengs, befandt ogsaa Doctoren sig ved Hovedgjerdet af hans Leie.

„Dersom Obersten ikke havde været saa godt som fastende," sagde Saarlægen, „saa var han død, hans Udmattelse har reddet ham." —

Efterat have anordnet de første Forholdsregler, som man skulde følge, gik Doctoren bort for selv at tilberede en beroligende Drik. Den næste Morgen var Hr. Sucy bedre; men Doctoren havde selv villet vække ham.

„Jeg vedgaaer for Dem, Hr. Marquis," sagde Lægen til Hr. Albon, „at jeg har frygtet for en Hjerne-Rystelse. Herr Sucy har faaet en meget heftig Hjerne-Rystelse. Hans Lidenskaber ere meget levende, men hos ham er det første Anfald afgjørende. Imorgen vil han maaskee være uden Fare."

Doctoren havde ikke taget Feil, og den følgende Dag tillod han Øvrighedspersonen at gjensee sin Ven.

„Min kjære Albon," sagde Philip, som greb hans Haand, „jeg venter en Tjeneste af Dig! løb hurtig til Bons-Hommes! Skaf Dig Underretning om Alt det, som kunde angaae den Dame, vi have seet der, og kom hastig tilbage; thi jeg tæller Minutterne."

Herr Albon kastede sig paa en Hest og gallopperede lige til det gamle Munkekloster. Da han ankom dertil, saae han foran Gitteret en stor, tør Mand med et meget behageligt Udvortes, og som svarede bekræftende, da Øvrighedspersonen spurgte ham, om han beboede dette forfaldne Huus. Hr. Albon fortalte ham Grunden til sit Besøg.

„Hvordan, min Herre!" udbrød den Ubekjendte, „skulde det være Dem, som har affyret det fatale Skud? De kunde have dræbt min stakkels Syge."

„Aa, min Herre, jeg skjød i Luften."

„De vilde have gjort mindre Ondt imod Grevinden, dersom De havde truffet hende."

„Velan! saa have vi Intet at lade hinanden høre; thi Synet af Eders Grevinde kunde have dræbt min Ven, Herr Sucy."

„Skulde det være Baron Philip von Sucy," udbrød Doctoren foldende sine Hænder. „Har han været i Rusland ved Overgangen af Beresina?"

„Ja!" svarede Albon, „han blev fanget af Kosakkerne og ført til Siberien, hvorfra han er kommet tilbage for omtrent elleve Maaneder siden."

„Træd indenfor, min Herre," sagde den Ubekjendte, idet han førte Øvrighedspersonen ind i en Sal, som var beliggende i Stue-Etagen af Beboelsesleiligheden, hvor Alt havde Udseende af en forstyrrende Ødelæggelse. Kostbare Porcellainsvaser laae ituslagne ved Siden af et Stueuhr, hvis Futteral var skaanet. Silkegardinerne, som vare ophængte foran Vinduerne, vare iturevne, imedens det dobbelte Mousselins Gardin var forblevet urørt. —

„De seer," sagde han til Hr. Albon, da de traadte ind, „de Ødelæggelser den fortryllende Skabning, for hvem jeg har opoffret mig, har begaaet. Det er min Niece. Uagtet min Kunsts Afmagt, haaber jeg dog en Dag atter at kunne gjengive hende Fornuften, idet jeg forsøger en Methode, som jeg uheldigviis kun kan betjene mig af hos meget rige Folk.

Dernæst fortalte han, som alle Personer, der leve i Eensomheden, som Bytte for en stedse tilbagevendende Smerte, med megen Vidtløftighed efterfølgende Hendelse til Øvrighedspersonen, hvis Fortælling er bleven renset og befriet fra de talløse Afstikkere, som Fortælleren og Statsraaden tillode sig.

Henimod Klokken 9 om Aftenen forlod Marschal Victor Høiderne ved Studzianka, som han havde forsvaret hele Dagen den 28de November 1812, og efterlod der et Tusind Mand, som det blev overdraget til det sidste Øieblik at beskytte de to Broer, som vare slaaede over Beresina, og som endnu holdt sig. Denne Arrieregarde havde opoffret sig, idet den forsøgte at frelse en uhyre Skare af Efternølere, som vare stivnede af Kulden, og som haardnakket nægtede at forlade Armeens Bagage. Denne høimodige Trops Heltemod var imidlertid forgjæves. Soldaterne, som strømmede i Masse til Beresinas Bredder, forefandt der til deres Ulykke en uhyre Mængde Vogntøier, Kasser og alle Slags Meubler, som Armeen havde været nødtvungen til at forlade, idet den iværksatte sin Overgang den 27de og 28de November. Arvinger til uventede Rigdomme, leirede disse Ulykkelige, som Kulden havde berøvet Sandserne, sig i de tomme Bivouakker, itusloge Armeens Materiale for deraf at opføre Hytter, antændte Ild med Alt, hvad som faldt dem i Hænderne, slagtede Hestene for at forskaffe sig Føde, afreve Klædet eller Lærredet paa Vognene for at bedække sig dermed og lagde sig til at sove, istedetfor at fortsætte deres Marsch, og roligen om Natten at overskride denne Beresina som en utrolig Hendelse allerede havde gjort saa uheldsvanger for Armeen. Disse stakkels Soldaters Følesløshed kan kun fattes af dem, som kunne erindre sig at have gjennemvadet disse vidtløftige Snee-Ørkener, uden anden Drik end Sneevand, uden anden Seng end et Sneeleie, uden anden Udsigt end en Sneehorizont, uden anden Næring end Snee eller nogle frosne Rødbeder, nogle Haandfuld Meel eller lidt Hestekjød. Næsten døde af Sult, Tørst, Udmattelse og Søvn, ankom disse Ulykkelige til en Plads, hvor de forefandt Brænde, Ild, Levnetsmidler, en utallig Mængde forladte Equipager, Bivouakker, kort sagt en ganske improviseret By. Landsbyen Studzianka var fuldkommen bleven nedrevet, udstykket og forflyttet fra Høiderne ned til Dalen. Hvor beklagelig og vovelig denne Beliggenhed end maatte være, saa smilede dog

dens Elendigheder og Farer til Folk, som kun saae foran sig Ruslands skrækkelige Ørkener: det var et stort Hospital, som kun havde en Tilværelse af 24 Timer. Kjede til Livet eller Følelsen af et uventet Gode, gjorde denne Menneskemasse uimodtagelig for enhver anden Tanke, end Rolighed. Uagtet Russernes Artillerie paa den venstre Fløi skjød uden Ophold paa denne Masse, der viste sig som en stor Plet midt i Sneen, snart sort, snart skinnende, forekom disse utrættelige Kugler den af Kulde stivnede Mængde kun som en Gjenvordighed mere. Det var ligesom et Uveir, hvis Lynild var foragtet af Alle, fordi den kun hist og her kunde ramme nogle Døende, Syge, eller endogsaa kun nogle maaskee allerede Døde. Hvert Øieblik ankom Efternølerne skareviis. Disse ligesom omløbende Cadavere adskilte sig hurtig, og gik fra Ildsted til Ildsted for at tilbetle sig en Plads; men, som oftest tilbageviste, forenede de sig paany for at erholde ved Magt en Gjæstfrihed, som ellers var blevet negtet dem. Døve imod nogle Officerers Stemme, som forudsagde dem Døden den næste Dag, bortødslede de Summen af det fornødne Mod til at kunne passere Floden, for at opføre sig et Tilflugtssted for en Nat og nyde et øieblikkeligt ynkeligt Maaltid. Denne Død, som ventede dem, forekom dem ikke mere som noget Onde, da den endnu levnede dem en Times Søvn. De gave kun Navnet Onde til Hunger, Tørst og Kulde. Naar der hverken fandtes Brænde, Ild, Telt eller Tilflugtssted, reiste der sig frygtelige Kampe imellem dem som vare berøvede Alt, og de Rige, som besad et Opholdsted. De Svageste bukkede under. Tilsidst indtraf et Øieblik, hvori nogle af Russerne fordrevne Mennesker kun havde Sneen til Bivouak, hvori de lagde sig for aldrig mere at staae op. Uformærket blev denne Masse af næsten tilintetgjorte Mennesker saa sammendynget, saa slov, saa ligegyldig eller maaskee saa lykkelig, at Marschal Victor, som havde været deres heltemodige Forsvarer, idet han modstod tyve Tusinde Russer, der bleve commanderede af Witgenstein, blev nødsaget til at aabne sig en Gjennemgang ved Magt midt imellem denne Skov af Mennesker, for at forskaffe sig en Overgang over Beresina for de fem Tusinde Tappre, som han førte til Keiseren. Disse Ulykkelige lode sig hellere knuse, end rokke af Stedet, og udaandede i Taushed, idet de smilede til deres udslukte Ild uden at tænke paa Frankrig.

Først Klokken ti om Aftenen befandt Hertugen af Belluno sig paa den anden Side af Floden. Førend han bemægtigede sig Broen, som førte til Zembrin, betroede han Arrieregardens Skjebne ved Studzianka til Eblé, denne Frelser for alle dem, som havde overlevet Gjenvordighederne ved Beresina. Det var omtrent ved Midnat at denne store General, fulgt af en behjertet Officier, forlod den lille Hytte, som han besad ved Broen, og gav sig til at betragte det Skuespil, som Leiren frembød, der laae imellem Bredderne af Beresina og Veien fra Borizof til Studzianka. Russernes Kanoner, som havde ophørt med deres Torden; utallige blege Ildflammer, som midt i disse Sneedynger, ikke syntes at kaste noget Lys fra sig, beskinnede hist og her Figurer, som ikke havde noget menneskeligt Udseende. Omtrent tredive Tusinde Ulykkelige, henhørende til alle de Nationer, som Napoleon havde kastet ind i Rusland, befandt sig her, bortspillende deres Liv med en dyrisk Ligegyldighed.

„Lader os frelse Alt dette," sagde Generalen. „Imorgen ville Russerne være Herre over Studzianka. Vi maae da brænde Broen i det Øieblik, naar de komme tilsyne. Saaledes, Mod! min Ven. Ban Dig Vei lige indtil Høiderne. Siig til General Fournier, at han hurtig maa forlade sin Stilling; han maa gjennembryde hele denne Menneske-Masse og passere Broen. Naar Du har

seet ham tiltræde sin Marsch, følger Du ham. Hjulpet af nogle Invalider opbrænder Du uden Barmhjertighed Bivouakerne, Bagagen Munitionsvognene, Vogntrodset og Alt. Jag denne Menneske-Masse over Broen! Tving Alt, hvad der har to Been, til at flygte til den modsatte Flodbred. Ildspaasættelse er nu vort sidste Tilflugtsmiddel. Dersom Berthier havde ladet mig ødelægge denne fordømte Bagage, saa vilde denne Flod ikke have opslugt Andre, end mine stakkels Pontonnerer, disse halvhundrede Helte, som have frelst Armeen, og som man vil forglemme."

Generalen slog sig for Panden og forblev taus. Han følte, at Polen vilde blive hans Grav, og at ingen Stemme vilde hæve sig til Gunst for disse ophøiede Mennesker, som stode i Vand, i Beresinas Vand, for der at nedramme Faskiner til Broen. En Eneste af dem lever endnu, eller rettere, hensmægter forglemt i en Landsbye. Adjutanten afreiste. Neppe havde denne høimodige Officeer gjort hundrede Skridt imod Studzianka, forend General Elbé vækkede flere af sine afkræftede Pontonnerer, og begyndte sit Barmhjertighedsværk med at opbrænde de omkring Broen oprettede Bivouakker, og tvang saaledes de Sovende, hvoraf han var omringet, til at passere Beresina. Imidlertid var den unge Adjutant ikke uden Møie ankommen til det eneste Træhuus, som endnu stod opreist ved Studzianka.

„Er denne Hytte heelt opfyldt, Kammerat?" sagde han til en Mand, som han traf udenfor.

„Dersom De kommer derind," saa vil De være en dygtig Militair," svarede Officeren uden at vende sig om, og uden at aflade med at afhugge Træværket paa Huset med sin Sabel.

„Er det Dig, Philip," sagde Adjutanten, som paa Lyden af Stammen gjenkjendte en af sine Venner.

„Ja. Ah! Ah! Det er Dig, Du Gamle," gjensvarede Herr Sucy, der betragtede Adjutanten, som kun var i en Alder af 23 Aar, ligesom sig selv." Jeg formodede Dig paa den anden Side af denne indviede Flod. Kommer Du for at bringe os Kage og Confekt til vor Dessert? Du skal blive vel modtaget," tilføiede han, idet han af et Træ rev noget Bark, som han gav sin Hest, istedet for Foder.

„Jeg søger efter Eders commanderende Officeer for at underrette ham om, fra General Elbé, at han skal defilere gjennem Zembin. De selv har neppe Tid til at gjennembryde denne Masse af ynkelige Mennesker, som jeg i Dieblikket vil tvinge til at marschere bort ved at sætte Ild."

„Du bringer mig Blodet i Ansigtet! Din Nyhed ængster mig. Jeg har to Venner at frelse! Ak, uden disse to Smaapiger, Gamle, var jeg allerede død. Det er for Deres Skyld at jeg drager Omsorg for min Hest, og at jeg ikke spiser den. Jeg beder, har Du ikke en Brødskorpe. Allerede i tredive Timer har jeg Intet nydt, og jeg har stridt som en Fortvivlet, for at vedligeholde den Smule Varme og Mod, som jeg endnu har igjen.

„Stakkels Philip! Intet! Intet! Men der er Din General!"

„Forsøg ikke paa at gaae derind. Denne Lade indeslutter vore Saarede. Stiig endnu noget høiere, saa støder Du til Høire paa en Art Svinesti, der er Generalen! Farvel, min brave Kammerat. Maaskee skulle vi ei mere sees paa Ballerne i Paris!"

Han havde neppe endt disse Ord, forend Nordenvinden i samme Dieblik rasede med en saadan Haardnakkenhed, at Adjutanten gik for ikke at stivne af Kulde og at Læberne paa Major Philip næsten frøs sammen. Snart herskede Taushed. Den blev kun afbrudt ved Sukke, som hørtes fra Huset og ved den dumpe Støi, som Herr Sucy's Hest gjorde, idet den afgnavede af Sult og Raserie den frosne Bark paa de Træer, hvoraf Huset var opbygget. Majoren stak Sablen i Skeden, og greb i Tøilen paa det herlige Dyr, som han havde forstaaet at bevare sig, og rev den, uagtet dens Modstand, fra den usle Føde, hvorefter den syntes saa begjærlig.

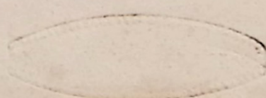
„Afsted, Bichette! afsted. Det er kun Dig, allene, min Smukke, som kan frelse Stephanie. Gaa, senere hen vil det blive os tilladt at hvile, ja udentvivl at døe."

Görbitz del.

WEDEL JARLSBERG

Norges Statholder

Em. Bærentzen & Co. lith. Inst.

To Breve fra Chamisso
til Andersen i Kjøbenhavn.

1.

Berlin den 21 Juni 1836.

Med Glæde, dyrebare Ven, lykønsker jeg Dem til Deres Improvisator, idet jeg aflægger Dem min hjertelige Tak for saa mangen venlig Skrivelse, som jeg har været lad og uhøflig nok til at lade ubesvaret. Særdeles velgjørende er den uskyldige og kydske Bog. Denne Side maa jeg først fremhæve, fordi den staaer saa ganske i Modsætning til de betydeligere Frembringelser i den nyere Tid, der, om de end tiltvinge sig Opmærksomhed, dog ere høist bedrøvelige. Jeg regner hertil alle de franske Romaner, der ere komne mig for Øie: Nôtre dame de Paris. La salamandre. La peau de chagrin. Le père Goriot. Un secret. L'âne mort et la femme guillotinée o. a. Her findes rædselvækkende, dybtindtrængende Blik i det menneskelige Hjertes og Menneskesamfundets Fordærvelse, men det er en trøsteslos Verden, en Nat, bag hvilken der ikke straaler nogen Sol; Miltons Satan vil paa sine Kæmpevinger svinge sig gjennem et Intet, men det kan ikke bære ham, og han styrter igjennem et uigjennemtrængeligt Mørke. Det saakaldte unge Tydskland har kun vakt Opmærksomhed ved den Harme, det har fremkaldt. En forvorpen Nedbryden og Nedriven, den Gjenopbyggen, uden Plan og Udsigt dertil. En væmmelig Usædelighedens Philosophie eller vel endogsaa Religion, som i slæbende Fortællinger bæres af Trædukker, Papiirfigurer uden Kjød og Blod, uden Liv. Herimellem ville vi dog ikke regne Heine. Han er unægtelig en Digter; hvad han skaber, det lever, og hvem han rører ved, det være sig en Kat eller et Menneske, træder ud af Papiret og giver sig til Priis for Spot eller Beundring.

Paa en saadan dunkel Grund, som eg bestandig maatte mindes om, tager Deres muntre Billed sig kosteligt ud, og vi elske det og den kjære Digter, der har skrevet det. Alt er friskt, levende og elskværdigt. Alt er følt og seet, og Livet har Intet af denne Tiecks saa fortrædelige Klogskab, som han altid lader sine kjød- og blodløse Titularmennesker udkramme. Barndoms- og Ungdomsaarene ere især lykkedes Dem fortræffeligt, ligeledes Livet hos Excellencen; Sangerinden og den lille Abbedisse ere ligesaa skjønne som sande Figurer; kun Historien om den blaae Grotte forekommer os noget utrolig. Jeg vilde gjerne skrive mere til Dem derom, men jeg har ikke Bogen ved Haanden; den circulerer i det Dem bekjendte literaire Selskab, hvor den finder det største Bifald. I Særdekeshed er Gaudy, der nylig er vendt tilbage fra Italien og har udgivet sit Romertog, henrykt derover. Veed De vel, at jeg kunde være forfængelig af først at have indført Dem i Tydskland, en Fortjeneste, som jeg ikke har noget imod, at Deres Oversætter tilskriver mig. Forresten vil den næste tydske Musenalmanak vise, at jeg endnu tænker paa Dem: „bag Ellekrattet nede."

Hvad mig angaaer, min dyrebare Ven, er jeg en gammel syg Mand, der, foruden andre Sandser, nu næsten har mistet min Stemme. Jeg skriver dette meget flygtigt til Dem, i Begreb med at afreise til de schlesiske Bjerge, hvorhen man sender mig for at indaande en anden Luft. — Til Bedring har jeg slet ingen Udsigt, men vel til en forlænget svagelig Alderdom. Det er just ikke efter mit Sind; alligevel er jeg munter og veltilmode og nyder med fuld Bevidsthed og hjertelig Tak al den Lykke, der er bleven mig til Deel, og al den Velvillie og Kjærlighed, hvormed man fra alle Sider kommer mig i Møde, og som ved den nye Udgave af mine samlede Skrifter igjen har faaet Leilighed til at yttre sig. Det er sandelig skjønt at være elsket

og den Lykke nyder jeg rigt belønnede Sanger i fuldeste Maal. Jeg havde gjerne sendt Dem en Bog, men jeg er ikke istand dertil, jeg gaaer ikke ud, seer Ingen. Jeg tilbringer min Tid med at hoste og hvile og kan ikke tænke paa Noget. — Jeg har været saa lykkelig at udfinde mig en Beskjæftigelse, som passer godt for mig i min nuværende Svagelighed, og som jeg til enhver Tid kan tage for og igjen lægge hen: det er et linguistisk Studium; jeg lærer nu paa det Ivrigste Havaii-Sproget, for engang at kunne føie Grammatik og Lexicon, som endnu mangle, til de allerede kjendte Grene af denne Sprogstamme. I min Reise laae der et Kald for mig til om muligt at udfylde de Huller, som Vilhelm v. Humboldts Død havde ladet aabne. Han havde nemlig udbredt sine Sprogforskninger fra Indien af over Java til Sydhavsøerne, og hvad jeg foretager mig, er at optage det sidste Led af den afbrudte Kjede. — Jeg bliver afbrudt og maa slutte, da jeg har offret Dem de sidste Øieblikke før min Reise. Lev De vel, elsk og digt. Vær frisk og sund og bevar i venlig Erindring en gammel Ven,

Deres Oversætter
Ad. v. Chamisso.

2.

Berlin den 5te Aug. 1835.

Min unge Ven, Studenten Johannes Horkel, er Overbringeren.

Dyrebare, ærede Ven!

De har gjort en træt gammel Mand en stor Glæde med deres: „Kun en Spillemand" og jeg bringer Dem min oprigtige Tak for denne venlige Gave. Det er igjen Børneaarenes fulde, vidunderlige Poesie — uforligneligt! Det gjør Dem Ingen efter i denne modbydelige Tid, og De hører med Grund til Yndlingsforfatterne i Tydskland. At deres denne Gang noget sygelige Helt i visse Maader henvisner, er vel begrundet i Anlæget, men det er ikke just velgjørende og kunde let forlede til den Mistanke, at De, hans alter ego, vilde ivre mod Skjebnens Uretfærdighed. Lader os blot, sunde og friske, nøies med hvad vi allerede have opnaaet, og Gud bevare os for den Sønderrivelse og Smerte, der nu overalt bliver hængt modbydeligt til Skue!

Jeg har levet fuimus Troes, og jeg tærer glad paa Eindringen. At jeg endnu undertiden slaaer lidt paa Strengene vil medfølgende Bog *) kunne sige Dem, ogsaa vil Musenalmanakken i Aar være rig paa Bidrag af mig.

Hvem er Pseudonymen Carl Bernhard, der har sendt mig sin „Lykkens Yndling?" jeg vilde gjerne bringe ham min Tak.

Lad følgende Frembringelser i vor nyeste Literatur være Dem anbefalet paa det Bedste:

Wieland Smed af K. Simrock.
Freiligraths Digte.
Rückerts nyeste Digt (To persiske Heltenavne, som i dette Øieblik ikke vil falde mig ind **). Mit stakkels Hoved! min stakkels Hukommelse!

Forresten gives der en stor Mængde Middelmaadigt og en Syndflod af det Slette, og jeg sparer paa Blækket.

Lev vel, min kjære Ven, og vedbliv at være ung, sund og tilfreds.

Ad. v. Chamisso.

Gaudy er anden Gang i Italien. Jeg har leveret en Ven af Dem, som De havde adresseret til mig, et Exemplar af mine Værker til Dem, har De faaet det? —

*) Oversættelsen af Beranger.
**) Rostem og Sural.

Farvel.

Novelle af Balzac.

II.

Philip, der var indhyllet i en foeret Skindpels, som han skyldte sin Udholdenhed og Kraft, gav sig til at løbe og trampede med Fødderne mod den haarde Snee for paa denne Maade at vedligeholde Varmen. Neppe havde Majoren tilbagelagt fem hundrede Skridt, da han blev en betydelig Ild vaer, just paa det Sted, hvor han om Morgenen havde ladet sin Vogn blive tilbage under en gammel Soldats Tilsyn. En skrækkelig Uro bemægtigede sig ham. Ligesom Alle paa denne Flugt bleve grebne af en mægtig Følelse, saaledes fandt han ogsaa, at han, ved at understøtte sine Venner, var i Besiddelse af Kræfter, som han ikke vilde have havt, naar det kun havde gjældt om at frelse sig selv. Han naaede snart i nogle Skridt en Fold, som Terrainet dannede, og i hvis Dybde han havde skjult et ungt Fruentimmer, sin Barndoms Legekammerat, og sit kjæreste Gode, for at betrygge hende mod Kugleregnen. I nogle Skridts Afstand fra Vognen vare henved tredive Efternølere forsamlede omkring et uhyre Ildsted, som de søgte at vedligeholde, idet de de kastede Planker, Ammunitionskasser, Hjul og Vognfjælle derpaa. Disse Soldater vare udentvivl de sidst ankomne af alle dem, som ligefra den brede Bugt, som Terrainet beskrev neden for Studzienka, til den uheldsvangre Flod, dannede ligesom et Ocean af Hoveder, Ild, Barakker, et levende Hav gynget med næsten umærkelige Bevægelser, hvorfra der hørtes en huul Brusen, undertiden blandet med frygtelige Brag. Tilskyndet af Hunger og Fortvivlelse, havde disse Ulykkelige sandsynligviis med Magt visiteret Vognen. Den gamle General og det unge Fruentimmer, som de der fandt liggende paa deres Reisetøi, indhyllede i deres Kapper og Pelse, hvilede i dette Dieblik henstrakte foran Ilden. En af Dørene til Vognen var sønderslaaet. Saasnart disse Mennesker, der vare leirede omkring Ilden, hørte Hestetrampen, reiste der sig iblandt dem et Fortvivlelsens Skrig, fremkaldt af Hungeren.

„En Hest, en Hest!"

Alle Stemmer syntes som at samle sig til een.

„Tilbage! af Veien!", udraabte to eller tre Soldater, idet de søgte at bemægtige sig Hesten.

Philip stillede sig foran sin Hoppe og sagde: „Kjeltringer! Jeg skal nedstyrte Eder alle i Ilden. Der oppe vil I finde døde Heste! Afsted! søg dem.

„Er denne Officeer en forrykt! Een to tre bort!" raabte en stor Grenadeer. „Nei! Velan, nu, som Du vil."

Et Fruentimmer-Skrig overdøvede dette Udbrud. Philip blev lykkeligviis ikke rammet; men Bichette, som maatte bukke under, stredes med Døden; tre Mand ilede til, og gjorde det af med den ved Bajonetstød.

„Umennesker! Lad mig aftage Dækkenet og mine Pistoler," udbrød Philip i Fortvivlelse.

„Lad gaae med Pistolerne," svarede Grenaderen. Men hvad Dækkenet angaaer, saa er her en Soldat, som i to Dage **ikke har havt det mindste at varme sig paa**, hos hvem Tænderne klappre af Kulde under denne hans usle Sommerdragt. Det er vor General ... Philip forblev taus, da han saae et Menneske, hvis Fodtøi var opslidt, Beenklæderne hullede paa mere end ti Steder, og som paa Hovedet kun havde en slet Feldthue, bedækket med Riimfrost. Han skyndte sig at tage sine Pistoler. Fem Mand førte Hoppen frem til Ildstedet og gave sig ifærd at slagte den, med lige saa stor Behændighed som Slagtersvendene i Paris vilde kunne have gjort det. Stykkerne bleve bortsnappede paa en mirakuløs Maade og kastede paa Kullene.

Majoren gik hen og satte sig ved Siden af det Fruentimmer, som havde udstødt et skrækkeligt Skrig, idet hun gjenkjendte ham. Han fandt hende siddende ubevægelig paa et af Vognsiderne og varme sig. Hun betragtede ham taus, uden at tilsmile ham. Philip opdagede nu i Nærheden af sig den Soldat, som han havde overdraget at beskytte Vognen. Det stakkels Menneske var saaret. Overmandet ved Tallet havde han maattet vige for Efternølerne, som havde angrebet ham; men ligesom Hunden, der til sidste Øieblik har forsvaret sin Herres Maaltid, havde han taget sin Andeel af Byttet og havde dannet sig en Slags Kappe af et hvidt Stykke Klæde. Nu beskjæftigede han sig med at faae Fingre i en Mundfuld af Hoppen, og Majoren læste i hans Ansigt den Glæde, som Forberedelserne til dette Maaltid foraarsagede ham. Greven af Vandiéres, der i henved tre Dage ligesom gik i Barndom, hvilede paa en Pude ved Siden af sin Kone, og betragtede med stive Øine disse Flammer, hvis Varme begyndte at fordele hans Sløvhed. Han var ikke bleven saameget rørt af Faren og Philip's Ankomst, som ved den Strid, ifølge hvilken hans Vogn var bleven plyndret. Hr. Sucy greb strax den unge Grevindes Haand, for at give hende et Beviis paa Hengivenhed og for at udtrykke hende den Smerte, som han følte ved saaledes at see hende bragt i en saa yderlig Elendighed; men han forblev taus ved hendes Side, siddende paa en Sneedrive, som flød bort, eftersom den smeltede, og selv gjorde han Afkald paa den Lykke at kunne varme sig, forglemmende Faren, forglemmende Alt. Hans Træk forraadte imod hans Villie en næsten stum Glæde, og han ventede med Utaalmodighed paa at det Stykke af Hoppen, som blev givet til hans Soldat, var blevet stegt. Lugten af dette forbrændte Kjød ophidsede hans Hunger, og bragte hans Hjerte, Mod og Kjærlighed til at tie. Han betragtede uden Vrede Resultaterne af Plyndringen af hans Vogn. Alle disse Mennesker, som omringede Ildstedet, havde deelt Tepperne, Puderne, Pelsene, Kjolerne, Mandfolk- og Fruentimmer-Klæderne, som tilhørte Greven, Grevinden og Majoren.

Philip vendte sig om for at see om man endnu kunde tage noget Hensyn til Vogn-Kassen. Han bemærkede ved Flammeskinnet Guld, Diamanter, Sølv, liggende imellem hverandre, uden at Nogen tænkte paa at tilegne sig det mindste Stykke. Ethvert Individ, som Hændelsen havde samlet omkring denne Ild, iagttog en Taushed, der havde noget frygteligt ved sig, og gjorde intet Andet, end hvad de ansaae nødvendigt for deres Velværen. Denne Elendighed var af en usædvanlig Natur. Ansigtstrækkene, som Kulden havde fortrukket, vare bedækkede med et Lag af Smuds, under hvilket Taarerne, for at komme fra Øinene ned til det nederste af Kinden, banede sig en Vei, som tilkjendegav Tykkelsen af denne Maske. Deres lange Skjægs Smudsighed gjorde disse Soldater endnu langt hæsligere. Nogle vare indsvøbte i Fruentimmer-Shawler; Andre bare Heste-Skaberakker, skidne Dækkener, gamle Pjalter, bedækkede med Riimfrost, som smeltede; atter Andre havde den ene Fod i en Støvle og den anden i en Sko; ja der var Ingen, hvis Paaklædning ikke frembød en eller anden Latterlighed. Omgivne af saadanne latterlige Gjenstande, forbleve disse Mennesker alvorlige og mørke. Tausheden var kun afbrudt ved Brændets Bragen og Flammernes Knittren, ved den fjerne Mumlen i Leiren, og ved de Sabelhug, som de mest udhungrede Soldater anbragte paa Bichette for at tilvende sig de bedste Stykker. Nogle Ulykkelige, som vare mere trætte end de Andre, sov, og dersom det hændtes at Nogen rullede ned i Ildstedet, saa var der Ingen, der igjen hjalp ham op. Disse strenge Logikere tænkte som saa: dersom han ikke var død, saa vilde han, ved at være bleven brændt, nok vide at sætte sig paa et

mindre farefuldt Sted. Dersom den Ulykkelige vaagnede i Ilden og omkom, saa var der Ingen, som beklagede ham. Nogle Soldater betragtede hinanden gjensidigen, ligesom for at søge Bekræftelsen paa deres egen Sorgløshed i de andres Ligegyldighed. Den unge Grevinde saae tvende Gange dette Skuespil og forblev stum derved. Naar de forskjellige Stykker, som man havde lagt paa Kullene, vare stegte, saa tilfredsstillede Enhver sin Hunger med en saadan Umætteligfhed, som selv hos Dyrene synes at være os forhadt.

Det er sikkert den første Gang, at man har seet tredive Soldater om een Hest, udbrød den Grenadeer, som havde nedlagt Hoppen. Dette var det eneste Skjemt, hvorved man gjenkjendte Nationalaanden. Snart indsvøbte største Delen af disse stakkels Soldater sig i deres Klæder, satte sig paa Planker eller paa hvad andet, der kunde beskytte dem imod Berørelsen af Sneen, og sov ubekymrede til den næste Dag. Da Majoren var bleven opvarmet og havde stillet sin Hunger, følte han en uovervindelig Trang til at sove. I den temmelig korte Tid, i hvilken Kampen med Søvnen vedvarede, betragtede han denne unge Qvinde, som, da hun havde vendt Ansigtet imod Ilden for at sove, lod ham see hendes tillukkede Øine og en Deel af hendes Pande; hun var indhyllet i en foret Skindpels og en grov Dragon-Kappe; hendes Hoved hvilede paa en med Blod beplettet Pude; hendes Astracans Hue, som fastholdtes ved et Torklæde, der var bundet under hendes Hals, beskjermede hendes Ansigt imod Kulden, forsaavidt dette var muligt; hun havde skjult Fødderne i Kappen; saaledes indhyllet syntes hun virkeligen ikke at kunne lignes med Noget. Var det den simpleste iblandt Marketenterskerne? Var det denne charmante Qvinde, en Elskers Hæder, Dronningen paa Pariser-Ballerne? Ak! selv hendes mest hengivne Vens Øie opdagede aldeles intet Qvindeligt i denne Dynge af Linned og Pjalter. Endogsaa i et qvindeligt Hjerte maatte Kjærligheden bukke under for Kulden. Igjennem de tykke Slør, som det mest uimodstaaelige af Alt, Søvnen, udspændte for Majorens Øine, saae han kun Mand og Kone som to Punkter. Flammerne fra Ildstedet, de udstrakte Figurer, denne frygtelige Kulde, som rasede tre Skridt fra en flygtig Varme, Alt var Drøm. En foruroligende Tanke forskrækkede Philip. „Vi ville Alle omkomme, dersom jeg sover; jeg vil ikke sove," sagde han.

Han sov. Efterat have sovet henved en Time vaagnede Hr. Sucy ved et skrækkeligt Jammerskrig og ved en Explosion. Hans Pligtfølelse ved hans Vens Fare opvaktes pludseligt i hans Hjerte. Han udstødte et Skrig, som lignede et Brøl. Han og hans Soldat holdte sig alene opreiste. De saae i Nattens Skygger et Ildhav foran sig, som bølgede henover en Masse Mennesker og opslugte Bivouakker og Hytter; de hørte Fortvivlelsens Skrig og Hyl; de saae Tusinder af forladte Skabninger og de mest rasende Ansigtstræk. Midt igjennem dette Helvede banede en Colonne Soldater sig Vei henimod Broen imellem to Rækker af Liig.

„Det er vor Arrieregardes Retraite," udraabte Majoren. „Nu er der intet Haab mere tilbage."

„Jeg har skaanet Eders Vogn, Philip!" sagde en Vennestemme.

Idet han vendte sig om, gjenkjendte Hr. Sucy ved Flammernes Skin, den unge Adjutant.

„Ak! Alt er tabt," gjensvarede Majoren. „De have fortæret min Hest, desforuden, hvorledes skulde jeg kunne bringe denne taabelige General og hans Kone til at gaae?"

„Grib en Brand Philip, og tru dem med den."

„True Grevinden?!"

„Farvel!" udbrød Adjutanten. Jeg har neppe Tid til at komme over, og jeg maa!

Jeg har en Moder i Frankrig! Hvilken Nat; denne Skare holder mere af at blive tilbage i Sneen, og største Delen af disse Ulykkelige lade sig hellere opbrænde, end de ville reise sig op. Klokken er fire, Philip! Om to Timer begynde Russerne at sætte sig i Bevægelse. Jeg forsikkrer Dig, at Du endnu engang vil see Beresina bedækket med Liig. Philip, tænk paa Dig selv! Kom. Du har ingen Heste, Du kan ikke bære Grevinden, følgelig afsted!"

„Min Ven! forlade Grevinden?"

Majoren greb Grevinden, reiste hende op, rystede hende med en fortvivlet Mands hele Haardhed, og tvang hende saaledes til at vaagne. Hun betragtede ham med et stivt, brustent Øie.

„Vi maa afsted, Stephanie, ellers ville vi omkomme her.

Istedetfor alt andet Svar, søgte Grevinden at falde tilbage igjen for at sove. Adjutanten greb en Brand og bevægede den foran Stephanies Ansigt.

„Lader os frelse hende imod hendes Villie!" udbrød Philip, idet han hævede Grevinden, som han bragte til Vognen.

Han vendte tilbage for at anraabe sin Ven om Hjælp. De grebe begge To den gamle General, uden at vide, om han var død eller levende, og lagde ham ved Siden af sin Kone. Majoren rullede med Fødderne enhver Mand om, som hvilede paa Jorden, og fratog dem hvad de havde plyndret, dyngede alt Reisetøiet paa de to Ægtefæller, og henkastede i et Hjørne af Reisevognen nogle Levninger stegt Kjød af sin Hoppe.

„Hvad agter Du nu at gjøre?" spurgte Adjutanten.

„Trække den," sagde Majoren.

„Du er gal."

„Det er sandt," udbrød Philip idet han lagde Armene overkors paa Brystet. Han syntes pludselig greben af en fortvivlet Tanke.

„Til Dig," sagde han, og greb sin Soldat ved den lemlæstede Arm; „til Dig betroer jeg hende i en Time! betænk, at Du hellere maa døe, end Du maa tillade Nogen, hvo det end er, at nærme sig denne Vogn.

Majoren greb Grevindens Diamanter, holdt dem i den ene Haand, drog med den anden sin Klinge, gav sig i Færd med i vildt Raseri at slaae paa de Sovende, som han holdt for de mest uforfærdede, og det lykkedes ham at vække den store Grenadeer og to andre Mænd, hvis militaire Grad det var ham umuligt at kjende.

„Vi ere forlorne," sagde han til dem.

„Det veed jeg nok," svarede Grenaderen, „men det er mig ligegyldigt."

„Nu vel! Liv for Liv; er det ikke langt bedre at sælge sit Liv for en smuk Kone og haabe igjen at see Frankrig."

„Jeg holder mere af at sove," sagde en Mand, som trillede sig omkring i Sneen. Og dersom Du forurolige mig endnu engang, Major, saa putter jeg Dig dette Staal i Livet."

„Hvad er her Talen om, min Officeer?" svarede Grenaderen. „Denne Mand er beruset? Det er en Pariser, han elsker sine Beqvemmeligheder.

„Dette er bestemt for Dig, tappre Grenadeer!" udbrød Majoren, idet han viste ham et Smykke af Diamanter; „dersom Du vil følge mig og slaae Dig igjennem som en Rasende. Russerne ere ikkun en Fjerdingvei herfra; de have Heste; vi maae marschere imod deres første Batteri og fratage dem to hurtigløbende Heste."

„Men Skildvagten? Hr. Major."

„En af os Tre," sagde han til Soldaten. Han taug og saae paa Adjutanten: „Du kommer, Hippolyt," ikke sandt?"

Hippolyt samtykkede ved en Hoved-Bevægelse.

„En af Os," svarede Majoren, „paatager sig at afgjøre det med Skildvagten. Desforuden sove disse trygge Russere."

„Afsted, Major, Du hører til de Tappre! men Du tager mig med i din Berliner", sagde Grenaderen.

„Ja, dersom Du ikke lader Dit Liv histoppe. Dersom jeg bukker under, Hippolyt, og Du Grenadeer," sagde Majoren idet han henvendte sig til sine to Cammerater, „lov mig, at I ville opoffre Eder for Grevindens Frelse."

„Vi love det," sagde Grenaderen.

De bevægede sig henimod den russiske Linie, under de Batterier, som saa grusomt havde raset i Masserne af de Ulykkelige, der vare leirede ved Bredden af Floden. Faa Øieblikke efter deres Bortgang gjenlød Galoppen af to Heste i Sneen, og det opvaagnede Batterie udsendte Kanonkugler, som fløi over Hovederne paa de Sovende; Hestenes Fodskifte var saa hurtig, at man kunde sammenligne det med en Smeds Hammerslag, naar han beslaaer. Den ædelmodige Adjutant maatte bukke under, den atlethiske Adjutant var i bedste Velgaaende. Philip havde ved at forsvare sin Ven, faaet et Bajonetstod i Skuldren. Ikke destomindre klamrede han sig dog fast med sine Hænder i Hestens Manke, og stuttede saa vel med sine Been, som om Dyret var bleven sat i en Skrue.

„Gud være lovet," udraabte Majoren, da han fandt sin Soldat og Vogn paa samme Plads, hvor han havde forladt den.

„Dersom De er retfærdig, min Officeer, saa forskaffer De mig Æreskorset."

„Vi have endnu Intet udrettet! Lader os spænde Hestene for. Tag disse Liner."

„De ere ikke lange nok."

„Nu vel, Grenadeer! læg Haand paa disse Sovende og betjen Dig af Deres Shawler og Linned." . . . .

„Stop, han er død, denne Spillefugl!" udbrød Grenaderen idet han plyndrede den Første, til hvem han henvendte sig. Ah, denne Dynge, de ere døde!"

„Alle?"

„Ja Alle! det synes som om Hesten er ufordøielig naar den spises i Sneen."

Disse Ord bragte Philip til at skjælve. Kulden var tiltagen.

„Min Gud! miste en Qvinde som jeg allerede har frelst tyve Gange."

Majoren rystede Grevinden idet han raabte:

„Stephanie! Stephanie!"

Den unge Kone aabnede Øinene.

„Deres Naade! Vi ere frelste!"

„Frelste!" gjentog hun og faldt tilbage.

Hestene bleve forspændte i al Hast. Majoren holdt sin Sabel i sin udeskadigede Haand, og styrede Tømmerne med den anden; bevæbnet med sine Pistoler sprang han op paa en af Hestene og Grenaderen paa den anden. Den gamle Soldat som havde Fodderne fulde af Frost, blev kastet bag i Vognen ovenpaa Generalen og Grevinden. Drevne fremad ved Slag med Sablen fløi Hestene i et Slags Raseri afsted med Vognen henover Plainen, hvor utallige Vanskeligheder ventede Majoren. Det blev snart umuligt at komme videre frem uden at udsætte sig for at sønderknuse Mænd, Qvinder, ja selv indsovede Børn, som alle nægtede at rokke sig af Stedet, naae Grenaderen vækkede dem. Forgjæves søgte Herr Sucy den Vei, som Arriergarden for kort siden havde banet sig midt igjennem denne Menneskemasse.; den var udslettet med samme Hurtighed som et Skibs Kjølvand paa Havet; de gik kun i Skridt, og de bleve ofte standsede af Soldater, som truede med at dræbe deres Heste.

„Tænker De at komme igjennem?" sagde Grenaderen.

„Jeg vil, ved mit Liv, ved Alt i Verden," svarede Majoren.

„Fremad! Man laver ingen Pandekage uden at slaae Æg istykker."

Og Garde-Grenaderen drev Hestene frem over Menneskene, farvede Hjulene i deres Blod, omkastede deres Bivouakker, idet

han banede sig et dobbelt Spor over Døde igjennem denne Mark af Hoveder. Men vi skylde Sandheden at tilstaae, at han aldrig forglemte at skrige med skingrende Stemme: „Af Veien, Aadsler!"

„De Ulykkelige!" udbrød Majoren.

„Nu, hvad agter jeg Kulden og Kanonerne," sagde Grenaderen, som ansporede Hestene ved at prikke dem med Spidsen af sin Sabelklinge. Et Uheld, som allerede forlængst kunde have været indtraadt, men som en forunderlig Hændelse hidtil havde frelst dem fra, indtraf pludselig, og standsede dem i deres Fremmarsch. Vognen væltede.

„Jeg havde ventet mig det," udbrød den ufortrødne Grenadeer. „O, o! vor Kammerat er død."

„Stakkels Laurent!" sagde Majoren.

„Laurent! er han ikke af det femte Jægercorps?"

„Jo!"

„Det er min Fetter."

Dog dette usle Liv fører ikke saamegen Lykke med sig, at man skulde fortryde paa, at afkorte noget af den Tid, det skjænker. Vognen blev ikke reist op og Hestene ikke fraspændte, uden et uhyre og uopretteligt Tidstab. Stødet havde været saa voldsomt, at den unge Grevinde, opvaagnet og befriet fra sin Bedøvelse ved den hæftige Bevægelse, skilte sig ved sine Klædningsstykker og reiste sig op.

„Philip! hvor ere vi?" udbrød hun med en blid Stemme, idet hun betragtede Alt omkring sig.

„Fem hundrede Skridt fra Broen. Vi ile for at passere Beresina. Paa den anden Side af Floden, skal jeg ikke forstyrre Dem mere, Stephanie; jeg skal lade Dem sove; vi ere da i Sikkerhed, og ville roligen kunne naae Vilna. Gud give at De aldrig maa faae at vide, hvad Deres Liv har kostet!"

„Du er saaret."

„Det er Intet."

Catastrophens Time havde slaaet. Russernes Kanoner forkyndte Dagen. Herrer over Studzianka, bestrøge de Plainen, og ved den første Dagsstraale bemærkede Majoren, at deres Colonner bevægede sig og besatte Høiderne. Et Nødselsskrig reiste sig fra Midten af Mængden. Enhver følte uvilkaarlig Faren, og Alle bevægede sig henimod Broen, som i en Bølgegang. Russerne udbredte sig med Ildens Hurtighed. Mænd, Qvinder, Børn, Heste, Alt marscherede imod Broen. Lykkeligviis befandt Majoren og Grevinden sig endnu fjernede fra Strømmen. General Eblé havde just sat Ild paa Faskinbukkene paa den anden Flodbred. Uagtet de Advarsler, som bleve givne til Dem, der havde grebet efter dette Redningsmiddel, vilde der dog Ingen vende tilbage. Ikke alene Broen, som var betynget med Mennesker, styrtede sammen, men den Heftighed, hvormed Menneskeskarerne strømmede til denne skjæbnesvangre, steile Flodbred, var saa voldsom, at en Menneskemasse blev som en Lavin styrtet i Floden. Man hørte intet Skrig, men kun en dump Lyd som af en Steen, der falder i Vandet; hvorefter Beresina saaes bedækket med Liig. Den modsatte Bevægelse af dem, som for at undgaae en saadan Dødsmaade vendte tilbage til Plainen, var saa voldsom, og deres Sammenstød med dem, som marscherede fremad, saa frygteligt, at en stor Mængde Mennesker bleve qvalte. Greven og Grevinden af Vandiéres skyldte Vognen deres Livs Frelse. Efterat Hestene havde knuust og nedæltet en Masse Døende, bleve de selv siden efter knuste, idet de nedtraadtes af den Menneskemasse, som trængte sig hen mod Flodbredden.

Majoren og Grenaderen fandt Frelse ved deres Kræfter. De dræbte for ikke at dræbes. Denne Storm af menneskelige Væsener, denne Ebbe og Flod af Legemer, som bevægedes ved et og samme Sted, endte med, at Berasinas Bredder i nogle Dieblikke vare li-

gesom forladte. Mængden havde trukket sig tilbage paa Plainen. Dersom nogle Mennesker ilede til Flodens høie Skrænter, saa var det mindre i det Haab at naae dens modsatte Bred, som for dem var Frankrig, end for at undgaae Siberiens Ørkener. Fortvivlelsen blev en Ægide for nogle behjertede Folk. En Officeer sprang fra Jisstykke til Jisstykke, indtil han naaede den anden Flodbred; en Soldat krøb paa en mirakuløs Maade over en Dynge af Liig og Jiisstumper. Omsider indsaae denne uhyre Mængde, at Russerne ikke vilde dræbe tyve tusinde vaabenløse Mennesker, som sløve og afkræftede ikke kunde forsvare sig, og hvoraf Enhver ventede sin Skjebne med en frygtelig Resignation. Imidlertid forblev Majoren, hans Grenadeer, den gamle General og hans Kone alene nogle Skridt fra det Sted, hvor Broen havde været. De holdt sig her alle fire opreiste med stive og stirrende Øine, omringede af døde Menneskemasser. Nogle lemlæstede Soldater og Officerer, som ved de kritiske Omstændigheder vare komne til deres hele Sjælsstyrke, befandt sig hos dem. Denne noksom talrige Gruppe talte omtrent halvhundrede Mennesker. Majoren bemærkede i to hundrede Skridts Afstand herfra den Bro, der var bygget for Vogntrosset, og som var styrtet sammen den foregaaende Dag.

„Lader os bygge en Flydebro," udbrød han. Neppe havde han ladet falde disse Ord, førend den hele Gruppe løb hen imod disse Levninger af Broen. En Mængde Mennesker gave sig strax ifærd med at opsamle Jernkramper, at opsøge Træstykker, Reeb, kort alt det fornødne Materiale til Opførelse af Flyde-Broen. En Snees armerede Soldater og Officerer dannede en Vagt, som blev commanderet af Majoren, for at beskytte Arbeiderne imod de fortvivlede Angreb, som det var at formode Mængden vilde forsøge, naar den opdagede deres Hensigt. Den Frihedsfølelse, som griber Fanger og ansporer dem til at udføre Mirakler, kan ikke sammenlignes med det som i dette Øieblik bragte de ulykkelige Franskmænd i Bevægelse. — „See hist Russerne! see hist Russerne!" skreg Arbeiderne til dem, som forsvarede dem. Og Tømmeret tilhuggedes; Flydebroen voxede i Brede, Høide og Dybde. Generaler, Soldater, Oberster, Alt bøiede sig under Byrden af Hjul, Jern, Reeb, Planker. Det var et sandt Billede paa Opførelsen af Noah's Ark. Den unge Grevinde, der sad ved Siden af sin Mand, betragtede dette Skuespil bekymret over ikke at kunne bidrage Noget til dette Arbeide. Imidlertid hjalp hun til at slaae Knuder for at styrke og forlænge Tougværket. Endelig blev Flydebroen færdig. Fyrgetyve Mand skød den ud i Strømmen, medens en halv Snees Soldater holdt Tougene, som tjente til at fastholde den til Skrenten. Saasnart Tømrerne saae deres Værk svømme paa Beresina, kastede de sig fra Flodbredden ned paa den med en frygtelig Egenkjærlighed. Majoren, som frygtede Raseriet ved denne første Bevægelse, holdt Stephanie og Generalen ved Haanden, men han gyste, da han saae denne skjæbnesvangre Masses Embarkering, hvor Menneskene vare pressede ovenpaa hverandre som Tilskuere i et Theaters Parterre. — „I Vilde!" raabte han, „det er mig, som har givet Eder den Idee at bygge en Flydebro; jeg er Eders Frelser, og I nægte mig en Plads. En forvirret Mumlen var det hele Svar. Mennesker, som vare placerede paa Kanten af Flydebroen og bevæbnede med Stokke, som de støttede imod Skrenten, skød med Heftighed Flaaden fra Land, for at rette den imod den anden Bred, og tvinge den til at gjennemskære Jisstykker og Liig.

„Gid Fanden tage Jer! Jeg støder Eder ned i Vandet, dersom I ikke modtage Majoren og hans to Medreisende," udbrød Grenaderen, som ved at løfte sin Sabel forhindrede Afseilingen, og fik dem til at slutte sammen uagtet de frygteligste Skrig.

„Jeg er nær ved at falde! Jeg falder!" udraabte hans Medreisende. „Afsted! fremad!"

Majoren betragtede med stirrende Øine sin Veninde, der opløftede Øinene imod Himlen med en Folelse af ophoiet Resignation.

„Jeg vil døe med Dig!" sagde hun.

Der var noget comisk i denne Situation, ved at see den Maade, paa hvilken disse Folk vare indskruede paa Flaaden. Uagtet de udstødte de frygteligste Brøl, saa vovede dog Ingen iblandt dem at sætte sig op imod Grenaderen; thi de vare saa sammenpressede, at det vilde have været tilstrækkeligt blot at stode til Een, for at omstode dem Alle. I denne Fare forsøgte en Capitain at skille sig af med en Soldat, der bemærkede Officerens fjendtlige Bevægelse; han greb fat paa denne, og styrtede ham i Vandet, idet han sagde: „Ho, ho, Søhund, Du onsker at drikke! Afsted!"

„See her to Pladse," udraabte han. Velan, Major, kast Deres lille Kone ned til os og kom selv med. Forlad denne gamle Skaldepande, han revner dog imorgen.

„Skynd Eder!" raabte en Stemme, saa kraftig som hundrede andre.

„Fremad, Major. De Andre knurre, og de have Ret". Greven af Vandiéres bortkastede sine Reiseklæder, og fremstod i sin Generalsuniform.

„Frels Greven," sagde Philip.

Stephanie greb sin Vens Haand, kastede sig over ham og omfavnede ham med et skrækkeligt Favnetag.

„Farvel!" sagde hun.

De havde forstaaet hinanden. Greven af Vandiéres gjenfandt sine Kræfter og sin Aandsnærværelse, og sprang ned paa Redningsflaaden, hvorhen Stephanie fulgte ham, efterat have tilkastet Philip det sidste Blik.

„Major, ønsker De min Plads? Jeg bryder mig ikke om Livet," udbrød Grenaderen. „Jeg har hverken Kone, Børn eller Moder!"

„Jeg overgiver Dem til Dig," raabte Majoren, idet han pegede paa Greven og hans Kone.

„Vær ubekymret, jeg skal bevogte Dem som min Øiesteen."

Flydebroen blev dreven med saadan Voldsomhed til den Flodbred, som var den modsatte af den, paa hvilken Philip stod ubevægelig, og, idet den løb an imod Land, omstyrtedes Alt ved Stodet. Greven, som var om Bord, rullede i Floden. I samme Øieblik, som han faldt deri, afskar et Iisstykke ham Hovedet, og kastede det langt bort som en Kugle.

„Ha! Hr. Major!" raabte Grenaderen.

„Farvel!" skreg en Qvinde.

Philip de Sucy faldt om, isnet af Skræk, overvældet af Kulde, Sorg og Anstrængelse.

„Min stakkels Niece er gaaet fra Forstanden," tilføiede Doctoren efter et Øieblikś Taushed. „Ak! min Herre," sagde han, idet han greb Hr. Albons Haand, „hvor skrækkeligt har ikke Livet været for denne lille, saa unge og saa fine Qvinde. Efterat hun ved en ukjendt Ulykke var bleven skilt fra denne Garde-Grenadeer ved Navn Fleuriot, blev hun i to Aar slæbt omkring med Armeens Trods, som en Bold for en Hob Elendige. Hun gik, har man fortalt mig, med nøgne Fødder, var pjaltet klædt og forblev hele Maaneder uden Pleie, uden Føde; undertiden blev hun indlagt i Hospitalerne, undertiden forjaget som et vildt Dyr. Kun Gud alene kjender de Gjenvordigheder, som denne Ulykkelige har maattet overleve. Hun var indespærret iblandt Gale i en lille By i Tydskland, i hvilken Tid hendes Forældre, som troede hende død, her deelte hendes Arv. 1816 gjenkjendte Fleuriot hende i et Værtshuus i Strasburg, hvor hun nylig var ankommen efter at være undvegen fra sit Fæng-

sel. Nogle Bønder fortalte Grenaderen, at Grevinden havde levet en heel Maaned i en Skov, og at de havde forsøgt paa at omringe denne, for at faae fat paa hende, uden at det var lykkedes dem. Jeg var dengang nogle Mile fra Strasburg. Da jeg hørte tale om en vild Pige, fik jeg Lyst til at berigtige de besynderlige Rygter, som afgave Stof til saa latterlige Fortællinger. Hvorledes blev jeg ikke tilmode ved at gjenkjende Grevinden? Fleuriot meddeelte mig Alt, hvad han vidste om denne sørgelige Historie. Jeg bragte denne stakkels Mand tilligemed min Niece til Auvergne, hvor jeg havde det Uheld at miste ham. Han havde nogen Magt over Fru Vandiéres. Han alene var istand til at bringe hende til at klæde sig paa. Farvel! dette Ord, som for hende indbefatter et heelt Sprog, sagde hun tilforn sjelden. Fleuriot havde paataget sig at opvække nogle Tanker hos hende; men hans Forsøg ere strandede, og det er kun lykkedes ham at faae hende til at udtale dette sørgelige Ord noget oftere. Grenaderen vidste at adsprede og beskjæftige hende, idet han legede med hende; og ved ham haabede jeg, men ....

Hr. Fanjat, Stephanies Onkel, taug et Øieblik.

„Her," vedblev han, „har hun fundet en anden Skabning, med hvilken hun synes at kunne underholde sig. Det er en tosset Bondepige, som uagtet sin Styghed og Dumhed har elsket en Murer. Denne Murer har villet ægte hende, fordi hun eiede nogle Agre Land. Den stakkels Genevieve var i en Tid af et Aar den lykkeligste Skabning i Verden. Hun pyntede sig, og gik om Søndagen ud for at dandse med Dallot, hun begreb hvad Kjærlighed var; der var Plads i hendes Hjerte og i hendes Aand for denne Følelse. Men Dallot var kommen til at anstille Betragtninger. Han havde fundet en ung Pige, som havde sin fulde Forstand og to Agre Land mere end Genevieve. Dallot forlod saaledes Genevieve. Denne stakkels Skabning har siden efter tabt den Smule Forstand, som Kjærligheden havde udviklet hos hende, og forstaaer nu ikke noget andet, end at vogte Qvæg og slaae Græs. Min Niece og denne stakkels Pige ere paa en vis Maade forenede ved et usynligt Baand i deres fælleds Bestemmelse, og ved den Følelse, som foraarsager deres Galskab. Men stop, see her! sagde Hr. Fanjat, og førte Marquisen af Albon hen imod Vinduet. Parlamentsraaden bemærkede virkelig den nydelige Grevinde, siddende paa Jorden, lænet op til Genevieves's Skjød. Bondepigen holdt en uhyre stor Hornkam i Haanden, og anvendte hele sin Opmærksomhed paa at udrede Stephanies lange, sorte Haar, idet denne derved udstødte nogle qvalte Skrig, hvis Accent forraadte en uvilkaarlig følt Glæde. Hr. Albon gyste, da han saae hendes Legemes upassende Stilling og den dyriske Ligegyldighed, som hos Grevinden forraadte en fuldkommen Aandsfraværelse.

„Philip! Philip!" udraabte han, de forbigangne Ulykker ere for Intet at regne. — „Er der da intet Haab tilbage," spurgte han Hr. Fanjat. Den gamle Doctor løftede Øinene mod Himlen.

„Adieu! min Herre!" sagde Albon, idet han trykkede Oldingens Haand. „Min Ven venter paa mig, De vil ikke forglemme at hilse paa ham."

„Saa er det da hende," udbrød Hr. Sucy efterat have hørt Marquis Albons første Ord. „Ak, jeg tvivlede endnu derom!" tilføiede han, idet nogle Taarer randt ned ad Kinden fra hans sorte Øine, hvis Udtryk i Almindelighed var meget strengt.

„Ja, det er Grevinde Vandiéres," svarede Parlamentsraaden.

Obersten reiste sig pludselig, og skyndte sig med at klæde sig paa.

„Hvorledes? Philip," sagde den forbausede Parlamentsraad, „bliver Du gal?"

„Nei, men jeg lider ikke mere," svarede

Obersten med Ligefremhed, „Denne Nyhed har beroliget min Smerte. Og hvilket Onde skulde jeg være istand til at føle, naar jeg tænker paa Stephanie? Jeg vil gaae til Bons-Hommes for at see, tale og helbrede hende. Hun er fri. Nu vel, Lykken skal tilsmile os, eller ogsaa er der intet Forsyn. Troer Du at denne stakkels Qvinde skulde kunne høre mig uden at gjenvinde sin Fornuft?"

„Hun har allerede seet Dig uden at gjenkjende Dig," svarede Parlamentsraaden sagte, som nok bemærkede sin Vens overspændte Haab, og som søgte at indgyde ham en velgjørende Tvivl. Obersten blegnede; men han gav sig til at smile, idet der undslap ham en flygtig Yttring af Lettroenhed. Ingen vovede at modsætte sig Hr. Sucys Hensigt. Efter nogle Timers Forløb befandt han sig i det gamle Munkekloster hos Doctoren og Grevinden af Vandières.

„Hvor er hun henne?" raabte han idet han kom ind.

„Stille!" svarede Stephanies Onkel. „Hun sover. Bliv et Øieblik, see her."

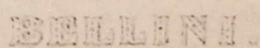
Philip saae den stakkels Afsindige, der laae i Solen, henstrakt paa en Bænk. Hendes Hoved var beskjærmet mod Luftens Indvirkning ved en Rigdom af Haar, der var spredt over hendes Ansigt; hendes Arme hængte gratieuse ned mod Jorden; hendes Legeme hvilede frit og nydeligt, som var det en henstrakt Hind; hendes Fødder vare bøiede let ind under hende; hendes Barm hævede sig med lige Mellemrum; hendes Hud og Teint havde denne Porcellainets Hvidhed, hvis gjennemsigtige Skjær vi saameget beundre hos Børn. Ubevægelig ved Siden af hende holdt Genivieve i Haanden en Green, som Stephanie uden Tvivl havde afbrukket i den høieste Top af en Poppel, og den Vanvittige bevægede lettelig denne Bladvifte frem og tilbage over sin indsovede Selskaberindes Hoved, for at fordrive Fluerne og forfriske Atmosphæren. Bondepigen saae paa Hr. Fanjat og Obersten, hvorefter hun, ligesom et Dyr, der har gjenkjendt sin Herre, langtsomt dreiede Hovedet imod Grevinden og vedblev at vaage over hende uden at give det mindste Tegn paa Forundring eller Bevidsthed. Luften var brændende heed. Steenbænken syntes skinnende, og Engene udsendte mod Himlen disse flygtige Dunster, som flagre og lyse henover Græsset som Guldstøv; men Genevieve syntes ikke at fornemme noget til denne dræbende Hede. Obersten trykkede heftig Hr. Fanjats Hænder i sine. Taarer, som undslap den Militaires Øine, rullede langs ned af hans mandige Kinder, og faldt paa Grønsværen ved Stephanies Fødder.

„Min Herre," sagde Onklen, „i to Aar er mit Hjerte daglig saa at sige bristet. Snart vil De befinde Dem ligesom jeg. De vil ikke mere græde, men De vil maaskee føle Deres Smerte endnu dybere."

„De har pleiet hende," sagde Obersten, hvis Øine udtrykte ligesaamegen Taknemmelighed som Skinsyge.

Disse to Mennesker forstode hinanden, og, idet de paany trykkede hinanden stærkt i Haanden, stode de ubevægelige, betragtende den beundringsværdige Rolighed, som Søvnen havde udbredt over denne herlige Skabning. Tid efter anden udstødte Stephanie et Suk, og dette Suk der havde ethvert Præg af Følsomhed, bragte uvilkaarlig den ulykkelige Oberst til at skjælve.

„Ak!" sagde Hr. Fanjat sagte, „tag ikke feil, min Herre, De seer hende i dette Øieblik ved sin Smule Samling."

BELLINI.

Em. Baerentzen & Co. lith. Inst.

Ved

høisalig Kong

Frederik den Sjettes Liigs

Udførelse fra Sørge-Palaiet den 15. Januar 1840.

Før Talen.

Mel. Hvo veed, hvor nær mig er min Ende.

Her var hans Huus, her svandt hans Dage,
Her vaagede hans Tanke klar,
Her sidder Kjærlighed tilbage,
Hvor han sit Øie lukket har.
I Kongens Huus er Sorg og Savn,
I Himlen Fred i Jesu Navn.

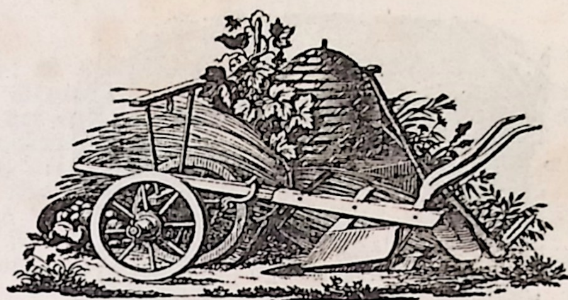
Efter Talen.

Med Taarer vi Farvel Dig sige;
Men salig Du, som her var tro!
Gud glæde Dig i Himmerige,
Dit Liv var Daad, Din Løn er Ro!
Saa stiig vort Haab fra Sorg og Savn
Til Himlens Fred i Jesu Navn!

Farvel, farvel! Vi bringe, Fader!
Med Taarer Dig et ømt Farvel,
For disse Volde Du forlader,
Hvor Du har fredet om vort Held —
Hvor Du har grædt ved Andres Smerte,
Hvor Du har smiilt ved Andres Lyst,
Hvor Intet Du for Dig begjerte:
For Dine Børn kun slog Dit Bryst —
For Dine Børn, som Du forlader!
Hvorfor da standse Taarens Væld!
Farvel, farvel! Vi bringe, Fader!
Med Taarer Dig et ømt Farvel.

H. P. Holst.

Afskedssang

ved

Frihedsstøtten

til

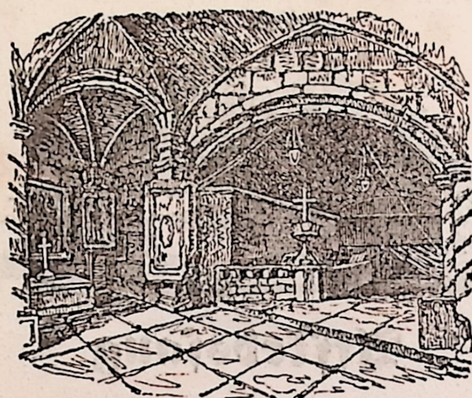
høisalig

Kong Frederik den Sjette

fra Bønderne i Kjøbenhavns Omegn.

O stands, før Banen Du forlader!
O stands her paa Din sidste Gang!
Vi bringe Dig, o Landets Fader,
En simpel, men erkjendtlig Sang!
Her Mindet om vor Frihed staaer,
Din Kongedaad før Kongeaar.

Mens vildt de røde Fakler brænde,
Seer Nattehimlen roligt ned,
Og rige Stjerner Klarhed sende,
Som Lysets Bud om Evighed.
Du selv, som løste Trældoms Baand,
Du selv er hist en frigjort Aand.

Sörge=Cantate

over

Hoisalig Kong

Frederik den Siette.

Af A. Oehlenschläger. Sat i Musik af C. E. F. Weise.

För Talen.

Chor.

Danmark sørger! — Dybt i Vintren rakte
Høsten end sit gyldengrønne Løv; —
Nattefrosten kom, — og Stormen strakte
Træets høie Pryd i Støv. —
Danerfolket sørger! — Danebroge
Sank, som Løvet, paa sin siunkne Stang.
Fra Palladset, — Arnen, — Hyttens Kroge
Svinder Julens Frydeklang. —
Glæde! sig hvi du os brat forlader?
Harpe! tolk hvi Sørgetonen lød? —
Ak! — Han er ei meer! — Vor Kongefader
Siette Frederik — er død.

Tercet.

Blid var Hans Død, — blid, som Hans Liv!
Og Gud, som ved sit Skaberbliv
Ham Kronen gav — med Muldets Glands —
Nu rækker Fredrik Salighedens Krands.
Den pryder Gubbens hvide Haar,
Som alt han bar i Ungdoms Vaar.
Thi viis som Yngling, Olding ung,
Han kæmped mod hver Skiæbne tung.
Hans Daad var Flid, — Hans Navn var Fred;
Hans Løn — var Folkets Kiærlighed.

Recitativ.

See! til Hans Ungdoms ædle Lyst,
En Støtte reiser sig, — dens Top mod Himlen vender.
Er det en Mindesteen, som dem ved Nilens Kyst,
For Fyrsten bygt af Slavehænder?
Nei, nei! — Da Christian Hiertets Stemme lød,
Og Bondens tunge Lænke brød,
Med Kjærlighedens Baand blev Dansken til ham bunden;
Og Fredrik lagde Stenen selv i Grunden.
Hvad standser Skibet hist? — Mon Stormens Brudd?
Nei, Kongesønnens vise Bud!

Det til hans Øer tør ikke drage;
Med Afsky viser Fredrik det tilbage.
Han gav den stakkels Neger ogsaa Ret,
Og giorde ham hans Lænke let. —
I Medgang og i Nød Han prøver Danskes Daad,
Og Fredrik agter, elsker sine Sønner;
Nu samler Han dem i sit store Raad,
Med Tillid og Opmærksomhed dem lønner.
I Roeskild Stævnet Han dem gav; —
Der samles de nu — nær den gode Konges Grav!

Quartet.

Stille! Hvo sig nærmer Kongens Baare?
Det er intet prægtigt Sørgetog.
Armod kommer fra sin kolde Krog,
Offeret — er en taknemlig Taare!
Men den Taare, som fra Hiertet flyder,
Hvor Bedrøvelsen sin Lindring fandt,
Straaler mere klar end Diamant
I den Stiernekrands, som Englen pryder.

Quintet.

Mere voldsomt Taaren rinder.
Hist i Hallen — ædle Qvinder!
Ak! — Forladte — sørger I.
Ja — Maria! — Caroline! —
Wilhelmine! —
I har mistet meer end vi!
Dansken har igien en Fader,
Danmark har igien en Mand!
Ak! men Han, som Jer forlader,
Ingen Tid erstatte kan.

Chor.

Europas gamle Drot af ældste Kongestamme,
Vi see Dig aldrig meer igien!
I Fryd og Sorg Dit Hierte var det samme,
Du giorde selv Din Fiende Dig til Ven.
Vort Sørgekvad har Gienklang fundet,
Ved Themsen, — Seine, — Donau, — Rhin;
Mens Æreskrandsen om Dit Askeskrin
Dig fletter Beltet — Eidern — Øresundet!

Efter Talen.

Choral.

Nedbøiet græder Norden.
Vor Fredrik svandt fra Jorden,
Vinkt af sin Skabers Haand.
Hans Legem gaaer til Hvile;
Men til sit Danmark smile
Vil Englen med forklaret Aand.

Den Kirke, Harald bygged,
I lang Tid overskygged
Alt danske Kongers Been.
Her ruste deres Sværde.
Nær Christian den Fierde
Vi reise Dig din Mindesteen.

Fra stolte Marmorminde
Saaes mangt et Navn forsvinde,
Naar mangt et Saar var lægt;
Men Dit skrev Kiærligheden
Med Guld for Evigheden,
Til Glæde for den sidste Slægt!

Fra salig Morgenrøde
Seer Jesus Dig imøde,
Han kalder Dig sin Søn.
Du vandret har hans Veie!
Og Du skal hisset eie
Den gode Konges bedste Løn.

Beskyt med Dine Bønner
I Himlen Danmarks Sønner!
Og fred om Land og Hav!
Da vil vi meer ei græde,
Men mindes Dig med Glæde,
Og enes kiærligt om din Grav!

Slutningschor.

Som kulsorten Sky forsvinder nu Sorgen!
I Purpur os straaler en haabefuld Morgen,
Hvor Frederik stod, nu vor Christian staaer
Din Aand vil, o Fader! Din Ætling omsvæve,
I Christians Bedrift vil end Frederik leve,
Rig Sommeren følger paa herlige Vaar.
Din Grav nu, o Fader!
Danfolket forlader.
Tak! for Du har nedlagt velsignede Frø!
Ja Fredrik! Du svæver
End om os og lever.
Saalidt som din Daad, kan vor Kiærlighed døe!

Farvel.

Novelle af Balzac.

IIII.

Hvo der i hele Timer har staaet med inderlig Henrykkelse og betragtet et ømt elsket Væsen, naar hun sover, hvis Øine skulle tilsmile os, idet hun vaagner, den vil udentvivl fatte den ømme og frygtelige Følelse, som bevægede Hr. Sucy. Ham var denne Søvn en Illusion, Opvaagnen en Død og det den frygteligste Død af alle. Pludseligt fløi et ungt Kid i tre Spring hen til Bænken og snusede til Stephanie. Denne Støi vakte hende. Hun reiste sig sagte overende, uden at denne Bevægelse forskrækkede det muntre Dyr; men da hun havde faaet Øie paa Philip, sprang hun op, og flygtede, fulgt af sin fireføddede Ledsager, hen under et Hyldetræ; her gav hun et lille Skrig fra sig, som om det kunde have været en opskrækket Fugl, og saaledes som Obersten allerede tidligere havde hørt ved Gitteret, hvor Grevinden første Gang forsvandt for Hr. Albon. Dernæst krob hun op i et vildt Ibenholttræ, og forstak sig i dette Træes grønne Top, og gav sig til at betragte den Fremmede med en Opmærksomhed, som havde hun været den nysgjerrigste af alle Skovens Nattergale.

„Farvel, farvel, farvel!" sagde hun, uden at disse Ord meddeelte Sjælen nogetsomhelst synligt Indtryk. Det var Fuglens Sorgløshed, naar den fløiter sin Melodie.

„Hun gjenkjender mig ikke," udbrød Obersten i Fortvivlse. „Stephanie! det er Philip, Din Philip, Philip."

Og den stakkels Militair gik hen imod Ibenholttræet; men, imedens han endnu var tre Skridt fra samme, betragtede Grevinden ham med mistroisk Mine, idet der viste sig i hendes Øie et Slags frygtsomt Udtryk; herpaa fløi hun i et Spring fra Ibenholttræet til en Acacie, og derfra til en nordisk Gran, hvor hun flagrede fra Green til Green med en ubegribelig Lethed."

„Forfølg hende ikke," sagde Hr. Fanjat til Obersten. De vil derved bevirke en Afsky for Dem hos hende, som kunde blive uudslettelig. Jeg skal være Dem behjælpelig med at lære hende at kjende og at tæmme hende. Kom og gaa med hen til denne Bænk. Dersom De ikke giver Agt paa hende, saa vil det ikke vare længe, førend De vil see hende følesløs nærme sig os, for at betragte Dem.

„Hun! ikke kjende mig, og flygte for mig!" gjentog Obersten, idet han støttede Ryggen mod et Træ, hvis Løv beskyggede en naturlig Bænk. Hans Hoved sænkede sig imod hans Bryst. Herr Fanjat taug stille. Grevinden steg snart let ned fra Toppen af Fyrren, idet hun hoppede, som en Lygtemand, og af og til blev gynget af de Bøininger, som Vinden frembragte i Træerne. Hun standsede paa hver Green, for at lure paa den Fremmede; men, da hun saae ham ubevægelig, sprang hun tilsidst ned paa Græsset og nærmede sig til ham med langsomme Skridt henover Engen. Da hun havde lagt sig op mod et Træ, som stod ti Skridt fra Bænken, sagde Hr. Fanjat sagte til Obersten:

„Tag behændig nogle Stykker Sukker i min høire Kjolelomme. Viis dem til hende, saa kommer hun. Jeg gjør gjerne Afkald paa den Fornøielse at give hende Lækkerbidskener. Ved Hjælp af Sukkeret, som hun elsker lidenskabelig, vil De vænne hende til at nærme sig Dem og at gjenkjende Dem."

„Dengang hun var Kone," svarede Philip sørgmodig, „havde hun ingen Smag for søde Retter."

Da Obersten bevægede det Stykke Sukker, han holdt imellem Tommel- og Pegefingeren paa den høire Haand, hen foran Stephanie, udstødte hun paany sit vilde Skrig og sprang hurtig hen til Philip; derpaa standsede hun, greben af den uvilkaarlige Frygt, som han foraarsagede hende; hun betragtede

Sukkeret og vendte vexelviis Hovedet, ligesom de ulykkelige Hunde, hvilke deres Herrer forbyde at røre ved en Ret, forend De have udtalt et af de sidste Bogstaver i Alphabetet, som de fremsige langsomt; tilsidst seirede den dyriske Lidenskab over Frygten, Stephanie styrtede sig imod Philip, fremstrakte frygtsomt sin lille brune Haand for at gribe efter Byttet, berørte sin Elskers Fingre, bemægtigede sig Sukkeret, og forsvandt i et Buskads. Tilsidst blev Obersten overvældet af denne frygtelige Scene, og, idet han brast i Taarer, flygtede han ind i Salen.

„Skulde Kjærligheden da have mindre Mod end Venskabet," sagde Fanjat. „Jeg har Haab, Herr Baron. Min stakkels Niece har været i en langt sørgeligere Tilstand, end den, hvori de for Tiden seer hende."

„Er det muligt?" udbrød Philip.

Hun var som oftest nogen, gjensvarede Doctoren. Obersten gjorde en Bevægelse, som udtrykte Skræk, og blegnede. Herr Fanjat troede i denne Blegnen at gjenkjende farlige Symptomer; han følte hans Puls, og fandt, at han var et Bytte for en voldsom Feber; ved Hjælp af Overtalelse lykkedes det ham at faae ham til at gaae til Sengs; han tilberedte ham derpaa en lille Dosis Opium, for derved at forskaffe ham en rolig Søvn.

Omtrent otte Dage forløb, under hvilke Baron Sucy ofte var til Priis for dødelige Anfald. Snart var han ogsaa ikke mere istand til at græde. Hans Hjerte, som saa ofte var bristefærdigt, kunde ikke vænne sig til det Skuespil, som Grevindens Afsindighed saa ofte frembød, men han sluttede saa at sige Fred med denne grusomme Situation og fandt Lindring i sin Smerte. Hans Heltemod kjendte ingen Grændser. Han havde det Mod at tæmme Stephanie, idet han rakte hende Lækkerbidskener, med hvilke han var ødsel. Han havde den største Omsorg for at bringe hende denne Føde; han forstod saavel at afpasse de beskedne Erobringer, som han vilde tilvinde sig over sin Herskerindes Instinct, denne sidste Rest af hendes Forstand, at det lykkedes ham at gjøre hendes Sjælstilstand taaleligere, end den tilforn havde været. Obersten gik hver Morgen ned til Lystskoven, og, efterat han i længere Tid forgjeves havde søgt efter Grevinden uden at kunde gjette i hvilket Træ hun flagrede omkring, eller i hvilken Krog hun havde forstukket sig for at lege med en Fugl, eller paa hvilket Tag hun var fløiet op, saa gav han sig til at fløite denne saa berømte Melodie: Partant pour la Syrie, hvortil der knyttede sig en Erindringsscene om deres Kjærlighed. Strax kom Stephanie løbende med en Hinds Hurtighed. Hun havde saaledes vænnet sig til at see ham, at hun nu ikke mere viste nogen Frygt, og snart lykkedes det ham, at faae hende til at sætte sig paa hans Knæ, og at lade sig omslynge af hans bøielige, kraftige Arm. I denne for Elskende saa kjære Stilling gav han med Sindighed nogle Slikkerier til den lækkermundede Grevinde. Efterat have spiist Alt, hændtes det stundom, at Stephanie randsagede sin Vens Lommer ved Armbevægelser, som havde samme mechaniske Smidighed som en Abes. Naar hun havde overbeviist sig om, at der ikke var mere, betragtede hun Philip med store Øine, uden Spor af nogen Idee eller Gjenkjendelse. Herpaa legede hun med ham, hun forsøgte paa at aftrække hans Støvler, for at see hans Fod, hun iturev hans Handsker, aftog hans Hat; hun taalte at han rørte med Hænderne ved hendes lange Haar, tillod, at han sluttede hende i sine Arme, og modtog uden Fornøielse hans brændende Kys; men, naar han udgød Taarer, saa betragtede hun ham med Taushed. Hun forstod vel, naar han fløitede: Partant pour la Syrie; men det vilde ikke lykkes ham, at faae hende til at udtale sit eget Navn Stephanie! Philip blev styrket i sit afskrækkende Foretagende ved et Haab, som aldrig forlod ham. Da han paa en skjøn Efteraarsmorgen saae Grevinden

sidde rolig paa en Bænk under en grøn Poppel, kastede den stakkels Elsker sig for hendes Fødder og saae hende ind i Dinene ligesaa længe, som hun vilde tilstede det, idet han haabede at hendes Blik derved atter vilde blive fornuftigt; undertiden bedrog han sig, idet han troede at have bemærket, at disse stirrende og ubevægelige Blikke paany bleve omskabte til formildede og levende og da udraabte han: Stephanie! Stephanie! Du hører, Du seer mig! Men hun lyttede til Lyden af denne Stemme som til en Larm, som til Vindens Susen, naar den ryster Træerne, som til Brølet af Koen, paa hvilken hun krøb op; og Obersten beed sig i Hænderne af Fortvivlelse, en bestandig ny Fortvivlelse. Tiden og disse tomme Prøver bidroge kun til at forøge hans Smerte. En Aften, da Himlen var rolig, midt i Stilheden og Freden af det landlige Asyl, saae Hr. Fanjat langt borte Baronen beskjæftiget med at lade en Pistol. Den gamle Doctor fattede, at Philip nu ikke havde mere Haab tilbage. Han følte alt sit Blod at strømme til Hjertet, og dersom han modstod den Svimmelhed, som overfaldt ham, saa var det, fordi han foretrak hellere at see sin Niece levende og gal, end død. Han løb til.

„Hvad tager De Dem for," sagde han.

„Denne her er for mig," sagde Obersten, idet han viste hen paa en ladt Pistol, som laae paa Bænken, „og denne er bestemt for hende," tilføiede han, idet han stødte Forladningen ned i det Vaaben, han holdt i Haanden.

Grevinden var udstrakt paa Jorden og legede med Kuglerne.

„De veed da ikke," svarede Doctoren med koldt Blod, idet han undertrykte sin Skræk, „at hun inat i Søvne har udtalt: „Philip!"

„Hun har kaldt paa mig," raabte Baronen, idet han lod Pistolen falde, som Stephanie tog op, men han rev den ud af Hænderne paa hende, greb den, som laae paa Bænken, og løb sin Vei.

„Lille Stakkel!" udbrød Doctoren, lykkelig over den Fremgang, som hans List havde bevirket. Han trykkede den Vanvittige imod sit Bryst, og sagde, idet han vedblev: „Han vilde have dræbt Dig, den Egoist! Han vil bringe Dig Døden, fordi han selv lider. Han forstaaer ikke at elske Dig for Din egen Skyld, mit Barn! Vi ville ikke destomindre tilgive ham, ikke sandt? Han er affindig, og Du? Du er kun gal. Gaa! Gud alene bør kalde Dig 'til sig. Vi troede Dig ulykkelig, fordi Du ikke mere deelte vore Bekymringer, vi Tosser! Men," sagde han, idet han satte hende paa sine Knæ, „Du er lykkelig, Intet plager Dig; Du lever som en Fugl, som et Daadyr."

Hun kastede sig over en ung Drossel, som hoppede omkring, og greb den, idet hun udstødte et tilfreds Skrig; hun qvalte den, saae paa den, da den var død, og lod den ligge ved Roden af et Træ, uden at hun videre tænkte derpaa.

Herr Sucy gik næste Morgen, saasnart det blev Dag, ned i Haugen for at opsøge Stephanie. Han troede paa Lykken. Da han ikke fandt hende, fløitede han. Da hans Beherskerinde kom, tog han hende under Armen, og, idet de saaledes samlede for første Gang fulgtes ad, gik de hen under et Lysthuus, hvis Træers falmede Blade faldt ned for Morgenvinden. Obersten satte sig ned, og Stephanie satte sig af sig selv hos ham. Philip skjælvede af Fornøielse.

„Min Elskede," sagde han, idet han med Varme kyssede Grevindens Hænder, „jeg er Philip."

Hun betragtede ham med Nysgjerrighed.

„Kom," tilføiede han og trykkede hende til sig. „Føler Du ikke mit Hjerte slaae? Det har kun slaaet for Dig. Jeg elsker Dig endnu som altid. Philip er ikke død, han er her, og Du er hos ham. Du er min Stephanie, og jeg er Din Philip."

„Farvel," sagde hun, „farvel."

Obersten gyste, thi han troede, at hans Henrykkelse meddeelte sig til hans Beherskerinde. Hans skjærende Skrig, fremkaldt ved Haabet, denne sidste Yttring af en evig Kjærlighed, af en brændende Lidenskab, gjengav hans Veninde Fornuften.

„O! Stephanie, vi ere lykkelige!"

Der undslap hende et Glædesskrig, og hendes Øine havde et dunkelt Skjær af Bevidsthed.

„Hun gjenkjender mig! Stephanie!"

Obersten følte at hans Hjerte svulmede og at hans Øienlaage bleve vaade. Men han saae pludselig Grevinden vise sig et Stykke Sukker, som hun havde fundet, idet hun havde søgt i hans Lommer, imedens han talede. Han havde da antaget for en menneskelig Tanke denne Grad af Forstand, som minder om en Abes Ondskab. Bevidstheden forlod Philip. Hr. Fanjat fandt Grevinden siddende paa Oberstens Legeme. Hun gnavede paa sit Sukker, idet hun tilkjendegav sin Fornøielse ved nogle tilfredse Minespil, som man saa meget havde beundret, da hun var ved sin Forstand, naar hun for Spøg vilde efterligne sin lille Papegøie eller sin Kat.

„Ak! min Ven," udbrød Philip, da han kom tilbage til sin Samling, „jeg døer hver Dag og hvert Øieblik! Jeg elsker hende altfor høit! Jeg vilde have kunnet udholdt Alt, dersom hun blot under sit Vanvid havde beholdt noget af den qvindelige Characteer. Men bestandig at see hende vild og selv blottet for al Blufærdighed ...."

„Det er da en Vanvittig i en Opera, at De vil see," sagde Hr. Fanjat bittert. „Og Deres Kjærligheds Opoffrelse ere da underkastede Fordomme? Hvorfor, min Herre, troer De, at jeg har berøvet mig den sørgelige Lykke at give min Niece Næring? Jeg har overladt den Fornøielse at lege med hende til Dem, og har ikkun levnet mig selv de mest trykkende Byrder. Imedens De sov, vaagede jeg over hende, jeg .... Gaa bort, min Herre, forlad hende. Bort fra denne sørgelige Eremitbolig. Jeg skal vide at leve med denne kjære lille Skabning; jeg kjender hendes Vanvid, jeg udtyder hendes Bevægelser, jeg er inde i hendes Hemmeligheder. Engang vil De takke mig derfor."

Obersten forlod Bon-Hommes, for kun eengang endnu at vende der tilbage. Hr. Fanjat blev forskrækket over den Virkning, han havde udøvet over sin Gjæst. Han begyndte at elske ham ligesaa høit som sin Niece. Dersom Een af disse to Elskere var Deeltagelse værdig, da var det sikkerlig Philip. Var han ikke ene og hos sig selv Byrden af en skrækkelig Smerte! Doctoren lod indhente Efterretninger om Obersten og hørte, at den Ulykkelige var flygtet til en Landeiendom, han havde i Nærheden af St. Germain. Baronen havde engang i en Drøm fattet en Plan til at gjengive Grevinden hendes Forstand. Uden at Doctoren vidste det, anvendte han Resten af Efteraaret paa Forberedelserne til dette uhyre Foretagende. En lille Flod flød igjennem hans Lystskov, hvor den om Vinteren oversvømmede en stor Sump, som noget nær lignede den, som strækker sig langs med Beresinas høire Flodbred. Landsbyen Vatout, beliggende paa en Høide, dannede Grændsen for denne Skrækkescene, ligesom Studzianka omgav Sletten ved Beresina. Obersten samlede en Mængde Arbeidere for at gjennemgrave en Canal, som skulde forestille den opslugende Flod, hvor Frankrigs Skatte, Napoleon og hans Armee gik til Grunde. Ved Hjælp af sin Hukommelse lykkedes det Philip at fremstille i sin Lystskov den bratte Flodbred, hvor General Elbé havde slaaet sine Broer. Han opførte Bukke til Broen og brændte dem saaledes, at de fremstillede det sorte, halv fortærede Tømmerværk, som paa hver Flodbred noksom bekræftede Efternølerne, at Veien til Frankrig var afskaaren for dem. Obersten skaffede ogsaa lignende Tømmer tilveie, som det, hvoraf hans ulykkelige Vaabenbrødre havde betjent sig,

ved Opførelsen af deres Redningsflaade. Han ødelagde sin Lystskov, for saaledes at fuldstændiggjøre Blændværket, til hvilket han satte sit sidste Haab. Han anordnede Uniformer og sønderrevne Dragter, for dermed at klæde adskillige hundrede Bønder. Han opkastede Hytter, Bivouakker og Batterier, paa hvilke han satte Ild. Slutteligen forglemte han Intet af Alt, hvad der kunde frembringe den frygteligste af alle Scener, og han opnaaede sit Maal. Henimod de sidste Dage i December Maaned, da Sneen havde udbredt sit tykke, hvide Teppe, gjenkjendte han Beresina. Hans Rusland var blevet en saa skrækkelig Sandhed, at adskillige af hans gamle Vaabenbrødre deri gjenkjendte Scener af deres tidligere Elendighed. Herr Sucy hemmeligholdt Grunden til denne tragiske Repræsentation, der paa den Tid blev omtalt som en Galskab i flere Selskaber i Paris.

I Begyndelsen af Januar Maaned 1820, besteg Obersten en lignende Vogn, som den, der havde ført Herr og Fru Vandiéres fra Moskov til Studzianka, og kjørte hen til Skoven ved Ile-Adam. Han blev trukket af Heste, der havde største Lighed med dem, som han med sit Livs Fare havde hentet fra Russernes Række. Han var iført den samme smudsige og bizarre Klædebragt, de samme Vaaben og den samme Haarfrisure, som han havde den 29de November 1812. Han havde endogsaa ladet sit Skjæg og sine Haar vore, og negligeret sit Ansigt, paa det at der Intet skulde mangle i denne frygtelige Sandhed.

„Jeg har gjettet deres Hensigt," udbrød Herr. Fanjat, da han saae Obersten stige ud af Vognen. Dersom De vil, at deres Plan skal lykkes, saa viis Dem ikke i dette Optog. Iaften vil jeg give min Niece lidt Opium. Imedens hun sover, ville vi klæde hende, som hun var klædt ved Studzianka, og vi ville da lægge hende i denne Vogn. Jeg selv vil følge dem i en Berliner."

Klokken to om Natten blev den unge Grevinde bragt ind i Vognen, hvor hun blev lagt paa nogle Hynder og indviklet i et grovt Dækken. Nogle Bønder lyste med Lygter ved denne besynderlige Bortførelse. Pludselig gjenlød et gjennemtrængende Skrig midt i Nattens Stilhed. Philip og Doctoren vendte sig om, og saae Genevieve, som halvnøgen traadte ud af sit Sovekammer.

„Farvel, farvel! det er forbi; farvel!" skreg hun, idet hede Taarer randt hende ned ad Kinden.

„Nu vel, Genevieve, hvad feiler Du?" spurgte Hr. Fanjat.

Genevieve rystede med Hovedet med en Bevægelse, som tydede paa Fortvivlelse, hævede Hænderne imod Himlen, betragtede Vognen, udstødte en lang Murren, gav kjendelige Tegn paa en dyb Skræk og gik taus tilbage. —

„Dette er et godt Forvarsel," udbrød Obersten. „Denne Pige klager over, at hun ikke mere har nogen Selskaberinde. Maaskee føler hun, at Stephanie atter vil blive gjengivet sin Forstand."

„Gud give det," sagde Herr Fanjat, som syntes stærkt bevæget ved denne Hændelse; thi siden han havde beskjæftiget sig med at studere Vanvid, havde han seet forskjellige Exempler paa prophetiske Indskydelser og Forvarsler, hvorpaa Vanvittige have givet Prøver, og som bekræftes efter Reisendes Udsagn hos de vilde Stammer.

Stephanie gjennemstreifede Klokken 9 om Morgenen, ligesom Hr. Sucy havde beregnet det, den eftergjorte Slette ved Beresina. Hun blev vækket ved en Mine, som sprang hundrede Skridt fra det Sted, hvor denne Scene tildrog sig. Det var Signalet. Tusinde Bønder udstødte et forfærdeligt Jammerskrig, lig de Fortvivledes Hurra, som just havde forskrækket Russerne, da tyve tusinde Efternølere pludselig ved deres egen Forsømmelse saae sig tagne til Fange og overgivne enten til Død eller Trældom. Ved dette Skrig sprang Grevinden ud af Vognen, løb med en fortvivlet Angest til det med Snee bedækkede Sted, saae Bivouakkerne i Brand, og den uheldsvangre Flydebro, som man kastede i den med Iis oversvømmede Beresina. Major Philip var her tilstede og svingede sin Sabel imellem Mængden. Fru v. Vandiére udstødte et Skrig, som isnede i Alles Hjerter, og stillede sig foran Philip, hvis Hjerte bankede voldsomt. Hun kom til sig selv, og betragtede strax flygtigt dette fremmede Tableau. I et Nu, ligesaa hurtigt som Lynet, antoge hendes Øine dette for al Bevidsthed blottede Skjær, som vi beundre i Fuglenes skinnende Øine; derpaa bragte hun Haanden til Panden med samme levende Udtryk, som naar En pludselig besinder sig paa Noget; hun betragtede denne levende Erindring, dette

forbigangne Liv, som her var fremtryllet ved Siden af hende, vendte pludselig Hovedet mod Philip, og saae ham. En skrækkelig Taushed herskede midt iblandt Mængden. Obersten traf efter Veiret, og vovede ikke at tale; Hr. Fanjat græd. Stephanies smukke Ansigt farvedes svagt; efter afverlende Rødmen og Blegnen gjenvandt hun tilsidst det friske, ungdommelige Skjær af en blomstrende Pige. Hendes Ansigt antog en smuk Purpurfarve. Hendes Blod og Liv, som opflammedes af en sig stærkt yttrende Bevidsthed, udbredtes efterhaanden som ved en Ildebrand. En convulsivisk Skjælven forplantede sig lige fra Hjertet til Fødderne. Endelig havde disse Phænomener, der frembrøde i et Dieblik, ligesom et fælleds Brændpunkt, da Stephanies Dine straalede af en ophøiet himmelsk Ild. Hun levede og tænkte! Maaskee skjælvede hun af Frygt. Gud gjengav hende endnu engang dette stumme Sprog, og kastede paany sin Ild i denne udslukte Sjæl. Erkjendelses-Evnen kom med sine elektriske Strømme og levendegjorde dette Legeme, hvorfra den i saa lang Tid havde været fraværende.

„Stephanie!" raabte Obersten.

„O, det er Philip!" sagde den stakkels Grevinde.

Hun styrtede sig i de skjælvende Arme, som Obersten udbredte efter hende, og de to Elskendes hæftige Favntag forskrækkede Tilskuerne. Stephanie brast i Taarer. Disse standsede pludselig, hun blev som et Liig, Lynilden just havde truffet, og sagde med mat Stemme: „Farvel Philip. Jeg elsker Dig, farvel!"

„O! hun er død;" skreg Obersten, idet han aabnede sine Arme.

Den gamle Doctor modtog sin Nieces afsjælede Legeme, omfavnede det, som havde han været en ung Mand, bar det bort og satte sig med det paa en Brændestabel. Han betragtede Grevinden, idet han lagde sin svage og skjælvende Haand paa hendes Hjerte. Det bankede ei mere.

„Saa er det da sandt!" sagde han, idet han afverlende betragtede den ubevægelig staaende Oberst og Stephanies Ansigtstræk, paa hvilke Døden udbredte denne blændende Skjønhed, denne flygtige Straaleglands, maaskee Forjættelsen om en glimrende Fremtid.

„Ja, hun er død!"

„Ak! dette Smiil," raabte Philip, „see dog blot dette Smiil! er det muligt?"

„Hun er allerede kold," svarede Hr. Fanjat. Hr. Sucy gjorde nogle Skridt, for at unddrage sig dette Skuespil; men han standsede, fløitede den Melodie, som den Vanvittige havde forstaaet, og, da han ikke mere saae sin Beherskerinde løbe sig imøde, fjernede han sig med vaklende Skridt, som et beruset Menneske, bestandig fløitende; men han vendte sig ikke mere om.

General Philip de Sucy passerede i Verden for en meget elskværdig, men især for en meget overgiven, lystig Mand. Engang gjorde en Dame ham en Compliment for hans gode Humeur og hans Characteers Fasthed.

„Ah! min Naadige," sagde han, „jeg betaler mit muntre Lune meget dyrt, om Aftenen naar jeg er alene!"

„Nei," svarede hun, idet hun smilte.

Dersom en Menneskekjender i dette Dieblik kunde have seet Udtrykket i Greven af Sucys Ansigt, saa vilde han have gyst derover. —

„Hvorfor gifter De Dem ikke?" sagde denne Dame, som havde adskillige unge Piger i Pension. „De er rig, har Titler, er af den gamle Adel; De har Talenter, Fremtiden tilsmiler Dem."

„Ja," sagde han, „men det er et Smiil, som dræber mig."

Den følgende Dag hørte den samme Dame med Forundring, at Hr. Sucy havde skudt sig om Natten. De høiere Cirkler underholdt sig paa forskjellige Maader om denne forunderlige Hændelse, og Enhver søgte at udfinde Grunden. Efter enhver særegen Maade at slutte paa, antoge Nogle denne Catastrophe, som var den sidste Scene i et Drama, der var begyndt i Aaret 1812, som en Følge af Spil, Kjærlighed, Ærgjerrighed eller hemmelige Synder. Blot to Mennesker, en Parlamentsraad og en gammel Doctor vidste, at Greven af Sucy var et af disse stærke Mennesker, til hvem Gud har skjænket den ulykkelige Magt, hver Dag at bestaae i en frygtelig Kamp, som de levere med et ukjendt Uhyre. Men, naar Gud for et Dieblik tilbageholder sin mægtige Haand, da bukke de under.

E. Lehmann lith.

BADENDE BÖRN

Em. Baerentzen & Co lith. Inst.

Die Schlacht auf der Rhede.

Von Henrik Hertz.

Übersetzt von Friederich Bresemann.

Wohl lieb' ich Dänemarks grünende Au
Mit lächelnden Thälern und Wiesen,
Die Fluren, genährt von erquickendem Thau,
Die Wälder voll Schatten, die Lüfte so blau,
Von singenden Kehlen gepriesen;
Doch möcht' ich fast sagen, das weite Meer
Mit blauen eilenden Wellen
Blickt schöner noch, als das Ufer, her,
Woran sie wogend zerschellen.

In manchem Reiche kann hier und dort
Die See auch ins Land wohl dringen;
In Dänemark ist's nicht ein einzelner Ort —
Sie woget von Insel zu Insel fort,
Sie alle fest zu umschlingen.
Es glänzet ein Himmel, umfängt ein Heer
Unzähliger blinkender Sterne;
Der glänzende Himmel — es ist das Meer
Bis weit in unendliche Ferne.

Wohl ehr' ich die Männer und achte sie werth,
Die kräftig wirken und streben,
Sie mögen nun ziehen das blinkende Schwert
Für's Vaterland und den eignen Herd,
Für die Kirche der Wahrheit es heben;
Doch möcht' ich fast sagen, der kühne Mann,
Der, selbst wenn sein Ankertau reißet,
Den Muth im Sturme bewahren kann,
Beherzter und größer noch heißet.

Wohl weiß ich, des Sieges duftender Kranz,
Den tapfern Helden geflochten,
Schmückt unverwelklich, mit ewigem Glanz
Die, welche zu Lande im kriegrischen Tanz
Für Dänemarks Ehre gefochten;
Ich weiß, eh' vergeht und verrinnet die See,
So weit und noch nimmer ermessen,
Eh' Daniel Rantzau's Namen wir, eh'
Wir seine Thaten vergessen.

Und dennoch, kaum schlag ich die Saiten an —
Die ersten flüchtigen Griffe —
So enteilt der Gedanke auf wogende Bahn
Und weilt auf dem Meer unter Masten und Raa'n
Und den lustigen Jungen der Schiffe. —

Wenn ruhig das Meer und in stiller Pracht
Die länglichten Wellen schleifet,
Dann liegt drin eine unendliche Macht,
Die tief die Seele ergreifet.

Und wenn im Kampfe der Schlachtruf schallt
Auf wilden rollenden Wogen,
Aus offnen Schlünden der Donner knallt,
Ein schwarzer, verhüllender Dampf aufwallt,
Der Alles mit Nebel umzogen;
Wenn dumpf der Sturm in die Segel heult,
Sich mischt in der Sterbenden Klagen,
Und schäumend die Welle am Steven sich theilt:
Ergreift's mich, die Saiten zu schlagen.

Ein Kampf, gefochten auf festem Land —
Was braucht es der preisenden Lieder?
Es macht das Gerücht bald die Thaten bekannt,
Ein Bautastein hat den Tapfern genannt,
Trophäen erzählen es wieder;
Und Häuser in Schutt, ein verödeter Hain
Und Hügel und Feld in der Runde,
Der Pflug, der aufs neue durchfurchet den Rain,
Sind tausend erzählende Munde.

Doch das Meer ist stumm. Wo die Schlacht sich ergoß,
Dort schäumen die brausenden Wogen.
Wer kennt den Ort, den der Kiel durchschoß,
Wer ahnt im Strome, das Blut, das dort floß,
Wenn Wellen darüber gezogen?
Vergänglich ist auf dem Meere die Saat,
Es ist zu stolz, um zu tragen
Den Bautastein, der da möchte die That
Noch späten Enkeln einst sagen.

Und tilgt die rollende See auch ganz
Den Kampf, der auf Wellen gefochten —
Es ist der Ehre strahlender Kranz
Dem Helden mit unvergänglichem Glanz
In der Brust des Menschen geflochten.
Und ist auch ein würdiger Stoff ein Gedicht
Von des Festlands blutiger Fehde —
Es treibet mich an, und es dünkt mich Pflicht,
Zu singen die Schlacht auf der Rhede.

Noch wenige Stunden — dann steigt aus der Nacht
Hervor auf glänzenden Streifen
Der zweite April, der Morgen erwacht,
Der Tag des Kampfes, der rühmlichen Schlacht,
Den nimmer die Wellen verschleifen.

Es streiten und kämpfen wohl Mann wider Mann,
Und es wimmelt von Feinden wie Flocken;
Doch schlagen die dänischen Dachse an
Wohl gegen die englischen Docken.

Da sieht man ein morsches Blockschiff, o Lust!
Mit Orlogsschiffen es wagen;
Denn ist der Held in der männlichen Brust
Sich hohen kriegrischen Muthes bewusst,
Wie sollt' er im Kampfe verzagen?
Und ob auch der Kiel auf dem Grunde schon ruh't,
Es wird doch der Muth nicht gedämpfet.
Was thut's denn? ist unten der Grund nur gut,
So stehet man fest, wenn man kämpfet.

Noch wenige Stunden — dann bricht hervor
Der Grüne Donnerstag Morgen.
Es ziehen die Wogen, sie wallen empor,
Doch keine bringt wieder die Edlen hervor,
Die tief in den Fluthen verborgen.
Das rollende Meer, das die Thaten nicht nennt,
Es schweigt von der männlichen Fehde;
Doch tief in der Brust ist ein Grab=Monument,
Das zeugt von der Schlacht auf der Rhede.

Incognito=Promenaden.

Et af Napoleons sædvanlige Indfald var, at han, ligesom den berømte Sultan, hvem Forfatteren af „Tusind og Een Nat" forevi=ger i sine Eventyr, incognito gjennemstreifede Paris. Ledsaget af sin Storvezier Giaffar, det vil sige af Palladsets Stormarschal, eller i Mangel deraf af den tjenstgjørende Adjutant, forlod Keiseren undertiden Tuillerierne alle=rede før Daggry.

Paa disse Excursioner gjennem Staden gik han stedse i en graa eller mørkeblaa Over=kjole, der var knappet tæt op til Halsen, bar derhos en rund bredskygget Hat, i hvilket Co=stume à la Harun al Rashid, som han selv kaldte det, Napoleon saae meget un=derlig ud. Men dette kom af, at han enten trykkede Hatten dybt ned over Pan=den, for ikke at blive kjendt, eller ogsaa satte den aldeles bag paa Hovedet. Snittet og Vidden af hans Overkjole vare derhos og gandske pudseerlige. Napoleon kunde ikke lide snevre Klæder. Hans Skræder, Michel, for=færdigede ham Overkjoler, der klædte ham, for at betjene mig af en Lignelse, som om man havde taget Maal dertil over et Skil=derhuus. Dertil kom endnu en vis Stræben efter at skjule sin sædvanlige Holdning, Gang og Gebærder; alt dette gjorde Napoleon til et besynderligt Væsen, man ikke uden Smiil kunde see paa, som et Slags levende Ori=ginalitet. Dersom endog disse Incognito=Streiferier iøvrigt ikke altid faldt ud til For=deel for hans Egenkjærlighed, saa kunde dog de, der havde den Lykke at see ham hos sig, være forsikkrede om, at de vilde befinde sig vel derved.

En Morgen vilde altsaa Napoleon med egne Øine overbevise sig om, hvorvidt Arbei=det paa Monumentet paa Vendomepladsen var gaaet frem, og havde i denne Anledning ved Dagbrækningen forladt Palladset, ledsaget af sin Stormarschal. Det var netop midt om Efteraaret. Efterat have betragtet det kjæm=pemæssige Stillads og spadseret i hele tre Qvatteer paa samme, fortsatte Keiseren sin Vei til Rue Napoleon (nu Rue de la Paix), hvor nye Huse fremstode, som ved et Tryllerie, og gik, dreiende tilhøire, ind paa Boulevar=den, idet han i muntert Lune sagde til Du=roc: „De Herrer Parisere i dette Qvarteer maa være sande Syvsovere, da alle Boutiker endnu ere lukkede, endskjøndt det er lys Dag!"

Underveis bemærkede Keiseren, at dette eller hiint Huus stod for vidt frem og derved spærrede Udsigten til Boulevarden eller Ga=den, og han noterede det i sin Lommebog, for leilighedsviis at tale med Fontaine derom. Medens han saaledes sladdrede, kom han til „Bains Chinois," der for kort siden vare paa nyt opmalede, og idet han critiserede over de udvendige Forziringer og Klipperne, som bare

Bygningen, blev det til Etablissementet hørende Kaffehuus aabnet. „Skal vi ikke træde ind og dejeunere?" spurgte han Duroc. „Har denne Vandring ikke givet Dem Appetit?"

„Det er endnu for tidligt, Sire! Klokken er først otte."

„Ih hvad! Deres Uhr gaaer altid for sagte! jeg er sulten, og desuden spare vi derved Tid for det øvrige af Dagen."

Uden at vente paa Svar, traadte Keiseren uden Omstændigheder ind i Kaffehuset, satte sig ved et Bord, raabte paa Opvarteren, og bestilte Cotelet, en Urte-Omelette (hans Yndlingsspise) og Chambertinviin. Efterat han havde spiist med god Appetit og drukket en halv Kop Kaffe, der, som han paastod, smagte ham bedre end den, han sædvanlig fik i Tuillerierne, kaldte han paa Opvarteren, forlangte Regningen, og stod op med de Ord: „Betal Duroc og lad os komme hjem, det er paa Tiden!" Med Armene overkors traadte han hen over Dørtærskelen til Kaffehuset og begyndte at fløite et italiensk Recitativ, idet han slog Tact med Foden. Stormarschallen var staaet op tilligemed Keiseren, og efterat han forgjæves havde gjennemsøgt alle sine Lommer, kom han endelig til den Vished, at han i den Skynding, hvori han havde klædt sig paa om Morgenen, havde glemt sin Børs, og han vidste at Napoleon aldrig bar Penge hos sig.

Imidlertid kom Opvarteren, og rakte Marschallen, der endnu stod ganske forstenet paa det samme Sted, Regningen, som beløb sig til 12 Francs. Begge betragtede hinanden en Tid lang uden at sige et Ord; den Anden fordi sligt ikke var hændet ham for, og den Første fordi han strax havde gjættet Aarsagen til Durocs Forlegenhed, som denne kun daarligt søgte at skjule. Imidlertid stod Keiseren, der Intet vidste om dette ærgerlige Tilfælde, endnu stedse i Døren og kunde, da han ikke var vant til at man lod ham vente, ikke begribe Durocs Langsomhed; han havde allerede flere Gange vendt sig om, for utaalmodig at raabe til ham: „Nu, saa lad os komme afsted; det er allerede sildigt!"

Stormarschallen indsaae omsider at denne critiske Stilling ikke kunde vare længer, og fattede, i den Mening, at han blot behøvede frit at tilstaae sin Forlegenhed, den Beslutning at gaae hen til Værtinden, som stod taus og ligegyldig ved Disken, fordi hun alt havde gjættet, hvad han vilde aabenbare hende, og tiltalte hende i en høflig men lidt beskæmmet Tone: „Madame! min Ven og jeg ere imorges gaaede lidt vel tidlig ud og have forglemt vor Børs.... men jeg giver Dem mit Ord at jeg inden en Time skal sende Dem Regningens Beløb."

„Meget muligt, min Herre;" vedblev Damen koldt, „men jeg kjender hverken den Ene eller den Anden af dem, og jeg er allerede bleven skuffet flere Gange paa denne Maade. De indseer altsaa at...."

„Madame!" svarede Marschallen, der blev blodrød over dette Svar, „Vi ere Mænd af Ære, Gardeofficerer."

„Ja, det er mig særdeles kjære Gjæster, de Herrer Gardeofficerer."

Ved Ordene „Mænd af Ære og Gardeofficerer," som Keiseren tydelig havde forstaaet, troede han, at Duroc, uden hans Vidende havde indladt sig i et eller andet Qviproqvo, og raabte, idet han for sidste Gang dreiede sig om og stampede med Foden: „Hvad er der da?" men paa et Tegn af Duroc blev han ubevægelig staaende paa sin Plads, trykkede Hatten ned over Øinene og hørte op at fløite.

„Madame!" sagde endelig Opvarteren, der dunkelt erindrede sig at have seet Stormarschallens Ansigt engang for, „da disse Herrer have glemt deres Børs, saa indestaaer jeg for dem, overbeviist om, at brave Gardeofficerer ikke ville bedrage en fattig Opvarter for sine Penge."

„Aa, Du er altid ved Haanden," svarede

Damen ærgerlig, „nu skal jeg vel igjen tabe 12 Francs."

„Nei, Madame!" svarede Opvarteren med en Slags Værdighed; „jeg vil øieblikkelig udbetale Dem dem."

Med disse Ord tog han den lille Sum frem af sin Lomme, og overgav den til sin Principalinde, der ogsaa tog imod den, idet hun skjældte paa dem, der fortærede Penge uden at have nogle. Imidlertid havde Stormarschallen taget sit Uhr frem, og vilde give Opvarteren det.

„Her, min Ven! behold mit Uhr indtil jeg betaler Dig. Jeg takker Dig paa egne, og især paa min Vens Vegne der, som bliver utaalmodig; thi vi have Forretninger."

„Jeg behøver intet Pant, min Herre! jeg er overbeviist om at de ere ærlige Folk."

„Godt, min Ven!" svarede Duroc, Du skal ikke komme til at angre Din Tillid," og ilede til Keiseren. De fortsatte nu Veien over Boulevarden, og forcerede deres Marsch af Frygt for at blive forfulgte. Underveis fortalte Duroc Uheldet, som havde opholdt dem; Keiseren loe af ganske Hjerte over Opvarterens Ædelmodighed, der uden at kjende dem, havde betalt deres Dejeuner. „Han er vist et Pariser Barn," sagde han, „det vil jeg vædde; thi de ere alle rede til at lade sig henrive af den første Opbrusen af deres Følelse og bortkaste deres Penge til den første den bedste, uden Overlæg, som uden Anger."

Sex Uger vare imidlertid forløbne, da Keiseren en Dag spurgte Duroc:

„Apropos, hvad er der bleven af Historien i Kaffehuset?"

„I Sandhed, Sire, jeg undseer mig ved at tilstaae Deres Majestæt, at jeg siden ikke har tænkt derpaa; men jeg skal gjøre min Forglemmelse god igjen."

„Ja vist, det maa skee endnu i Dag, ja strax paa Stedet og paa en værdig Maade; De forstaaer mig."

Klokken var 10 om Morgenen, da en Lakei, forsynet med nøie Instructioner, traadte ind i Kaffehuset ved „Bains Chinois", „Madame!" henvendte han sig til Værtinden. „have ikke en Morgen, for omtrent 6 Uger siden, tvende Herrer, begge i blaae Overkjoler, spiist Frokost her og ingen Penge havt?..."

„Ja, min Herre!" svarede Damen bestyrtet, thi Tjeneren bar Keiserens Huuslivree.

„Nu Madame! Det var Hans Majestæt Keiseren og Hs. Excellence Stormarschallen i Palladset; hvor er Opvarteren, som har betalt for dem?"

Damen ringede og var nær ved at falde i Afmagt; hun vilde styrte sig i Vandet, hvis man ikke tillod hende at kaste sig for Keiserens Fødder. Lakeien vendte sig til den indtrædende Opvarter og leverede ham 500 Napoleonsd'or med de Ord: Hs. Excellentse Palladsets Stormarschal har paalagt mig at sige Dem, at naar De engang vilde bede om en Naade enten for Dem selv eller Nogen af Deres, vilde det være ham en Glæde, at være ham til Gavn."

Denne Opvarter hedte Dargens. Han var ikke seen med at drage Nytte af Stormarschallens Bevaagenhed, der ansatte ham som Betjent i det keiserlige Pallads. Han vandt snart Josephines Tillid, som tog ham i sin egen Tjeneste, da hun efter sin Skilsmisse trak sig tilbage til Malmaison. Tilsidst kom han, i Aaret 1814, i Hertugen af Wellingtons Tjeneste, — en besynderlig Skjæbne!

Schweitzeren, Soldat i Bologna.

Novelle af Franz Friherre Gaudy.

Unden Paaskedag pleie Indvaanerne i St. Gallen og de tilstødende Cantoner at forsamle sig, for som Tilskuere at deeltage i Møllersvendenes Æggeleg. Dette er en Folkefest i Ordets sande Betydning — thi Folket giver sig den selv. Til dens Forherligelse behøver man hverken høittravende Taler, udspækkede med huul Patriotisme, eller hvidklædte Jomfruer og Illuminationer, eller ridende Gensdarmer. Og dog forstaaer Folket ogsaa uden hine lokkende Tilsætninger ved den nordtydske Høitidsjubel at fornøie sig med Lidet — ja de more sig vel endog bedre uden dem.

I Aaret 1832 overgik Aprilmaaned, i hvis sidste Dage Paaskefesten indtraf, saavidt man kunde mindes, sine Forgængere i munter uforstyrret Venlighed, saavelsom consequent Vedbliven med dette elskværdige Lune. Navnlig bleve selve Høitidsdagene forherligede ved en klar, skyfri Himmel; med ungdommelig Utaalmodighed afrystede Knopperne deres harpixagtige Hylster; Engenes friske Fløielsgrønt blev gjennemvirket med Kadrimenes og Violernes gule og blaa Islæt, og de med Blomstersnee overstrøede Frugttræer parodierte med henrivende Overgivenhed den alt for Uger siden i Dalene forsvundne Vintersnee, der allerede var flygtet op paa Toppen af Sentis og de omliggende Alper. Naturen feirede jublende Opstandelsens Fest.

Veie og Fodstier vare bedækkede med en broget Vrimmel af Landsbyfolk, der strømmede til i deres spraglede Festdragter. Fra Apenzeller-Bjergene nedstege kraftige Knøse med runde Læderkapper og skarlagensrøde Veste; fra Thurdalen nærmede sig velhavende Mænd med deres vældige bredkantede Hatte; fra de fjernere Vorarlbjerge kom Pigerne, med de sorte kegleformede Huer, ved Siden af den slanke Jæger, i hvem Hanefjerene og Gemseskjæget paa den grønne Hat lode see den vældige Skytte og den uforfærdede Nævekæmper.

I den støiende Larm trængte den glade Mængde frem imellem hinanden, og igjennem den dumpe Summen lod hist og her et trohjertet Haandslag, medens man af og til hørte det hjertelige „Guds Freds" og „Adjes", den kjække Latter og Hyrdedrengens klare Jodlen, og medens Musikanterne prøvede Instrumenterne med enkelte Buestrog og Stød i Trompeterne. Hvorhen Øiet vendte sig, mødte det tilfredse, glade Ansigter. Enkelte Hobe bestege de lavere Høie og leirede sig i maleriske Grupper, for derfra at nyde Skuespillet. Andre ilede, lokkede af Bøssernes Knald, hen til den bortfjernede Bjergkløft, for der ved Skiveskydning at lægge deres Færdighed for Dagen, medens endnu Andre stege op i Skovkroen, for der i de kjølige Værelser at slaae sig til Ro ved et Glas af den fyrige Rhinskviin eller røde Solothurner, indtil Festligheden skulde tage sin Begyndelse.

Endelig ere de tre Møllersvende, Dagens Helte, komne paa det Nene med deres festlige Pynt og træde ud af Kroen, under Trompeternes og Violinernes Klang, med deres hvide Bomulds-Nathuer, der ere rigt bræmmede med brogede Sløifer. En fiin rigfoldig Skjorte, hvide Lærreds-Beenklæder og Sko udgjør deres Paaklædning; om den bare Hals slynger sig løst et Tørklæde. Ethvert Klædningsstykke er beheftet med farvede, langt hensvævende Silkebaand; endog den lille Finger paa den venstre Haand smykker en Sløife, dannet i Form af en Ring. Saaledes svinge de sig op paa deres tungttravende, med Blomster og Flitterstadt smykkede Heste. Kjelderpigen træder ud og rækker dem tre med Viin fyldte Bægere. Klingende stode Glassene imod hinanden, blive tømte i eet Drag og flyve langt hen over den jublende Mængde. Nu begynder Væddekampen. Den ene af Møllersvendene rider igjennem Byen til den nærliggende Landsby Grobel, lader der sin

Ankomst stadfæste, og vender igjen tilbage. Imidlertid opstille de to Tilbageblevne sig til Hest paa de modsatte Ender af en lang Trærende, paa hvilken der Skridt for Skridt ligger et Æg; deres længste Bortfjernelse fra hinanden beløber sig til henimod 200 Fod. Den Ene holder en rummelig, over et Reb udspændt Kattunsæk i Haanden og opfanger heri de Æg, som den Anden, der bestandig rykker nærmere og nærmere, tilkaster ham. Ethvert nedfaldende Æg bliver erstattet med et friskt. Have nu Æggekasteren og Opsnapperen løst deres Opgave, forend Rytteren vender hjem fra Grabel, ere de Seirherrer, og ligesaa omvendt. Men det overvundne Parti betaler Gildet og Dandsemusikken.

I nysnævnte Aar var det den Yngste af de Tre, hvem det utaknemmelige Lod, at foretage det lange og besværlige Ridt, tilfaldt ved Rollernes Fordeling i Dramaet. Det var en fiintbygget, sortlokket Ungkarl, hvis Ansigt gjerne kunde gjelde for smukt, naar man blot undtog hiin Sørgmodigheds Characteer, der var det paapræget. Hans Navn var Aloys Neesli fra Niederutswyl. Efterat ogsaa han havde tømt sit Bæger, vendte han sin brandgule plumpe Kleppert henad Staden til, uden dog at ville sætte den i Bevægelse. Hans Øine svævede speidende igjennem Mængden og om de paa Høien leirede Masser.

„Nei! lad see Du kommer afsted, Aloys!" raabte nogle Stemmer af Hoben, „rid, rid! See, de staae alt ved Renden — der fløi allerede et Æg — herligt grebet!" — Den unge Svend tilnikkede med et veemodigt Smiil de godmodige Advarere sin Tak og vedblev at gjennemstreife Mængden. Endelig havde han udfundet den længe søgte Gjenstand. Det var en smuk borgerlig Pige fra St. Gallen, der stod ligesom skjult bag en stor, slank Soldat og slog halvt forlegen, halvt uvillig Øinene ned, medens hun tilsyneladende var beskjæftiget med at udglatte nogle Folder i sit Skjørt med den flade Haand. Møllersvenden havde Besvær med at sætte sit Øg i Trav og spurgte, idet han havde nærmet sig Pigen: „Nu, Jfr. Gertrud! ønsker I mig ikke Lykke paa Veien?"

„Rid han kuns, Aloys!" svarede Pigen uden at see op, „og pas vel paa Faders gule Øg, at det ikke skal komme til Skade. Jeg tænker ikke det er synderligt bevendt med hans Ridning."

Aloys kastede hurtigt Hesten omkring, pidskede løs paa den og saae endnu engang tilbage fra Høien og bemærkede endnu, hvorledes Soldaten hvidskede den undseeligt smilende Pige i Øret. Øieblikket derpaa forsvandt han i Huulveien.

Gertrud var eneste Barn af den rige Møllermester Anselm Am Thurn. Allerede i to Aar havde Aloys Neesli fra Niederutzwyl tjent den Gamle i Møllen som Svend, og meget snart fik han et godt Øie til den smukke Pige. Det varede ikke længe inden det blev ham klart, at han ikke mere kunde skille sig fra hende, og det var hans inderligste Ønske engang at kunne føre hende hjem som sin Brud. Gertrud havde vel opdaget hans troe Kjærlighed og blev ogsaa Dag for Dag den smukke, stille og fromme Svend meer hengiven. Den gamle Anselm var denne Forbindelse ogsaa allerede ganske tilpas; thi Neesli var en Søn af smukke Forældre og en rask og duelig Svend, under hvis Ledelse det i Sandhed ikke vilde gaae tilbage med den skjønne grundmurede Mølle ved Sitter. Da bleve, til Ulykke for den hele Familie, Cantonets Militaire indkaldte til fire Ugers Vaabenøvelser. Den gamle Am Thurn fik Corporal Peter Leuthi fra Rorschach til Indqvartering, en rask og kjæk Mand, der allerede rundt omkring i Verden havde prøvet sin Lykke og tidligere staaet i fransk Tjeneste. Han var høi og rank voxen; den sorte Knebelsbart og Skrammen over Kinden klædte hans Ansigt godt; Munderingen sad stramt og snævert om Livet paa ham, som om den var støbt til

Kroppen; desuden forstod han at tale venligt, at fortælle forunderlige Historier om Spanien og Paris og havde altid en Spøg eller Artighed paa rede Haand. Det var derfor intet stort Under, at Corporalen alt inden en Uges Forløb havde indsmigret sig hos en saa uerfaren Pige som Gertrud var, og den tause Aloys traadte stærkt i Skygge ved Siden af en saadan Medbeiler. Fader Am Thurn rystede gnaven paa Hovedet; Neesli blev stedse stillere og sørgmodigere. Begge istemmede af fuldt Hjerte den gamle Klagesang, som siden umindelige Tider var bleven istemt af Forældre og Forlovede over Indqvarteringernes Pest; men Pigen havde en Gang ladet sig bedaare af Soldaten og holdt sig forpligtet til at opveie hvert skjævt Blik, der blev den nye Beiler til Deel i Huset, med et desto venligere. Saaledes var Paaskehoitiden rykket nærmere. Aloys havde med Iver gjort sig Umage for at blive en af de tre Møllersvende ved Folkefesten. Han tænkte ved sig selv, at, naar han lod sig see for sin Elskede i det stadselige Rytteroptog, saa kunde det dog vel endnu lykkes ham at bringe Gertrud paa andre Tanker og hæve den forhadte Medbeiler af Sadlen. Hans Forhaabninger maae dog have været for overilede. Den med Baand besatte Nathue og Seeler, det brogede Silkelommetørklæde, som han svingede med den høire Haand, syntes ikke at være tilstrækkelige til at stikke Soldatens hvide Uld-Epauletter, hvide Bandeleer og krusede Knebelsbart ud. Fader Am Thurns gamle stive Isabelle var ogsaa mere skikket til at slæbe en Karre med Meelsække, end just at glimre som Væddeløber. Iøvrigt havde Gertrud just ikke gjort den ærlige Aloys alt for stor Uret, da hun drog hans Ridekunst i Tvivl. De Gange han havde svunget sig i Sadlen, lode sig i alt Fald tælle. Leuthi havde tilhvisket Pigen: „Møllersvenden maa sikkerligen have lært at ride paa Møllerens Bedstefaderstol." Den Omtalte havde endnu seet Pigen lee. Saaledes red han bort i en ulykkelig Stemning.

Imidlertid droge begge de andre Svende, efter bedste Evne, Nytte af den forundte Frist. Der herskede deelte Meninger mellem Tilskuerne om, hvem man skulde tillægge den største Færdighed, enten den, der kastede, eller den, der greb Æggene. Fortjente den Første Bifald for den stærkere eller svagere Kraft, som han, eftersom han rykkede nærmere, vidste at tildele hvert Kast, saa var den Behændighed og Smidighed, hvormed den Anden henkastede sit Legeme paa Hesten snart til den ene, snart til den anden Side, saavelsom hans rigtige Øiemaal heller ikke uværdig til Anerkjendelse.

Lydelig Jubel lønnede det lykkelige Greb, endnu lydeligere saa ofte et Æg smuttede ham forbi og drattede ned i Folkemængden. Renden blev tommere; Aloys Neeslis Venner vendte Hovederne stedse mere bekymret henad til St. Gallens Landevei. Rytteren blev endnu ikke synlig. Det sidste Æg fløi gjennem Luften, blev grebet — Trompeterne larmede — Aloys havde tabt.

Seirherrerne rede nu den Overvundne imøde, for at indhente ham. Først efter en halv Times Forløb vendte de tilbage med Aloys i Midten, hvis Hest lammede og hvis Ansigt blødte. Hans Hest var styrtet paa Hjemveien. De godhjertede Seirherrer gjorde Alt for at bringe ham til at glemme sin Ulykke; de skjødc hele Skylden paa det gamle Møllerøg og vilde opsætte Væddemaalet eller i det Mindste give slip paa Gevinsten; thi Aloys blev gjerne seet baade af Unge og Gamle. Men han rystede paa Hovedet og begjærede ingen Skaansel; — ham trykkede langt haardere Nød end hiint Tab. Atter traadte Kjelderpigen ud med de fyldte Glas. Karlerne hævede sig i Stigbøilerne og udbragte under Trompetskrald en Toast for Cantonets, Raadets og de Tilstedeværendes Velgaaende. Herpaa stege de Tre ned af Hestene for at

aabne Dandsen — en Forrettighed, der tilkommer dem siden umindelige Tider, ligesom det og geraater en Pige til fortrinlig Udmærkelse at blive valgt til Fordandserinde, og et Afslag er neppe tænkeligt. Desto mere krænkende maatte derfor Gertruds Vægring blive Aloys, da han opfordrede hende til Meddanderinde: „Hun havde allerede," sagde hun, „for denne Aften lovet sig til Corporal Leuthi."

„Men Jomfru Am Thurn," stammede den Forbausede, „betænk Dem dog — De nægter at dandse med mig, og gjør mig dermed stor Skam; — og Folk, hvad ville De vel sige?" — Gertrud slog knibsk med Hovedet, og Corporal Leuthi føiede til med Haanlatter:

„Tænker Du paa at være Fordandser, Aloys, med Dit forslaaede og forrevne Ansigt? Nei, gaae før hjem, min Dreng! og læg Dig tilsengs og læg Omslag af varme Urter om Dit Hoved; det klæder Dig meget bedre, end at gjøre Hanebeen til Pigen og opføre Dandsen."

Med et Ansigt, der blussede af Vrede, traadte Neesli tæt hen til Spotteren og raabte ham ind i Ørene med hiin Naseriets hæse og dog saa gjennemtrængende Hvisken: „Corporal! jeg kunde have stor Lyst til at knække Eders Ribbeen. Vilde I vel vove en Dyst med mig, Skryder?"

Med Foragt gjensvarede Underofficeren, idet han slog paa Sabelgrebet med den flade Haand: „Soldaten bruger sit Værge og overlader til Bønderknoldene at brydes og slaaes."

„Lige meget!" svarede Aloys. „Tro ikke, at jeg er bange for Din Smørstikker. Hjemme har jeg hængende en ganske god Sabel, tilforn min salig Faders. Den har allerede tappert bidt fra sig i den franske Revolutions Tid i Versailles. Kom med, hvis Du har saa meget Mod!"

„Ei! da maatte jeg være en Nar," lo Underofficeren, „at give mig til at slaaes med en Sækkebærer! Bliv først en brav Soldat, unge Bruushoved! og lad mere Vind pibe Dig om Næsen; kom saa igjen, saa skal Du faae Satisfaction. Men for Øieblikket gjør Du bedst i at pakke af og lade mig i Fred."

„Saaledes taler kun en æreløs, feig Skurk!" skreg Møllersvenden. Soldaten river Sablen ud af Skeden, men Folket trænger sig omkring i Hobetal; den ene Møllersvend griber Corporalen i Armen og afvæbner ham, og i vild Allarm lyder det fra alle Sider: „Bort med Sværdet! Bort med Fredsforstyrreren. Vi ere ikke nogen Tyrans Slaver, der lade sig regjere med den blanke Klinge — vi ere fri Schweitzere! Kaster Exerceermesteren med samt hans Stegespid ud af Vinduet! Bort med den storpralende Karl!" — Hundrede Hænder knytte sig truende imod Soldaten. Gertrud kaster sig beskyttende for den Beængstedes Bryst. Alt dette er Øieblikkets Værk.

Aloys blegnede, kastede endnu et tilintetgjørende Blik paa Gertrud, forlod derpaa lydløs Salen og vendte tilbage til sin Mølle.

„Giv mig Orlov, Mester!" sagde han til den gamle Am Thurn; „jeg kan ikke længer blive her."

Mølleren ryster forundret paa Hovedet: „Aloys, hvad er det nu for en Grille? Hvad skal det betyde? Hvor vil Du hen?"

„Bort, Fader! Hvorhen? — Ligemeget. Jeg vil være Soldat — lade mig hverve hos de Pavelige i Chur — vil ogsaa gjøre min Lykke i Verden — vil ikke længer høre, at min Trøie ikke er ærlig nok. Kan jo ogsaa bære tofarvet Klæde og see Borgeren over Skulderen, drage Sablen mod frie Folk og sætte Piger Fluer i Hovedet — hvad — mon jeg ikke skulde kunne det?"

„Aloys," brummede Mølleren, „Du er ikke rigtig i Hovedet; Du veed ikke, hvad Du siger, og hvad Du gjør. Hvem er det, der er kommen Dig i Veien? Leuthi fra Rorschach? Ikke sandt? Vær dog ikke et uforstandigt

Barn. Mener Du, at jeg skulde tage saadan en Stodder til Svigerson? Sov Du Din Ægrelse ud, Aloys! — Du er jo ellers et fornuftigt Menneske. Bryd Dig om Ingenting. Den tossede Tos skal jeg nok snakke tilrette — og Alt vil endnu blive godt."

„Jeg er beskæmmet af ham, og af hende med," svarede Møllersvenden bedrøvet; „min Ære er borte; min Kjærlighed ogsaa — hvad kan da endnu ende godt? Nei! lad mig blot drage bort, og lad ikke Gertrud undgjælde derfor. Han seer sagtens smukkere ud end En af os, for — dog jeg vil ikke fortænke hende i det. Naar han bare bliver hende tro! Endnu en Gang, Fader! giv mig Reisepas og lad mig gaae."

Den Gamle maatte føie ham i hans Begjering, hvor tungt det endog faldt ham. „Jeg siger Dig det forud," lagde han til, „at det er gal Mands Arbeide, som Du snart vil fortryde. — Du er ikke skabt til at gjøre Din Lykke iblandt de vilde, raae Krigsfolk og at sælge Dig til den høistbydende Fyrste. Det vil gjøre Dig ondt: tænk paa mine Ord; men skinsyg er Du, og naar man er det, lukker man Ørene for fornuftig Tiltale. Saa gaae med Gud; og gid Du snart ved hans Hjælp maatte vende hjem igjen!"

Allerede den følgende Dags Aften traadte Neefli ud af Hververhuset, der laae ved Siden af den bispoppelige Residents Martiola i Chur og var den Officeers Bolig, der forestod Hverevningen for den pavelige Tjeneste. Han var bleven indskreven i det andet, i Bologna garnisonerende Fremmedregiment, hine Schweitzere, der havde kæmpet ved Barricaderne for Carl X og efter Julidagene vare dragne over Alperne, for paa Ny at hengive sig til Beskyttelsen af en Throne, der sættes i Fare af dens egne Undersaatter.

Et Aar var hengaaet, siden Aloys havde svoret til den pavelige Fane; dog allerede længe for Udløbet af denne Frist var den gamle Am Thurns Forudsigelse gaaet i Opfyldelse. Neefli angrede bittert, at han havde forladt sit Hjem og paa fulde sex Aar givet Afkald paa sin Frihed. Det øieblikkelige Mismod havde foregjøglet ham en fuldstændig Omdannelse af alle hans Livsforhold som bydende Nødvendighed og havde forledet ham til af enhver Forandring at haabe Forglemmelse af Fortiden og en Gjenvækkelse af det indre Liv. Han fandt sig smerteligt skuffet i sine Forventninger. — Istedenfor et mangfoldigt bevæget, eventyrligt Krigsliv og istedenfor Begivenhedernes stadige Verlen, oplevede han kun Garnisonslivets stagnerende Existents. Soldaterstanden vendte Skyggesiden imod ham, uden at yde ham en af de haabede Lyspunkter. Sæder og Sprog holdt Aloys fjernet fra Omgang med de Indfødte; men endnu mere havde hans alt tidligere eiendommelige Hang til Tungsindighed og den i hans Sæders Reenhed grundede Afsky for de raae Glæder, hvormed hans Kamerater søgte at bedøve sig over Tabet af deres Frihed og deres Hjem. Den ham omgivende Verden forblev fremmed for ham — han stod fuldkommen ene — han følte sig ulykkelig.

Tæt ved Bologna-Porten begynder den berømte, næsten tre Miglier lange Søilegang, der fører op paa Høien til Nonneklosteret for Madonna di San Luca. Skytspatronessen er en af de naaderigeste Hjælperinder i den hele Delegation, og hendes milde Mirakelvirksomhed godtgjør sig ved tusinde og atter tusinde Leiligheder lige til den Dag i Dag. Aldrig er Buegangen fri for Processioner, der nær eller fjern fra valfarte til Klosteret; eller for Betlere, hvem Arcaderne yde Beskyttelse mod Veirliget og de Troendes rigelige Almisser; heller aldrig for Fremmede, som, lokkede af Nysgjerrighed eller den henrivende Udsigt, klattre op af Bjerget. Over sex hundrede paa Piller hvilende Buer afrunde sig til ligesaa mange Rammer for herlige Landskaber,

der bestandigen verle efter de Bøininger, som Soilegangen danner, lige indtil Vandreren, der stedse stiger høiere og høiere op, har naaet Toppen og omkredset Klosterbygningerne og lader nu Øiet uroligt hvile paa den gamle Stad med dens Kirker og Paladser, paa de af rene Teglsteen opbyggede Taarne, hine Bologneserne ridderlige Fæstninger. Herfra vanker strax hans Øie til det over alle andre kneisende, ranke Asinelli-Taarn og den hængende Garisenda, til den ved Bjergets Fod hvilende Campo sante, indtil endelig Blikket, rettet mod Rhenoflodens brede Leie, taber sig i Romagnas blomstrende Dale og Sletter, eller derpaa igjen stiger op til Apenninernes Forbjerge, til Villaerne og deres Havers Oliven og Laurbærhækker.

Derhen var det Aloys Aften for Aften gjorde sin Pilgrimsfart, hvor han fra Capellets Trin med Øiet henover speidede den skovrige Række Høie og med bange Længsel mindedes sit Hjems Bjerge; hine paa Rosenberg og Freudenberg henlevede skjønne Timer og Udsigten til det ved Fødderne liggende Sanct Gallen; den mørkeblaa Bodensø med de let henilende Seilere og de venlige Stæder ved Strandbredden, Rorschach, Arbon og Romanshorn. Med Smerten over den ulykkelige Kjærlighed forenede sig den uimodstaaelige Længsel efter Hjemmet, der dagligt voxede, næret ved hine daglige Vandringer og ved den eensomme Grublen. Hjemvee — hiin langsomt dræbende Gift — sneg sig gjennem hans Aarer — han hentæredes langsomt.

Atter sad Aloys drømmende og sørgmodig paa Klosterets Trappetrin. Det var i de første Dage i Mai. Solen sank ned bag Bjergene, og dens sidste Straaler glødede i Cypressernes Toppe, i Capellernes Kors. Fra Staden af gjenlød Ave-Maria-Klokken, hvis Klang langsomt hendøde. Da tonede fra det Fjerne, stedse kommende nærmere og nærmere, en simpel, veemodig Melodie; den forstummede, men begyndte igjen efter en kort Pause sin længselsfulde Klage. Det var Kuhreihns Toner. De syntes at kalde Schweitzeren, kun at gjælde ham, veemodigen at bebreide ham, hvorledes han havde kunnet blive sin skjønne Hjemstavn utro. Det var, som om de manede ham om iilsomt at gjøre sin begangne Uret mod sit Fædreland god igjen; som om Schweitz bønligen udstrakte sine Moderarme imod Flygtningen. Neeflis Øine fyldtes med Taarer. Pligtens Stemme i hans Bryst blev overdøvet af den lokkende Længsel. Endnu i samme Nat deserterede han.

I det Aloys skjulte sig om Dagen i Maismarkerne eller i eensomt liggende Miner, og kun om Natten fortsatte sin Vandring, var han alt kommen ud over Kirkestatens Grændser, havde gjennemstreifet Mantuas Sumpe og Lombardiets blomstrende Sletter og naaet Canton Tessin. I fulde Drag turde han nu igjen indsuge Alpernes rene Luft og Engenes Krydderduft; i hans glædestraalende Øie afspeile sig Alpernes Toppe, Klipperne, i hvis Spalter den skumle Grav slaaer Rødder, den lysegrønne, gjennem den snævre Kløft sig snoende Skovstrøm, den forfaldne Ridderborg, hvis Mure den omklamrende Epheu ene syntes at sammenholde, og den lave Sneehytte med det steenbelagte Tag. Alt hvad der gjennem Maaneder havde betynget hans Hjerte, var sporløst henveiret. Han var jo igjen fri, var i sit Hjem, og Klippevæggene gjenlode af den Hjemvendendes glade Jubel. Dreven af sin Længsel klattrede Aloys i skyndsom Iilfærdighed op af den steile Bjergsti — jo nærmere han kom Maalet, desto utaalmodigere blev han for at naae det. — Det begyndte allerede at mørknes, da han var naaet op til Bernhardiner-Hospitiet. Udmattet af den besværlige Dagmarsch og af den aandelige Spænding, hvori han havde været, kastede han sig paa en af de Træbænke, der snoe sig langs med Hallens Vægge. Endnu før Dagbrækningen tænkte han at fortsætte sin Vandring. Søvnen, hiin vankelmodige Ledsager, der kuns i Lykken er udholdende hos os, og troløs undflyer Mennesket, saasnart Lykkens Sol blegner, nærmede sig ham igjen efter lang Tids Forløb med sit Følge af indsmigrende Drømme. Ilende i Drømmen to Dages Reise forud, saae han sig igjen stige ned af Bjergstien, og nærme sig den gamle Mølle ved Sether. Allerede langt borte fornam han Møllerbækkens Brusen, der drev Hjulene. Straatagets Gavl dukkede frem af Træerne, snart ogsaa Udbygningerne og Træ-Gallerierne. Duer omhvirvlede et lille Vindue. En hvid Haand udstrøede Foderet for de tamme Fugle i Vindueskarmen — et yndigt Ansigt bøiede sig ned, blev Vandreren vaer og foer

rødmende tilbage — det var Gertrud — hun sloi ham imøde — hun bønfaldt ham saa kjærligt, saa ømt, om han kunde tilgive hende hendes Forblindelse? Mesteren traadte ud af Døren, bød ham tusinde Gange Velkommen i Hjemmet og rystede ham trohjertigt i Haanden.

Man vedbliver at ryste ham i Haanden — det vækker Aloys af hans Søvn. Virkeligheden havde ogsaa her, som saa ofte, arbeidet ind i Drømmen. Foran den af Søvne Opfarende staaer en høi, mandlig Skikkelse; det fra Lyset bortvendte Ansigt formaaer han ikke at gjenkjende. Forgjeves stræber han efter at befrie sig fra den omklamrende Haand. Han fornemmer en haanlig Latter og disse Ord: „Saa er da Fuglen frivillig rendt i Snaren; anden Gang skal den ikke undslippe os." — Det er den forhadte Leuthi, der staaer foran ham.

Medbeilerens Bortfjernelse havde ikke bragt Manden fra Rorschach nogen Velsignelse. Med tørre Ord havde den gamle Am Thurn erklæret ham, hvorledes han hverken nu eller i Fremtiden turde gjøre sig noget Haab om at blive hans Svigersøn. Hiint Sammentræf med Neefli havde heller ikke synderligen anbefalet ham hos hans Landsmænd; han blev afskediget fra Tjenesten og havde nu ligeledes ladet sig hverve ved de pavelige Fremmedregimenter. — Disse vare paa hiin Tid Schweitzes Botany-Bay, det Afløb, som indsugede alt eventyrligt uroligt Pak. Paa Marschen til Bologna med en Transport Nyhvervede havde han taget Natteqvarteer paa Hospitiet, i den velbekjendte Uniform gjenkjendte Deserteuren og i Soveren sin Fjende. Leiligheden til at kunne væbne sit eget Had med Lovens Sværd var altfor lokkende for den Hævngjerrige, til at han havde kunnet lade den gaae unyttet hen. Den hemmelige Skadefryd over et Menneskes Ulykke, det skjulte Ønske at formere Antallet paa sine Ulykkeskammerater — hiin Skyggeside ved den menneskelige Characteer — tillukkede ogsaa her de Nyhvervedes Øren for Neeflis indstændige Bønner. Forgjeves beraabte han sig paa Hjemveens Alle bekjendte, uimodstaaelige Trylleri — de Samme, som maaskee endnu for faa Dage siden, da de selv endnu vare frie Folk, vilde med al Opoffrelse have befordret hans Flugt, qvalte nu Følelsens Stemme, vilde ikke anerkjende andre Pligter, end Tjenestens, og nedværdigede sig til at nære Hadets og Magtens Værktøi. Aloys blev som Fange slæbt tilbage til Bologna. Desertionen, som i den sidste Tid havde taget Overhaand i Corpset, gjorde strænge, afskrækkende Straffe nødvendige. Maanedlang Arrest, vanærende Slag skulde udslette Længslen efter Fædrelandet af Deserteurens Hjerte og forsone ham med hans Lod.

Neeflis onde Stjerne førte Corporal Leuthi til det samme Compagnie, ved hvilket Neefli tjente. I ingen Stand bliver det Vilkaarligheden og Lunet saa let at anlægge Pligtens Maske, som i Soldaterstanden; i ingen staae Lidenskaben saa mange lovmæssige Midler til Tjeneste, i ingen er den Undertrykkede mere blottet for Forsvar, mere forladt. Ingen Undskyldning bliver hørt, ingen Retfærdiggjørelse befunden for gyldig; skaanselløs Straf følger paa Anklagen, og allerede det at have besværet sig over den lidte Uret er tilstrækkeligt til paa Ny at stemple den Arme som skyldig. Var Bologna hidindtil forekommet Neefli som en Skjærsild, saa blev det ham nu ved Rorschacherens ondskabsfulde uforsonlige Had til et Helvede.

Midnat var længst forbi. Neefli stod paa Post udenfor Podestaens Pallads. Folkevrimlen, som under den skjønne Sommernat havde bølget paa Piazza di Nettuno tabte sig efterhaanden, og kun enkelte Par Elskende listede sig hemmeligt gjennem de dunkle Arcader. Snart blev det stille paa den store Plads, og kun den tynde Vandstraales Nedpladsken i Bækkenet raslede fra det Fjerne. — Stedse langsommere vankede Soldaten op og ned, frem og tilbage. Blytungt sank Øienlaagene i for ham, der var afkræftet af Vaabenøvelserne i Dagens brændende Solhede og af den eensformige, tankeløse Vagttjeneste. Mattere og mattere kæmpede han imod Søvnen. Maanen sank ned bag Enzio's Taarn — rundtom herskede Nat og Stilhed. Kuns et Øieblik's Ro tænkte Neefli at unde de slappede Lemmer, indtil den afkræftede Aand igjen havde vundet Herredømmet. Han standsede sine Skridt, lænede sig modig til Væggen — Geværet gled ham langsomt af Haanden — han slumrede ind.

Men neppe har Søvnen løseligt omspændt ham, før han ogsaa mærker, hvorledes Musketten forsigtigt bliver fralistet ham. Forskrækket farer han op, river Vaabnet hurtigt til sig, og støder forvirret, søvndrukken den formeente Røver med Kolben for Brystet.

Han har forgrebet sig paa Corporalen, der anfører Patrouillen, paa sin Forfølger, Leuthi, har gjort sig skyldig i den dobbelte Forbrydelse at sove paa sin Post og haandgribelig Opsætsighed mod sine Overmænd — han er hjemfalden til Krigsretten. Ved sin tidligere Undvigelse fra Fanen har han forspildt al Fordring paa Benaadning. Eenstemmigen bliver han dømt til at skydes.

Statuerne paa Kirkernes og Paladsernes Gesimse lyste i den første Solstraale, da Schweitzer-Regimentet rykkede langsomt ud under Trommernes dæmpede Lyd. Fra Asinelli-Taarnet drønede Klokken, som kun bliver sat i Bevægelse ved Henrettelser, i enkelte dumpe Slag. Tause Grupper af Indvaanere droge skareviis under Buegangene; Fruentimmeransigter stjal sig til at see ud af Vinduerne og forsvandt igjen bag Forhængene. Hist og her fornam man et halvhøit Udbrud af Medlidenheden. Neesli blev ført til Døden.

Den Fordømte skred frem, fri for Lænker, mellem en dobbelt Række af Soldater, klædt i den hvide Lærreds Dødskjortel med sorte Sløifer og det sorte Papiirshjerte paa Brystet. Dragten mindede ham, hvis Tanker vare uvisse og forvirrede, om hiin festsige Paaklædning, som han havde baaret ved den for ham saa ulykkelige Folkefest. Men snart forsvandt ogsaa denne Tanke i Følelsernes chaotiske Virvar. For hans Øren drønede i dump Summen Vagtens afmaalte Skridt, Dødsklokkens Klingen og Skriftefaderens Hvisken. Han besluttede at samle sine Tanker og opmærksomt at laane Øren til de fromme Formaninger,— men strax derpaa bleve de for ham en udtryksløs Lyd, og Tankerne om Hjemmet, om hans Kjærlighed og den nære Død forvirrede sig. Bevidstløs stirrede han foran sig og sønderbrød en Blomsterkost; — da overfaldt ham en kold Gysen. Det var ham som om Jorden veg bort under hans Fødder. — Man var skreden gjennem Porten. Paa en lille Eng, ikke langt fra Rheno, blev gjort Holt. Aloys skuede omkring sig; saae den Sandhob, hvorpaa han skulde knæle, hvor hans Blod skulde henstrømme, saae den Ligkiste, der var beredt til at optage ham, den aabne Grav. Tropperne svingede ind. Tolv gamle Grenaderer traadte frem og ladede Geværerne. Endnu turde han kun beregne sin Livsfrist efter Secunder. Da var det, som om den drømmeagtige Taage, der havde ligesom holdt hans Sandser bedøvede, svandt bort med et Trylleslag; som om han nu først blev sig det Frygtelige i sin Stilling bevidst. Engene glimrede af glindsende Dugdraaber; Oliventræerne rystede deres sølvgraae Blade i den friske Vind, — Himlen var saa klar, saa gjennemsigtig; Jorden saa skjøn, saa underskjøn — og nu skulde han skilles fra den, saa ung, saa grusomt bedragen for sit Liv, et Offer for det ondskabsfuldeste Had og en hjerteløs Dom. I Fængslet var Livet forekommet ham som et utaaleligt Slaveri, en Byrde, som han længtes efter at afkaste — nu, i Dødsøieblikket gjorde Livslysten sine Rettigheder gjældende med fordoblet Magt.

„Redning! Redning! Naade!" fremstammede han med brudt Stemme. Hans Klageraab gjenlyde uhørte. To Corporaler træde hen til hans Side, byde ham at knæle ned og slynge Dødsbindslet om hans Øine. „Barmhjertighed! Barmhjertighed!" raaber den Ulykkelige — han river Tørklædet fra Øinene og kaster sig paa Ryggen med knyttede Hænder. Skytterne vare ifærd med at lægge an — De blive forvirrede — en dump Mumlen løber igjennem Tropperne. Endnu stedse ligger det ulykkelige Offer henstrakt, fægtende fortvivlet omkring sig med Armene, som om det gjaldt om at kæmpe om sin Tilværelse; da toner et lydeligt: „Pardon! Pardon!"

Gjennembævet af Henrykkelse springer Aloys op og styrter i samme Øieblik til Jorden, gjennemboret af ti Kugler. Det var Corporal Leuthi, fra hvem hiint løgnagtige Naadesraab var udgaaet. Bataillons-Commandeuren roste høit den Aandsnærværelse, hvormed han havde bragt den feighjertede Delinquent paa Benene og gjort en Ende paa den qvindagtige Hylen. Derpaa gjorde Regimentet omkring og marscherede hjem under en lystig Krigsmusik.

Manden fra Rorschach lever endnu i Bologna, anseet og agtet af Kammerater og Foresatte. Han gjør sikker Regning paa snart at blive befordret. Gertrud skjuler sin ved Kummer og Anger forgiftede Tilværelse i Nonneklosteret Sanct Catharina, der ligger i Diesenhofen i Canton Thurgau.

A. Küchler pinx. — E. Lehmann lith.

SCENE PAA FÆLLEDEN

Em. Bærentzen & Co. lith. Inst.

Cantate

ved Universitetets Sorgefest i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Død.

Texten af J. L. Heiberg.
Musikken af C. E. F. Weyse.

I.

„See dine Sønner forsamles paany,
„Pallas Athene,
„Her, hvor dit Huus under Skjoldungegrene
„Finder sit Ly!" ———
—— O ti, du Røst fra Glædens Dage!
Dit Echo vender smertende tilbage —
Hos hedengangne Fædre Kongen boer!
Hans Fødselsfest, hvortil vort Jubelchor
Beredte sig, som i de svundne Dage,
Seer Harpen ombængt med et Sørgeflor,
Og Glæden afløst af den bittre Klage.

Til Roeskild har de Kong **Fredrik** bragt,
Han lagdes i Gravcapellet;
Der hviler Kongen i Kroningsdragt,
Med Sceptret, i Døden fældet.
Tungsindig smiler den gamle Stad,
Det sukker i Træernes visne Blad,
Det klager i Hroarsvældet.
Og Suk og Klage fra hver en Vraa
Gjenlyder paa Danmarks Vange:
Det sukker, hvor danske Hjerter slaae,
Det klager i Skjaldenes Sange;
Den **gode** Konge forlod sit Folk,
Hans Blik ei længer er Hjertets Tolk,
Han sover Søvnen den lange.
Vor tabte Fader! vor døde Ven!
O kunde Du hist fornemme,
At Danmarks Qvinder, at Danmarks Mænd
Vil aldrig dit Værd forglemme!
O kunde Dit Folk sit Hjertes Gjæld
Betale dig end med et ømt Farvel!
O kunde du høre vor Stemme!

Der var ei Tid til Afsked. Kongen gik.
Indtil sin sidste Dag med opreist Pande;
Og Øiet, som kun sparsom Slummer fik,
End vaaged over Rigets spredte Lande.
Men useet kæmpede hans Kraft med Døden,
Den ellers Ubetvungne modstod fast;
Men Natten kom og gik, og Morgenrøden
Brød frem, og ak! et sjælfuldt Øie brast!
Konge du var, og med Kronen
Førte du Herskerens Stav,
Menneske var du paa Thronen,
Var Borger og Dansk til din Grav,
Fader, ei blot for det Hele,
Nei, men for Hver:
I hans Bekymring at dele
Du stod ham nær.
Tusinder færdes i Livet,
Hver med sit Maal kun i Hu;
Hvem af dem Alle blev givet
At føle med Andre, som Du?
Verden den Arme forlader,
Her var hans Trøst:
Kongen som Ven og som Fader
Fornam hans Røst.
Hvo har vel seet Dig i Øiet,
Hvo har din Tale vel hørt,
Uden at hæves, naar, bøiet,
Han blev af din Mildhed berørt?
Ak! i den lukkede Kiste
Tier Din Mund;
Øiet er slukt, som os viste
Dit Hjertes Grund.

Men selv du staaer bag Paradisets Høie:
Det toner, efter let afkastet Byrde:
„Kom hid, du gode Hyrde,
Og hviil Dig efter Dagens travle Møie!
I Uskylds Aand du levet har og handlet,
Derfor skal Kronen ei din Isse tynge,
Men til en Krands forvandlet,
Den luftig paa din hvide Lok skal gynge."
Blandt fromme Konger finder du dit Sæde;
Og Han, som hersked over Harpens Tone,
Før han bar Herskerkrone,
Sin Velkomstsang for Skjoldungen vil qvæde.
Paulunet vinker dig med Seirens Fane,
Imens dit elskte Folk igjennem Taarer
Din Salighed tør ane,
Og bede Herren, at din Sjæl han kaarer:

Du, som Hjertet veier,
Dig til Offer bragt,
Skjænk ham Livets Seier
Over Dødens Magt!
Hør en trofast Vrimmel
Sende dig sin Bøn:
Skjænk ham i din Himmel
Kongehjertets Løn!

II.

Danmarks **Fredrik!** ved din Sarcophag
Danmarks Muser grædende sig boie,
Mens ved Fremtids Spire deres Øie
Dvæle tor med Haabets Velbehag.
Herren gav, men Herren tog tillige,
Dog han gav igjen med naadig Haand:
Christian, som har arvet **Fredriks** Rige,
Arving blev til Skjoldungstammens Aand.

Sørge-Cantate

over

Hoisalig

Kong Frederik den Sjette.

Af H. C. Andersen.

Sat i Musik af J. P. E. Hartmann.

Afsungen ved Sørgefesten i Studenterforeningen den 28de Januar 1840.

For Talen.

Chor.

Død er vor Konge! Død Kong Frederik!
Hans Kongevei tidt gjennem Tjørne gik,
Han meente ærligt det med Folk og Rige.
Død er vor Konge! Død Kong Frederik!
Og Hjertet føler, hvad de Ord vil sige!

Recitativ.

Ved Sommerslottet suse Skovens Ege
Om tunge Aar og ei om Barnets Lege,
Om Kongesønnen i de kolde Sale! —
Hoit om hans Ynglings Daad skal Stenen tale;
Paa Bondens brudte Aag er Støtten sat,
Mod Himlen peger den i Sorgens Nat.
Hoit ruller Bølgen mod den danske Slette,
Den synger om den Sortes Takke-Bøn,
Velsignet være Frederik den Sjette,
Ei sælges tør, o Afrika, din Søn!

Naar Svalen kommer hid fra Keiserborgen,
Fra Donaus Keiserborg, den qviddrer Sorgen,
Den Sorg, dens Moder saae paa Kongens Pande,
Da der han værnede om Hjemmets Lande.
Om Oldtids Tingsted Bondens Marker tale,
Om Bonden nu forkynde Naadets Sale,
Thi der udtaler jo sin bedste Skjønnen,
Ei Adelsbaaren kun, men Bondesønnen.

Fiirstemmig Sang med Duet og Chor.

Kongen er død!
Hør over Vangen
Sørgesangen,
Som den ved Femte Fredriks Kiste lød:
„Hold Taare op at trille,
Og du min Cithar stille!
Nu bæres Kongen bort
Til Graven!"

Chor.

„Nu bæres Kongen bort til Graven!"*)

Sang.

Den danske Bonde bad: o, maae vi bære
Vor Konge til hans sidste Hvilested!
Den lange Vei er kort, og let vil være
Den Byrde, som har al vor Kjærlighed.
Han Byrden bar for os, und os denÆre,
Den lange Vei er kort, naar ham vi bære!
Gud signe Bonden! her var Hjertet Tolk.
Taknemlighed, betegn du Danmarks Folk!

I hvert et Bondehuus, om nok saa lille,
Et Lys er tændt, langs Veien hvor de gaae,
Og i den kolde Nat, ved Grøften stille
Med deres Børnebørn de Gamle staae:
„Nu kommer Kongens Liig! see Faklen brænder!"
Og Barn og Gubbe folde deres Hænder;
De glemme aldrig dette Dieblik.
„I Jesu Navn! Farvel Kong Frederik!"

Chor.

Lad Floret hænge ned om Sørgestaven,
Og Faklen lyse rød!
For os hiin Sørgesang gjenlød!
„Nu bæres Kongen bort til Graven!"

---

*) Evalds Sørgesang over Hoisalig Kong Frederik den Femte.

Efter Talen.

Choral.

Hvad er mod Aandens Rige hist
Den Pragt, os Jorden viste.
Den samler sig til allersidst
Her i den snevre Kiste!

Vexelsang.

I Kirkens gamle, hvælvede Gange
Lød de dybe Sørgesange
Over Kongens Baare.
Det var ei den sidste Taare,
Mangt et Øie der ham gav;
Grædes vil der langt fra Kongens Grav.

Duettino.

O, mangt et Træk, saa ærligt, ligefremt,
Tegn paa hans Hjerte, har vort Hjerte gjemt,
Det bliver aldrig glemt.

Chor.

Det trætte Støv de Hvile gav;
Der er saa tyst nu ved hans Grav,

En enkelt Stemme.

Kun Maanens Straale kysser Kongens Kiste.

Chor.

Tag vort Farvel! det er det sidste!

Daguerrotypen.

Paris den 14de Octbr. 1839.

Vi have igaar bivaanet en Prøve med Daguerrotypen, men ere dog kun lidet blevne opbyggede af de for vore Øine anstillede Forsøg, fordi de erholdte Resultater, ifølge vor Anskuelse, have faaet et middelmaadigt og utilfredsstillende Udfald. Blandt alle de Prøvestykker, som hidtil ere komne os for Øine hos de herværende Kunsthandlere, have vi kun bemærket eet, som i Sandhed var smukt: nemlig en Prospect af Pantheon, der var udstillet hos Giroux, og hvor man maatte beundre Formernes store Reenhed, Fiinheden i Detaillerne og den fuldkomne Regelmæssighed i Udførelsen. Den meest iøinefaldende Ubehagelighed ved disse Daguerriske Luftbilleder er den fuldkomne Lysmangel og den evige Monotonie; for at blive fuldstændige maae de efterarbeides af en kunstrig Menneskehaand til at antyde Lys og Skygge som i de gamle Mesteres Tegninger. Saalænge man ikke opnaaer andre Resultater end de hidtil erholdte, synes os Daguerres Fremgangsmaade, hvor skarpsindig og vidunderlig den end er, næsten at være af en alchymistisk Natur og Opfindelsen selv endnu i sin Barndom. Mange Mennesker finde de bly- og askefarvede Tinter i disse Billeder meget harmoniske, men denne overdrevne Harmonie bevirker en Mangel paa Kraft, Varme og Fasthed, som høiligen skader deres Fuldkommenhed. Vi ville og kunne imidlertid ikke idag udtømme denne Gjenstand, der udkræver en grundig Prøvelse; vi ville for denne Gang indskrænke os til, i Almindelighed at antyde Daguerres Fremgangsmaade og omtale Resultaterne af et Forsøg, som vi selv have overværet.

Som bekjendt, er Daguerrotypen et Instrument, hvorved man fastholder de i et Camera obscura fremkomne Billeder paa en Metalplade, som man har overstrøget med Jod. Denne Bestrygen med Jod gjør Pladens Overflade saa modtagelig for Lysets Indvirkning, at den beholder Billederne af de derpaa faldende Gjenstande. Men Tegningen seer man dog endnu ikke, naar man tager Pladen ud af Camera obscura, omendskjøndt den er fuldkommen udtrykt derpaa; den kommer først tilsyne ved Hjælp af Qviksølvdampe. Man bruger hertil en med Sølv pletteret Kobberplade, som maa tilberedes paa følgende Maade: man river Pladen først med Olivenolie og ganske fiint Bimsteenspulver, hvortil man tager smaae Bomuldstotter, der dog først

maa renses fra alle fremmede Bestanddele. Man river først i en Kreds og derefter i lige Linie, for at Pladen kan blive smukt reen og bruun. Naar denne Operation er foretagen med een Deel Salpetersyre, opløst i sexten Dele destilleret Vand, gjentages den paa ny efterat man har varmet Pladen, med Sølvet opad, en Smule med en derunder stillet Spirituslampe; da først stryges der Jod paa.

Med en iforveien til dette Brug tilberedet Plade gjordes det første Forsøg, hvorved vi vare tilstede. Den Proberende hæftede denne Plade paa et lidet Brædt, og beskyttede den ved to smaa Klapper imod Dagslyset, og lagde den derpaa, med Sølvet nedad, i Laaget af en Æske med Jod, hvis Uddunstning efter 15—20 Minuters Forløb gav Sølvet en guul Messingfarve. Efter denne Operation traadte den Proberende ud paa Balkonen for hans Vindue, og lagde Pladen i det der opstillede Camera obscura. Da Veiret ikke var meget gunstigt, og Solen kun havde liden Kraft, saa fandt han det rigtigst at lade Pladen ligge 25—30 Minuter; da den efter omtrent en halv Times Forløb blev tagen ud, var end ikke det fjerneste Spor af en Tegning at see derpaa. Qviksølvdampen skulde først bringe den for Dagens Lys. Til den Ende blev Pladen sat i en Vinkel paa 45 Grader i et Apparat med et Kilogram Qviksølv, som blev ophedet med en Lampe til 65 Grader. Af Heden dreves saaledes Qviksølvdampene op iveiret fra Bunden og satte sig paa Pladen; efter nogle Minuter blev Tegningen synlig, hvorom man kunde overbevise sig ved et foran paa Kassen anbragt Glas, saa at man paa en Maade saae Billedet fremkomme Stykke for Stykke. Denne fjerde Operation maa foretages paa et Sted, hvor der er saa lidet Lys som muligt; derefter er Billedet færdigt, og man behøver da kun at viske det med varmt, dog ikke alt for hedt Saltvand, for at beskytte det mod al videre Indflydelse af Lysstraalerne.

Prospecten, som den Proberende optog af en lige ovenfor værende Huserække, blev slet og svag; Tryllelaternens Produkt var sort, forvirret, utydeligt. Forresten havde det kolde Veir og Solstraalernes ringe Kraft vel Skyld heri, og ved gunstigere Veir og klarere Solskin vilde Forsøget sandsynligviis være faldet bedre ud. Det være nu som det vil, saa er Daguerrotypen i sin nuværende Skikkelse med alle sine Mangler og Vanskeligheder ikke desto mindre en skjøn Opfindelse, men som dog ingen Omvæltninger vil foraarsage i Kunsten eller skade sammes Interesse. Overhovedet har Kunsten intet at befrygte af Industriens Indgreb, hvilken Form denne end vil antage, fordi Kunsten er evig og uforgængelig som den Guddom, fra hvilken den udspringer, og fordi dens Genius ikke lader sig styre efter Mechanikens Regler.

De skjønne Kunster have intet at befrygte af Daguerrotypen i dens nuværende Uddannelse; dens Frembringelser mangle et Kunstværks høieste Skjønhed, Sjelen, Kunstnerens Aand og Sands til at opfatte og fremstille. Denne Tryllelygtes Billede lader os kolde, fordi det ved det ethiske Velbehag over Kunstværker ikke saa meget er Indtrykket af den fremstillede Gjenstand, som Indtrykket af den Aand, hvormed den er opfattet, der giver det afgjørende Udslag. Men vel maa det ansees som et Tidens betydende Tegn, at den menneskelige Aands Virksomhed nu iswærdeleshed er henvendt paa, ved Maskiner og andre mechaniske Hjælpemidler at tilvinde sig saadanne Erobringer, som ellers mægtige Aanders grændseløse Forsken og tænkende Flid have gjort i Kunstens Gebet. Vor Tid skranter af den utaaleligste Mechanismus, der har grebet vort hele Liv og Kunsten; man søger ved chemiske Processer at erholde det, som ellers Mesterens oplivende og begeistrende Aand skabte. Indu-

strien er den moderne Guddom, som gjerne vilde bygge sit Tempel paa alle andre Templers Ruiner; dersom man vilde skjænke den Tiltro, saa gaaer Menneskeslægtens Cultur fremad med Kæmpeskridt.

„See engang" raaber den i stolt Selvbeundring „om jeg ikke fortjener Apotheosen og er værd at indtage Eders gamle Herskeres Plads! Sønner af det nittende Aarhundrede, hilser i mig Eders Dronning og bøier Eder for mit jernstøbte Scepter! Mig tilhører Fremtiden; jeg frygter intet mere af Kunsten, som jeg har dethroniseret og underkuet. En Tidlang var den min Herskerinde, nu er den min Slavinde. Fra det Øieblik, da den har ophørt at erobre og skride fremad, er dens Magt og Herlighed sunken, neppe stod den stille, førend den strax forfaldt. Betragter engang dens sidste Bestræbelser! Hvilke Fremskridt have da Digtekunst, Maleri og Musik gjort siden Dante, Cervantes og Shakespeare, Michel Angelo, Raphael og Correggio, Mozart, Beethoven ere døde? Jeg derimod udvider med hver Dag mit Gebet, gjør hver Dag nye Erobringer, og befæster hver Dag mere mit Verdensherredømme. Undseelig og bange satte jeg i Førstningen Foden paa nogle Brædder, som maatte bære mig fra en Verdensdeel til en anden. Dengang maatte jeg bede Vinden om Hjælp, thi jeg var om en Hals, naar jeg havde den til Fiende, men nu har jeg sønderrevet Seilene paa mine Skibe, og kaster den Stykkerne i Ansigtet, thi nu behersker jeg Elementerne. Jeg knuger og fængsler efter Behag Luft, Ild, Jord og Vand, der adlyde mine Vink, som lydige Redskaber. Paa et Fartøi uden Master, med Steenkul, gjennemskjærer jeg Oceanet fra en Pol til en anden, hurtigere end Fuglen i Luften, og det er ikke blot i Vandet, at jeg gjennemflyver mine Domainer. Hine gamle, efter Foregivende uforgængelige Romerveie ere i mine Øine kun elendige Hjulspor, der standse Menneskeslægtens Seiersvogn i dens Flugt. Sender de unyttige Heste ud paa Græsgangene! Dampen er min Hippogryph, som jeg spænder for mine Fartøier tillands og tilvands, paa hvilke jeg udsender mine Kapitainer, for at underkaste Verdens mest afsides Kroge mit Aag. Alle Verdens Nationer vil jeg smelte sammen til et Folk, der skal have Sæder og Love tilfælleds; Europa, Asien, Africa og America skulle snart ikke være andet end fire Dele af et umaadeligt Maskineri, som fælleds Drivhjul sætte i Bevægelse. Dødelige, synker i Knæ og tilbeder mig, thi jeg er Eders Herskerinde og Gudinde! Mig tilhøre I med Sjel og Legeme!"

„Industri, Industri!" svarer Kunsten „Du er en Despot og Løgneprophet! Dit hele Væsen er Løgn og Skin; fra Løgn og falske Forestillinger udgaaer al Din Tragten, Din Tanke, Tale og Handling er lutter Løgn. Aldrig skal Verden tilhøre Dig, aldrig ville Sjelene kaare Dig til Deres Herskerinde! Du paastaaer, Du udbreder Dannelse over Jorden; jeg paastaaer, Du saaer kun Forvildelse og Tvedragt. Hvad har Du virket for de Egnes materielle Velvære, hvor Du hersker? Hvad har Du gjort for Dit kjære England, Dit udvalgte Folk? Har Du skaffet dets jammerlige Befolkning af Fabrikarbeidere, Klæder og Næring? Have Dine hundrede Journaler og Tidender, som Du trykker med Damppresser, beriget dens Intelligents og forbedret dens Sæder? Har Du lært Dem Maadelighed og Ædruelighed? Intet af alt Dette, saavidt jeg veed; thi der døe bestandig i de engelske Manufacturstæder Tusinder af Mennesker af overdreven Brændeviinsdrikken, Hunger eller Kulde, og den engelske John Bull er endnu stedse den raaeste Pøbel i Verden. Vend Dit Blik mod andre Lande, som hidtil ikke have ladet Dig komme over Deres Grændser! I Spanien og Italien findes endnu ingen Jernbaner; Dampen og Dine Maskiners tykke Røgskyer formørke ikke hine Egnes azurblaa Himmel. Ere da de

derværende Mennesker saa elendige og brutale? Drikke de ikke klart Vand midt iblandt deres af Druer gyngende Viinranke-Lysthuse? Møder Du der en Eneste, som bebreider Himlen, at den har nægtet ham Brod? Finder Du blandt selve Betlerne en Eneste, som ikke har sin Kappe imod Aftenluften og derunder sin Guitarre til at accompagnere sig med, naar han ligger i Solskinnet og improviserer en Romance? Hvilke Skatte har Du at byde disse Folk for deres poetiske Armod? De hurtige Communicationer, som Du iværksætter, nytte kun Enkeltes Luxus og Rigdom; Du gjennemroder Jorden i alle Retninger, blot for at blænde den Fattiges Øie med Guldet, som Du holder hen for ham; Du grunder ingen Lighed, men istedetfor den gamle Fødselsadel sætter Du en Pengeadel, som er hundrede Gange mere smaalig og utaalelig. Men Du roser Dig ogsaa af at have fortrængt mig, og paastaaer, at mit Rige er tilende. Sammenlign engang Varigheden af vore Værker! Dine dristigste Arbeider ere ikke andet end ubestandige, ephemere Skikkelser og Bestræbelser. Hver Morgen ødelægger Du hvad Du har gjort den foregaaende Dag, og begynder lige strax efter igjen at bygge paa Dine egne Ruiner. Igaar gravede Du Kanaler; idag brolægger Du Landeveiene med Jern, imorgen vil Du uden Tvivl styre Din Vogn gjennem Luften. Betragt derimod mine Skabningers Skjæbne! de ere ingenlunde ephemere, men følge paa hverandre i uafbrudt Række og knytte sig til hverandre. Hvad jeg igaar har præsteret, behøver jeg ikke den næste Dag at gjenkalde; jeg har skjænket Menneskeheden en uberegnelig Capital af Glæder og Nydelser, som uafladeligt tiltager og stedse giver Renter. Jeg har ikke taget Homer og Virgil tilbage, da jeg gav Verden Dante og Shakespeare, ei heller Michel Angelo og Raphael, da jeg lod Murillo, Velasquez, Rubens og Rembrandt optræde. Selv i den nyeste Tid er jeg ingenlunde saa ufrugtbar og forladt som Du mener. Tydskland er endnu ganske lyst af den Goethiske Stjernes sidste Straaler, som nylig gik ned paa dets Literatur-Himmel. Rossini tager igjen fat paa Lyren, Meyerbeer spænder nye Strænge paa sin, og paa det foryngede Frankrigs Horizont hæver sig en ny Syvstjerne af Digtere og Malere. Industri, Industri! hold Jerndiademet, som Du selv har tilkjendt Dig, fast paa dit Hoved, hvis Du kan det! Mig vil Du aldrig fravriste den Krone, der omstraaler min Pande med en evig Glorie."

Noget om Theatrene i London.

I Spidsen for alle fashionable musikalske Underholdninger staaer den italienske Opera eller Queens-Theatret, som man nu kalder det. Dette er „the thing" i Saisonen fra Marts til Slutningen af Juni, og der gives Adelsmænd, f. Ex. Hertugen af Devonshire, Lord Holland, Hertugen af Gloucester, der for Abonnementet af deres Loger betale ikke mindre end 300 Pd. St. Theatret aabnes kun 3 Gange om Ugen, nemlig Tirsdag, Torsdag Løverdag, men om Torsdagen gives sædvanlig kun Beneficeforestillinger, saa at der i Gjennemsnit ikke kommer meer end 60 Forestillinger paa en Saison. Huset, hvis Opbyggelse og Indretning kostede over 100,000 Pd. St. er, som alle offentlige Bygninger i Hovedstaden, uden Stiil og Smag, skjønt det Indre er meget prægtigt, d. e. meget dyrt. I Begyndelsen turde man blot vise sig der i Balklæder; nu gjør man i Logerne en Undtagelse derfra, men Parterret, som koster ½ Guinee, og Galleriet, som koster 6 Shillings, maa endnu komme i Sko og Strømper, samt Livkjole. Galleriet er iøvrigt mest for Domestikerne hos Herskaberne i Logerne, og er i denne Henseende ikke engang saa respectabelt, som Shillings-Galleriet i Drurylane eller Coventgarden.

Hovedstadens øvrige 22 Theatre, hvoraf Drurylane alene kostede 300,000 Pd. Sterl., blive nu for Størstedelen kun besøgte af den laveste Pøbel og af Dronningen; thi Tragedien og selv Lystspillet er for længe siden gaaet af Mode blandt Adelen. I Madam Vestris's, nu Mrs. Mathews's, Theater har man i flere Aar givet et Slags Vaudeviller med temmeligt Held og i Strandtheatret opfører man Farcer, omtrent som i Varietés og Ambigu comique, hvilket ligeledes skal betale sig ret godt for Entrepreneurerne. Især gjorde for nogle Aar siden en americansk Comediant, ved Navn Rice, Furore; han forstod at efterligne en Neger (Iim Crow) saa godt, at endog den høieste Adel skareviis drog til det lille Strandtheater, medens at Drurylane og Coventgarden med deres classiske Forestillinger af Shakespeare stode næsten tomme. Overhovedet besøges Galleriet og Parterret meget af Lommetyve, der, som en engelsk Moralist engang har bemærket, ikke gaae i Theatret for at stjæle, men stjæle for at komme i Theatret; thi den egentlige Smag for dramatiske Forestillinger findes kun blandt Pøbelen.

De saakaldte Boxes (Logepladserne i første, andet og tredie Gallerie) besøges af Skrivere, Advokater og Kjøbmænd o. s. v., men fornemmelig af unge Roués af alle Stænder, som der søge at fordrive Tiden i moderne Aspasiers Selskab. En god Indretning, der vel er til Besvær for de mere Formuende, men meget velkommen for de Fattigere, bestaaer deri, at man i Theatrene nedsætter Priserne til det Halve efter Kl. 9. Da Forestillingerne først begynde Kl. 7, og sjelden ere forbi før Kl. 12 — 1, og der gives 3 eller 4 Stykker, saa finde mange Mennesker deres Regning derved, især saadanne, som, naar de skulde betale den fulde Indtrædelsespriis, kun sjelden kunde komme i Theatret. Imidlertid anseer man en saadan Oeconomie for meget ungentlemanly.

Ved nogle Theatre er endnu en tredie Priis indført, som sædvanlig begynder efter Kl. 10 eller $10^1/_2$, og er kun Trediedelen af den sædvanlige Priis; men denne Lettelse gjøre dog kun Faa Brug af, uden for at besøge Foyeerne, og fryde sine Øine ved Synet af de der omkringsvævende Skjønheder.

Foruden de regelmæssige Theatre gives der i London endnu en Mængde andre, som man neppe kjender af Navn, og som hverken anmelde deres Forestillinger i Aviserne eller ved Placater. Paa disse spille enten Begyndere eller Skuespillere, som ere forulykkede paa de større Skuepladse, og ikke sjelden finder man Talenter iblandt dem, som, naar de ikke fra Begyndelsen havde været for høit vurderede og vare blevne forgudede i de fashionableste Cirkler, nu vilde kunne regnes til de bedre Mimikere. Men en Modens Yndling, som pludselig opgives af sine Velyndere, maa enten søge sin Lykke paa Provindsialtheatrene eller i Fjellebøderne i Londons Forstæder. Jeg kunde her nævne en heel Række af Skuespillere og Skuespillerinder, Sangere og Sangerinder, hvem dette ulykkelige Lod er truffet, og som for flere Aar siden vare Yndlingsthemaet i de store Selskaber, dersom jeg ikke frygtede for at disse Blade om kort eller lang Tid skulde falde i deres Hænder og give dem Anledning til nye Betragtninger over al jordisk Lykkes Forgængelighed. Charles Kean, en Søn af den berømte Skuespiller af dette Navn, gjorde Ret i, i flere Aar at samle sine Par Skilling paa Provindsialtheatrene. Havde han gjort sin Skjæbne afhængig af Hovedstadens Moder, saa vilde hans Tilstand maaskee være bleven ligesaa sørgelig som saa mange af hans Forgængeres; men han traadte ikke op i London før han allerede i Provindserne havde erhvervet sig en lille Formue, som nu, da han er falden igjennem paa de store Theatre, kommer ham ret tilpas. Overhovedet kan man ikke noksom lægge enhver Kunstner paa Hjerte,

hvad et engelsk Ordsprog siger: „Make hay while the sun shines; thi i deres Culminationsperiode tillader man dem alt — efter at den er forbi giver man dem neppe en Almisse. Selv Sheridan, Digteren, Satirikeren, Parlamentstaleren og engang Sjelen i alle fashionable Selskaber lige op til Thronen, døde i Elendighed og Fattigdom. De mindre Theatre i Hovedstaden vare til Shakespeares Tid blevne Skillingstheatre; thi man betalte i Logerne 6 Pence, i Parterre og Gallerie een Penny. Endnu gives der saadanne paa mange Steder, endskjøndt Politiet ikke offentlig tillader dem, og endnu for kort siden opdagede man en saadan Comedie i en af Londons smudsigste Forstæder.

Fra Faderen til Sønnen.

Novelle af de Gondrecourt.

Døden føder ligesaa godt Livet, som Livet Døden.
Plato.

I.

„Min Herre, dersom De ikke finder mit Forslag forunderligt, saa kan jeg drage Dem ud af Forlegenheden ved at tilbyde Dem en Plads i min Chaise."

„Om Forladelse, min Herre, jeg finder Deres Tilbud overordentligt artigt og meget forekommende, men jeg frygter for at foraarsage Dem Uleilighed."

„Vi ere da fra dette Øieblik at regne Reise-Compagnons; thi Deres Undskyldning er ikke gyldig; min Chaise er saavel rummelig som magelig, den er af Kolmann: Hestene ere ikke meget værd; thi disse Stationer ere jammerlige; vi reise naar De befaler.

„Strack, modtag Herrens Ordre.

„Ja, Hr. Greve."

Og en elegant Tjener i Sorge-Livree fremstillede sig, og ventede paa, at man nærmere vilde bestemme, hvad han havde at gjøre.

„Men, Herr Greve, jeg besværger Dem, De bringer mig til at rødme ved at modtage Deres Artighed."

„Maaskee vil De engang kunne gjengjælde mig den. Dersom De tillader, saa sætte vi os først tilbords: Reisen er meget besværlig, vi ville først ankomme sildigt til vort Bestemmelsessted; modtager De min Frokost?

„Meget gjerne, eftersom De viser Dem saa aabne imod mig."

„Meget vel. Strack, bestil Hestene til Klokken 12."— Denne Scene fandt just Sted i Aftrædelsesværelset i Hotellet den kronede Løve i Etampes. Af de to Herrer, hvorom her tales, var den ene ankommen samme Dag; den anden Dagen iforveien. Den, som man benævnte Greve, var en Mand imellem 65 og 70; høi, munter, levende og snaksom. Hans Træk, som Aarene havde forandret, gav hans Ansigt et værdigt Præg; han var af en høi og ædel Væxt; hans Ord besteemte, aabne og artige. Hans Reise-Equipage var moderne, han syntes i længere Tid at have været i Besiddelse af en Befalingsmands Væsen og Tone.

Den Herre, som saa levende havde interesseret Greven, var et ungt Menneske med et smukt Ydre, omtrent 28 Aar gammel; han reiste i Postchaise, og syntes at være meget fortrædelig over, at hans Vogn var gaaet istykker, da han ankom til Etampes.

Hans Manerer tilkjendegav, at han var Militair; hans Ansigt var blegt og lidende.

Begge bare et rødt Baand i deres Knaphul; og, dersom jeg erindrer det, saa var det i Aaret 1813 denne Reise fandt Sted.

Frokosten gik noget hurtigt fra Haanden. Imidlertid gik Alt vel, og de to Gjæster underholdt sig om Landet, som de havde gjennemkrydset, og om de Eventyr, som vare

mødte dem. — Da de vare stegne ind i Vognen, syntes begge meget glade; den unge Mand i Særdeleshed syntes henrykt over sit Møde — Chaisen afgik i Galop med et Forspand af fire Heste.

Ved de første Slyngninger af Vognen, hvori man ruller frem, er man mest beskjæftiget med sig selv; indvugget i et Drømmerie bliver man sløv og indslumrer. Saaledes dreiede Conversationen sig da ogsaa paa den første Poststation kun om intetsigende Ting, og antog først en bestemt Characteer ved det Spørgsmaal, som Greven rettede til sin Reise-Compagnon.

„Frygter De ikke for Climatet i Paris og for Nordens Kulde?

„Min Gud, min Herre, skulde man da, for i en kort Tid at friste Livet, bestandig forblive i et Exil?"

„Men Deres Saar fordrer en vedvarende Pleie."

„Jeg haaber det vil lukke sig."

„Det maa være et stolt Sabelhug."

Den unge Mand smilte blidt: „Ja tilvisse, Herr Greve."

„Og hvad er det for en Slyngel, der har begegnet Dem saa vel?"

„En preussisk Husar."

„Vi kjendte endnu ikke disse Herrer ved Fontenoy."

„Jeg har brugt ethvert Lægemiddel, og nu har jeg ganske opgivet alt Haab."

„De har Uret, min Herre, og jeg forsikkrer Dem, at man kan helbredes om det endogsaa er langt værre: See her, betragt." Og Oldingen aabnede sin Brystdug, og viste et dybt Ar, der furede hans Bryst.

„Ak, min Gud," udbrød den unge Militair, „har De modtaget dette Saar ved Armeen?"

„Ja, min Ven, ved Fontenoy!"

„Ved Fontenoy?"

„Jeg tjente i de ridende Jægere under Hertugen af Chaulnes, o, den skjønne Bataille, store Gud!"

„De var med ved Fontenoy," afbrød levende den unge Mand ham."

„Med Greven af Sachsen, ak! ja, min Herre."

„Og hvor gammel var De dengang?"

„30 Aar i Mai Maaned."

„Jeg indrømmer, min Herre, at jeg ikke tiltroede Dem en saadan Koldblodighed."

„Hvorfor ikke?"

„Aa, ikke af nogen Grund" — og han lænede sig op til Hjørnet i Vognen.

„I Sandhed," gjentog Oldingen, „det kan være at jeg sætter Dem i Forundring; Historien er besynderlig nok. Vi skrive nu 1813 og Bataillen ved Fontenoy blev vundet 1745."

„Jeg seer intet Overordentligt deri," svarede den unge Mand skjødesløst; „dersom De derimod var bleven dræbt i denne Affaire, saa vilde det have været lidt mere overraskende."

„De gjetter meget rigtigt, min Ven; jeg blev dræbt ved den anden Salve, som Hertugen af Chaulnes udførte imod den engelske Colonne, jeg tilligemed adskillige Andre."

„Det er mærkeligt."

„Jeg kunde fortælle Dem denne Historie, men den er blot noget lang."

„Jeg er lutter Øre, Herr Greve; tal, intet af Deres Ord skal undslippe mig."

„Jeg hedder Grev Kusal, og er født den 15de Mai 1720; under Ludvig den 15des Regjering var jeg et Barn. Det var en smuk Epoke; i Sandhed man oplevede i denne skjønne Aar .... O, hvilken berømmelig Tid."

„De er da saaledes 93 Aar gammel? jeg gratulerer Dem dertil."

„Vildfarelse! jeg er tredive Aar gammel, hvilket jeg allerede har havt den Ære at sige Dem. — Men hvad er det, som kan lade Dem formode, at jeg er 93 Aar?"

„Med en Undskyldning tilføiede den Yngre:

jeg er aldrig ved at see Deres Ansigt, Deres Holdning og slutteligen Deres hele Person, kommen til at tænke paa, at De var i en Alder, som saa meget nærmede sig min."

„Ak!" sagde Greven med et Smertens Udbrud, „det er fordi De ikke, som jeg, har gjennemgaaet alle Trinene i et stormfuldt Liv; fordi Naturen har været viis og gavmild imod Dem, fordi et slet Humeur ikke har plaget Dem og ført Dem ud over den materielle Tilværelse; nu vel, min Herre, naar man nedsænker Dem i Graven, saa vil De ikke afryste Deres Aske, saaledes som jeg har gjort det, og De vil ikke opvaagne paany efter at have sovet næsten i et heelt Sekulum."

„Oprigtigt, saa troer jeg det ikke," svarede det unge Menneske, der strakte sig hen i det ene Hjørne af Vognen, for uden at sige et Ord, at lytte til denne phantastiske Fortælling.

„Den 15de Mai 1720 blev jeg af min Moder bragt til Verden. Jeg erindrer mig hende fuldkommen. Det var en smuk Kone, høi og værdig, god, blid, men alligevel streng. Hendes Hjerte indesluttede en Skat af en uudtømmelig moderlig Kjærlighed. Jeg elskede hende ligesaa meget, som hun var stolt af det. Min Fader var ansat ved Hoffet. Han var Adelsmand og noget Hofmand, han har gjort sin Familie saavelsom Hoffet og Krigen lige megen Ære. Jeg vandrede fra min tidligste Ungdom i disse Spor, og gjennemgik meget tidlig Manegen og Vaaben-Øvelserne. Min Fader blev ansat under Prindsen af Conti, og jeg havde hverken Rist eller Ro, førend jeg fik Tilladelse til at følge ham. — De kjender Italien?"

„Ja, min Herre."

„Nu vel," vedblev Oldingen, efter at have betænkt sig et Øieblik. „Det var omtrent i de første Dage af April, at Prindsen bemægtigede sig Comtéet Nice. Vore Allierede, de Spanske, under Commando af Infanten, Don Philip, deeltoge ærligen i Krigen med os og det var et beundringsværdigt Felttog. Jeg var i min Ungdoms fulde Kraft; Alt var for mig Henrykkelse og Beruselse; jeg besteg en skjøn andalusisk Hest og jeg stred ved min Faders Side; vi væddede om, hvo af os der skjød bedst med Pistoler, ak! — jeg er ikke meer end 30 Aar gammel, min Herre, men jeg føler, at jeg er gammel og skrøbelig. De smiler, De har Uret. Indtil det fem og tyvende Aar er Hjertet fuldt af en uskyldig Enthousiasme: Alt er skjønt og stort; Livet synes ligesom paa en Maade at udstrømme igjennem alle Porer; Hovedet gjør ikke disse falske og slette Slutninger, som føre baade Hjerte og Sjel til Ulyst, Kjedsomhed og disse mysterieuse Verdensskikke, som svække endogsaa de Stærkeste. Jeg var meget ung, da den første Geværkugle susede for mit Øre, da den første Kanonkugle bragte mig til at bøie mit Hoved; jeg kan ikke nærmere analysere for Dem, hvad jeg har følt; men Blodet har raset vildt i mine Aarer; mit Hjerte svulmede paa engang af Stolthed, og mine Kinder farvede sig med en Rødme, som de aldrig mere ville gjenfinde!"

„Den unge Prinds af Conti havde gjort Krigen med i Bayern; som dygtig General og uforfærdet Soldat havde han erhvervet sig sine Troppers Tillid og Kjærlighed.

„Jeg var første Gang med ved Beleiringen af Villefranche, og blev udnævnt til Lieutenant ved et Angreb paa Slottet i Fæstningen."

„De veed, at den spanske Prinds ønskede at forcere Conti for at kunne kaste sig ind i Mailand og erobre Italien. Imedens Byen var omringet, angreb Kongen af Sardinien vore Linier. Kampen varede i to Timer, Seiren blev vor, men jeg maatte dyrt betale den; thi min ulykkelige Fader blev bortreven af en Kanonkugle. Jeg blev afløst af Reserven, og, idet jeg passerede Alperne, fik jeg Ordre til at forkynde Prindsens Tilbagekomst i Versailles. Versailles! Hvilken stolt Erin-

dring! Ludvig den Stores Versailles! Ludvig den Femtendes Versailles! Jeg ankom dertil ung og rask; jeg kjendte allerede baade Krigens Rædsler og Seirens Begeistring; jeg skylder at sige Dem det, jeg tiltrak mig Alles Blikke. Jeg blev presenteret i Slottet, og det var just ingen ringe Ære. Disciplen, som tilkaster Latinskolen det sidste Farvel, den unge Pige, som for første Gang træder ind i Verden, kan umuligt have følt den Fornøielse, som jeg var gjennemtrængt af, ved at gjennemvandre disse uhyre Sale, hvor jeg under enhver broderet Kjole saae en af mit Aarhundredes Lykkelige og mit Fædrelands Stolthed; hvor mine frygtsomme og uvante Øine gjennemløb alle disse Grupper af Qvinder, som straalede af tusinde Brillanter, ligesom i en smuk Nat Millioner af Stjerner paa Himmelen. Jeg blev ligesom forblændet midt i denne Adel, prydet med Tresser, Baand og Diamanter. Lysten til at udmærke mig tilhviskede mig det slette Raad, at forsøge mig i en Menuet, og jeg henvendte mig dristig til Ballets Dronning. Jeg holdt mig beundringsværdigt, og De vil ikke blive lidet forundret ved at høre, at jeg forelskede mig i Frøken B***, med hvem jeg dandsede. Det Hele skete blot for at ophidse den unge Marquis C***, som jeg ikke yndede, og som gjaldt for en elegant Nar, hvem Ingen kunde modstaae. I den Tid, om hvilken jeg taler, elskede man ganske anderledes end nutildags."

„Ah, virkelig!"

„Det er den rene Sandhed. Vi elskede fordum med pligtskyldig Galanteri, med Følelsens Fiinhed, med Tilbagekaldelsen af Chevaleriet; nu tildags elske vi af Kjønsforskjellighed, af Distraction og til syvende og sidst for ikke at komme ud af Vane. Hvorom Alting er, min Herre, jeg elskede Frøken B*** saaledes, som hun fortjente at elskes, og min Afskye for den lille Marquis forøgedes, som en directe Følge af min Kjærlighed.

De kunde muligen troe, at vi dengang traadte i Skrankerne, for paa en galant Maade at blive et Hoved kortere; nei ingenlunde. Imidlertid vilde vi sandsynligviis ikke have forlangt en bedre Skjebne; men den opfindsomme unge Pige udfandt et Middel til en almindelig Forsoning. Hun bebreidede Marquis'en hans Uvirksomhed, opmuntrede ham til ikke at tilstede mig den hele Fordeel, som Rygtet om mine Krigsbedrifter forskaffede mig. Med et Ord, hun tilskyndede, opmuntrede og bevægede ham i den Grad, at hun fik ham til at antage en Secondlieutenants Plads i Infanteriet. Dette er da atter et Beviis paa, at Qvinderne, som i Regelen kun besidde lidet Mod, kunne undertiden gjøre Folk behjertede, der tilforn ikke have været det."

„De blev da Eneherre over Kamppladsen,"

„Nei desværre, min Herre, og det er fra denne fatale Dag, at alle mine Ulykker stamme."

„Saa var De da ikke den Begunstigede?"

„Jeg tillader mig at paastaae, at Frøken B*** aldrig har elsket nogen Anden end mig."

„I dette Tilfælde, min Herre, saa hører jeg dem."

„Fra det Øieblik, Marquis'en havde forladt Versailles, modtog jeg af min Grusomme en lignende Bestemmelse, som den han havde faaet; og det lykkedes hende at bevise mig, at jeg ikke burde nøies med at blive staaende paa Halvveien, men at der endnu var Meget tilbage for mig at gjøre."

„De afslog, som jeg haaber?...

„Nei, tilvisse ikke; thi jeg var Ritmester i de ridende Jægere paa selve Dagen ved Fontenoy."

„Naa, naa, nu kommer vi da til Deres sidste Øieblikke."

„Dersom De ikke var Militair, saa vilde jeg fortælle Dem alt det Store og Ophøiede paa en Batailledag, men eftersom jeg er noget for snaksom, saa vil jeg fritage Dem her-

for. Voltaire har meget vidtløftigt beskrevet dette halv comiske Drama, hvor man gjenfinder, skjult under Liig, det gamle franske Galanterie og vor nationale Munterhed, der altid er den samme. Men Voltaire har begaaet den store Feil, at skrive om Noget, som han ikke har seet, og at gjøre et militairt Arbeide til et reent literairt Værk.

Da derfor Richelieu, som dengang kun var Generallieutenant, tilraadte paany at optage Kampen, som fra vor Side virkelig var tabt, saa beskjød Marschallen af Sachsen den engelske Colonne, og det kongelige Huus's Fourrageurer fyrede paa dette stolte og urokkelige Infanteri. Hertugen af Chaulnes førte sit Regiment gjentagne Gange i Ilden imod de engelske Musketerer, og ved den anden Salve fik jeg et Landsestød i Brystet, som strakte mig død til Jorden!"

„Som strakte Dem død til Jorden?"

„Saa sandt, som jeg lever."

„Og da De nu døde, hvad hændtes Dem saa?"

„Det hændte sig, at jeg gik lige ind i Helvede." Ved dette Sted undertrykte den arme Patient, som hørte paa Historien, et Smiil, og betragtede meget alvorlig vor Fortæller.

„Jeg steg lige ned i Helvede, og blev sandelig ikke saa slet modtaget. Det, som alene ærgrede mig, var, at jeg, der bestandig havde troet at være en meget gudsfrygtig Mand i levende Live, og som tænkte at have fortjent Himlen, blev nu ikke lidet forundret ved at befinde mig i saa slet Selskab. Tilgiv, min Herre, at jeg ikke kan give Dem lange Beretninger om min Modtagelse og mit Ophold paa dette Sted, som jeg uheldigviis kun beboede saa kort."

„Uheldigviis?"

„Ak, ja! thi jeg var der omtrent en fjorten Dages Tid, da jeg pludselig saae Den komme til mig, som alene lod mig begræde Jorden, Den, som jeg havde elsket høiere end mit Liv, Den, for hvis Skyld jeg vilde have frasagt mig Paradiset, Den slutteligen, for hvis Skyld jeg havde ladet mig dræbe."

„De havde Ret, dengang De sagde, at tilforn elskede man anderledes end nu."

„Det var den samme Pige, som jeg havde forladt i Versailles, den samme Vært, den samme Ynde, de samme Træk. De Lidelser, som hun havde udstaaet fra sin jordiske Bane til det evige Liv havde kun gjort hende noget svagere; hendes Ansigt, som fordum var rødmusset og fyldigt, var blevet blegt og langagtigt; hendes fulde Stemme, som tilforn var blød og melodiøs, var nu melancholsk og zittrende; hendes Blik havde beholdt det klare Blaa, som saa godt udtrykte Glæde og Smerte; men jeg tilstaaer det endnu engang, at jeg ikke fattede, hvorledes denne Engel var kommen paa Djævelens Enemærker."

„Det gjør jeg heller ikke, min kjære Ven."

„Taalmodighed, dette er vor fælleds Historie. Jeg erfarede af den Høitelskede, at hun ved at læse Bulletinen fra Fontenoy havde besluttet ikke at ville overleve mig, og at hun var død af Sorg. Den guddommelige Godhed havde vidst at vende Alt til det Bedre, da vi ved en og samme Straf vare blevne dømte til den Lykke at see hinanden evindelig. Denne trøstende Tanke fordrev mine Skrupler, og jeg troer desaarsag, at Ordene „Helvede og Paradiis" ere slet fortolkede i Versailles, ligesom i hele Christenheden."

HORACE VERNET.

Em. Bærentzen & Co. lith. Inst.

Sonst und Jetzt.

Nach dem Dänischen des Herrn H. P. Holst.

Ein Bild, mein Freund, ich Dir zeige.
Der Himmel ist rein,
Und zwischen Blätter und Zweige
Fällt sonniger Schein.

Doch hat nicht stets sich entfaltet
Mein Leben so mild;
Früh hat sich's in Stürmen gestaltet
Heftig und wild.

Sonst mocht' ich wohl oft verzagen;
Jetzt ruhet der Sinn,
Sieht lächelnd zurück zu den Tagen
Der Sehnsucht hin.

Sonst maß ich den Himmelsbogen
Mit des Adlers Flug,
Weit über Berg' und Wogen
Mich der Wahn ja trug,

Jetzt ahme — zum Glück, wie ich meine —
Der Schwalbe ich nach:
Ich baue die Wohnung, die kleine,
Nahe dem Dach.

Wie sie, so kreuz' ich und schwebe
Im engen Kreis;
Nicht hoch ich vom Boden mich hebe,
Doch froh ich mich weiß.

Wie sie, auf der Flur ich finde
Aehren fürs Haus,
Die smücken, wie Laub die Rinde,
Die Wohnung mir aus.

Wie sie, so flieg' ich die Auen
Im Frühling entlang,
Und zwitschre dem Freund im Vertrauen
Sparsamen Sang.

Und tönet zu einfach den Ohren
Mein Liedchen noch,
Das Zwitschern, zu dem ich geboren —
Du hörest es doch.

Ph. Wörishöffer.

Hvor er Gud.

Hvor er Gud,
Bryder vaklende Tvivleren ud,
Er han der i den Vraa hvor de Trængende sukke,
Er han der, hvor de Stønnende Øinene lukke,
Er han der, hvor fra Baghold paa Bytte der ventes,
Er han der, hvor af Morderen Uskyld indhentes,
Er han nær ved Fredsaligheds Brud,
Hvor er Gud?

Er Gud der,
Hvor den Trætte forfølges med Spær,
Hvor Millioner i Blod om et Banner maa synke,
Hvor de rallende Døde paa Kamppladsen klynke.
Er han der, hvor paa Bølgen den tumlende Snekke
Hvirvler hen uden Seil med sit splintrede Dække,
Er han midt i det fnysende Veir,
Er han der?

Hvor er Gud,
Bryder vaklende Tvivleren ud,
Er har der, hvor den Dag man saae Lyset begrædes,
Der, hvor Fromhed gaaer nøgen og Lasten beklædes,
Der, hvor Vanvidet døser og stirrer forstenet,
Der hvor Alting opløses, som før var forenet,
Hvor man leger med Kjærligheds Bud,
Hvor er Gud?

Stakkels Bryst,
Som bortkaster den venligste Trøst,
Som med sjælelig Kraft ei kan skimte det Høie,
Som vil Styrelsen see med et legemligt Øie,
Som vil aabne dit Værksted for halvlærde Tanker,
Men forglemmer den Mester, som indenfor banker,
Som kun lytter til Fusterens Røst,
Stakkels Bryst!

Træd dog ud
Der, hvor Alt bærer Præget af Gud!
Dybt i Natten den klare, naar Stjernerne lue,
Naar den talende Maane gaaer hen ad sin Bue,

Naar lyksalige Elskende Hjerterne bytte
Og naar Citharen slaaes i den lovklædte Hytte;
Kan Du da spørge end tvivlende der:
Er Gud her?

Hvor er Gud?
Bryder Dinene flammende ud!
Han er her, han er der, han er trindt allevegne,
Hvor Ydmygede staae, hvor Hoverende segne,
Hvor der slumres paa Straa, hvor der kjæmpes om Troner,
Hvor i Pjalter man leer, hvor der grædes paa Kroner,
Hvor i Verden end Blikket gaaer ud,
Der er Gud!

Julius.

Hvad er Genre i Maleriet?

Der spørges ikke saa meget om, hvad de Franske indbefatte under denne Benævnelse, som om hvad vi, ved Kunstens nærværende Standpunkt og dens Udvidelse paa alt Efterligneligt i Natur- og Menneskeverdenen, ville tænke os ved dette Begreb i dets beqvemme Anvendelse. Bedst er det vel, at man allerførst afsondrer derfra Alt, hvad der bestemt tilhører andre Kunstarter, saasom: det Historiske, Religiøse, Mythologiske, Allegoriske, Portraitet, legemstore Fremstillinger af den menneskelige Skikkelse; fremdeles Landskaber, Batailemalerier, Dyrstykker, Blomster- og Frugtstykker, Stilleben, Architekturbilleder, Ildebrande o. s. v. Der bliver os endda tilbage: Conversationsstykker, huusligt, landligt Liv, Borgeres og Bønders Væren, lystige Samqvem, Spil, Drik, Galanterie, Soldater, Felt- og Garnisonsliv, Bambocciader, Carricaturer, Hyrdestykker, Markeder, Kirkefester, Torvepladser, Bryllupper, Røverscener, Munke-, Nonne-, Spøgelse- og -Herestykker o. s. v. Vi finde det beqvemt at have et collectivt Kunstnavn for en saadan Menneskefærd i dens specifike og enkelte Former og Variationer. I samme Forhold som Romanen og Novellen, den poetiske Fortælling, staae til Historien og det episke Digt, staaer Genrebilledet til det historiske Maleri.

Ved Historien tænker man paa det Forbigangne, dets Foranledning og Følger, paa Aabenbaringen af menneskelig Villie, menneskelige Lidenskaber, Tilbøieligheder, Ønsker, Fornødenheder i en interessant Fremskriden af national Betydning. Men det Factiske overveier her det ydre Personlige. Vort indre Øie vender sig kun mod Hovedpersonerne og hvorledes Begivenheden, det egentlige Moment udtrykker sig i deres Skikkelser, Stilling, Gruppering, Miner og Gebærder. Ligeledes fordre vi af det historiske Maleri en muligst simpel Storhed, Fremtræden og Fremherskken af det Væsentlige uden Forstyrrelse af Biting m. m. Det er en svunden Tid, der fremtræder som nærværende for os, et Udviklingsmoment af Nationens offentlige Liv.

Men ligesom Roman og Novelle bestræbe sig for at levendegjøre os deres Malerier, og ved den størst mulige Objectivitet, ved Skildring af det hele Ydre, hvortil levende og livløse Biting ofte maa bidrage, ved Aabenbarelsen af de Medspillendes Tanker og Følelser at fængsle vor Indbildningskraft, ved indflettede Reflexioner at tale os ud af Sjelen, og saaledes bevæge os til inderlig Deeltagelse, hvorved da den egentlige offentlige Scene ved vor Beskuen bliver til et Privatanliggende og Familiesag, — saaledes drager ogsaa Genrestykket sin Gjenstand fra Nationalhistoriens høiere Sphære over i Borgerlighedens, Huuslighedens, Familielivets, bringer os den nær ved Tilsats af Biting, ved tro Efterligning af Physiognomier, Costumer, Localiteter o. s. v., og vælger et saadant Format, som, for lidet til store offentlige Rum, passer for vore private Boliger, og harmonerer med det, som vi iagttage i disse eller gjennem vore Vinduer. Aand, Tone, Skik og Mode i Selskabet, om just ei altid det nu

tildags, saa dog i et, der har existeret, udtaler sig heri saaledes, at vi kunne tænke os Billedet som Fremstilling, Afbildning af en Tilværelse som en livlig, opmuntrende Prydelse for en Bolig.

Stoffet gjør Intet til Sagen. Man kan danne Genrebilleder af antike og religiøse Scener. Böttigers „Sabina" eller „Morgenscener i en fornem Romerindes Pynteværeværelse" kunne levere en Række Genrestykker; ligesaadan kunde man behandle bibelske Historier, og dette er vel ogsaa skeet, om just ikke med Forsæt; dette genreagtige er det tillige, som undertiden forstyrrer ved antike eller bibelske Fremstillinger, der producere sig som Historiemalerier.

Vi ville dog derfor ikke kalde de gammeltydske Mesteres naive Præstationer Genrebilleder, uagtet de anbragte Portraiter istedetfor Idealer, vare uudtømmelige i Stoffage, plastisk troe i Efterligning af Naturen og decorerede Alt efter deres Tids Costumer, thi den Intention, hvori de skabte disse Billeder, havde et aldeles fromt, offentlig-nationalt og intet huusligt-selskabeligt, intet Underholdnings-Øiemed. De største Statsactioner, Kroningsfester, krigeriske Optog, Revolutionsscener, Congresser o. s. v. kunne blive Genrestykker. Deres Størrelse befrier dem ikke fra denne Categorie; naar de, betragtede og formindskede gjennem en Theaterkikkert, vise sig som opfattede i denne Charakteer.

Saaledes have de fleste Tableaux, som Store, Mægtige, Rige, Fristater og Monarcher have ladet male til Forevigelse af mindeværdige fredelige og krigerske Begivenheder i deres Tid, en Genresmag ved sig, saafremt ikke et historisk, nationalt Factum er fremstillet i simpel, væsentlig Handling og med indre Sandhed, men Maleren kun har henvendt sin Omsorg paa Exposition af Personaliteter og deres Attributer, paa Efterligning af Localiteter og Tilfældigheder.

At Størrelsen intet gjør til Sagen, fremlyser da ogsaa heraf. Har ikke en Kunstkjender selv henregnet det verdensberømte, umaadelige, historisk-bibelske Tableau af Paolo Veronese i Maria Maggiores Refectorium i Venedig til Genrebillederne, endskjøndt det indtager den hele Baggrund af Salen og tæller mere end 120 næsten legemsstore Figurer? Saa forfærdelig kritisk klinger dette ikke, naar vi blive enige om at henregne til „Genre" alle de Præstationer, hvor Selskabet (la société) i selskabeligt Costume fremstilles for Selskabet til selskabelig Opmuntring.

Saaledes kunne ogsaa Bataillestykker, mythologiske Scener o. s. v. ved deres Behandling blive til Genrebilleder; ikke mindre Dyrstykker, naar de fremstille det animalske Selskab eller Ironie, Satire, Fabel som Parodie og Carricatur over Mennesket. Om altsaa Teniers maler musicerende Bønder eller Aber, er lige betydende, og de nydelige, lystigt tænkte franske Dyr-Mennesker eller Menneske-Dyr staae ved Siden af deres Societets-Carricaturer og de Berliner „Witze."

For endnu at kaste et Blik paa beslægtede Kunster, erindre vi os, at Odysseen ikke er mere genreagtig end Iliaden, men at Walter Scott hælder mere dertil end de ældre Englændere, at Voss's „Louise" er et Genrebillede, Goethes „Herman og Dorothea" ikke. Vor Poesie bliver overhovedet mere genreagtig, idet den giver efter for Selskabets Ønsker og Tilbøieligheder. Destoværre bliver det Classiske og det Moderne-Genreagtige søgt, læst, vurderet og belønnet i et fuldkommen omvendt Forhold til det poetiske Værd, efterdi den overveiende større Deel af Læsererdenens Tilbøielighed gaaer ud paa Realiteten, Stoffet, det Massive og Moderne-Sociale. Hvor genreagtig Musiken er bleven, høre vi allevegne, hvad enten den saa optræder alvorlig eller forlystende. Denne massive Socialitet har berøvet den al Idealitet. Her kunde jeg dog næsten kalde den Maade og det Maal,

hvorefter Valtseskaberen Strauß anvender Musik til selskabelige Øiemed, selv med Anvendelse af comiske Midler, som Bjældeklang, Pidskesmæk, Klokkespil, Hammerslag etc., mere ideal end den Facon, hvorpaa nogle yndede Opera-Componister bestorme, bedøve, martre og fast pine vort Gemyt og Øre tildøde. Saaledes synes mig f. Ex. i „Robert le diable" virkelig alle musikalske Dæmoner at være løsladte og besatte af den skinbarlige Satan.

Ogsaa vore Videnskaber og Læreanstalter hælde til det Genreagtige, maaskee endog vor Theologie. Og hvorledes forholder det sig med den classisk-nationale juste milieu i vore Sæder? Finder man vel deri mere Stof til historiske end til Genremalerier?

Napoleon og hans Verden havde i Modsætning til det Antike, Middelmaadige, Grundtydske, Engelske o. s. v. noget Genreagtigt, ligesom alt Fransk har et Anstrøg af dette forgængelige modiske Element, fordi det er beregnet paa Selskabet, uden hvilket det ikke kunde bestaae.

Le Roi de Norwége.

Le roi de Norwége est mort, et comme de raison on a crié dans ce pays: Vive le roi de Norwége. Christian a succédé à un autre Christian, tout cela s'est accompli tranquillement, sans bruit, sans emphase, sans coups de canon ni envoi d'ambassadeurs.

Cependant la famille royale de Norwége est une des plus anciennes qui soient au monde. Elle descend directement de Sigefried, qui épousa la belle Brunehilde qu'il disputa avec bonheur au dragon Guhr. Depuis un temps immémorial il était d'usage que les rois norwégiens devaient boire dans le crâne de leurs ennemis vaincus. Le dernier roi, qui n'avait aucun ennemi, se contentait de boire dans son verre.

Le récent Christian, lorsqu'il recut la nouvelle de son élévation au trône, vivait fort retiré dans une petite ville de son royaume, où il était censé commander un régiment. L'armée, dans ce pays, est composée de paysans qui cultivent une petite ferme, ont beaucoup d'enfans, et se reunissent le dimanche pour tirer de l'arquebuse. On appelle cela des colonies militaires. En France on comparerait ces soldats à des employès de feu l'institut agricole du Cäetbo.

Kongen af Norge.*)

Kongen af Norge er død, og følgelig har man raabt i hiint Land: Leve Kongen af Norge. Christian har succederet en anden Christian. Alt dette er gaaet roligt af, uden Larm, uden Emphase, uden Kanonskud, uden Sendelse af Gesandter.

Norges Kongefamilie er forresten en af de ældste i Verden. Den nedstammer lige Linie fra Siegfried, som ægtede den skjønne Brunehilde, hvem han med Held fravristede Dragen Guhr. Fra umindelige Tider var det Skik, at de norske Konger drak af deres overvundne Fienders Hjerneskal. Den sidste Konge, som ingen Fiende havde, lod sig nøie med at drikke af et Glas.

Da den nye Christian fik Underretning om sin Ophøielse paa Thronen, levede han meget indgetogen i en lille By i sit Kongerige, hvor han havde det Hverv at commandere et Regiment. Armeen i dette Land bestaaer af Bønder, som dyrke en lille Landeiendom, have mange Børn og samles om Søndagen for at skyde med Flitsbuer. Man kalder dette Militaircolonner. I Frankrig kunde man sammenligne disse Soldater med dem, der vare ansatte ved det salig Agerdyrkningsinstitut i Caëtbo.

*) Et af vore Dagblade yttrede for nogen Tid siden at de franske Journaler vare meget vel underrettede om de danske Anliggender og især om Alt, hvad der er foregaaet hos os

Le nouveau monarque, en prenant les rênes du pouvoir, a promis de ne rien changer à la marche du gouvernement, de ne destituer aucun employé et de ne pas augmenter les impôts. Ce qui est extrémement facile, car en Norwége il n'y a ni gouvernement, ni employés ni impôts. Il fait trop froid pour celà.

La Norwége est un pays fantastique qui n'existe que dans les ballades, les sagas, les eddas, et autres épopées du Nord. La Norwége est un cycle des Niebelungen; le roi de cette contrée littéraire s'appelle X. Marmier, homme célèbre du Spietzberg.

On ne trouve en Norwége que des lichens pour la pâte pectorale, des dragons, des grottes fabuleuses, des ours blancs et des baleines échouées. Les seuls Norwégiens qui existent sont des Lapons, d'autres disent des Esquimaux. Cette dernière version nous paraît plus naturelle.

La seule population de la Norwége n'habite pas la surface de la terre, les Norwegiens autochtones sont tous mineurs et ne sortent jamais des entrailles de la terre. Ils meurent tous submergés, écrasés, ou brûlés. — Il y a une foule de ballades et de contes fantastiques à ce sujet. Le plus célèbre de tous est celui qui commence de cette manière: "Abrekembdfe le mineur, du district de Olmzevrbgh, aimait la belle Olla, du village d'Urmbldzsj." Deignez m'épargner le reste.

Les journaux français, en annonçant la mort du dernier Christian, ont prétendu que ses sujets avaient demandé une constitution au nouveau Christian. Ces journaux ont été mal informés; les Norwégiens n'ont jamais demandé que deux choses à leurs souverains: de les préserver des ours blancs et de les délivrer des engelures.

Da den nye Monark greb Magtens Tøiler, lovede han Intet at forandre i Regjeringens Gang, ikke at afsætte nogen Embedsmand og ikke at forøge Paalægene. Dette er særdeles let; thi i Norge gives der hverken Regjering, Embedsmænd eller Paalæg — der er altfor koldt til sligt.

Norge er et phantastisk Land, som ikke existerer uden i Balladerne, Sagaerne, Eddaerne og andre nordiske Epopøer. Norge er en Cyklus af „Niebelungen"; Kongen i dette litteraire Land hedder X. Mårmier, en berømt Mand fra Spitzbergen.

Man finder i Norge kun Mos til Brystchocolade, Drager, fabelagtige Grotter, hvide Bjørne og indstrandede Hvalfiske. De eneste Nordmænd, som existere, ere Laplændere, eller som andre sige Eskimoer. Denne sidste Oversættelse synes os at være naturligere.

Norges Befolkning boer ikke paa Jordens Overflade; de norske Indfødte ere Mineurer og komme ikke frem fra Jordens Indvolde. De døe alle ved at druknes, knuses eller brændes. Der er en Mængde Ballader og phantastiske Fortællinger i denne Anledning. Den berømteste af Alle er den, som begynder saaledes: „Mineuren Abrekembdfe, fra Districtet Olmzevrbgh, elskede den skjønne Olla, fra Landsbyen Urmbldzsj." Man forskaane mig for Resten.

I det de franske Aviser forkyndte den sidste Christians Død, paastod de tillige at Undersaatterne havde forlangt en ny Constitution af den nye Christian; Journalerne have været slet underrettede; Nordmændene have aldrig forlangt uden to Ting af deres Souverainer: at bevare dem mod de hvide Bjørne og at befrie dem fra Frostknuder.

siden Thronskiftet. Pariserbladet Vert-Vert indeholder imidlertid ovenstaaende Artikel, hvoraf Læseren selv kan danne sig et Begreb om de Franskes Kundskab om Norden. Vi have troet at burde ledsage Oversættelsen med den franske Original, for at man med større Lethed kan afgjøre, hvormeget deraf skal være Alvor og hvormeget Spøg.

Reikiavik.

Efter Marmier.

Reikiaviks Historie, siger Marmier i sine "Lettres sur l'Islande 1837", er ikke af synderlig Betydenhed. For omtrent 70 Aar siden var den ikke stort mere end et Fiskerleie. Men dens Beliggenhed er god; dens Rhed, som beskyttes ved adskillige Smaa-Øer, ansees for en af de beqvemmeste og sikkreste, som gives, og ikke langt herfra findes Fiskerbanker, der med Rette berømmes. De danske Kjøbmænd oprettede her efterhaanden deres Factorier og Byen vandt Aar for Aar mere Betydenhed. Nu er den beboet af Stiftamtmanden, Biskoppen, Stats-physicus og Justitiarius. Her er en god Skole og et Bibliothek paa 8000 Bind. En Miil herfra er Latin-Skolen i Bessestad; omtrent i samme Afstand er det gamle Bogtrykkerie i Holum, der er forflyttet til Vidø. Jeg omtaler dette kun foreløbigen, jeg kommer siden specielt til det.

Uagtet denne Concentrering af Landets høieste offentlige Bestyrelse, er Reikiavik ikke andet, end en fattig Landsby. Man skulde troe den sikkret for enhver Revolution, for enhver forfængelig Tanke; imidlertid har den ogsaa havt sine politiske Omvæltningsdage, sin Protector og sin Constitution. Naar Islands tilkommende Historieskrivere fremstille dette Lands Annaler, saa ville de fortælle os, hvorledes Landet Ingolfs, dette de norske Udvandredes republikanske Land, engang havde faaet den Tanke, at gjøre sig selv til hvad det nu er, at afkaste Aaget af al fremmed Souverainitet og opplante sit National-Banner paa Kysterne. Her er Factum:

I Juni Maaned 1809 udrustede en engelsk Kjøbmand, ved Navn Phelps, to Skibe, ladede med Fødevarer til Island; han satte sig selv, tilligemed en Dansk, ved Navn Jørgensen, der skulde tjene ham som Tolk, i Spidsen for denne Fragt. Den islandske Handel var dengang, hvilket den endnu den Dag idag er, udelukkende forbeholdt Danmark. Men Danmark var i Krig med England, og Phelps haabede maaskee at kunne benytte denne Bevægelses-Periode til, med fuldkommen Frihed at udvexle sine Sukkertønder og Kaffeballer imod Islændernes Tælle og Fisk. Disse to Skibe gik for fulde Seil ind paa Reikiaviks Rhed. Han kastede Anker, anmeldte sig som engelsk Kjøbmand, og ventede. Men der forløb adskillige Dage, ingen Islænder viste sig. Herr Phelps, som opholdt sig paa Skibsdækket med Kikkerten i Haanden, regnede stærkt paa, at see hele Landets Søbesætning ankomme Een efter Anden, men han blev høiligen skuffet, da han saae at ikke een Fiskerbaad rettede sig imod ham, at ikke een Bonde kom for at forlange en Unze Tobak. Nu erfarede han, at Gouverneuren over Island, Grev Trampe, havde udstædt en Ordonnants, ved hvilken han lovformelig forbød alle Landets Indbyggere, at indtræde i nogen Relation med Englænderne. Denne Nyhed bragte Hr. Phelps i heftig Vrede. Det gjaldt nu hans Nations Ære og Salget af hans Varer; og, da han saae det brittiske Flag saaledes krænket og hans Fødevarer afviste, fattede han en heroisk Beslutning. Han bevæbnede tolv Matroser, og befalede sin Skibscapitain uden videre Proces at bemægtige sig Grev Trampe. Det var paa en Søndag. Reikiaviks Indvaanere vare forsamlede paa Pladsen ved Kirken. Den engelske Capitain, modig som en Cæsar, gik rask imellem Mængden, traadte ind til Gouverneuren, viste ham sine tolv Mænd og deres Bajonetter, og erklærede ham for Krigsfange. Alt dette tildrog sig uden Støi og Blodsudgydelse. Islænderne stode paa Gaden og gabede, og den samme Nat sov deres Gouverneur ombord i det engelske Skib. Den følgende Dag saae man udkomme en stadslig Proclamation. Det danske Gouvernements Autoritet var tilintet-

gjort; Island blev gjort fri og uafhængig. Herr Jørgensen, Tolk hos Herr Phelps antog Titel af Excellence, og erklærede sig for Øens Protector, og for Høistcommanderende over Landarmeen og Flaaden. Det gamle National-Segl blev afløst af den nye Gouverneurs to Begyndelsesbogstaver, og det blaae Krigsbanner, som førte tre Stokfisk, veiede fra Klokketaarnet. Efter saaledes at have forkyndt den Landet overgaaede Revolution, steeg hans Excellence, Hr. Jorgensen, i Land, og for at vise, at han ikke var saa ny i Kunsten at regjere, begyndte han med at lægge Beslag paa Statscassen til sin egen Fordeel; derefter søgte han at samle de mest indflydelsesfulde Personer i Reikiavik omkring sig. Til Nogle udlovede han Øvrighedsposter, til Andre Pensioner. Han tænkte ogsaa paa at overdrage Geistligheden nye Skattefriheder, og Præsterne, som rørtes ved denne religiøse Tænkemaade, gave deres Bifald til alle de Forholdsregler, som toges af ham. Endnu manglede han en Garde, for fuldkommen at vise sig som Konge. Han lod anstille en retslig Undersøgelse i alle Husene i Reikiavik, og Resultatet blev fem Geværer, tre Kaarder, sex Feltflasker og to Cakser. Hr. Phelps tilføiede det Manglende i Udstyrelsen, og otte Mand, bevæbnede fra Top til Taae, paraderede hver Dag uden for Protectorens Vinduer. Selv var han baade deres General og Qvarteermester. Hver Morgen tiltalte han dem ziirligen for deres Patriotisme, og hver Aften uddeelte han en dobbelt Ranzon Øll og tør Fisk, for at tilfredsstille deres Appetit. Endnu ikke fornøiet med en saadan Milice, vilde Hr. Jørgensen ogsaa have et Fort. Paa hans Befaling opreiste man paa Kysten en tyk Muur. Man udgravede fem gamle Kanoner, som de Danske i sin Tid havde ladet tilbage i Landet; de bleve placerede paa Volden, og i et Krigsraad, hvori Muurmesteren i Reikiavik præsiderede som Directeur for Forteficationsvæsenet, og Stedets Tømmermand som Ingenieur, blev Byen erklæret for uindtagelig, saavel fra Land- som fra Søsiden. Herefter gjennemreiste Hr. Jørgensen Landet for at forekomme Oprør, og for at erhverve sig sine nye Undersaatters Hengivenhed. Han gjorde Touren til Hest, ledsaget af 5 Mand. Tre af dem raabte paa hele Routen: leve Protectoren! og de to Andre opmuntrede med deres Landsespidser Islændernes lunkne Enthousiasme. Det maa man indrømme hans vise Forholdsregler, at han gjennemkrydsede en stor Deel af Øen under Glædesraab af hele Befolkningen, og, dersom han ingen Triumphbue fandt ved Indgangen til Byen ved sin Tilbagekomst, saa var det, fordi hans Beskedenhed forbod samme.

Hans Herredømme havde allerede varet i to Maaneder. En ulykkelig Begivenhed gjorde just Ende paa det i det Øieblik, hvor han mere og mere med hver Dag søgte at befæste samme. I August Maaned ankom et engelsk Krigsskib, under Capitain James's Commando, til en lille Havn i Nærheden af Reikiavik, ved Navn Havnefjord. De danske Kjøbmænd, hvis Magaziner Protectoren havde ladet lægge under Beslag, frembare deres Reklamationer til Hr. Jones. Grev Trampe, der endnu bestandig blev holdt fangen ombord paa Hr. Phelps's Skib, tilstillede ham ligeledes en Klage. Capitainen, som midt i alle disse Stridigheder repræsenterede den lovlige Autoritet, lod foretage en alvorlig Undersøgelse over alt det Forefaldne, og efterat have hørt baade den Enes og den Andens Forurettelser, berøvede han Hr. Jorgensen sin Garde og sit Scepter, og befalede Hr. Phelps at føre Ex-Protectoren af Island og Grev Trampe til England. De gamle Øvrighedspersoner i Reikiavik overtoge igjen deres Functioner; de gamle Love traadte atter i Kraft, og nogle Dage efter denne merkantile Comedie havde Byen gjenvunden sit vante Udseende, og Borgermesteren, som sad i sin Egestoel, regjerede ligesom tidligere, i Kongen af Danmarks Navn.

Fra Faderen til Sønnen.

Novelle af de Gondrecourt.

II.

„Vi vare da saaledes meget vel her, og jeg bevidner, at vi nød en meget god Behandling af alle Bevogterne i dette mørke Opholdsted. Hvorfor skulde da denne gode Forstaaelse ikke fremdeles vedvare? — Marquis'en indtraf en Morgen, og forkyndte os som Cavaleer efter sin Vedtægt, at han vilde gjøre os Selskab saa lang Tid, som det maatte behage Gud. Uagtet noget forknyt ved hans Skriftefaders Prædikener og Taler om den Ild og de Piinsler, som vare forbeholdte de stakkels Dødelige af den høieste Dommer, saa havde han dog Intet tabt af sin elegante Narragtighed, i Særdeleshed Intet af hine Fordringer i Kjærligheds-Anliggender: han forsøgte, men forgjæves, at stille sig imellem Frøken B*** og mig, men han blev tilbagedreven og slaaet fra alle Kanter. De begriber, at jeg var den Lykkeligste af de Døde, og at jeg ikke vilde have byttet Stilling med den Lykkeligste af de Levende."

„Jeg begriber det ikke, men alligevel ......"

„Og dog, min Herre, skulde jeg paany kaldes til Live."

„Intet forundrer mig mere med Hensyn til Dem."

„Det forholder sig saaledes, som jeg har den Ære at sige Dem det. Den 14. Januar 1809 henimod Klokken to om Natten følte jeg Tilværelse og Liv og befandt mig herligt, henstrakt med Kjød og Blod, i en meget god Seng, saaledes som jeg vil ønske at vi maa finde den i Aften. — Jeg var bange, ja, jeg var meget bange! Mine Erindringer fløi omkring i Hovedet paa mig; det forekom mig, som om jeg havde sovet længe, og jeg tænkte over mit materielle Liv, som over en Drøm, over mit aandelige Liv, som over en anden Drøm. — Et Taffeluhr tilkjendegav mig, at det snart var Dag, og da jeg kunde gjøre Forskjel paa det, som omringede mig, saa troede jeg, at jeg var bleven gal; thi jeg var hverken levende eller død, hverken paa Jorden, i Helvede eller i Himlen. Da jeg efterhaanden var kommen mig af min Forvildelse, saa besluttede jeg at betjene mig af de Klædningsstykker, man havde henlagt til mig ved min Seng, og det var ikke uden den yderste Vanskelighed, det lykkedes mig at iføre mig denne Paaklædning, hvori De nu seer mig for Dem."

Min første Bekymring var at faae at vide, i hvilket Land jeg befandt mig, og hvad Datoen angik, saa gjentager jeg det for Dem, det var den 14. Januar 1809. Beregningen er snart gjort; jeg var død 1745, og blev paa ny kaldt til Live 1809, der var saaledes et Interregnum af 64 Aar i min Tilværelse; Jeg er den Dag idag i en Alder af 30 smukke og gode Aar.

„Jeg gratulerer Dem oprigtigt dertil; og De har siden ikke hørt tale om Frøken B.***?"

„Aldrig."

„Og Deres Rival?"

„Jeg har undertiden seet hans Brodersønner; de ligne Deres Onkel, og due heller ikke stort mere end han."

„I Sandhed, min Herre, De har her fortalt mig en mærkelig Historie, og jeg er Dem meget forbunden derfor; jeg haaber endnu at forbedre mig, og i alle Tilfælde, saa trøster jeg mig forud til min Død."

„Men, min Herre, jeg har endnu ikke endt min Anekdote, og De ville holde mig for en Vanvittig, dersom jeg saaledes ville overlade Dem denne usammenhængende Fortælling uden at forklare dens Opløsning."

„Jeg tilstaaer, min Herre, det er sandt,

at jeg indtil dette Øieblik har fulgt Dem med Interesse; men jeg har havt det Uheld, ikke tilstrækkeligen at være mig bevidst overalt, hvor De har ledet mig hen; jeg skulde føle mig lykkelig, dersom jeg turde holde mig overbeviist om, fuldkommen at have forstaaet Dem."

„Jeg fatter Dem letteligen, svarede Fortælleren, og han trak sin Tobaksdaase op af Lommen, tog sig betænksom en Priis, satte sig igjen til Rette, og tilføiede med et spørgende Smiil: „Troer De paa Mirakler, min Herre?"

„Aa ja . . . . dog kommer det an paa . . ."

I dette Øieblik kjørte vi ind i Paris af Barrieren Enfer.

„Ah," udbrød Oldingen, „nu ere vi i Paris, De stiger af hos mig?"

„Herr Greve, jeg er Dem allerede alt for megen Tak skyldig, men jeg ventes med Uroe hos en Familie, og jeg beder Dem desaarsag ikke at forlange . . ."

„De er fri, min Herre; men kom snart og aflæg mig et Besøg, for at høre Enden paa mine Eventyr."

„Vær overbeviist om, at jeg er altfor spændt, til at jeg skulde kunne udeblive."

Chaisen kjørte ind i Gaarden i et smukt Hôtel, og den gamle Reisende blev modtaget med al den Agtelse og Hengivenhed, som vises en Fader for en rig og mægtig Familie.

Tre Dage efter Grevens Ankomst, meldte den unge Militair, som havde været hans Reisecompagnon, sig hos Schweitzeren.

„Er Grev Kusol hjemme?"

„Han er ikke at faae i Tale, min Herre."

„Er han syg?"

„Ja, min Herre."

„Det er en Grund mere for mig til at see ham."

„De kan ikke faae ham at see, min Herre, men behag at henvende Dem til første Sal og nævn der Deres Navn."

Indført i et Forværelse blev vor Besøger modtaget af en meget ziirlig, ung Mand, som fritog ham for de første Høflighedsyttringer, idet han sagde til ham: Jeg „kjender Dem min Herre, uden tilforn at have seet Dem; han er i dette Øieblik alene med sin Doctor."

„Er der tilstødt ham noget Ubehageligt?"

„Hvorledes, min Herre, er De ikke bekjendt med hans ulykkelige Tilstand?"

„Jeg har i Deres Fader seet en meget dannet Mand, og jeg har ikke tilladt mig nogen anden Betragtning."

„Ak! min Herre, min stakkels Fader er afsindig! Har han ikke fortalt Dem en lang Historie?"

„Store Gud! jo min Herre, og jeg kommer endogsaa for at bede ham om at give mig Slutningen paa den."

„Jeg paatager mig at holde hans Ord, min Herre, og De skal ved nogle korte Ord høre denne ulykkelige Historie."

„1745, da Bulletinerne over Slaget ved Fontenay bleve bekjendte i Selskabssalonen i Versailles, erfarede en ulykkelig Dame, at hendes Mand, hendes Broder og hendes to Børn vare blevne dræbte. Denne Dame hørte til en mægtig og rig Familie; hendes Mand commanderede et Regiment ridende Jægere under Hertugen af Chaulnes, og hendes to Børn tjente som Cadetter i samme Corps. Den stakkels Moder var ikke stærk nok til at kunne udholde saamegen Modgang; hun blev afsindig og bragte en Datter til Verden, som hun bar under sit Bryst, og som nedarvede denne sin Moders frygtelige Svaghed.

Denne Datter, min Herre, er den Dame, som min Fader udentvivl har betegnet Dem under Navnet Frøken B***. Jeg er hendes Søn. Fru von B***'s Formue, den Agtelse, som man bar for hendes Smerte, den Omhyggelighed, hvormed hendes Tjenerskab omringede hende, var Skyld i, at man lod hende beholde sin Frihed, men kun i kort Tid, thi hun døde snart, efterladende sin Datter en betydelig Formue, en blændende Skjøn-

hed, men ogsaa tillige Spiren til en Sygdom, der var bleven incurabel hos hende. De kan ikke forestille Dem hvilken englelig Blidhed der var udbredt over dette ulykkelige Barns Ansigt, som fandt sig forladt og uden Familie midt i en Verden, der ikke havde Andet tilovers for hende end Ligegyldighed og Medlidenhed. Frøken B*** voxte til og blev smukkere med hver Dag; hendes Hjerne, der i Begyndelsen kun var lidet forstyrret lod imidlertid formode, at Ondet ei kunde helbredes og at det kun altfor sikkert vilde tage til.

Hendes Afsindighed havde ikke destomindre en saa elskværdig, saa blid, saa lidet farlig Characteer, at den ligesom syntes at forhøie hendes Yndigheder; og hun blændede altid Øinene paa Dem, som saae hende for første Gang.

Hun talte med Henrykkelse om sin Moder; dog græd hun, og, idet hun aftørrede sine Taarer, idet hun løftede sine smukke blaae Øine imod Himlen, gjentog hun med en utrolig Lethed det hele Drama, som havde berøvet hende hendes Familie, det hele Drama, hvormed hendes sindssvage Moder uophørligen havde underholdt hende; den blodige Historie, hvormed hun var indsovet i sin Vugge. — For at erholde hendes Yndest og gjøre sig elsket af hende, saa maatte man høre paa hende, og gjentage hendes egne Ord for hende, man maatte sætte sig ind i hendes Stilling, med eet Ord, man maatte gjøre sig afsindig, for at behage den stakkels Afsindige. Saaledes var da Frøken B*** bleven tyve Aar gammel, uden at nogen iblandt hendes utallige Tilbedere havde vovet at frie til hende.

Det var da tyve Aar efter Slaget ved Fontenay at min Fader, som dengang var Ritmester, gjorde Frøken B***'s Bekjendtskab og lidenskabelig forelskede sig i hende. Min Fader var ung og forelsket, han vilde derfor ikke høre paa nogen Forestilling af sin Familie, og han forlangte uden Betænkning min Moders Haand. Han drev saa meget desto stærkere herpaa, som det var ham bekjendt, at den unge Marquis C***, om hvem De allerede for har hørt tale, var traadt ind i Linien for at erholde den samme Gunst. De to Tilbedere bleve paa en galant Maade afviste af Frøkenen, som forlangte af dem, at den ene af dem, Marquis'en, skulde være Militair, og at de Begge skulde træde ind i Armeen under Marschal Estrée. Hun blev adlydt med de Galanterier, som sømmede sig for denne Epoke; men Marquis'en blev dræbt i den første Affaire, og min Fader endte Feldttoget med de Saar, hvorfor han i længere Tid blev anseet for død, men som ogsaa tillige forskaffede ham hele hendes Kjærlighed, som han tilbad.

De første to Aar af Ægteskabet vare meget lykkelige; min stakkels Moder, som ganske hengav sig til sine Pligter som Moder, syntes igjen at erholde sunde Tanker, og med Undtagelse af hendes bestandige Fortællinger om Slaget ved Fontenoy, sagde hun Intet, som kunde forraade hendes Afsindighed. Imidlertid antog hendes Sygdom snart en alvorlig og alarmerende Characteer, som høiligen foruroligede min Fader. Hjernen forstyrredes mere og mere, voldsomme Criser endte de nervøse Rystelser, som lode ahne en frygtelig Ulykke; endelig, min Herre, døde min stakkels Moder ligesom min Bedstemoder og udstod alle de Smerter, hvoraf det menneskelige Legeme kan lide. Hendes sidste Øieblikke bleve ikke engang forsødede ved de Trøstegrunde, som de religiøse Sjæle have den Lykke at være i Besiddelse af; hun saae kun i denne frygtelige Kamp Helvedes Straf; hun talte kun om djævelske Dæmoner, og ophørte ikke med at anraabe om, at man skulde udfrie hende fra Flammerne.

Jeg har nu kun lidet tilbage at sige Dem, min Herre: min ulykkelige Fader har bevaret Smerten i sin Sjæl, og den har ikke kunnet rumme al den Sorg; undergravet af den trøsteløse Erindring om hende, som han havde

elsket, forfærdet og truffet af en saa skrækkelig Død, forvirret af det phantastiske og mørke Billede i denne sidste Tildragelse, følte han paa en og samme Tid at hans Hoved svækkedes, og at Hukommelsen aftog; og, idet han sammenblandede sin Ungdoms Alder med Historiens, og Erindringerne om sin ulykkelige Ægtefælle med de sørgelige Erindringer om sit eget Liv, har han fuldkommen tabt Bevidstheden om sin materielle Tilværelse, for at leve i de afsindige Frictioner af et indbildt aandeligt Liv. Den Historie, som han har fortalt Dem, har han ligeledes fortalt til Alle og Enhver, som har villet høre den, og han vilde have fulgt Dem til Verdens Ende for at tale til Dem om sine svundne Drømme og sine nutidige Drømmerier, og det er sandelig ikke uden Besværlighed vi have faaet ham til at vedgaae, at han for en kort Tid atter var gjengivet Livet, og at han nu existerer efter sin Opstandelse. Kom nu med for at see ham, han kjender Dem sikkert ikke mere.

De to unge Mennesker traadte nu ind hos Oldingen, der modtog sin Reisekammerat som en Fremmed, og han begyndte atter paa Fortællingen om Fontenoy, da den unge Mand reiste sig for at ville gaae.

„De seer, min Herre, at jeg ikke havde bedraget mig."

„Ak, min Herre, jeg beklager Dem oprigtig; thi De maa sikkert lide meget."

„Ja, tilvisse; thi jeg har en Hovedpine, som bringer mig til Fortvivlelse."

„En Hovedpine?

„Jeg har det hele Artilleri, som var med ved Fontenoy i mit Hoved."

Da han steg ned af Trappen mødte den unge Militair Strack, Kammertjeneren, som spurgte ham:" Har Vicomten fortalt Dem Historien om sin Fader?"

„Ja, hvorfor?"

„Den stakkels unge Mand!"

„Nu vel?"

„Ak, min Herre, han vil aldrig blive helbredet."

„Hvad siger De? er Vicomten ogsaa sindssvag?"

„Min Herre, Greverne Kusol ere sindssvage fra Faderen til Sønnen i mere end to Aarhundreder."

Luftskipperen Green.

Hr. Green er en Mand, der intet har tilfælleds med Gretna-Green, dette de Elskendes Tilflugtssted mod Faderens, Moderens eller Formynderens Villie; hans Eiendommelighed er af en meget fredelig Art og har intet med Giftermaal at bestille, han lader sig nøie med at maale det atlantiske Ocean. At seile over det atlantiske Ocean er nu vel ikke saa aparte, naar man seiler over det som andre skikkelige Folk; der kommer det blot an paa at gaae ombord i Plymouth, Portsmouth, Darmouth eller hvilkensomhelst anden Mouth, og eftersom Skibet seiler hurtigere eller langsommere, efter $1\frac{1}{2}$ til 2 Maaneders Forløb at stige sund og karsk iland paa Quaien i New-York; forudsat, at Søslangen ikke har opædt Skib og Mandskab underveis.

Hr. Green er for stolt til at lade sig hjælpe af Vind og Bølger, Styrmænd og Matroser, ved sin Overfart til America; maaskee frygter han ogsaa, om ikke for Søsyge, saa dog for kjedeligt Reiseselskab; han har overhovedet Afsky for Vandet, hans Element er Luften, han er blot lykkelig i Skyerne, han aander kun gjerne 2 Mill. Fod over de høieste Bjergtinder, hvor ensomme Ørne boe; hans Pallads er en Luftballon. Kom der en ny Syndflod for at straffe Verden for dens Synder, kunde Hr. Greens Luftballon tjene Noah

til Ark, og der er ingen Tvivl om, at alle Slags Qvæg vilde kunde reddes deri.

Herr Greens, som alle Aeronauters, fixe Idee, er at styre sin Ballon, som man styrer et Skib, en Hest, en Cabriolet; hans anden fixe Idee er da at befare det atlantiske Ocean; han vil med al Magt i sin Ballon beskue de nordamericanske Herligheder og spørge Jankeerne, hvorfor de ikke samvittighedsfuldere betale deres Gjeld. Enhver har nu sin Kjæphest i denne Verden.

I London er aabnet en Subskription, som skal skaffe Hr. Green de nødvendige Midler til at udruste sit Luftskib. Saasnart en tilstrækkelig Sum er undertegnet, vil Hr. Green fylde sin Luftballon og foretage Overfarten fra London til Philadelphia, hvortil han mener ikke at bruge mere end 48 Timer.

Lykkes hans Project, saa vil den europæiske Ligevægt endnu engang komme til at rokke betænkeligt. Man vil armere Ballonen paa 36 Kanoner, og Luftfregatter, for at forhindre Naboerne fra at gaae over Grændserne. Luftbatailler kunne ikke udeblive, og Menneskeslægten vil være saa lykkelig, at lære at føre Krig endnu paa en tredie Maade, trods hvad Optimisterne troe, at Tiden til Krig og Slag er forbi, og aldrig vil vende tilbage igjen.

Negerkongens Datter.

Af Andersens „Mulatten."

Nøgen, uden Guld og Brillanter
Kun om Skuld'ren Skindet af en Panther,
Kommer hjem fra Jagt paa Elephanter
Negerfyrsten; see fra alle Kanter
Strømmer Folket til med Skrig og Sang.

Fetisch-Præsten, høitidsfuld og stille
Bringer ham hans førstefødte Lille,
Øiet flammer, Smiil om Læben spille,
Neppe kan han sig fra Gaven skille,
Trommen blander sig med Tubens Klang.

Kongens Datter! hvilken jordisk Lykke!
Purpurshawl skal hendes Skuldre smykke,
Strudsfjer i en Krands om Panden skygge,
Kun en Helt, en kongelig, tør trykke
Palmedalens Perle til sit Bryst!

Africa sin Aphrodite eier;
Svanen søger did, der hvor hun pleier
Sig at bade, og den dybt sig neier,
Nattens Farve vandt jo Skjønheds Seier;
Ørknens Helt hun kaarer til sin Mand.

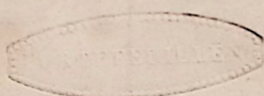
Svanen søger — Ak! hun er forsvundet,
Blod og Taarer er ved Stranden rundet,
Slave-Skibet har Passaten vundet,
Vei er til den nye Verden fundet,
Sorte Pige, glem dit Fædreland.

Her i Sukkermøllen skal Du bygge,
Purpur vil endnu Din Skulder smykke
Pidskeslag vil Purpurbræmmen trykke,
Arbeid flittig — — dog Du gjør vist Lykke!
Kjøbmands-Sønnen kneb Dig i Din Kind.

Lad i Africa kun Mindet runge;
Kongen og hans Datter der de sjunge,
Medens paa hans Grav, med Fødder tunge,
Elephanten tramper med sin Unge,
Kongens Datter selv er Trællegvind.

DAGUERRE.

Em Bærentzen & Co. lith Inst.

Til

H. C. Andersen*).

Jeg hørte — og endnu for Øret toner
En sælsom Naslen, som da hist jeg sad,
Hvor lette Luftstrøm gjennem Palmens Kroner
Kun løfte Fligen af det brede Blad.
Jeg seer den yppige Natur i Skovens Skygge,
Paa Marken det af Solen brændte Straae,
Jeg Papegøierne hist saae at bygge,
Og her Kaninerne bag Sukkerrøret laae,
Jeg Hytten saae, som sorte Brødre huser,
I Pjalter laae de — dog for Hytten Døren luk!
Jeg hørte Møllens Klappren naar den Røret knuser,
Bombaiens Pidskeslag og Slavens Suk.
Jeg følte — hvad jeg ikke kan forklare —
Mit Hjerte blødte ved de Armes Nød,
Imedens et usynligt Vingepar mig bare
Og Harpetoner for mit Øre lød.
Hvad var det da? — kan man med Vellyst dvæle
Paa Steder, som kun Nødsler kalde frem?
Hvor Solens Hede maa hver Livslyst qvæle
Hvor Skovens Skygge er kun Slangens Hjem?
Jo — thi hvor Poesiens Almagt troner,
Der vige maa det Grelle i Natur,
Den hæver Sjælen op til Palmens Kroner
Og skjønne Taager er selv Fængslets Muur.
Du gode Digter har et Værk fremtryllet,
Som Kraftens Gud har nedlagt i din Barm.
Det gamle Minder i min Sjæl afhylled,
Og atter tropisk Sol mig gjorde varm.
Men Solen var din Digter=Ild, som flammed,
Var din Begeistrings=Funke, som slog ned,
Og hvad af Hverdagslivets Tant var lammet,
Nyt Liv, nyt Lys og Næring fik derved.
Hvad Livets Vexlen mig har viist Du tænkte,
Og stolt og djærv og sand var Tankens Flugt,
Og skjøn og saftfuld er den modne Frugt,
Som Du dit Fødeland til Smykke skjænkte.

V. Holst.

*) Dette smukke lille Digt, som Mulattens Fremstiller, Hr. Holst, øieblikkeligen skrev og tilsendte Digteren efterat have hørt Dramaet forelæse, have vi den Fornøielse, med Hr. Holst's Tilladelse, at kunne meddele Læserne.

Reise fra Trolleborg til Christianssæde i Juli 1787.

Et hidtil utrykt Fragment af Jens Baggesens første Reise.

Afreisen.

I det skjønneste Veir om Aftenen Kl. 11, sprang jeg i en halvaaben Vogn, for at ledsage Grevinde Sybille Reventlov, hendes lille Datter Charlotte og Frøken Forster til Lolland. Jeg befandt mig temmelig vel paa Legemet, og rundt om min Sjæl svævede dunkle Billeder af de Glæder og uskyldige Eventyr, som jeg forestillede mig at træffe paa denne Reise. Jeg tvivlede ikke paa, at det ligesaavel vilde blive den behageligste, som største af alle mine Reiser, og ikke en Tanke om Zeline plettede min lyse Fordom.

Jeg var overmaade lykkelig stemt. Mit Ophold paa Trolleborg havde ganske omdannet mig, eller, saa at sige, vendt den gode Side ud paa mig. Badet, som jeg der havde brugt, tænker jeg mig som en anden Daab, hvorved Urania har igjen i sit Skjød optaget en omvendt Apostat.

Du vil forundre Dig i Din Kakkelovnskrog, mit gamle Jeg! naar jeg siger Dig, at dette Bad, som jeg egentlig skulde bruge for Gigt, hidindtil har gjort mere Virkning paa min Sjæl end paa mit Legeme. Det er vist, at jeg ofte har forladt denne hellige Fond, hvor Degnen ingen Tavler præsenterede mig, meget sygere, end jeg gik derind; men det er ligesaa vist, at jeg aldrig er gaaet ud deraf, uden at være bleven uskyldigere. Denne Tanke, som før, i og efter Badet altid har opfyldt min Aand, at Ludvigs himmelske Sybille nyligen havde helliget det, alle de lyse Tryllerier, hvori min sværmende Sjel hyllede denne Tanke, har havt stærkere og varigere Virkninger paa min syge Sjæl, end al min Philosophie og Lyst til Dyden har havt, eller kunde have havt. Elskværdige Kone! fortræf=

salige Moder! tilbedede Velgjørerinde! Du har, uden at vide det, beviist Baggesen den vigtigste af Dine Velgjerninger! Du troer med Vidende at tilveiebringe ham sit Legems Sundhed og Styrke, og Du skjænker ham i dets Sted, uden at drømme derom, hans Sjæls Uskyldighed i sin fuldkomne Reenhed og Kraft tilbage. Men han fortjener og at læges af Dig; thi aldrig har hans Sjæl tabt denne Uskyldighed. Den har kun vaklet paa usikkre Klipper, forvildet ved Aphrodites Veirlys, uden at synke i den Afgrund, over hvilken hun har bygget sit forførende Tempel. Mit fulde Hjerte fik ikke Rum i Folianter til at udgyde sig om denne Materie. Det behøves ikke heller at tolke disse salige Følelser; thi jeg er vis paa, de ville endnu svæve levende for mig i den Alder, for hvilken jeg skriver dette.

Imidlertid rullede Vognen bestandig videre. Jeg var opfyldt af de Phantasier, hvoraf jeg her gav et Vink — og sad lige overfor den Gudinde, som begeistrede mig. Paa min venstre Side sad Charlotte, lige overfor Frøken Forster. Det var den første Gang i mit Liv, jeg har fundet det taaleligt at sidde paa den høire Side af et Menneske, der ikke var min Overmand. Jeg staaer, gaaer, sidder aldrig magelig paa den høire Side af min Undermand eller Ligemand. Er jeg i Selskab med Fornemme forholder det sig ganske anderledes; det gjælder da kun om at gaae med, eller bag efter — paa Siderne er ingen Forskjel.

Men jeg fandt det dennegang ikke alene taaleligt at sidde saaledes, det var mig endog en Vellyst — og jeg vilde have fundet det utaaleligt at sidde anderledes. Saaledes som jeg nu sad, var jeg nærmere Grevinde Reventlov, var det muligt, at hendes Fod kunde berøre min, foruden tusinde andre ligesaa væsentlige Fordele. Charlotte laae og sov paa mit venstre Knæ, der ligesom af Sympathie sov med. Epictet har fuldkommen Ret, ikke Tingene selv, men vor Forestilling om dem gjør os dem behagelige eller ubehagelige. Ikke Byrden, men Maaden, hvorpaa vi bære den, tynger os. Dersom homogene Ting nærmest virke paa hinanden, skulde man snart falde paa, at Mennesket ikke var noget Væsen, men blot en Omstændighed, saa uendelig meget mere virke Beskaffenheder paa ham end Ting. Den selv samme Uleilighed derfor, som ellers vilde have været mig ubehagelig, var mig nu kildrende, fordi det var Grevinde Reventlovs Datter, som forvoldte mig den.

Saaledes, om Himlen var nedstyrtet, sad jeg rolig og glad hele Veien, og kunde have siddet saaledes, cæteris paribus, uden at blive kjed deraf lige indtil Cap. Det var blikstille, Maanen var i hele Skabningen det Eneste, som foruden os, syntes at røre sig ved at lege Skjul mellem hvide Skyer paa den blaae Himmel. Jeg kunde rigtignok kun see den ved at vende mig om, og endda saae jeg den ikke saaledes, thi jeg opdagede den da som oftest mellem Kudskens og Tjenerens Hatte, et Syn, som var mere sjeldent end skjønt. Men det fornøiede mig, at Grevinden kunde see den, fordi jeg vidste, det var hende kjært at see dette hende saa lige, milde, rene, blide Billede. Jeg havde overalt meget større Fryd af at see paa dets Original, og hvergang hun betragtede den enkelt paa Himmelen, saae jeg den usigelig skjønnere fordoblet i hendes Øine.

I denne Stemning talte jeg meget lidt, og dette Lidet var altid dumt og kjedsommeligt. Sagen var, at jeg ikke turde sige, hvad jeg tænkte. Naar skal den lyksalige Tid komme, da man frit kan sige, hvad man føler, uden at misforstaaes? Den kommer aldrig, og jeg vil derfor til evig Tid blive holdt for dum — især af dem, som jeg kunde sige de skjønneste Sandheder. Forbandede være de nedrige Kryb, som have gjort det umuligt for den Oprigtige at forklare sig ligefrem, uden at holdes for Smigrer eller Forfører! Intet

kan pine mig mere, end naar jeg af denne Aarsag maa nedstemme mine Udtryk. Mit Hjerte har kun een Tone, og naar jeg ikke maa tage den, skurrer det afskyeligt.

Imidlertid bleve Hestene ved at løbe foran Vognen, og Vognen at rulle bag efter Hestene; Charlotte vedblev at sove; Frøken Forster at recitere tydske Disticha, og Grevinden at see paa Maanen, som tilsidst forsvandt, for at bevise sin Mangel paa menneskelig, end sige guddommelig Følelse. Dog — jeg er ubillig — hvad kunde den stakkels Gudinde for, at Vestenvinden exercerede sine Tropper mellem hende og Jorden? Deres Skyld var det, og af dem bør man ikke vente sig nogen Høflighed.

Vi kom igjennem nogle Landsbyer. Naar man har forladt Trolleborg, seer man intet synderligt skjønt paa denne Vei. Imidlertid lagde jeg dog Mærke til en Kirke, som stod ved Siden af Veien, tilligemed et Bondehuus, omgivet af Træer. Dette er altid et skjønt Syn i Maaneskin Kl. 12 om Natten. Grevinden lagde Mærke til, at Veien gik bestandig nedad. Landet er her virkeligen overmaade høit; thi det gik over en Miil ned af Bakke til

Svendborg.

Klokken slog to, da vi kjørte ind af Porten til denne af sin fede Handel, sine endnu federe Boller, og nu nylig af sit Orchester berømte By. Den syntes mig ikke at prale af mere end to Gader; men samme vare temmelig lange og bestrøede med gamle, gothiske, for det meste to Stokværk høie Huse. Vi stege af hos en opvartende Kjøbmand, hvis Kone havde pyntet sig for at tage imod Grevinden nogle Timer tilforn — men formedelst et lille Forfald nu ikke kom tilsyne, da hun pludselig var nedkommet med en Søn. Bordet i dette lille, nette Huus var dækket med Confiturer, men ingen af os nød noget deraf, for ikke at spilde Tiden. Vi fore ned til Skibsbroen og kom, under Kjøbmandens Geleide, ombord paa en lille fynsk Jagt, der var forsynet med en lillebitte Kahyt, og hvis Bemanding bestod af en Skipper, en Matros og en Dreng.

Seiladsen.

Vi lettede Anker et Par Bøsseskud fra Byen, Kl. 3 om Morgenen. Vi lettede i en bogstavelig Forstand; thi det gik saare letteligt til, og jeg har overalt aldrig kjendt seendrægtigere Søfolk. I Førstningen troede jeg, man gik saa lempelig tilværks af lutter Levemaade, og jeg forundrede mig, at Galanteriet i Svendborg havde naaet en saa græsselig Høide, at det endog besjælede Pæreskippere; thi hver Bevægelse for at faae Skibet frem var saa sindig, saa langsom og umærkelig, som om Skuden havde havt, ikke een, men ti Grevinder, og oven i Kjøbet ti frugtsommelige Grevinder ombord. Men jeg bedrog mig. Thi ved siden nøiere at studere Skipperens Charakteer, kom jeg efter, at han var meget mere Hollænder end Franskmand, og endnu mere Pæreskipper end begge Dele.

Jeg tog en Haand med i Storseilsheisningen — jeg troer, vi ellers havde seilet for en Fok endnu. Svendborg er først smuk, naar man er kommen vel ud deraf. Vi seilede saa sutjes, som man kalder det, med Strømmen imod os for at naae Pynten af Taasinge. Denne Bugt er saa skjøn, som man kan ønske sig den en smuk Sommermorgen. Men desværre! — Solen skjøttede ikke den Dag om at see den — og hvad er Naturens udsøgteste Dag-Scener, naar man ikke seer dem i Selskab med Solen? Det samme som et yndigt Ansigt i et overdunstet Speil, — det samme som en Fryd, man ikke kan dele — det samme som Trolleborg uden Ludvig Reventlov og hans Sybille.

Jeg nænte derfor virkelig ikke at see paa denne herlige Cirkel af skjønne, afvexlende Landskaber, som Svendborg, Fyen, Thorøe og Taasinge dannede rundt om Skibet, endskjøndt Grevinden opmuntrede mig dertil; saameget

mere, som jeg ikke kunde dele denne Fornøielse hverken med hende eller med Frøken Forster, der begge, især i mørkt Veir, ere svagseende. Jeg fulgte derimod meget villig et andet Vink, da Grevinden tog Madkurven frem i Cahytten, og spiste med den Appetit, som kun mit eget Element kan give mig, Smørrebrød med Kjød paa, skaaret af hendes Hænder. Det var eet af de bedste Maaltider, jeg har gjort, og min Tilfredshed var nu voxet til en Grad, som Intet uden Ludvigs Nærværelse kunde have forstørret. Hans Sybille savnede ham; jeg savnede ham, og jeg savnede ham endog dobbelt; thi jeg savnede ham tillige, fordi hiin savnede ham. Kort dette Savn var saa stort, at jeg har maattet vanskabe min Stiil og gjentage Ordet 6 Gange for at udtrykke det. Men Grevinde Reventlov har alt for stor en Fond af Philosophie og Omhu for Andre til at hendes egen Misfornøielse skulde kunne bemestre sig hendes Ansigt og hendes Væsen. Hun er sig selv liig i Regnveir og Solskin, i Kjedsomhed og Morskab, og jeg er temmelig vis paa, hun vilde være det i Modgang som i Medgang. Det er overmaade sjeldent, at det milde, blide, venlige Smiil, hvormed hun indtager Alle, forlader hendes Ansigt — der bliver altid Spor deraf tilbage — det er aldrig ganske borte. Jo nærmere jeg lærer at kjende hende, jo flere Situationer, jeg seer hende i, jo mere beundrer jeg hendes Forstand og inderlige Velvillie, thi hun har altfor megen sand Følelse til at det skulde være blot Natur.

Imidlertid gled Skibet forbi Pynten af Taasinge. Vi havde strygende Vind, Søen gik temmelig høi, og Skuden boltrede sig lystig gjennem Bølgerne. Den lille Charlotte, som havde sovet hele Tiden i Vognen, var i Førstningen særdeles munter, men maatte snart bukke under for Søtumlingens Magt over hendes indvendige Beskaffenheder, en Uleilighed, som Morpheus ved uophørlige Besøg gav hende Styrke til at udholde. Grevinden, som i et Skib med halvtredie Mand har vippet over Nordsøen og Frøken Forster, som har gynget over Oceanet til Surinam, vare Heltinder, og jeg, som aldrig har gjort en længere Reise til Søes end denne, men desuagtet kuldseilet halvtredie, og næsten druknet halvsyvende Gang — var, som altid — Helt.

Vi kom op paa Dækket og leirede os der i underlige Maader; — Grevinden og Frøken Forster paa en Ting, der mere lignede en Postsæk end en Sopha, og jeg lige overfor paa en Ting, der mere lignede et sammenviklet Ankertoug end en Lænestol. Grevinden blev lidt tung og for ikke at falde i Søvn, bad hun mig indstændig om at forelæse hende Noget af mine Manuscripter. Jeg veed ikke, om denne Begjæring gjorde mig mere bange end glad, eller mere glad end bange, men jeg er vis paa, at den gjorde mig begge Dele. Det fornøiede mig paa den ene Side, at hun skjøttede om at høre mine Ubetydeligheder, at hun uopfordret bad mig derom, saa inderlig rc.; men det skrækkede mig paa den anden Side, at disse Ubetydeligheder vare maaskee for fade; jeg zittrede ved at vise mig hende ganske uden Maske — ikke af Frygt for Tingene selv — thi Gud være lovet! min hemmelige Historie maa hele Verden vide — men af Frygt for Maaden, de kunde være sagte paa — og der faldt mig til al Ulykke intet Andet ind, end min Reise fra Kjøbenhavn til Trolleborg. Min Lyst og min Undseelse kjæmpede herom et Par Minutter med hinanden — men hvad enten nu min gode Samvittighed svækkede min Frygt — eller mit Ønske om at gjøre, hvad hun bød mig, styrkede min Lyst — saa er det vist, at denne vandt i Kampen og triumpherede i disse Ord: „For at tilveiebringe Deres Naade den Søvn, De behøver, vil jeg læse" — og, efterat have givet nogle Oplysninger i Forveien til at forstaae det, læste jeg.

Jeg forestillede mig virkelig, at hun skulde have faldet i Søvn — thi der er neppe No-

gen, som ringeagter mere mine Bagateller, end jeg selv — og denne Forestilling fildrede mig vel ikke synderlig; men var mig heller ikke utaalelig. Tvertimod, jeg er i dette Øieblik overbeviist om, at den Fornøielse jeg vilde have nydt, over at have saa godt som umiddelbar skabt hende en vederqvægende Slummer, vilde have overgaaet den, jeg nød ved hendes vaagne Bifald. I Kamp med min Velvillie har min Stolthed altid tabt, og denne Seir har aldrig fortrydt mig.

„Baggesen"! sagde jeg til mig selv, „Du har siddet i Morgenstunden mellem Fyen og Langeland i Favnen af brusende Bølger ved Grevinde Reventlovs Fødder, og forelæst hende et Manuscript, som var skrevet alene for Dit eget Hjerte — som Athalia Forster loe af, uden at forstaae det, og en Pæreskipper i den Tanke, at det var Aftenposten: — Baggesen tro herefter ingen Mulighed umulig!"

Pæreskipperen.

Vi fore nord om Langeland. Kulingen blev bestandig stærkere — Rælingen laae næsten i Vandet. Jeg krøb op i Masten for at see efter Land, som Pêr Paars fordum — og saae omsider ikke Aars, men Lolland. Vi vare komne lidt ud af vor Cours. Ved denne Leilighed gjorde jeg en besynderlig Opdagelse. Den lille korte, rundagtige, koparrede Svendborger, som eiede og bestyrede Skuden, havde et Princip, som hverken salig Reiser, salig Ahrndius i Rostock, eller den hellige Augustinus selv skulde have skammet sig ved. Selv Kammerraad B—s Princip, at man bør tage vore ældste Forfædres Cultur og Smag til Mønster for at naae Fuldkommenhed i begge Dele — kommer ikke imod dette. Conferentsraad Flints Sætning, at hvor Konen regjerer, der regjerer Manden, er Smørrebrød imod denne. Den klinger, som alle dybsindige, originale, store Sætninger, lidt paradox i Førstningen for den simple Menneskeforstand. Her er den:

„Man bør altid passe det saaledes, at man gjør det, som man ikke bør gjøre."

Denne Qvintessents af al mulig skipperlig Viisdom destillerede jeg med liden Umage af følgende Samtale:

Skipperen (ganske sagte til Folkene) hvordan er det vi nu ligger og driver? Vi har jo seilet en heel Streg for nordlig! Kunde Du ikke have passet bedre paa Noret din dovne Krabat!

Jeg (som hørte dette, lidt derefter) Skipper! hvorfor dreier vi nu af? Hvorfor skal vi nu gaae over Stag?

Skipperen. Vi har holdt lidt høiere end vi skulde, skal jeg sige ham.

Jeg. Den Grund er meget god, men hvorfor har De gjort det?

Skipperen. Det forstaaer han sig ikke paa; det er Noget, som vi altid maae passe!

Dette Svar slog mig umancerlig. Jeg blev saa stum som en Fisk.

Det gjorde mig ondt, at Grevinden lo saa meget deraf; thi paa mig gjorde det en saa høitidelig Virkning, at Taarerne næsten stode mig i Øinene af Bestyrtelse.

Det var overalt en meget fornøielig Skipper. Naar jeg undtager, at han imellemstunder stillede den mindst ziirlige Deel af sit Corpus lige for Cahyts-Døren, og derved betog mig den friske Luft og Grevinden Udsigten, var han ellers, paa et Par Eder nær, meget artig. Han besad ikke destomindre en ædel Stolthed og følte sig ikke alene som Bestyrer, men som Eier af Skibet, hvilket gav hans Galanterie mod Grevinden et Anstrøg af Majestæt, som er rart at finde mellem Langeland og Lolland. Hans faa Samtaler med mig vare ligesaa lærerige, som korte, og det gjør mig meget ondt, at jeg ganske har glemt dem. Endskjøndt han overhovedet tracterede mig ganske en bagatelle, gav han mig dog, medens jeg sad i Vanterne, som han rystede

med begge Hænder, det offentlige Vidnesbyrd, at jeg kunde gjerne være Matros.

Cahyts-Trappen.

Det blev for koldt paa Dækket, formedelst den tiltagende stærke Blæst; vi maatte putte os ned i Cahytten. Frøken Forster laae inderst paa en Bænk, og slumrede, den lille Charlotte laae næst ved, og sov, Grevinden sad nærnest Cahyts-Døren, og jeg tog min Plads paa Trappen af samme ved hendes Fodder. Jeg skal evig erindre mig denne Stilling. Jeg var saa rolig, saa glad, saa fornøiet med hele Verden, og det som er vigtigere, med mig selv.

Jeg saae paa Grevinden med stille Glæde over de Artigheder, hun havde sagt og beviist mig. Jeg følte at min Agtelse og Kjærlighed for Mennesker er fuldkommen uegennyttig og glædede mig over denne Følelse. Jeg elsker en god Mand, fordi han er god — om han er det mod mig eller Andre, gjør Intet til Sagen. Jeg tilbeder hverken Grevinde Reventlov eller hendes Søster for deres Velgjerninger mod mig, uden forsaavidt de have lært mig at kjende dem. Havde Ludvig Reventlov sat hele min Familie i de lykkeligste Omstændigheder, det havde ikke bundet mit Hjerte saa uopløseligt til ham, som den Tale, han paa Kirketrappen, med Taarer i Øinene, holdt til sine Bønder. Den Gave, hans Broder skjænker min Moder aarlig, har rørt mig, men hans Omhu for mangen Anden har fremkaldt Taarer i mit Øie.

Jeg sad og saae uophørlig paa min slumrende Velgjørerinde; hvergang hun vaagnede af hendes korte Blund, mødte hendes Øine mine, hendes skjønne Fødder hvilede paa mine. Jeg nød denne Forfatning i sin hele Vellyst; men min Følelse var rolig og stille som den Ild, der tændte den. — Det var ikke denne convulsiviske Henrykkelse, som har strømmet gjennem alle mine Nerver, naar min Læbe brændte paa Selines Fod, som saa ofte har truet mig med at knuse mit Hjerte i et Slag af Fryd — det var denne milde, sig selv lige, rolige Glæde, som Nok og aldrig Overflod frembringer — en Forsmag paa den Salighed, vor Indbildningskraft uden Passioner engang vil lære os — thi det var ikke en Virkning af berusende Kjærlighed, men af ædru Hengivenhed.

Held mig! den er slukket denne giftige Ild, som forvilder Sjælen, nager Hjertet og nedbryder Legemet. Skjøndt reen og uskyldig, var den hos mig dog for heftig til at gjøre lykkelig. Paa det Altar, hvor den slukkedes, har Du tændt Din lyse, stille Flamme, hellige Urania! o, lad den aldrig vige for hins urolige Luer — lad disse aldrig opulme i et Hjerte, som er dannet til at nyde himmelske Saligheder. Velsignet være det Øieblik, da min Sjæl første Gang blev omringet af Din aandelige Glands, ætheriske Kjærlighed! Du, milde Straale af Guddommen i Støvets mørke Labyrinth! Du lærte mig at beundre, at elske, uden at begjere. Fly mig for evig, giftige Elskov, som sammenkrymper Sjælen mellem Beundring og Længsel, mellem Dyd og Last, mellem Hellighed og Smitte, mellem Himmel og Helvede. Jeg vil elske Alt hvad der er elskeligt for mig paa Jorden; men uden Uro. Jeg skal i Støvet hellige mig til Omgang med Engle. Maaskee jeg da, naar Andre maae gjennemvandre mørkere Verdener, Verdener som denne, bliver af Dig, Evige! fundet værdig en Plads i eet af Dine lysere Riger,

Hvor over Soles Ild og Kloders Harmonier,
Fuldkomne Væsen! nærmere ved Dig,
Fortryllet sødt i kjælne Sværmerier,
Uskyldighed og Dyd omfavne sig.

Landingen.

Vi seilede nu langs forbi Kysten af Lolland. Skipperen underrettede os om, at vi end ikke med en Baad kunde komme Landet trehundrede Skridt nær; vi maatte altsaa lade

os bære i Land af Søfolkene. Denne Tidende bestyrtsede Grevinden og især Frøken Forster, der var umaadelig bange for Matros-Rygge. Jeg tilbød min, og vi vare midt i en Malstrøm af Overlæg, Forslag, Beslutninger og Betragtninger, da Ankeret faldt. Til vor fælles Glæde opdagede vi paa Landet nogle Brædevogne, og bag ved os, paa Siden af en Galease, en stor Pram. Vort Valg hængte mellem disse to Rednings-Midler, da den lille Charlotte, som blev utaalmodig over vor Nølen, udbrød: „Men lad os da kalde paa Hr. Pram derhenne, at han kan bringe os i Land," og raabte i det samme af alle Kræfter: „Hr. Pram! Hr. Pram!" Hun havde hørt os tale om, at vi maaskee ved Hjælp af den Pram derhenne kunde komme i Land, og nu troede hun i sin Uskyldighed, at det var den Pram, hun havde seet hos Schimmelmanns. Men hendes Raab efter mit Hjertes broderlige Ven var spildt! Herr Pram blev liggende saa stille, som en Pram, der lades med Brænde, pleier at ligge.

Vi fik endelig Baaden ud og satte os deri haabende, at en af Vognene skulde vove sig i Vandet for at hente os. Vort Haab slog ikke feil; thi det varede ikke længe, før vi saae en lille Kurv med Hjul under, ledet af en lille Dreng, og trukken af tvende Dyr, hvis Art vi ikke kunde bestemme, da det ene syntes for tykt og det andet for tyndt til at være Hest. Altsammen rullede os sagtelig imøde gjennem Skummet af brusende Bølger. „Spædlemmede Patroclus! Tappreste blandt Lollands ertefødte Helte!" raabte jeg i Tankerne, „drei Din seirrige Vogn om Enden af den gyngende Concha for at modtage den frysende Gudinde, hendes Datter, Selskabs Nymphe og beskyttende Ridder, som alle længes efter det længe savnede Land!" Han gjorde saa, dreiede de lystrende Uhyrer og lagde tæt ved Siden af Jollen — Grevinden og jeg toge Plads fori, og Frøken Forster med Charlotte bag i den kunstige Currus; de Andre vare blevne tilbage paa Skibet. Omringet af Codans harmonisk brusende Tritoner, fore vi gjennem fraadende Vover, over knuste Muslinger, mod den vinkende Strandbred, langsomt og sagte, som Triumphens Høitid udfordrede. Foran sad paa den knudrede Elephant den unge, modige Svøbesvinger. Paa et skinnende, guldvævet Dække, som syntes at være det gyldne Skind, Jason fordum bragte fra Colchis, og som omgav os med flyvende Straaler, sad Triumphens Gudinde, lænende sin Ryg paa min uovervindelige Arm, der sammenholdt den knagende Currus; — bag ved sad Nymphen og den lille Gudinde i lige saa skimrende Glands. Saaledes rullede Olympens Aphrodite med sit Følge op paa Cypern, som Trolleborgs Sybille nu rullede op paa

Lolland.

Vi vare ikke saa snart komne op paa Landet ved et Led, hvor de andre Vogne holdt, før Fortryllelsens Dække faldt fra vore Øine. Jeg mærkede paa engang, at om jeg havde Ret i at tage Grevinde Reventlov for Cypria, havde jeg derimod megen Uret i at tage Lolland for Cypern — ikke fordi hiin gamle Ø saae mere tillokkende ud, end denne; men fordi Sproget, Indbyggerne talte, røbede, at de aldrig havde seet Middelhavet. Det var to Bønder og en Foged, som endelig vilde have os ud af vor Triumphvogn i en anden, og udlode sig med, at det ikke skikkede sig for os at kjøre i denne gjennem Landet.

Jeg blev herved mere opmærksom paa vor Eqvipage, og fandt, at det venstre Uhyre, som lignede en Elephant, egentlig var en frugtsommelig Ko, det høire, som jeg havde taget for en Løve, i Grunden en mager Melemting af Cameel og Vindhund, den spædlemmede Patroclus, hvis bremmede Nathue jeg havde forverlet med en Hjelm, en simpel Bondedreng; Triumphvognen, en smal, langagtig Tørvekurv, og det gyldne, vi sad paa,

som jeg troede var Argonauternes Bytte, intet Andet end noget Halm, som af og til fløi os om Ørerne og derved foraarsagede de Glimt, jeg tog for Straaler.

Trods denne bestyrtsende Opdagelse fornøiede det mig dog inderlig, at Grevinden ikke vilde forandre sit Vehikel, men blive siddende saaledes til Pederstrup. — Det var, saaledes som den var, den morsomste og eventyrligste Eqvipage af Verden; dens yderlige Smalhed gjorde det nødvendigt, at Grevinden halvt maatte sidde paa mit Skjød, og Halmviskens Gliden, at jeg maatte slynge min høire Arm om hende. Jeg gad seet det tørre Væsen, som havde saa lidet Romantiskhed og Forfængelighed, at det kunde, trods alle de Stød, den yderst knuddrede Vei forvoldte, ønske sig slig en Situation forandret. Jeg, som er saa langtfra at være fri for Sværmerie og eventyrlig Forfængelighed, at de endog ere de fornemste Indgredientser i mit Væsen, følte mig saa salig, saa stolt og tilfreds, som ingen Sesostris, triumpherende paa sin Guld-Curole med forspændte Konger, har følt sig. Og dette ligesaa himmelske som særdeles jordiske Optog skulde vare lige til Pederstrup! Rigtignok var vor Oplysning om Afstanden fra vort Maal mere mørk end lys, da Een sagde os, der var en Fjerdingvei — en Anden to Miil dertil; men jeg puttede klogeligen min Mening midt ind imellem begge Dele, hvorved jeg fik Lys nok til at see, at denne naive Herlighed kunde vare i det Mindste halvanden Time. Sandheden laae og, som jeg siden fandt, der, hvor jeg søgte den.

Landet var meget skjønt; vi kjørte næsten stedse gjennem Skove, og det syntes som Alting var indrettet efter vort Kjøretøi. Herpaa fik vi især et talende Beviis ved Gjennemkjørselen af et Led. Det stod halvt oplukt; den lille Lollik kjørte til, Ledet blev hængende i Hestekoens eller Koehestens Manke, men dette standsede os aldeles ikke i Farten. Fyren saae sig om, gav et Smæk med Svøben paa det høire Dyr, og Byrden faldt ned af det venstre. Grevinden og jeg fornøiede os meget over denne tækkelige Tildragelse. Vi længtes efter flere af samme Art, da der mødte os en lille Dreng, som blev staaende ganske stille, betragtede os med Opmærksomhed og loe. Lidet efter mødte vi en lille Pige; det gik hende som Drengen. Vi kjørte forbi et Huus, i hvis Vindue en Mand stod, og med den meest deeltagende Mine af Verden udbrød: „Nu! det maa man sige, de ere ikke synderlig godt befordrede." Vi mødte endnu et Par Smaadrenge, som ikke kunde bare sig for Latter, og endelig en Ko, som syntes ikke heller ganske fri for Spodskhed, og virkelig baade i Grevindens og mine Øine gjorde saa tvetydige Grimaser, at vi havde fuldkommen Grund til at troe, den opholdt sig over os og vor Eqvipage.

De velklædte Damer, ledede af den nathuede Dreng, og Guldet paa Grevindens Frakke blandet med Halmen i Vognen, Alt dette, trukket af tvende saa ulige Krikker, opvakte baade Menneskers og Dyrs Forundring.

Jeg har aldrig været mere munter og vaagen, skjøndt jeg Natten tilforn slet ikke havde sovet. Det var smukt Veir, Veien var afvexlende behagelig, og vi følte Varmen i Luften, som Landet har forud for Søen, vederqvæge vore Livsaander. Imidlertid kom vi til adskillige Led, som ikke vare indrettede til at tage med. Vor Lollik maatte derfor af Dyret hvert Øieblik, for at lukke op og i, hvilket han gjorde med forunderlig Beqvemhed. Han gled fast umærkelig ned af Dyrets Side, slængte Tømmen med tækkelig Skjødesløshed langs ad Jorden, lukkede, og kravlede op igjen. Imellemstunder gav han et Par Smæk med Pidsken, men altid paa det lille Krik. Det store havde nok i at bære ham, tænkte han. Med Undseelse maa jeg tilstaae, at disse to Dyr virkelig dog i Grunden vare Heste. Men det enes umaadelige Tykkelse, og det andets ligesaa yderlige Tyndhed undskylder,

at jeg saa sildig kom efter denne Sandhed; thi det var tilforladelig de mindst hestelige Heste, jeg hidindtil har truffet paa min Reise fra Vuggen til Graven.

Endelig nærmede vi os Slottet, hvor dette Optog skulde ende sig med et Indtog. Vi rullede mellem Geledder af Grene presenterende Pile pompelig sagte op paa Slotsgaarden, hvor en lille pyntet, tætsnørt Slotsfrøken modtog os med høitidelig Taushed — Herresædets Konge og Dronning vare ikke hjemme — det hele Herskab residerede paa Christianssæde. Vi stege af, og kom ind i et lille Forvalter- eller Forpagter-Gemak, hvor en stiveligpyntet Huusfrue, hvis Ansigt jeg har glemt, opvartede os med Noget, som havde Skikkelse af Viin-Kandeel. Det varmede imidlertid ligesaa meget, som det smagte lidet.

Theatret.

Mulatten, originalt romantisk Drama i fem Akter, af H. C. Andersen.

Muntert Du slog med ungdommeligt Mod de lyriske Strenge:
Grenen, med Blomster besat, kneiser jo lystigt og frit.
Men dens Blomstertid svandt, og Modenhed kom i Din Tanke:
Grenen nu sænker sig tung, rækker os qvægende Frugt.

Med disse Linier ville vi atter hilse den Digter, som, ved at skabe Dramaet „Mulatten", har skjænket den danske Scene et Skuespil, der vil forskaffe dens Tilskuere mangen en nydelsesrig Time, og som har beriget vor poetiske Literatur med et Værk, der vil bringe enhver fordomsfri Læser til meer end nogensinde at erkjende, at „Grenen nu sænker sig tung, rækker os qvægende Frugt."

Efterat man i en lang Række af Maaneder med spændt Forventning havde imødeseet Fremstillingen af dette Digterværk paa Scenen — og det saa meget mere, som de Vanskeligheder, Censuren, Scenearrangementet o. s. v. havde lagt i Veien for Stykkets Opførelse, vare blevne meer og meer bekjendte — hævedes endelig, allerede ved den første Forestilling, enhver Tvivl, og Forfatteren feirede en skjøn Triumph, idet Publicum tilkjendte ham sit eenstemmige Bifald og Pressen ilede med at udbrede hans Roes. Dommen er saaledes afsagt, og Meningerne i Almindelighed bestemte. Hvad vi altsaa have at tilføie, vil indskrænke sig til nogle faa Bemærkninger, som vi troe at skylde vore Læsere.

Den Grundidee, som gaaer igjennem hele Stykket, Oplysningens Seir over det materielle Liv, har Digteren selv udtrykt i Grevinde Natéls Replik:

Den bliver aldrig Træl,
Hvis Sjel har Adel! Aandsudvikling seirer,
Den sjælelose Form som Fnug henveirer!

Første Act er unnægtelig den mindst dramatiske og interessante; den tjener kun som Handlingens Expositionsscene, og kunde vist paa enkelte Steder taale Forkortninger. Dette gjælder fornemmelig om Horatios Repliker i Samtalen med Cecilie i 1ste Acts 5te Scene, hvor han synes at vise for megen Stræben efter at lægge sin Aandsdannelse for Dagen, og i sine Erindringer om Paris henfalder til en Detail, der, hvor poetisk smukt den end er udtrykt, dog synes os for vidtløftig, uagtet Forfatterens Hensigt øiensynligt har været, ved disse Reminiscencer at bringe Cecilie, hvis kjæreste Drømme er Frankrig og Paris, og Horatio, der elsker dette Land som sit Fædre-

land, til hurtigen at sympatisere med hinanden. Hoist interessant er imidlertid Eleonores Slutningsmonolog i samme Act. Efter hidtil at have viist en Dorskhed, en Apathie, ja næsten en Hjerteløshed, som fremkalder en vis Uvillie imod hende hos Tilskueren, see vi hende nu som den varmtfølende Qvinde, der med levende Farver skildrer sin forfeilede Tilværelse og sin oppvaagnende første Kjærlighed. Den Maade, hvorpaa Mdm. Nielsen udmaler disse Følelser og tilsidst søger at dæmpe sin Kjærlighed til Horatio, ved i en foragtelig Tone at udraabe: „Han er en Mulat," er saa mesterlig, at vi ikke vide, om vi skulle takke hende eller Digteren mest for denne fortræffelige Monolog.

I Anden Act henflytter Digteren os til en „vild, tropisk Skovegn med en yppig Plantenatur"; vi sige Digteren, thi Intet i Decorationen viser, at Scenen foregaaer paa et Sted, som bringer Cecilie til uvilkaarligt at udbryde:

„O hvilken Hvælving flettet af Bananer,
Og Palmen smykker den med grønne Faner;
Saftfulde Ranker sig om Træet slynge,
Paa Grenen røde Papegøier gynge,
Insecter flyve om med gyldne Vinger,
Og hver en Pragt-Blomst Virak-Skaalen svinger.
Jeg drikker Luften ind med store Drag,
Ja her er Solskin, her er Dagen Dag,
Der groer en Blomst, en Cactus! see hvor klare,
De blaae og hvide Farver i den staae."

Hvilken herlig Opgave vilde det ikke have været for vor talentfulde Theatermaler Christensen at fremstille en saadan tropisk Egn paa vor Scene, hvor vi, siden han udførte Decorationen til „Festen i Albano", ikke have havt Leilighed til at glædes ved nye Prøver paa hans skjønne Talent. Der er imidlertid fra Digterens Side udbredt en saadan Duft og Yppighed over denne Act, at man snart glemmer den slette sceniske Udstyrelse, og skjænker sin hele Opmærksomhed til den Figur, der maaskee er den mest poetiske og bedst tegnede i Stykket — den bortrømte Mulat Paléme. Digteren har givet ham Africanerens varme, brændende Blod og rige Indbildningskraft; derfor er hans Ruus ikke den raae Karls Svimlen, men en Art sandselig Begeistring. Han er ikke af Naturen ond, men Mishandling har gydet Gift i hans Blod. Alle disse forskjellige Nuancer har Hr. Nielsen vidst at fremstille saa fortræffeligt, at vi tilsidst aldeles maa forjage den Tanke, at Paléme kunde have været anderledes eller seet anderledes ud — en Tanke, som man især ved Stykkets Læsning saa let ledes til; thi naar man betænker, hvad han har maattet lide, og naar man hører ham sige:

— „At der er Liv i mig, det er en Gave,
Jeg skylder Eder, og min Tak ei døer.
Derinde laae jeg paa de raadne Rør,
Forladt og syg, ja væmmelig som Job,
Et Aadsel, som endnu forstod at tænke!"

da kunne vi ikke andet end forestille os Paléme som en udmarvet, spinkel og krybende Skikkelse — saaledes omtrent som vor afdøde Winsløw pleiede at vise sig i lignende Roller.

Som en Modsætning til den vilde og raa Paléme staaer den oplyste og aandsdannede Horatio. Af den Førstes Ord:

„Vi er' af samme Race, samme Art;
Forskjellen den: jeg er en bortrømt Slave,
Og I en Herreløs, der fik det godt."

see vi vel at de ere af samme Udspring; men Horatios Aandsudvikling har giort ham til Palémes Overmand. Betragter man Horatio som Hovedfiguren i dette store Malerie, da vil maaskee den Indvending kunne gjøres, at han ikke kommer til at vise sit Mod og sin Kraft; han bliver tilsidst den Lidende, og Interessen for ham forvandles til Medlidenhed. Men vi troe ikke, at Stykkets Grundidee derved lider i nogensomhelst Henseende;

thi fra det Dieblik Horatio ligesom træder tilbage, viser Grevinden af Natél (Cecilie) sig som Hovedfiguren; der skeer ingen Standsning, Ideen skrider bestandig fremad til Udvikling og Klarhed.

Tredie Act aabnes med en Dialog mellem Slavinden Femi og Bissekræmmersken Pelagi. Man har villet gjøre den Indvending imod den nuværende Fremstillerinde af Femi, at hun er for ung til denne Rolle, og at der burde gives den et ældre Anstrøg; imidlertid forekommer det os at hun snarere maa være ung end gammel naar man hører den livlige og varme Følelse der aander i alle hendes Repliker, hvilket ogsaa hos Flere har fremkaldt den Bemærkning, at Femi „taler for poetisk;" men man maa vel erindre, at den lyriske Tone og Colorit, der gaaer igjennem hele Stykket, uvilkaarlig bringer de Figurer der bevæge sig deri, til at tumle sig i en høiere Sphære end Hverdagslivets; desuden er Femis mest fremhævede Replik, hvor hun fortæller at „hvert Stjerneskud er en Piil, Gud sender ned paa det Onde," et bekjendt Sagn hos Africanerne, og som altsaa Femi kan have hørt af sin Moder. Forresten kunne vi med Hensyn til Fremstillingen af denne vakkre Rolle ikke Andet end paaskjønne den Flid, Jfr. Andersen synes at have anvendt paa den, og vi ville i Betragtning heraf ikke fremhæve de Mangler og Feil, der mere hidrøre fra hendes Organ, som desværre er hende høilig imod. — Jfr. Petersen som Pelagi synes at have villet gjøre sin lille Rolle til mere end den virkelige er; thi hun anatomerer enhver af sine Repliker og lægger en Betydning i dem, som bringer Tilskuerne til den Formodning, at Alt hvad hun siger, skal have Hensyn til hvad der vil skee i de næste Scener. — I denne Act er, ved den noget lange, men høist poetiske Blomsterscene, det nærmere Forhold, hvori Cecilie og Horatio efterhaanden ere komne til hinanden, særdeles smukt antydet. Der er noget saa fiintfølt, saa ægte qvindeligt i Cecilies Characteer, at Enhver maa henrives af Beundring for hende. Hvor mesterligt har Fru Heiberg ikke vidst at opfatte den smukke Monolog i fjerde Scene, hvor hun livsglad og henrykt udbryder:

„Jeg fyldes af en Lykke, jeg ei begriber ret,
Gjenfødt er Barndoms-Livet —! dog, det er ikke det!
Som ældre, midt i Glæden, jeg følte slig en Lyst,
Dog, her er meget Mere! det hæver sært mit Bryst.
Jeg Verden favne kunde, og favne den igjen,
O, havde jeg en Fjende, jeg gjorde ham til Ven!" o. s. v.

Det er Kjærligheden, der er vaagnet i den unge Piges Bryst, en Følelse, hun ikke selv begriber, men som gjør hende lykkelig og sjælefro. Mindre sand og naturlig forekommer derimod Horatio os, og vi kunne ikke andet end paaskjønne den Flid, som Hr. Holst viser i at mildne det Overmaal af Declamation, som findes i hans Rolle, især i første Act. La Rebelliere, der først træder op i 3die Act, viser sig, indtil Dramacts Slutning, som den onde Aand, der har drevet Paléme i Landflygtighed, knust Eleonores Hjerte, mishandlet Horatio, og som herved mod sin Villie fremkalder den Beslutning hos Cecelie paa Slavemarkedet at række den frigivne Mulat sin Haand. Fjerde og femte Act ere saaledes de mest dramatiske. Contrasten mellem Horatios Lidelser i Fængslet og Musiken, der lyder over til ham fra Balsalen, frembringer en slaaende Virkning. Balscenen i fjerde Act er ny og effectfuld, uagtet den egentlig slet ikke bidrager til at bringe Handlingen videre. Femte Act, hvori La Rebellieres Raserie stiger til sit høieste Punct, da han erfarer, at

Horatio er Gjenstanden for hans Kones Kjærlighed, er Handlingens Udvikling langt mere poetisk og dramatisk end Slutnings-Catastrophen i den lille franske Novelle „Les épaves," hvoraf Forfatteren har laant Stoffet til til sin Digtning. — Den lille Scene imellem Grevinden af Natél og Forvalteren Cadu maa vistnok Enhver, der er indviet i vort Theaters sceniske Kræfter, ansee som indskudt for den følgende Decorationsforandrings Skyld; men den er af Digteren behandlet med Kjærlighed og Begeistring, og gjengives saa fortræffeligt af Fru Heiberg, at den bliver et af Stykkets Glandspunkter. Fortællingen om Hesten er iøvrigt et italiensk Folkesagn, der ogsaa er blevet behandlet af Rückert. — En god Slutningsreplik, fremsagt af en Kunstner, der er Publicums Yndling, kan redde et middelmaadigt Stykke fra Undergang; hvor megen Virkning maa da ikke Fru Heibergs Repliker i Slutningsscenen gjøre i et Drama som „Mulatten". Dette har hidtil ogsaa viist sig hvergang Stykket er blevet opført; thi endnu er Tæppet ikke faldet uden at Theatret har gjenlydt af et stormende Bifald.

Til
den kongl. Theaterdirektion.

Saavidt vi erindre var det i 1832 at Hartmanns Opera „Ravnen" første Gang blev bragt paa Scenen; den vandt Bifald, men gav ikke alle fem Gange aldeles fuldt Huus. Aaret efter gjordes et eneste Forsøg paa, atter at bringe denne Opera paa Repertoiret, men man valgte en meget uheldig Aften til Opførelsen, eftersom der paa denne gaves Aftenunderholdninger o. desl. andetsteds; Huset var kun halvfuldt, og nu blev denne Opera uden al Naade kastet i den bundløse Skuffe, rigtignok i Selskab med Le Colporteur og flere fortræffelige Sager, der aldrig meer tør ventes gjentagne paa den danske Scene. I disse Dage har Musikforeningen udgivet Hartmanns herlige Tonedigt og Enhver kan nu i sit Hjem overbevise sig om, hvilken Skat Theatret har henlagt. Det er os derfor en Trang at udtale vort og Fleres Ønske, idet vi henvende os til Theatrets nye Chef, Herr Kammerherre Levetzau og hans humane Meddirecteur, Geheimeetatsraad Adler, og bede dem om at tage sig af en Composition som Operaen „Ravnen", for at den paany kunde komme paa Scenen. Armillas Partie burde da overdrages Mad. Simonsen. Skal endelig det „at give Huus" bestemme et originalt Stykkes Bliven paa Repertoiret, Noget man dog hidtil ikke tog Hensyn til med Oversættelser, da tør vi nu, da Hartmann har en stor Popularitet, sikkert vente, at Kassen ikke vil lide noget Tab; billigt bliver det ogsaa altid, at vore egne gode Componister ikke behandles ligegyldigere end Udlandets.

JULES JANIN

Em Bærentzen & Co. lith. Inst

Ved Etatsraad Boiesens Grav.

†

Nu er her saa koldt i Haven,
Vinden suser over Graven,
Og den golde, mørke Jord
Viser endnu intet Spor
Af en levende Natur.
Op ad nøgne Kirkemuur
Ingen Blomst sig venligt slynger!
Ingen Fugl sig muntert gynger
Her i Træets tomme Krone!
Ei en frisk og livlig Tone!
Alt er stille, dødt og ene,
Ikkun disse tørre Grene
Klappre, knage,
Modløst klage,
Som var intet Haab tilbage!
Og dog skal et Foraar komme
Naar en stakket Tid er omme,
Friskt og blomstrende og skjønt!
Græsset farves atter grønt
Til et Teppe over Jord,
Og et muntert Fuglechor
Henrykt sig i Træet gynge,
Jublende sin Lovsang synge!
Ja, den kolde Kirkemuur
Om en nys gjenfødt Natur
Vidne skal ved Blomsterpragt,
Thi i Ly for Solens Magt
Mangen Plante der skal trives!
Mangen Blomsterkrands skal gives
Til at pynte Muren med
Omkring Træettes Hvilested!
Gud os her et Pant har givet
At det sande Liv af Livet
Aldrig døer, men varer ved
Gjennem Tid og Evighed!

Ved den Grav, hvor vi staae stille
Mange tunge Taarer trille,
Han — her sover var dem værd!
Elskelig var al hans Færd!
I hans Barm der slog et Hjerte
Lige varmt i Fryd og Smerte.
Aldrig han en Ven forlod
Han var trofast, sand og god!
Tidt blev bitter Sorg hans Lod
Dog det knækked ei hans Mod.
Gudhengiven Skjebnens Vei
Gik han, leed, men klaged ei!
Ham var Livets bedste Smykke
Det at fremme Andres Lykke.
Hjertet talte af hans Mund
Kjærligt indtil sidste Stund.
Derfor vore Taarer trille
Ved den Grav, hvor vi staae stille:
O! saa nødig vi ham miste vilde!
Men lad os vise Mod i Kummer,
Død, vi vide, er kun Slummer,
Og at den os skiller kun
Fra vor Ven en føie Stund.
Men en yndig Morgenrøde
Hisset smiler os imøde,
Hvor vi Alle samles skal
Iblandt glade Aanders Tal
Derfor frem med Mod — med Lyst!
Ei vort Maal, er fremmed Kyst,
Thi først der har Sjelen hjemme!

Og naar Veien synes trang
Og for Længslen altfor lang,
Skal vi trøstes af den Stemme,
Som nu hvisker i vort Bryst:
„Sees igjen! Det Haab Du ei bør glemme!!!"

Daguerre.

Daguerre er født nogle Mile fra Paris, i Corneille, Aar 1787. Tidligere opoffrede han sig til de alvorlige Studier, som senere skaffede ham et Navn, og ethvert Tidsrum af en saa flittigt benyttet Tilværelse var betegnet med Fremskridt.

Først dyrkede han Decorationsmaleriet, som han studerede under Veiledning af den italienske Decorateur Degotti, hvem man havde overdraget at male Decorationerne til den store Opera. Denne Mester, hvem Daguerre bestandig har beholdt i kjærlig Erindring, opdagede snart hos sin Elev en tidlig uddannet Fatteevne, og snart kunde Daguerre dele hans Arbeider, hvortil han medbragte nye Ideer og et Udførelses-Talent, som i høi Grad gave Mesterens Compositioner Skin af Virkelighed.

Degotti, gjennemtrængt af den italienske

Skoles Traditioner, hvorfra vi fornemmelig have hentet vort Decorationsmaleri, havde et høit Begreb om sin Kunst; Ingen begreb bedre Ensemblet af en Decoration og havde mere Sands for en harmonisk Effekt; men med disse høie Phantasiens Gaver forbandt han ikke Færdighed i Udførelsen i lige Grad. Manden var mere Tænker end Praktiker; Haanden understøttede ikke altid hans Idee, men hans Raad og Underviisning vare især nyttige for Eleverne. Daguerre drog mere Nytte heraf end nogen Anden, og snart kunde han ved sine rosværdige Anstrængelser forsøge lykkelige nye Forbedringer og udvide Kunstens Gebet. Da han forlod Degottis Atelier, havde han erholdt Bestyrelsen over Decorationerne i „Ambigu", og kunde der med største Frihed anvende de nye Midler, som hans ophøiede Talent afslørede for ham. Hans Decorationer i „Drømmen", „Belvedere", „Maccabæerne," bidroge til det Bifald, som disse forskjellige Arbeider vandt; Decorationen i anden Akt af „Calas", som forestillede et Maaneskin, blev levende applauderet, og vedligeholdt sig i Erindringen hos dette Theaters vanlige Gjæster.

Snart efter blev han kaldet til at male Decorationerne til „den forunderlige Lampe" for den store Opera. Degotti havde forladt dette Theater paa Grund af Directeurens Chikaner, og da denne Kunstner var borte, søgte man strax til hans Elev, der skulde overgaae ham saa meget. Det var i Forening med Ciceri, som dengang endnu var Debutant paa Kunstnerbanen, at Daguerre udførte disse vigtige Arbeider, hvis Fortjeneste blev anerkjendt af hele Paris, som beundrede og applauderede dem.

Under Udførelsen af disse vigtige Arbeider beskjæftigede Daguerre sig allerede med en uafladelig Opmærksomhed med Lysets Spil i Henseende til Farverne. For ham var en malet Decoration kun et halvgjort Arbeide, hvis Virkning skulde fordobbles ved Anordningen af Belysningen; det var disse alvorlige Betragtninger over hans Kunst, som bragte den unge Maler til kostelige Opdagelser angaaende Maleriets og Lysets Effect paa Theatret. Det er ham, man skylder den nye Fordeling af Maanereflexionens Glands ved Anbringelsen af Skygger og ved at forøge Decorationens talrige Tilfældigheder, som derved vandt større Sandhed. Han var den Første, der anvendte Tæpper og opfandt nye Perspectiver til de delicate Nuanceringer i Fremstillingen af Drømme.

De vigtigste Forbedringer i Decorationsvæsenet skyldes Daguerre. Siden har man vel kunnet gjøre Fremskridt i Udførelsen, Fremskridt hvortil han først har givet Exemplet, men man har kun føiet saare lidet til de nye Hjælpekilder, som han har udfundet og anvendt.

Medens han saaledes ganske hengav sig til sin Kunst og hævede Theatret, gik Daguerre ved idelige Studier to vidunderlige Opdagelser imøde, som give ham en dobbelt høi Plads mellem Kunstnere og Lærde.

Den første var Skabelsen af et Diorama, en Udstilling af store Malerier, i hvilke hans Pensel rivaliserede med Naturens Sandhed.

Det var den 11te Juli 1822, at Daguerre for første Gang aabnede Dioramaet for Publicum, og Enhver blev greben af levende Beundring ved Synet af de Resultater, som den store Kunstner havde opnaaet. Nysgjerrigheden kunde ikke blive mæt, og man vendte bestandig tilbage til dette nye og mærkværdige Skuespil, hvor Kunsten virkeliggjorde den hele Storhed og Harmonie af de berømteste Egne. Efterhaanden udstillede Daguerre Sarnendalen i Schweitz, Abbediet Roslyn, hvortil Skizzen var at see paa Salonen 1824; Landsbyen Entersen; endelig Capellet i Holyrood, hvis fortrinlige Udførelse skaffede Kunstneren Æreslegionens Kors, den første og ædle Belønning, der ikke kunde andet end opflamme hans Iver og flittige Vedholdenhed endnu mere levende.

Hvor store end de Resultater, som Daguerre havde opnaaet ved Indretningen af Dioramaet, vare, drømte han dog kun om endnu fuldkomnere. Efter lange Grandskninger, alle helligede kostbare Erfaringer angaaende Lysstraalernes Indflydelse og Aftagen, kunde han vise det Pariser Publicum sine beundringsværdige Malerier, hvis Udseende bestandigt modificeredes, og som ved de meest varierede Nuancer gik over det meest blændende Dagslys over til den mørkeste Nat, for at oplyses paa ny ved det gnistrende Skin af tusinde Lys, der syntes at tændes overalt, snart paa Quaierne af Bassinet i Gent, snart under de mørke Hvælvinger af St. Etienne du Mont, og tilsidst for at oplyse den rige og barokke Architektur i Salomons Tempel.

Daguerre var fuldkommen lykkelig i sine forskjellige Forsøg, og det retfærdigste Bifald lønnede bestandig hans Bestræbelser. Medens han saaledes syntes hensunken i sine Arbeider for Dioramaet, beskjæftigede han sig imidlertid med at fuldstændiggjøre den sindrigste, lærdeste og utroligste Opfindelse; han helligede dette ophøiede Værk, som han elskede mere end alle de andre, alle de Øieblikke, hvorover han kunde disponere.

Et beklageligt Tilfælde bestemte ham til at anvende al sin Tid paa sit nyeste, med saa megen Ret beundrede Arbeide, der bærer hans Navn.

I Begyndelsen af Marts 1839 ødelagde en frygtelig Ildebrand i to Timer alle disse pragtfulde Frembringelser, som Daguerre i hele atten Aar bestandig udstillede for Publicum og de Fremmede, der ansaae hans Etablissement for et af de mærkeligste Skuespil, Paris ydede dem. Da opgav Daguerre den Tanke at gjenoprette Dioramaet, men lykkeligviis tillader hans Hemmelighed, som er overgivet Publiciteten, os at haabe, at en eller anden Kunstner, om end med mindre Talent end Daguerre, dog vil fornye den interessante Frembringelse af et Diorama. Endnu den Dag i Dag strømmer Mængden til Regents Park for at see de Malerier, som Daguerre har sendt til London.

Vi komme nu til en af de mærkeligste Epoker i Daguerres Liv, til hans Offentliggjørelse af Fremgangsmaaden med Daguerreotypen, dette magiske Instrument, som formaaer at fastholde de fine flygtige Billeder i et camera obscura, der saa ofte have fortryllet os, og som vi forgjæves have søgt at gjengive med en Crayon.

Vi kunne ikke bedre fremhæve Resultaterne af Daguerres vedholdende og kostbare Undersøgelser end ved at anføre nogle Passager af Indenrigs-Ministerens Tale, da han foreslog de Deputeredes Kammer, i Statens Navn at erholde Kundskab om Daguerres vidunderlige Fremgangsmaade.

„Mine Herrer," sagde han i Mødet den 15de Juni 1839, „vi troe at komme Kammerets Ønsker imøde, ved at foreslaae Dem at erhverve sig til Eiendom en Opdagelse, som det i Videnskabernes og Kunsternes Navn er vigtigt at overgive til Offentligheden." „Hr. Daguerre," vedblev Ministrene senere, „har opnaaet at kunne fastholde Billederne af et camera obscura, og derved at kunne, i fire eller fem Minuter, ved Lysets Magt, skabe Tegninger, hvor Gjenstandene bevare deres Former indtil de mindste Details, hvor Virkningen af Linie-Perspectivet ere angivne med en hidtil ukjendt Delicatesse."

Hr. Arago forhøiede endnu denne saa vel fortjente Roes ved sit vægtige Ord og sit høie Bifald.

„Mine Herrer," sagde han i Commissionens Navn, „den Interesse, som man paa dette Sted og ellers har viist for de Arbeider, som Hr. Daguerre nylig har udstillet for Publicum, har været levende, glimrende og eenstemmig ..... Vi tage ikke i Betænkning at sige det, de af Hr. Daguerre opdagede Tilbagevirkninger ville befordre Fremgangen i

en af de Videnskaber, som meest hædre Menneskeslægten..... Vi have forsøgt, mine Herrer, at udhæve alt det, som Hr. Daguerres Opdagelse frembyder af Interessant med Hensyn til fire Ting, nemlig Nyheden, den kunstneriske Nytte, Udførelsens Hurtighed og de kostelige Hjælpemidler, som Videnskaben vil laane derfra.....

Efter denne Conclution tøvede de Deputeredes Kammer ikke med at antage det Lovforslag, som man forelagde det, og denne Gang billigede hele Pressen denne Bestemmelse; alle Journaler, alle Revuer, og Journalen „l'Artiste" blandt andre, denne ypperlige Dommer i Kunstmaterier, skjænkede Daguerres Opfindelse eenstemmigt Bifald.

Vi ville her ikke indlade os i Details over Daguerreotypen, vi henvise i denne Anledning vore Læsere til den ypperlige Brochure, som Daguerre selv har udgivet. Men vi kunne sige, at den Beundring, som Daguerreotypens Prøver allevegne have vakt, sætter Hr. Daguerres Navn i første Rang i Kunsternes og Videnskabernes Historie i Frankrig; og ved Siden af dette høie Krav paa den offentlige Erkjendtlighed er den, Hr. Daguerre af de Deputeredes Kammer tilstaaede Pension for hans nyttige og flittige Forsøg meget mindre en Kjøbe- eller Sælgecontract mellem Opfinderen og Staten end en ædel National-Belønning, som Landet har bevilget en af vor Tidsalders meest udmærkede Intelligentser.

Jules Janin.

Den meest glimrende af Frankrigs Skribenter, den berømte Feuilletonist, hvis uudtømmelige Begeistring til enhver Time paa Dagen eller Natten mægter at improvisere hundrede morsomme eller sørgmodige, overgivne eller poetiske, men altid aandfulde Vers over det trivielleste Sujet af Verden, er fød i den af Frankrigs Stæder, hvis Udseende allermindst vækker digterigske eller smilende Ideer. Jules Janins Landsmænd ere de sorte Bjergfolk i Saint-Etienne, og det er i denne By, at han tilbragte den første Ungdom fra sit Fødeaar 1804 til 1815, da han kom til „le collége" i Lyon, efterat have gjort sine første Studier under Veiledning af sin forstandige og smagfulde Fader, en udmærket Advocat i Etienne.

Jules Janin blev kun kort Tid i Lyon; han endte sit Cursus i Paris i „collége Louis-le-Grand", hvor han fik til Meddisciple flere unge Mennesker, der siden ogsaa have opnaaet et berømt Navn; vi ville blandt andre nævne DHrr. Ste-Beuve, Lerminier og Boitard, Professor ved „l'école de droit", som nylig er død saa ung, saa lovende for Fremtiden.

Da Jules Janin forlod „le collége," fik han, som næsten alle unge Mennesker, der ere komne til at boe i Paris, Modbydelighed for Provindsen, hvor han skulde have vendt tilbage, og, for ikke at forlade det saa høit elskede Paris, nødtes han til at føre et Liv, fuldt af Arbeide og Savn. Den tilkommende Feuilletonist for „Journal des Débats" boede paa et usselt Tagkammer i Qvarteret St. Jacques, hvor han gav de Elever, der forberedte sig til deres Baccalaureus-Examen, Underviisning i Latin og Græsk. Vi erindre os at have læst nogle charmante Sider, hvor Janin gjenkalder sig disse første Tider af sin flittige Ungdom, og vore Læsere ville gjøre vel i at læse dem, hvis de ikke kjende dem,

eller at læse dem endnu engang, hvis de allerede have nydt denne Fornøielse.

Jules Janin vilde muligt længe have fortsat det utaknemmelige og kjedelige Arbeide at være Lærer for dovne Elever, hvis ikke en uforudseet Omstændighed havde viist ham, at han var kaldet til at være Journalist. En Aften drev han sørgmodigen om i Nærheden af et Theater; man gav et nyt Stykke første Gang, og den unge Professor i Græsken betragtede med et misundeligt Blik alle de lykkelige Dandys, som gik ind og satte sig paa deres Pladser, alle de smukke Damer, der gik for at bryste sig i Logerne, medens han, den stakkels Logerende paa et Tagkammer, saae sig nødt til at vende tilbage til sit sorte latinske Qvarteer! Pludselig gjenkjender Janin i en af Dagens Lykkelige en gammel Kamerat fra Ludvig den Stores Collegium, som havde en ung smuk Skuespillerinde under Armen. De to Venner nærme sig hinanden og fornye Bekjendtskabet; den Nykomne tilbyder Janin en Plads i sin Loge. Jeg overlader Dem at betænke, om Janin modtog Tilbudet med Glæde: en Plads i en Loge ved Siden af en nydelig Skuespillerinde! Han kunde neppe troe paa sin Lykke, og hans Forbauselse var ikke mindre stor, da hans gamle Staldbroder underrettede ham om, at han heller ingen Formue havde, og alene skyldte sin Stilling som Journalist, at han var i denne Loge med denne Dame! — Journalist! Janin kjendte dengang neppe dette Ord, og under hele Forestillingen tænkte han kun paa det sælsomme Ord „Journalist,“ der ikke mindre vidunderligt end „Sesam“ i Tusind og een Nat blev en Nøgle til Theatrene og Hjerterne.

Janin kunde ikke lukke et Øie den hele Nat, og raabte: Ogsaa jeg er — — Journalist! og den næste Morgen, efterat han knap havde givet sig Tid til at børste sin sorte Kjole, gik han hen og præsenterede sig i en lille Theaterjournals Contoir, for at spørge, om man vilde forsøge hans Pen. Endelig betroede Journalens Directeur Janin Beretningen om en — jeg husker ikke hvilken — Vaudeville fra „Ambigu,“ og fra den Dag var Janin Journalist.

Allerede i sine første Artikler udmærkede Jules Janin sig ved den pikante og aandfulde Indbildningskraft, der senere har hævet hans Navn saa høit. Det varede heller ikke længe, førend han blev en af den „gamle Figaros“ stadigste Redacteurer, — en Journal, som vandt et saa stort Bifald i Restaurationens første Aar. Kort efter udkom hans første Roman „l'ane mort et la femme guillotinée,“ en bizar Bog, der begynder som en Parodie og ender som en i Sandhed forgelig og mørk Roman. Publicum søgte ikke at gjætte Ordet til denne literaire Gaade; det lod sig nøie med ivrigt at læse dette særegne Arbeide, der kun kan henregnes til en Genre, som dog ifølge selve Boileau, er den bedste, fordi den er den aandfulde og morende Genre. Kort efter „l'ane mort“ kom „la confession,“ et allerede mere correct og mere filet Værk, der definitivt gav Janin en Plads blandt vore Romanskrivere paa Moden.

Umiddelbart efter Julirevolutionen udkom Romanen „Barnave,“ et dristigt Arbeide, hvori man finder ikke alene Forfatterens fortrinligste Egenskaber, men og alle hans Feil.

„Le chemin de traverse“ er ogsaa en Roman, hvori man gjenfinder al den Sammenblanding af Aand, Stiil, Usandsynligheder og sindrige Paradoxer, som i Almindelighed characterisere alle Janins Arbeider. „Le chemin de traverse,“ er et tro Billede af den Maneer, hvorpaa Jules Janin forvilder sig i sine Compositioner. Naar denne geniale Skribent begynder sin Roman, har han stedse et ophøiet Maal i Sigte, men derefter, istedetfor at gaae derhen i lige Linie, lader han sin ustadige og lunefulde Pen vanke om paa Lykke og Fromme; den begynder nu at skyde Gjenveie for at naae Reisens Maal, og Forfatterens Indbildningskraft giver sig

til at fare gjennem alle disse smaa, med Rosentræer omgivne Fodstier, plukker Blomster eller jager efter Sommerfugle, og naar Aftenen eller Enden paa Bindet kommer, finder den stakkels Janin sig paa Grund af Gjenveiene saare langt fra det Maal, han vilde naae. Men trods alt dette tænker Læseren dog ikke paa at beklage sig over denne unyttige Vandring, thi Reisen har været meget morsom, og man er aldeles villig til at begynde den igjen med denne ligesaa aandfulde som utroe Forer.

Jules Janin har i forskjellige literaire Samlinger udgivet et temmelig betydeligt Antal Noveller eller Fortællinger, som endelig ere udkomne i otte Bind under Titel af „Contes Fantastisques„ og „Nouveaux Contes." Hvis Sujettet i de fleste af disse smaa Arbeider næsten altid er temmelig tyndt, skjuler et beundrigsværdigt Broderi til Gjengjeld det skrobelige Stof. Janin er en duelig Juveleer, der sætter et Knappenaalshoved i en saa delicat ciseleret Indfatning, at han deraf danner en Ædelsteen, værdig at smykke det skjønneste Skriin. Romanen i to Dele, betitlet: „un coeur pour deux amours" slutter Rækken af de Arbeider, som han indtil denne Dag har udgivet. Dette er nu hvad Romanerne angaaer. Men det vilde falde os vanskeligt at følge Feuilletonisten paa hans arbeidsomme Bane. Vi kunne slippe bedre derfra ved at nævne de faa Journaler, hvori han ikke har arbeidet, end alle dem, som have havt ham til Medarbeider. I de sidste femten Aar har man aldrig grundet en literair Samling, uden forst at udbede sig Jules Janins Pen til Understøttelse, en let men almægtig Pen, der, liig en Tryllestav, drager Abbonnenter hen i Journalens Bureau. Vi ville forresten her blot erindre om, at Janin er en af Stifterne til Figaro, Journal des Enfants, Revue de Paris og L'Artiste.

Det største Krav paa Hæder har Jules Janin for sin Feuilleton i Journal des Débats. I fem Aar har den aandfulde Journalist hver Mandag ladet os beundre denne uudtømmelige Begeistring, som ifolge hans Lune hæver eller styrter vor Tids dramatiske Notabiliteter. Publikum, som meente, at man ikke kunde overgaae Hoffmann og Geoffroi, de berømte Kritikere paa Keiserdømmets Tid, blev høiligen forbauset, da det maatte erkjende, at den nye Feuilletonist var i Besiddelse af langt mere Talent og Aand, end alle de gamle Mestere i Kritiken.

Da Janins Stiil især udmærker sig ved Lethed og Aand, have Nogle troet, at Feuilletonisten ikke besad en saa solid Kundskab, en saa stor Lærdom som hans berømte Forgænger i Journal des Débats, og dog er han sandelig maaskee den af vor Tids Literatorer, som er bedst bevandret i de romerske og græske Autorer. Feuilletonisten, hvis lette Pen streifer over ethvert Sujet, vederqvæger sig efter sit Theaterliv alene midt iblandt sine støvede Bøger, og Jules Janin, den lette Literator, kunde corrigere Soetecismer af mere end een Professor i Sorbonne eller Collège de France.

Forresten er det kun tre eller fire Aar siden, at Janin har viist, at han selv kunde være en duelig Professor, og han har holdt et Cursus over den franske Literatur fra den Tribune, som engang beklædtes af Laharpe. Janin gav Prover paa Veltalenhed og fremfor Alt paa dygtige og samvittighedsfulde Studier i det Cursus, som havde den franske Journalismes Historie til Gjenstand.

Siden nogen Tid arbeider Jules Janin udelukkende for Journal des Débats, og redigerer Texten i det store Værk, der udkommer under Titel af „Galeries historiques du Musée de Versailles."

L. H.

Palladset.

Fortælling efter det Svenske.

(Af Törnrosens bok).

1.

Da jeg paa min Reise opholdt mig nogen Tid i en stor engelsk Søstad, besøgte jeg ofte en af denne Byes smukkeste Spadseregange, som flere høie og tætte Alleer især gjorde behagelig for den Spadserende. Her samledes Folk af enhver Alder. Ungdommen glimrede med det Nyeste og Smukkeste, som Moden frembød. Mange unge Mennesker af begge Kjøn saae hverandre her første Gang og knyttede meer end eet Baand. Her var en Brøndsalon, hvor man om Morgenen kunde nyde baade varme og kolde Vande, ogsaa et elegant „Hôtel d'Asie," ved Enden af de lange Alleer, hvor saavel Fremmede og Reisende fra alle Verdens Lande, som ogsaa Byens egne Indvaanere kunde nyde en behagelig Hvile naar de vare trætte af at spadsere under de smukke, skyggefulde Træer.

Denne By havde en saa udbredt Handel paa Asiens, Afrikas, Amerikas og Europas Havne, at den snarere kunde siges at tilhøre hele Verden end England.

I de omtalte Alleer stode Bænke af Acajoutræ; her samledes ofte talrige Grupper af Spadserende foran andre, som sadde paa Bænkene, og det Livlige og Muntre i disse bevægelige Tableauer, forhøiedes ikke lidt ved Synet af en eller anden Tigger eller Tiggerske, der i sine graae eller mørkebrune Pjalter dannede samme Modsætning til det Øvrige, som vel anbragte Skygger i Bladene af smukt tegnede eller malede Blomster.

Jeg lagde Mærke til, at disse Tiggere næsten altid fik Noget. Just det, at give Almisse, hører til den Riges Nydelser. Det, han berøver sig, er meget ringe imod den Glæde, han forskaffer sig ved den lille Barmhjertighedsgjerning og den fornyede Erindring om hans lykkelige Tilstand i Sammenligning med den Fattiges, som staaer bøiet foran ham, er nok et Par Skilling værd.

Denne By maa have havt mange gode Mennesker; thi jeg saae Ingen tigge med paatrængende Frækhed, og Ingen give med stolt Kulde. Den Fattige var venlig i sin Ydmyghed, og den Rige venlig under Udøvelsen af sin Barmhjertighed. Denne gjensidige Velvillie havde større Værdi end Gaverne; den dannede et Baand imellem begge de adskilte Samfundsklasser.

Medens jeg fordybede mig i en lang Allee, som tilfældigviis ikke var besøgt af nogen anden Spadserende, saae jeg et Fruentimmer sidde ganske ubevægelig paa en af Bænkene. Hun var gammelagtig og klædt i grove og sønderrevne uldne Klæder; hendes blege, magre Ansigt, fuldendte Billedet af dyb Fattigdom. Det vakte min Opmærksomhed, at hun sad, da Tiggerne ellers pleie at gaae omkring. Maaskee er hun træt? eller hun sammenregner sin lille Indkomst for idag? Jeg nærmede mig hende, for at see, om hun ikke hørte til de saakaldte „beskedne Fattige," og som i de høiere Klasser kaldes pauvres honteuses. Da de sædvanligt bære en dobbelt Byrde, har jeg altid havt en egen Interesse af at nærme mig dem, for at iagttage de dybt talende Blikke, der ligesom springe frem af Øienhulerne, og om jeg saa maa sige, gabe efter en Almisse, imedens Tungen vægrer sig for at gjøre den ringeste Tjeneste og Haanden strider krampagtigt imellem Nødvendigheden af at række sig frem, og Skammen, som tvinger den til at holde sig tilbage. Det er overordentligt interessant at see den grumme Kamp, hvor den raa jordiske Nød kjæmper med en ædel og fiin Følelse. Hvor det er velgjørende for Sjelen at nærme sig et saadant Menneske og lette Aanden i dens haarde Strid, og skaffe Glæden lidt Luft i det næsten lufttomme Bryst ved en Gave, som han aldrig har bedet om, ved hvis blotte Næv-

nelse han vilde gyse. Saadanne Glæder gaaer jeg ikke gjerne forbi, og just nu havde jeg isinde at berede mig dem. Men, da jeg allerede havde Guldmynten imellem mine Fingre og var ganske nær ved det siddende Fruentimmer, vovede jeg ikke at udstrække min Haand. Hun saae saa aldeles ligegyldigt paa mig, ja, for at sige Sandheden, saa saae hun egentlig ikke paa mig, men vendte Hovedet imod et ligeoverfor Bænken staaende hvit, lovrigt Træ, og kastede Blikket ud i en Gang bagved det, ligesom om hun ventede paa Nogen.

Ja saa? tænkte jeg, saa maa jeg nok selv beholde min Gave. Det var virkelig mig, som denne Gang havde været Tiggeren, og som var bleven afviist. Da jeg gik bort, kunde jeg ikke lade være nu og da at kaste Blikket tilbage. Det varede ikke længe, forend jeg saae en gammel, bleg Mand i usle Klæder, at komme stolprende hen til Bænken, hvorpaa Fruentimmeret sad. Jeg stillede mig bagved et Træ, for at iagttage deres Bevægelser. Hun modtog sit ny Selskab med saa livlige og glade Bevægelser, som hendes Svaghed tillod. Jeg saae Manden pege langsomt men meget nøiagtigt hen imod Enden af den Allee, hvorfra han var kommet; men da jeg selv saae derhen, opdagede jeg intet Andet end en af Bagportene paa Hôtel d'Asie.

Fruentimmeret stod nu op og gik bort med Manden. Jeg fulgte dem i en liden Afstand. De gik ikke igjennem den Allee, hvorfra Manden var kommet, men vendte sig til en ganske anden Side. Begge haltede, men de holdt hinanden under Armen og stode hinanden troligt bi. Da de, medens de gik, ofte vendte Ansigterne imod hinanden, formodede jeg, at de talede ivrigt sammen. Endelig kom de til en bred Tværvei, som strakte sig forbi Enden af Alleen. Døm om min Forundring, da i samme Øieblik som Klokken slog otte i et nærliggende Taarn, en stor smagfuld og prægtig Vogn med fire Heste for kom kjørende; Kudsken standsede udenfor vor Allee, en Tjener i et glimrende Livree sprang ned og aabnede Vogndorren, slog Trinet ned og hjalp meget høfligt to Personer, der stege ud af Vognen, med Ansigter, som tilkjendegave den største Uro og Forskrækkelse.

Ikke nok hermed. Da de To vare stegne ud, kom de andre To, hvis Spor jeg havde fulgt; Tjeneren rakte dem en lige saa artig Haand som de Første og hjalp dem op i Vognen. Intet af Parrene hilste paa hinanden; men begge fandt det i sin Orden, at den ene steeg ud og det andet ind. Vogndøren lukkede sig efter dem, Tjeneren tog sin Plads bagpaa, hvor jeg snart fandt ham i Selskab med to andre Lakeier i endnu pragtfuldere Livreer. Kudsken gjorde et ypperligt Sving i den klare Aftenluft med en Pidsk, hvis Skaft skinnede af indlagt Perlemoder og hvis Snært syntes flettet af Silke og Saffian; et det Skrald lod sig høre og Vognen foer bort.

Jeg var saa beskjæftiget med mine Betragtninger over Vognens Storhed og Pragt, at de to Personer, der vare stegne ud af Vognen, og som udentvivl kunde have givet mig de bedste Oplysninger, imidlertid vare forsvundne i en Sideallee, og jeg var ikke siden istand til at træffe dem. Jeg skulde ikke i min Fortælling have dvælet saalænge ved alle disse Tiggere, som kom op at kjøre, naar det ikke var for at vise, hvorledes de, og især det første Fruentimmer, lidt efter lidt, skjøndt uden deres Vidende, førte mig ind i dette Eventyr og bragte mig i Forbindelse med den nysnævnte Vogn. Nu, da jeg eengang var nysgjerrig og ansporet, var det min Hensigt at følge Vognen selv for at faae noget mere at vide om den; men forgjæves, den kjørte altfor hurtigt.

Da jeg havde god Tid, begav jeg mig igjen ind under Træerne, lod mine Fødder selv vælge deres Vei, nød den behagelige Aftenkjøling, gik forbi Hundrede, der toge Sagen ligesom jeg og standsede endelig ved den Beslutning dog endnu i Aften at fatte en eller

anden Beslutning. Just som jeg tænkte paa det, slog Klokken halv ti; og neppe hørtes Lyden af Slagene, forend en lang Person, der gik forbi mig, sagde til En af sine Kammerater: „hører Du, nu slaaer Klokken halv ti!"

Denne ubetydelige Sandhed havde neppe ellers vakt min Opmærksomhed. Men denne Aften var jeg ikke i mit sædvanlige Selskab, men gik ene, hvorfor enhver Omstændighed gjorde Indtryk paa mig. Jeg besluttede da nu — da Klokken var halv ti — at gaae hen og spise til Aften. Jeg gik op af Trapperne til Hôtel d'Asie, og kom igjennem et Par Sale, som ikke behagede mig, da alle Borde vare optagne af hungrige, sladdrende og støiende Mennesker af alle Stænder og Dialecter. Jeg kom snart ind i et mindre Værelse med smukke Meubler og Borde i Vinduesfordybningerne. Her besluttede jeg at tage Sæde, da mit Blik faldt paa Skilderierne i Værelset. Et af dem stak mig især i Øinene; det havde ganske Udseendet af en Affiche, skjøndt det ikke var Træsnit, men lignede meget mere et fiint Staalstik. Men Udstyrelsen og Emblemerne vare ganske affischemæssige — og — hvad? udraabte jeg — midt paa saaes til Punkt og Prikke aftegnet Vognen med Heste, Kudsk og Tjenere, det Vaaben, jeg havde seet paa Døren, de malede Vinduer — kort ganske den samme Vogn, som kort før havde været Maalet for min Nysgjerrighed.

Nedenunder var skrevet Noget; men paa hvilket Sprog? To Linier af mig ganske ubekjendte Bogstaver gave formodentlig noget Lys i Sagen. „Hr. Vært! hvad betyder dette?" sagde jeg til Hotellets Vært, som gik igjennem Værelset. Men han gjorde ikke andet end trække meget hofligt paa Skulderen.

„Min Herre, jeg ønsker at spise her," sagde jeg. — „Me voilà." — Jeg nævnede nu en af mine Yndlingsretter, og en Tjener fik Befaling til at bestille det til mig. Hvad er dette for et Sprog, der staaer her under denne Affische," vedblev jeg imidlertid; „den hænger dog vel her i en eller anden Hensigt?" Et listigt Smiil og en let Rysten paa Hovedet, tilligemed et sagte: spørg ikke derom! var hele hans Svar.

Han gik ind i et andet Værelse, hvor man havde kaldt paa ham. En smuk lille Dreng kom ind med Kaviaren og det øvrige, jeg havde forlangt. „Hør min Ven! hvad betyder denne udenlandske Bekjendtgjørelse?" spurgte jeg ham.

„Den der?" sagde han hurtigt.

„Ja just den der. Kan Du læse det, der staaer der nedenunder? Er det russisk, tyrkisk, eller — if you please — chinesisk?"

„Nei! det er japanesisk."

Ha, ha, ha! jeg begreb, at han betalte Spøg med Spøg. Men alvorligt, min Ven! hvad Betydning have de Ord?"

„Det veed jeg ikke, og der er Ingen, som kan sige det bestemt; men Meningen af dem er rimeligviis den samme, som findes slaaet op i vort Sprog paa en af Bagportene, for simple Folks Skyld."

„Men hvad betyder dog Alt dette?"

„Det kan Herren faae at vide af ham, som uddeler Billetter."

„Billetter? hvor er han?"

„Dernede, til høire."

„Følg mig endelig ind til ham. Vi gik. Jeg fik Øie paa en Billetsælger, der, vel egentlig var en af Hotellets Tjenere, som havde paataget sig dette Hverv. „Hvad koste dine Billetter? og hvad for Oplysning kan Du give mig om den Bekjendtgjørelse derinde?"

„Hvad Billetterne koste? Nei, min Herre! tvertimod. Den Vogn, som De seer aftegnet her, gjør hver Aften visse Farter igjennem Byen. Og Enhver, som vil kjøre i den, faaer i Betaling derfor en Guinee, imod det høitidelige Løfte, ikke for noget Væsen at aabenbare, hvad han har erfaret under Kjørselen. De Billetter, jeg her uddeler, ere Indtrædelseskort til Vognen. Naar Passageren,

efter endt Reise, stiger ud af Vognen, faaer han sin Guinee.

„Hvor kjører man da hen?"

„Det veed jeg ikke."

„Men man kommer vel ikke derhen, hvor man selv vil?"

„Det er ikke rimeligt, da man faaer Betaling derfor."

„Staaer det Alle og Enhver frit for?"

„Alle. Hidtil have meest Fattige benyttet sig deraf, da det synes dem en let Fortjeneste. Men —"

„Men hvad men?"

„Ja — men det bør man ikke tale om."

„Hvorfor ikke? Det er meget vigtigt for mig at faae det at vide."

„For min Herre? om jeg tør spørge —"

„Thi jeg ønsker mig en Billet."

Tjeneren saae paa mig med store Øine og maalte mig op og ned.

„Naa — faaer jeg ikke Noget at vide? Giv mig en Billet! Naar skeer den næste Kjøretour?"

„Imorgen Aften: og her er Billetten. Men —"

„Men?"

„Ja — i Fortrolighed sagt — Fattigfolk kunne behøve deres Guinee og maae tage hvad der følger paa."

„Gaaer det ud paa noget Vanærende?"

„Det kan jeg ikke sige: jeg troer det idetmindste ikke. Men — ja — en tre, fire, fem Stykker har man strax efter maattet bringe paa Hospitalet. Og vi selv maa gaae meget hemmeligt tilværks med Uddelingen af Billetterne, for at Politiet ikke skal lægge sig derimellem. Havde man ikke en brillant Fortjeneste derved, saa —"

„Giv mig en Billet; det koste hvad det vil, saa kjører jeg." Han gav mig den taus.

Theatret.

Bryggeren i Preston, Syngespil i 3 Acter, af de Leuven og Brunswick. Musiken af Adolphe Adam. Oversat af Th. Overskou.

De faa musikalske Nyheder, Theatret har givet efter „den sorte Domino," have været af den Beskaffenhed, at de — efter fem Gange at have slæbt sig over Scenen, nota bene kun fordi de skulde „gaae Abonnements-Aftnerne rundt" (hvilket dog ikke var Tilfældet med „Parykmageren," der kun oplevede 3 Forestillinger) og efter derpaa at være blevne henlagte til den evige Hvile — kun have bidraget til at svække Publicums Interesse for Syngespillet og sætte enhver Nyhed i denne Retning i Miscredit. Glædeligt er det derfor, at vi nu endelig have faaet et Stykke, der atter kan bringe lidt Liv i vort dramatisk-musikalske Verden og hindre Theatrets Sangpersonale fra aldeles at falde i Slummer.

„Bryggeren i Preston" har ligesaameget Forfatteren som Componisten at takke for, at det næsten overalt, hvor det er blevet opført, har vundet samme levende Bifald som her. Med den livsfriske, muntre Musik (som „Dagen" anseer for „ikke at være aldeles uheldig" og forresten betragter blot som en god Dandsemusik med Chor, der „just ei ere videre smukke") — en Musik, der især i anden og tredie Act behager Øret ved sine lette, livlige og behagelige Melodier, — forener sig en interessant Handling, som er rig paa comiske Scener og Situationer, og stedse paa den meest underholdende Maade beskjæftiger Opmærksomheden lige indtil den meget tilfredsstillende Slutning. At de tvende første Compositioner af Adam, som ere givne paa vor Scene, nemlig „Postillonen i Lonjumeau" og „Schweitzerhytten" ikke have formaaet at skaffe ham en Anerkjendelse hos os, som han i saa høi en Grad har erhvervet sig i Frankrig, har vistnok

fornemmelig sin Grund i at Stykkerne ere blevne temmelig maadeligt givne, og at især det første ikke egner sig for vort Theater eller vort Publicum. Postillonen er nemlig en Figur, som kun en Franskmand kan fremstille og som kun en Franskmand kan forstaae. — Det er imidlertid ikke vor Agt at indlade os paa en doctrinair Bedømmelse af Adams „Bryggeren i Preston" — hvori hans skjønne Talent forresten viser sig langt fleersidigere og rigere end i „Postillonen i Lonjumeau" — en Bedømmelse, som vilde lede os til at omtale hans Forbillede, Auber, og den nyere franske Musiks Characteer, hvorved vi da snart vilde føres tilbage til et Spørgsmaal, som allerede har givet Anledning til saa megen Uenighed, og som vi helst ville henstille for Smagens Domstol — og vi skulle derfor indskrænke os til, idet vi korteligen gjennemgaae Stykket, at udhæve de Nummere, som fornemmelig vidne om, at Componisten har været heldig i fuldkommen at sætte sig ind i Sujettets Aand og i at opfatte de forskjellige Situationer.

Første Act foregaaer i Preston, hos den velhavende Brygger Daniel Robinson. Denne indbyder sine Venner og Naboer til et Gjæstebud, under hvilket han forestiller dem Effie, sin unge Brud, og forkynder dem sit forestaaende Giftermaal med hende. Efter Gjæsternes Bortgang, forsikkrer Daniel i en Samtale med Effie, at Intet vilde mangle i hans Lykke, hvis hans elskede Tvillinge-Broder George, der er Officeer i den engelske Armee, var hos dem for aldrig mere at forlade dem. Men George er en vild og hidsig Krabat, og da han paa det meest skuffende ligner den godmodige og fredsommelige Daniel baade i Høide, Stemme og Ansigt, saa har denne ligefra Barnsbeen maattet bøde for mange af hans gale Streger. Daniel bliver imidlertid urolig for at denne Lighed skal give hans Kone Anledning til en for ham høist ubehagelig Forverling, og han aftaler derfor med Effie, at hun ikke maa kysse ham, førend han har givet sig tilkjende ved at synge en irlandsk Ballade. Dog, medens de Elskende lægge deres Planer for Fremtiden, kommer Sergeanten Toby og forkynder dem, at hans „brave" Lieutenant har været borte fra Leiren i flere Dage, og at denne vil blive degraderet og gjort ærelos, hvis han ikke indfinder sig inden næste Middag. Daniel beslutter derfor at gjøre Alt for at finde ham, og følger, ledsaget af Effie, med Toby. Giftermaalet bliver følgelig opsat. Dette er i Korthed Indholdet af første Act, der er den svageste i Stykket, uagtet den ingenlunde mangler Liv og Interesse og indeholder et Par Syngenummere, der ere ret characteristiske, nemlig Bryggerens Sang i A Dur: „Brygger! følg flink" (om hvilken „Dagen" mener at den „just ikke var smuk") og Duetten i E Dur mellem Daniel og Effie, hvori især de to Vers:

Mangt et Kys maaskee fra mig gaaer
Hvis jeg uden Syngen det faaer!

frembringer en høist comisk Virkning.

Anden Act foregaaer i Leiren. George er endnu ikke kommen og Daniel beslutter derfor at bede Generalen om et Par Dages Udsættelse. Han maa imidlertid blive til Revuen er forbi, og under dette Ophold udgiver Toby ham for Lieutenanten, faaer ham til at trække dennes Uniform paa, paadrager ham derved en Duel med en engelsk Søcapitain, tvinger ham til at ride i Spidsen for sin Broders Compagnie imod en fjendtlig Skandse, kort, indvikler ham i forskjellige yderst comiske Situationer, som ende med at Daniel bliver udnævnt til Capitain. Her kunde Forfatteren gjerne have endt Stykket, og ladet den arme Brygger, efter saa mange udstandne Qvaler, vende tilbage til Preston med sin unge Brud; men han lader ham kalde til Hoffet, hvor han atter kommer i flere høist pudseerlige Situationer, indtil endelig hans Broder George pludselig viser sig, og befrier ham ved at indtage hans Plads. De to sidste Acter ere saaledes baade fra Forfatterens og Componistens Side de

bedst behandlede. Terzetten (i H Dur) i 2den Acts 10de Scene, hvor Toby lærer Daniel at marchere o. s. v. er fortrinlig og fuld af Originalitet. Særdeles effectfulde er ogsaa Effies Arie under Slaget (i A Moll) i 2den Acts 17de Scene og Daniels Arie i samme Acts 18de Scene, hvor han fortæller, hvorledes det egentlig var hans Hest, der indtog Skandsen. Ikke heller 3die Act mangler paa smukke Nummere, hvortil vi især maa regne Romancen (i H Dur) i 3die Scene. Chorene ere alle livlige og harmonere i enhver Henseende med Handlingen.

Den tvangløse og flydende Text bliver i det Hele taget særdeles vel behandlet, især af Jfr. Østerberg, og DHrr. Phister og Schwartzen. At Hr. Schwartzen, som Daniel Robinson i første Act mere viser en naturlig Bøielighed og Godmodighed end de characteristiske Tegn paa en phlegmatisk og kraftig Brygger=Natur, kan ingenlunde geraade ham til Daddel; thi der kommer derved en større Consequents i hans sildigere Fremstilling, hvor han skal repræsentere sin Broder, og forstærke den comiske Effect ved i Forstningen at bibeholde et keitet og ubehjælpeligt Væsen og i de følgende Omgivelser at iagttage en vis Anstand, for at kunne give alt hvad han udfører under sin nye Skikkelse nogenlunde Præg af Sandsynlighed og Troværdighed. Uagtet imidlertid hans Fremstilling paa flere Steder er mere komisk end sand, kunne vi dog ikke ønske os en bedre Daniel, og denne Rolle passer saa godt for Hr. Schwartzen, at man skulde troe, den var bleven skrevet for ham, hvis Stykket havde været af en dansk Forfatter. Med megen Lune foredrager han især den Arie, hvori han meddeler sin Brud, hvorledes den Hest, som man havde sat ham op paa, i Blinde havde styrtet sig i Slaget, gjennembrudt Fiendens Rækker, og saaledes, mod hans Villie, hjulpet ham til at vinde Seier *).

Ikke mindre paa sin Plads er Jfr. Østerberg som den naive, skjælmske og resolute Effie. Hendes Spil vinder mere og mere i Lethed og Lune og hendes Sang i Correcthed, Sikkerhed og Udtryk. Særdeles megen Tactfølelse viser hun i den Maade, hvorpaa hun i Terzetten i Anden Act, for at foregaae Daniel med et godt Exempel, marcherer, bander og ryger Tobak, uden dog derved i nogen Henseende at overskride Qvindelighedens Grændser**). Kun ville vi bemærke at hun smiler for meget og det endog paa Steder, hvor hun skal være alvorlig og nedslaaet. — Den tredie vigtige Rolle er den gamle, raae, ordonantsfaste Sergeant Toby, som af Hr. Phister bliver givet med den uovertræffelige Sandhed og Troskab, der udmærker næsten enhver af denne udmærkede Kunstners Characteer=Fremstillinger, og han fortjener saa meget mere Roes som det er en Retning, hvori han hidtil ikke har havt Leilighed til at vise sig***). — Ogsaa Udførelsen af Birollerne og Chorene viser, at der er bleven anvendt en roesværdig Iver og Flid.

---

*) Ogsaa „Dagen" er ret vel fornøiet med Hr. **Schwartzen**, uagtet hans Spil efter dens Formening „næsten altid er **usselt**" (= **mdlg**); i Bryggeren i Preston synes den derfor at „hans Spil var **meget bedre** (= **g** +) end det pleier;" at han i første Act „var **mindre heldig**" (= **tg**?); „i anden Act derimod var han **meget bedre**" (= **g** +); i Exerceerscenen „var han **mesterlig** (= **ug** + ⁀); ligesom han og udførte tredie Act „**meget godt**" (= **mg**). Hans Sang var „**ganske god** (= **tg**); saaledes sang han den irske Ballade i 1ste Act og Arien i 3die Act „**ret smukt** (= **g**?).

) Om Jfr. **Østerberg siger „Dagen", at „hendes Spil var **upaaklagelig** (= **tg** + eller **g**?), i Exerceerscenen var det endog **mesterligt**" (= **ug** + ⁀).

***) Om Hr. **Phister** mener „Dagen", at han „udførte ogsaa sit Parti „**meget godt**" (= **mg**), og hans dybe Stemme klang **ret godt** (= **tg**) i Terzetterne"; dog troer den „at denne Rolle bedre vilde have passet sig for Hr. **Stage**, som oftere f. Ex. i Guldkorset, har udført saadanne gamle Soldaterroller **mesterligen**" (= **ug** + ⁀). — Rigtignok synger Hr. Stage ikke meer, men det bryder „Dagen" sig ikke om, naar kun Spillet bliver **mesterligt**.

☞ Vi skulle i vor Theater=Revue nærmere omtale Hr. Pallesens første Debuter, Hr. Faaborgs vellykkede Udførelse af Masaniellos Rolle, og de nye Stykker, hvorom vi endnu ikke have udtalt os.

VINKYPEREN

Med Lindgreens Portrait.

Tre Slægter har Din Ild, Dit Lune kjendt,
Du virked' ei for Øieblikket ene:
Een Stjerne meer om Holbergs Navn blev tændt,
Da Du Dig viste paa den danske Scene.

H. C. Andersen.

Palladset.

Fortælling efter det Svenske.

(Af Törnrosens bok).

II.

Jeg gik nu tilbage og spiste min Aftensmad; betalte; gik hjem; sov hele Natten; stod op om Morgenen og forjog min Utaalmodighed hele Dagen saa godt jeg kunde.

Aftenen kom; Klokken slog otte, og jeg stod reisefærdig ved Enden af den bekjendte Allee, som overskares af Tverveien. Vognen kom; Tjeneren sprang ned; jeg viste ham min Billet; men han gik først hen til Døren for at lukke den op og hjælpe En, som var inde i Vognen.

Da Døren gik op, saae jeg en lang, gammelagtig Person, der faldt besvimet om i Tjenerens Arme. Uden at bekymre sig herom, greb han den Faldende, bar ham et Stykke bort fra Vognen, og satte ham paa en Bænk, hvor han uden videre Omstændigheder overlod den Ulykkelige til sig selv. Derpaa gav han mig et Tegn, at jeg skulde stige op. Jeg kan ikke nægte, at det forekom mig noget betænkeligt. „Hvem skal passe paa den Syge der?" spurgte jeg Tjeneren. Uden at svare gav han mig blot Tegn til at stige op. Jeg gjorde det; Døren lukkedes efter mig; Vognen rullede bort.

Vognen var rummelig og jeg sad ypperligt. Men min Opmærksomhed blev strax vakt ved flere Omstændigheder. En lille Glaslampe i det ene Hjørne af Vognen oplyste denne indeni, og den aromatiske Olie udbredte en ligesaa behagelig Lugt som stærk Klarhed. Jeg sad ganske ene paa min gule Silkepude, og et Silkegardin, der gik fra Gulvet til Loftet, deelte Vognen i to Dele, saa at jeg ikke kunde see den modsatte Dør, eller hele den Halvdeel af Vognen, der svarede til den, i hvilken jeg var kommen ind. Jeg kunde saaledes ikke vide, om jeg havde en Nabo til Venstre bagved Gardinet; men da Vognen var fireسædig, havde jeg en Plads lige over for mig, hvor endnu En kunde have siddet, hvis vi havde været to. Det omtalte Gardin var saa tæt, at jeg ikke var istand til at see det mindste gjennem det, og det sluttede saa godt baade til Loftet, til Væggene og til Gulvet, at det var mig umuligt at skaffe mig nogensomhelst Underretning om det, der var bag det. Jeg sad naturligviis ganske taus, og Kudsken kjørte jævnt; Gaderne vare gode, Rystelsen ubetydelig.

Denne Fornøielse lod til i Længden at blive lidt kjedsommelig. Jeg tog mit Uhr op og saae, at det nærmede sig den Tid, da jeg skulde staae af. Jeg havde dog haabet at komme et eller andet Sted hen, at blive indført, at blive Vidne til Noget — eller Gud veed hvad. Men kjøre — blot at kjøre — og tilsidst ikke at gjøre andet end staae ud af Vognen?

Gardinets gule Taft, der oplyst af Lampeskinnet stak mig i Øinene, spændte min Nysgjerrighed; jeg kunde ikke holde mig længere. At der bagved ikke skulde være Andet end Vognens anden Halvdeel, ganske tom, det var der ingen Rimelighed i. Der — derinde er bestemt Noget.

Jeg havde allerede udstrakt Fingrene for at røre ved Taftet, da jeg mærkede en Skygge indenfor, stærk nok til at sees igjennem Gardinet, og som paa sin Side nærmede sig Gardinet i samme Forhold som mine Fingre nær-

mede sig det. Det lignede det, man seer i et Speil, endskjøndt jeg ikke kunde begribe, hvorledes det gik til. Heller ikke forekom det mig, at den mørke Gjenstand, der nærmede sig mine Fingre, var en tro Afbildning af dem, eller saae ganske ud som de, hvilket den maatte have gjort, naar her havde været Tale om et Speil. Jeg tog Dristighed til mig, og gjorde et lille Tag i Taftet, for at faae at vide, hvorledes det hang sammen. I samme Øieblik bleve mine Fingre grebne af en Tang, og de sadde saa fast, at jeg gjorde mig forgjæves Umage for at befrie dem. Jeg kan ikke beskrive min Smerte. Der var noget — om jeg saa maa sige — lavt, og derfor saa meget meer foragteligt ved at sidde fast paa en saadan Maade. Fingrene bleve vel ikke holdte saa fast, at Plagen steg til en virkelig Tortur; men da jeg ikke kunde befrie dem, kom hele mit Legeme i en skjæv og derved yderst piinlig Stilling. Jeg tog min anden Haand til Hjælp, men den havde ikke saasnart rørt ved Taftet, førend den sad fast paa samme Maade. Jeg undsaae mig ved at raabe; men da jeg var bragt ud af mig selv, vilde jeg gjøre mig løs med Fødderne; i et Nu sadde ogsaa de fast.

En kold Sved randt ned over min Pande. Lykkeligviis standsede Vognen nu, og Tjeneren aabnede Døren med udsøgt Artighed. Da han rørte ved mine Hænder og Fødder, befriedes de strax, og jeg steg ud, vel ikke besvimet som min Forgænger, men med den faste Beslutning at tage Tjeneren i Kraven og tvinge ham til at følge mig til et Sted, hvor han skulde give mig og hele Verden Satisfaction for en saa uhørt Behandling.

Denne Tanke lod jeg dog snart fare, da jeg saae, at alle Gangstierne rundt omkring vare øde, og at min Modstander havde foruden Kudsken endnu to Venner bag paa Vognen til sin Undsætning. Jeg skar derfor Tænder incognito; men den Guinee, som han med det fineste Galanterie vilde overlevere mig, styrtede hovedkuls ned i Rendestenen, som Følge af et Slag, som Lakeiens smidige Haand fik af min. Dette gjorde ikke det ringeste Indtryk paa ham; med en fuldendt Hofmands Ligegyldighed og Kulde indtog han igjen sin Plads og Vognen rullede bort.

Dette Eventyr forekom mig at være det unyttigste, noget Menneske endnu havde opfundet. Men da jeg allerbedst gik og tænkte paa, hvortil alt dette — denne Kjøretour — denne Vogn — denne høist snilde og næsten ubegribeligt indrettede Mekanisme — og tilsidst hele Omkostningen — skulde tjene, faldt det mig ind, at jeg selv havde været Aarsagen til denne lumpne Ende. Hvorfor var jeg nysgjerrig? Havde jeg ikke rørt ved Taftet, saa — hvem veed? — noget Andet var da maaskee indtruffet.

En ny Billet maatte jeg skaffe mig, det var min Beslutning. Som sagt saa gjort. Den næste Aften kom. Lykkeligviis vare mine Hænder ikke blevne saa ilde medtagne, at jeg havde været nødt til at consulere en Chirurg. Jeg stod med min Billet ved Vogndøren. Nu maatte Tjeneren da blive forundret ved at see mig anden Gang, tænkte jeg. Nei, aldeles ikke. Forundring syntes at være en ganske ubekjendt Følelse for dette Menneske. Jeg steeg ind.

At jeg holdt Hænderne hos mig selv, kan man begribe. Jeg besluttede, det koste hvad det vilde, ikke at røre ved det farlige Taft. Kjørselen gik fortræffeligt; jeg sad paa en Pude, der var stoppet med Edderduun, saa forekom det mig idetmindste.

Min Ligegyldighed og Umage for at dæmpe al Lyst til Opdagelser vedblev. Jeg beskjæftigede mig med at tage mit Uhr op; Tiden gik langsomt og eensformigt. Men Lampen brændte klart og udaandede den herligste Parfume. At jeg tog mig den Frihed at see paa Taftet, følger af sig selv, og jeg skulde have seet tvert igjennem det, hvis Gardinet ikke uformodentligt og i et Nu var rullet op. Lige ved Siden af mig, til Ven-

stre, sidder en Dame i guult Silke. Min Forbauselse var ikke ringe.

Hun lænede sig op mod det venstre Vognhjørne saaledes, at hun var halvt vendt imod mig, og hendes Øine stirrede lige paa mig. Iøvrigt hverken hævede eller sænkede hun dem. Hendes Læber rørte sig ikke, hendes Kinder vare meget runde, hendes Hud var mere olivenfarvet end hvid. Haaret var fæstet op paa en usædvanlig, men smuk Maade. Hun stirrede uophørligt stivt paa mig med meget store, sorte og glindsende Øine.

Jeg tænkte flere Gange paa at aabne Munden for at spørge hende, men en uvilkaarlig Følelse holdt mig tilbage og lukkede min Mund. Uophørligt, om ogsaa kun i tyve Minutter, at være udsat for et gjennemtrængende, stirrende Blik af et Par ubekjendte Øine, der ikke udtrykke den mindste Følelse, der hverken hæve eller sænke sig, der ikke engang blinke — har man engang maattet prøve det, saa veed man, hvor forfærdeligt det er. I min Naboerskes stive Blik laae vistnok ligesaalidt Had som Velvillie, ligesaalidt Kulde som Varme; det saae egentlig ikke ud som en Fare, men det var en Fixation, som bragte mig ud af al Fatning. Jeg begyndte at ane, at jeg ikke havde et levende Væsen ved min Side, men en malet, en med den høieste Kunst gjort Statue. Men neppe vaktes denne Tanke hos mig, førend hun løftede den ene Haand op til sit Haar, ligesom for at ordne en Lok ved Tindingen. Med den anden lagde hun nogle Folder paa sin lange Dragt. Men disse Bevægelser forhindrede hende ikke i at sidde og stirre som før. Eengang aabnedes hendes Mund, men ganske lidt; blot saa meget, som Aandedraget fordrede, og den yderste Rand af mælkehvide, usædvanligt smaae, men jævne Tænder skinnede frem.

Jeg gjorde Alt, for at undvige hendes Blikke. Jeg er ikke nervøs, men jeg rystedes i mit inderste Væsen. Jeg prøvede paa at holde den ene Haand for Øinene, ligesom naar man forvarer sig imod Solskinnet; men Overbeviisningen om, at hun alligevel saae paa mig, bragte mig næsten ud af mig selv. Jeg saae ned paa Vogngulvet, jeg vendte Hovedet om og lod mit Haar blive Gjenstand for hendes Blik; men det hjalp ikke. Den Følelse, at jeg dog var Gjenstanden for hendes Stirren, gjennemfoer mig ligesom en Febergysen, og det forekom mig tilsidst, at mit Legeme begyndte at smelte.

I dette gruelige Øieblik faldt der mig Noget ind, som jeg ofte havde benyttet med Held, og som bestod i at hente Forsvaret fra selve Farens Middelpunkt. Jeg tog hurtigt Mod til mig, løftede Hovedet iveiret, vendte mig lige imod mit Reiseselskab og besluttede selv at see paa hende, om muligt endnu meer gjennemtrængende og uafladeligt. Til Maal for mit Blik tog jeg ikke hele hendes Ansigt, men Øinene selv, og i dem kun Pupillerne. Jeg havde neppe begyndt paa dette djærve Foretagende, førend en Følelse af Styrke og Fasthed gjennemstrømmede mig. Jeg saae lige ind i disse klare, men beegsorte Øienstene, aldeles ligesom de saae paa mig. Maaskee var det det Mod, der glimtede i dem, som electriserede mine med et ligesaa stort Mod. Jeg veed ikke, hvormeget jeg vilde have givet, for at faae hende til med det mindste Ord at bryde Tausheden og forandre Scenen.

Imidlertid opdagede jeg nu en Forandring, som begyndte at vise sig periodisk og at komme igjen. Snart forstørrede hendes Øine sig; Pupillerne udvidedes, Øienuglerne vare ligesom i Begreb med at stige ud af Hovedet, Iris lysnede, og det var som om en uudtalelig Rædsel søgte at bane sig Vei, for om muligt paa denne Maade at give sig tilkjende for mig. Snart igjen trak Øinene sig sammen og gik dybere ind i deres runde Kamre; Udseendet blev da saaledes, som naar man af yderste Evne skjærper Synskraften; og Pupillerne viste sig ganske smaae, men tin-

drende som Granatstene, eller rettere Amethy-ster, thi i saadanne Dieblik fik de noget violet i Farven. Denne Omverling imellem Forstørrelse og Sammentrækning gik langsomt for sig og med bestemte Mellemrum; og i den sidste Form var det ellers i sig selv smukke Blik umuligt at udholde. Det var som om jeg paa mit Ansigt følte Odden af en blottet Klinge. Tilsidst — under en af disse Forandringer — begyndte den Ubekjendtes Mund at aabne sig lidt mere end før, jeg kunde see Spidsen af den fineste Tunge. Mon hun skulde spandere et lille Ord paa mig? tænkte jeg.

Men forgjæves var mit Ønske. Under en af Forandringerne tilkjendegav hendes Ansigt en saadan Anstrængelse forenet med Skræk, imedens hun aabnede og neppe mærkeligt bevægede Læberne, at følgende Tanke blev mig tydelig: hun har en stor, en uudsigelig Trang til Hjælp, til at tale for at meddele sig, men hun kan eller hun tør ikke:

Hurtigt og ubetænksomt udraabte jeg: „For Himlens Skyld, hvad skal jeg troe? Hvem er De? Hvad vil De? Kan jeg hjælpe"—

Mit sidste Ord døde hen; thi Gardinet var allerede nede imellem os, og Lampen i Vognhjørnet slukkedes med samme skjærende Lyd, som naar en Krystaltangent paa en Harmonika springer istykker. Da Lampen slukkedes, udviklede Olien sin Parfume i mange Gange fordoblet Grad. Behagelig, som den var mig i Begyndelsen, blev den mig nu for mægtig ved sin hurtigt tiltagende Styrke. Jeg maatte indaande denne Gift, mine Øine lukkedes, og jeg faldt bevidstløs ned paa Gulvet.

Jeg vaagnede ved at Vognen holdt. Tjeneren aabnede Døren og løftede sin afmægtige Reisende ud, han gik og Vognen kjørte bort. Da han havde sat mig ned ved en Havebænk, kom jeg mig snart og indaandede nu den svale Aftenluft med ubeskrivelig Glæde. En Guinee faldt ud af min Haand. Hvad? sagde jeg til mig selv, saaledes kan dette Eventyr ikke ende. Det er igjen min Nysgjerrighed, som har forstyrret det og skaffet mig et Fragment af det, der i sin Heelhed maaskee var blevet mig meget dyrebart.

Hvorfor spørge og spørge? raabte jeg forbittret til mig selv; Spørgsmaalene vare det, der afbrøde og bortskræmmede Alting! Jeg stod op og besluttede at tage nok en Billet.

Næste Aften kom, og jeg stod med min ny Billet ved Vognen. Lykkeligviis var jeg ogsaa denne Gang ene. Jeg modtoges og sad igjen derinde.

Gardinet var nu sort. Det var den eneste Forandring, jeg opdagede. Men intet Væsen har vel nogensinde været saa taust, som jeg dennegang. Første Akt var til Ende: Gardinet rullede op, formodentlig fordi jeg ikke brød mig om at røre ved det. Jeg saae mig om til venstre; der sad en hvidklædt Dame.

Er det den Samme? tænkte jeg. Jeg gjenkjendte Ansigtet; men Øinene stirrede ikke meer paa mig. Hun saae sig rundt omkring, kjørte som man ellers kjører, og blev ikke siddende stille i Hjørnet af Vognen som en Muus i sin Nische. Men den Bevægelighed, denne uventede Frihed var just paa Veien til at lokke mig til det imellem Ubekjendte saa naturlige Spørgsmaal: hvem er det jeg har den Ære at — — I samme Dieblik mindedes jeg min Beslutning, ikke at spørge om det Mindste, og jeg taug. Hun smaaloe med et flygtigt Blik paa mine Læber.

Kan hun da læse, hvad der foregaaer i mit Indre? Jeg tog mig vel iagt for at sige dette høit. Jeg tog mig derimod den Frihed at betragte hendes udmærket smukke Fødder.

„Acamapixi menetekel uvarsinto!"

Med disse ubekjendte Ord, der bleve fremsagte med en klar Stemme, brødes Taus-

heden imellem os. Jeg saae op. Hvad mon det var for et Sprog? Jeg skal ikke kunne sige det, og jeg vil heller ikke svare for, at jeg har gjengivet Ordene saa ganske rigtigt. Imidlertid nægter jeg ikke, at jeg blev forundret, da jeg hørte, at de sidste Ord omtrent vare de samme, som det gamle Testament omtaler, og som under et ugudeligt Gjæstebud ved Kong Belzazzars Hof i Babylon bleve skrevne paa Væggen af en usynlig Finger. Er hun babylonsk? tænkte jeg. Men det er umuligt; nu for Tiden er der jo intet Babylon. Mene tekel ufarsin?" raabte jeg høit og nikkede til hende.

Min Naboerske maa have taget det for et Svar; thi med stor Heftighed overhobede hun mig strax med Efterfølgende: „Cama cama uvarsìntoi, menetékeli derepìntoi — Cama tocàma yonk!"

Nu var min Sprogkundskab forbi.

„Acamapixi?"

Nei — jeg havde ikke et Ord at sige.

„Ongria Hirvendru — yonki', yonké, yonkelà."

Jeg kan ikke beskrive hendes livlige Bevægelser, da hun sagde disse Ord. Der laae ikke i dem nogen Tragten efter at indtage eller røre mig, ikke Noget, der i fjerneste Maade kunde kaldes Behagesyge, men alligevel et usigeligt Ønske efter Noget. Jeg havde fast besluttet, ikke at spørge, ikke at forundres og ikke være nysgjerrig. Jeg gjennemgik i Tankerne min Geographi, for af Lyden i de forskjellige Landes og Stæders Navne at komme paa Spor efter, hvorfra min Værtinde i Vognen var. Rusland? Tyrkiet? Afrika? Amerika? Nei — det var forgjæves. For imidlertid ikke at være blottet for al Selskabelighed, besluttede jeg at vove nogle Ord for egen Regning, og udbrød: Miracorma graucas.

Ved disse uskyldige Stavelser, som jeg greb ud af Luften, og som uden Tvivl ikke indeholdt den ringeste fornuftige Mening, fik min Naboerskes Ansigt et Udtryk af den høieste Glæde og Beundring, ihvorvel det, jeg havde sagt, umuligt kunde indeholde Noget paa hendes Sprog, meer end paa noget andet Sprog i Verden. Hun oploftede Hænderne og saae paa mig som paa en Frelser. Yorotimo Tékelin! udbrød hun, greb i en Klokkestreng, der hang i Vognen, og jeg hørte den klingende Lyd af en Klokke, der hang paa Kudskesædet. Uden Tvivl et Signal, tænkte jeg. Tro imod mit Forsæt, ikke at spørge om Noget, sad jeg ganske taus. Vognen standsede, jeg saae ud af Vinduet og blev en Gitterport vaer. Paa eengang begyndte min Naboerske at tale paa gebrokkent, men meget forstaaeligt engelsk: „Vi standse nu, vi adskilles her, spørg nu, om hvad Du vil, nu er jeg villig til at svare Dig."

Mine Læber vare allerede i Begreb med at aabne sig til et Spørgsmaal, da mit gode Instinkt kom mig til Hjælp. Nei — ingen Nysgjerrighed! sagde jeg til mig selv; hendes Opmuntring er maaskee blot en ny Prøve, den listigste af dem Alle, fordi den synes saa naturlig og simpel. Men nogle meningsløse Lyd kunne ikke udtydes som et Spørgsmaal; for derfor at vise mig fra en høflig Side, bukkede jeg for hende og sagde: „Gramasch, gramascho!"

„Ha! ha! ha! fortræffeligt!" udbrød hun. „Du er den Rette. Kom!"

Vogndørren aabnedes. Tjeneren slog Trinene ned. For første Gang mærkede jeg nu, at dette Menneske, der før syntes saa ligegyldig for Alting, var bleg og ordentligt skjælvede, da han hjalp mig ud af Vognen. Jeg sprang let som en Fjeder ned paa Gaden. Porten aabnedes og jeg var allerede indenfor, da jeg saae mig om efter min Ledsagerinde. Hun var ogsaa staaet ud af Vognen og stod ikke langt fra mig. Men, da jeg bød hende Armen i den Tanke, at hun skulde ledsage mig videre i dette Huus, smuttede hun med et let

Afskedsnik ind af en lille Sidedør og lod mig blive ene tilbage — saa meget mere ene, som Porten idetsamme smækkede i og adskilte mig baade fra Gade, Vogn, Kudsk, Tjenere og alt Levende, som var udenfor.

Nu vel! jeg kan da nok paa egen Haand finde op af disse brede og fortræffelige Steentrapper. Jeg nolede heller ikke. Jeg gik opad, og bestandig opad. Da jeg var kommen et godt Stykke op, meente jeg, at det kunde være nok og søgte efter en Dør. Nei paa ingen Maade. Jeg maatte være saa god at stige høiere op. Det er vel et Taarn, jeg gaaer i?

Maaskee. Endelig havde Trappen dog Ende, og, efter vist hundrede Trin, stod jeg ligeoverfor en Dør. Ovenover den saae jeg de samme Streger og Tegn, det vil sige Bogstaver, som jeg havde seet tegnede under Afsichen. Meget vel, tænkte jeg, og dreiede Laasen om. Døren aabnede sig, og en mild Duft, den samme, som jeg havde indaandet i Vognen, kom mig mig imøde. Jeg kom ind i en anden Vestibule og gik ogsaa igjennem den. Men indenfor denne begyndte Trapperne igjen, og Trapper, der vistnok gik ligesaa langt nedad, som de andre vare gaaede opad. Jeg fik et stort Begreb om dette Palais's Vidtløftighed. Jeg maatte omtrent være i det Inderste af det.

Nu stod jeg endelig i et Værelse, hvis Lige jeg aldrig har seet. Væggene vare af hvidt Marmor, som afvexlede med Speilglas, der var indfattet i de meest udsøgte Træarter, som Sandarak, Mastix og Lærketræ. I det kuppelformede Tag hang en gigantisk Lysekrone, der bestod af nogle tusinde smaae Krystallamper, ganske som den, jeg havde seet i Vognen. Hvilket Lys dette maatte kaste over hele Værelset, over Væggene og Gulvet, kan man begribe. Men hvoraf bestod da Gulvet? Vogt Dig, min Fod! Det er Vand! Tænk om jeg var gaaet et eneste Trin bort fra Døren, som jeg kom ind af, saa var jeg uden Tvivl styrtet ned — jeg veed ikke hvor dybt.

Men da jeg saae mig om og fik mine Tanker samlede, var det ikke andet, end et uhyre stort og overordentligt rigt prydet Badeværelse. Jeg gik og spadserede omkring Randen og kiggede ofte ind i Speilene.

Jeg saae ikke eet Menneske i hele det store Værelse; Vandet var klart som Himlen. Skinnet fra Lysekronen faldt deri med en Pragt, som ikke kan beskrives. Ved Siderne af Bassinet vare smaae Nischer anbragte i Marmorvæggene med magelige Sophaer, formodentligt for de Badende.

Men — hvad nu? — ene var jeg nok ikke, faldt det mig hurtigt ind, da jeg saae nogle Klæder ligge paa en af Sophaerne. Idetsamme bemærkede jeg en lille Krusning paa Vandet; en ringagtig, skjøndt neppe mærkelig Bevægelse viste sig i Bassinet. Sagtens en Dykker, da jeg Ingen kan see. Men Klæderne tyde paa et Fruentimmer.

Hvad? var jeg alt i Begreb med at raabe, da Erindringen om min Beslutning, ikke at spørge om Noget, dæmpede det. Noget hvidt svømmede i de klare Bølger derhenne under Lysekronen. Da det kom hen til den Rand, hvor jeg stod, dukkede det forsigtigt ned i Vandet, og foer forbi mig, uden at jeg mærkede andet, end en fire, fem Ringe, der viste sig paa Vandfladen, men forsvandt igjen næsten i samme Øieblik. Da den Svømmende var kommen en fem, sex Alen bort fra mig, nærmede hun sig igjen Vandfladen, maaskee for at drage Luft. Jeg skimtede Noget paa det hoppende Vand; det var et Par altfor yppige og lange Haarlokker, som ikke vilde lade sig holde under Vandet. Om der nu længst borte ved den yderste Ende af Bassinet var en Dør eller snarere en Kanal, som kunde danne en Udgang fra dette gigantiske Badekar til et andet Værelse, det veed jeg ikke; men omtrent derhenne forsvandt enhver Bevægelse

i Vandet. Kun — om jeg ikke bedrog mig — hævede sig, ved Skikkelsens Forsvinden, et lille Hoved op over Vandet og saae paa mig, og Blikket udtrykkede den meest talende Bøn om Hjælp. Saa foer Hovedet igjen hurtigt ned i det fjerne, spillende, smukke Vand og forsvandt. Men jeg stod ganske stille og uden Tegn paa Forundring — saa meget Herredømme havde jeg nu vundet over mig.

Da Basinet var blevet saa stille og ubevægeligt, at jeg kunde slutte mig til, at der ikke var noget levende Væsen deri, gik jeg lidt omkring, for at see mig om, og jeg gik, som rimeligt var, hen til de før omtalte Klæder. Jeg saae ganske tydeligt, at det var en Fruentimmerklædning af ret smukt, skjøndt ikke usædvanligt eller udmærket Tøi. For af dens Snit om muligt, at slutte mig til den Nation, som Folkene her tilhørte, løftede jeg Kjolen i Veiret. Men jeg kunde ikke faae noget ud af alle disse Læg, Folder og Fasaner. Hvad der morede mig meest, var at see, at en anden Klædning af finere Tøi og smukkere Farver laae nedenunder. Jeg løftede ogsaa den iveiret. Hm? nok en Klædning, endnu finere end de første. Og under den en endnu prægtigere — og saa videre. Denne Aprilsleg begyndte at more mig ubeskriveligt. Jeg veed ikke, hvormange Klædninger jeg fandt, den ene finere end den anden, og i samme Grad mindre i Omfang, skjøndt ligestore som Klædninger betragtede. Den sidste var saa uendelig fiin, at jeg kunde rumme den i min lukkede Haand, og alligevel, naar jeg blot blæste paa den, fløi den ud og blev en viid, smuk og stor Kjole.

Det var nok værd at see en levende, smuk Figur i den Kjole.

Da jeg var kjed af at staae her længer, søgte jeg en Udgang — rigtignok ikke under Vandet, som hun, der var forsvundet, men et eller andet Sted ved Siden af Bassinet. Jeg kom tilsidst til en Dør, der paa begge Sider var prydet med Piller, ikke i korinthisk Stil, saameget fandt jeg ud; men hvad det var for en Stiil, skal jeg lade være usagt. Ornamentet var overordentligt smukt. Jeg greb i en Nøgle, om hvis Fæste man havde bundet en sølvomspundet Stræng, som gik op til Loftet. Jeg brød mig ikke om Strængen, men lukkede uforfærdet Døren op. Himmel! Strengen gik løs, og rutsch! ligesom et Lyn foer den kjæmpestore Lysekrone fra Loftet ned i Bassinet! de tusinde Lamper, hvoraf de halve slukkedes, svømmede omkring paa Vandet; en Mængde af dem vare fløiet hen mod Væggene, sloge gnistrende mod Speilene og hoppede omkring i de mørke Kroge. Jeg veed aldrig at have oplevet et saa forfærdeligt og tillige grandiost Skuespil. Det var rimeligviis Strængen, der havde løsnet sig fra Nøglen, som var Skyld i denne Scene, der forvandlede hele Badeværelset til et Fyrværkeri nonpareille.

For ikke at komme til at overtræde mit Forsæt, hverken at spørge eller forundre mig, forlod jeg Lysekronen og aabnede Døren, som førte mig ind til nye Værelser. Jeg kom tilsidst ind i et, hvor jeg pludselig standsede. Jeg hørte Musik.

Musik i Almindelighed, men denne især deleshed, kan ikke beskrives. Det eneste, jeg kan sige, er, at den ikke tilhørte vor Verdensdeel.

Tonerne udførtes paa et Instrument og ledsagedes af et Menneskes klagende Røst. Jeg nærmede mig det store Silkeforhæng, som skjulte den bageste Deel af Værelset: jeg vilde see den som sang derindenfor. Er hun ulykkelig? tænkte jeg. Uden at vide hvorfor, forbandt jeg Erindringen om det Hoved, jeg havde seet forsvinde i Badet, med Tanken om den, der sang her. Tilsidst gik hendes simple Musik over til noged mere Lighet med europæiske Toner.

Jeg naaede ikke hen til det store Silke-

dreperi, indenfor hvilket den Ubekjendte sad, thi en anden Person kom frem og tog mig i Haanden. Jeg gjenkjendte i hende mit Reiseselskab. „Kom Menetékeli!" sagde hun, „følg mig."

Hun førte mig ud af det musikalske Værelse, hvor jeg saa gjerne havde dvælet. Af hendes vide, lange, af Guld stivnende Dragt kunde jeg ikke danne mig den ringeste Forestilling om hendes Nation; men det forekom mig, at ingen Prindsesse kunde være klædt prægtigere.

Medens vi gik sammen, vovede jeg at kaste et Blik paa hendes Ansigt. Det var rundere end jeg har seet paa nogen Anden; alligevel var det i høi Grad veldannet, og behageligere end man skulde troe. Paa Huden fandtes ikke Tegn til Rødme; derimod var Spidsen af Kinderne mørkegulere end det øvrige, der havde samme Farve som umodne Citroner. Øienbrynene, der vare yderst fine, lange og smalle, gik ligesom en Stribe over hvert Øie. Ansigtet fik et underligt Udtryk derved, at Øienbrynene gik lidt længer ned ved Næsen end ved Tindingerne. Hvor er det muligt, at et saadant Ansigt kan være indtagende eller blot smukt? Og dog —

Da vi vare gaaede igjennem et eller to Værelser, standsede hun med mig midt paa Gulvet i et tredie, og sagde: „Yonké Tacosima!" For ikke at blive hende Svar skyldig, tilføiede jeg: „Garaminxi yap! Min Ledsagerinde saae paa mig med et bifaldende polidsk Smiil. Jeg kunde ikke begribe, hvad Behag hun fandt i mine Stavelser, som vist ikke indeholdt Noget paa hendes Sprog, endskjøndt jeg gjorde mig Umage for at efterligne det. Men at denne Efterligning morede hende, mærkede jeg i Tolaûn tolanni! han er funden, den Rette er funden, raabte hun og vendte sig imod det ene Hjørne af Værelset, hvor et stort Silkeforhæng i dette Øieblik blev slaaet tilside, og en Mand reiste sig — ikke uden Besværlighed — fra et prægtig med Brokade overtrukken Pude, hvorpaa han sad med korslagte Been. Stole eller Borde saae jeg ikke noget til i det hele Værelse.

„Store Fader!" sagde min Ledsagerske.

„Ongria Hirvendrû".

„Min Fader! lad os en tyvendedeels Sol (lidt over en Time) forsøge dette Lands Sprog, forat den Fremmede maa kunne forstaae os."

„Cama camósima."

„Om denne Fremmede er rig eller fattig, det veed jeg ikke; men han har de tre Solvdyder, som Du søger hos ham: ikke at spørge om Noget, ikke at forskrækkes af Noget og — fremfor Alt — han har Aandsnærværelse og Klogskab."

Manden lagde den høire Haand paa sin venstre Skulder, gik hen til mig og betragtede mig skarpt. Tilsidst perlede en Taare i hans Øie og hans Aasyn udtrykkede den dybeste Bedrøvelse. Han begyndte at tiltale mig paa Landets Sprog; men det gik saa daarligt, at hans Datter, ved en Pause, som Oldingen gjorde, faldt ham i Talen og sagde til mig:

„Fremmede! forstaae, vi ere ikke fra denne Øe. Vor egen Øe er stor, og den er den største paa Jordkloden, hvis Middelpunkt den er. Men denne de Fremmedes Øe er tusinde Sole (to og et halvt Aars Reise) borte derfra. Her paa Eders Øe smeddes ikke godt Staal og her lever ikke Silkeormen; derfor er vor Fader reist hid over de fem hundrede Have med sine rige Varer, for at blive endnu rigere, og han har opslaaet sin Bopæl iblandt de Ubekjendte, hvilket Ingen af vort Folk ellers gjør. Loinxi ejvé! ejvo! (udraabte hun her overvældet af sin Smerte). Da vi havde opslaaet vor Bolig her i denne By og indrettet vort Huus efter vor Skik og til vort Brug, lærte jeg og min Søster det sørgelige Sprog, som bruges her paa Øen, saa at vi

Begge godt forstaae, hvad Andre sige til os, og jeg kan sige til Dig, hvad jeg vil, Fremmede! Men vor Fader er gammel, han kan med stor Fordeel sælge sine herlige Staalvaaben, sine lakerede Arbeider, sine Baller med Silketøi og sine Diamanter; men han foragtede at lære Eders Sprog, hvoraf han kun kan nogle enkelte Ord; heller ikke min Søster taler det, endskjøndt hun forstaaer hvad Andre sige."

„Loinxi ejvé! ejvó!" raabte jeg nu efter min Tour. Intet kan male den Forbauselse, som viste sig paa den Gamles Ansigt, da han hørte mig raabe disse Ord i hans eget Sprog. Hans Datter sagde ham en heel Mængde, hvis Hensigt rimeligviis var at bevise ham, at min Anvendelse af hendes egne Ord ogsaa var et Exempel paa min Skarpsindighed. Mit Eventyr begyndte at behage mig, da det bestandigt blev mig mere indlysende, at jeg var kaldet til at hjælpe disse Mennesker. At spørge derom gik imidlertid ikke an. Hvortil hele dette Mysterium skulde tjene, kunde jeg endnu ikke begribe. Det skulde have interesseret mig meget at faae at vide, hvorfra disse udenlandske Vilde eller Halvvilde (jeg taler som Europæer om de andre Verdensdeles Nationer) egentlig vare. Mexicanere eller noget Andet fra Amerika kunde de ikke godt være, sagde jeg til mig selv, efterdi jeg ikke hos dem finder Spor af den stærke røde eller kobberfarvede Hud, som skal udmærke den vestlige Verdensdeels Nationer, Faderen — en kort, bredskuldret, stærkt bygget Mand — viste snarere det Modsatte af den Skikkelse, hvorunder man tænker sig Amerikas smekkre og smidige Sønner. Desuden var han, efter Alt, hvad jeg havde hørt, en overordentlig rig Mand, hvilket heller ikke pleier at være Tilfældet med de amerikanske Barbarer. Disse væve heller ikke Silke, smedde heller ikke Staalvarer, lakere ikke, og forstaae sig ikke saa ypperligt paa Mechanik, som jeg havde erfaret var Tilfældet med disse Folk.

Men dette interesserede mig dog langt mindre, end det, der nu kom. En tredie Person traadte ind; det var et Fruentimmer, der næsten havde samme Ansigtsdannelse og samme Dragt, som den Anden, men hun var mindre og langt finere. Hendes Hud var blændende lyseguul og uden al Rødme. Hendes lange Øienhaar, hendes smalle Øienbryn og Haaret, der var snoet omkring Panden i mange kunstige Fletninger, alt var ravnsort. Jeg gjenkjendte dette Hoved, og da hun talte det første Ord, erindredes jeg om den Musik, som jeg havde hørt. Det er da vel Søsteren? Jeg betragtede hende saa meget meer ugeneert, som hun ikke saae paa mig, men kun paa sin Fader.

Der var et Træk hos disse Mennesker, som stak stærkt af imod Europæernes Charakteer. En dyb Sorg var tydeligt malet saavel i Faderens som i Døttrenes Miner. Men ikke destomindre fløi nu og da en Spøg, en barnlig Munterhed frem, snart i Ord snart i Gebærder. Det var ligesom om en forfærdelig truende Ulykke hang over deres Hoveder, men som hvert Øieblik maatte vige for en naturlig Glæde og Livslyst. Saadanne Overgange ere charakteristiske hos de Vilde. Den dannede og optugtede Europæer er fordetmeste systematisk: har han Aarsag til at sørge, saa sørger han og leer slet ikke.

Et rygende Theaparat bares ind. Det saae ud til at være af massivt Guld med Undtagelse af Thepotten, som stod over Kullene. En af Prindsesserne eller Pigerne strøede noget kaneelfarvet Pulver paa Kullene, saa at der udbredte sig en mild og behagelig Vellugt i Værelset, istedetfor den sædvanlige europæiske Os. Man fik sit Thevand, og det ikke i nogen ringe Portion. Theen svømmede i en stor Skaal af lakeret Arbeide; Brikken, som Skaalen stod paa og en lille Figur, der laae ved Siden og som jeg betragtede som Skee, hvortil den ogsaa ret godt passede, var

overdraget med skinnende, haardt Gummilak. Men Thevandet selv — uden Sukker og uden Flode — det var saa saa. Imidlertid lod jeg mig det smage, og, for at sige Sandheden, saa fandt jeg, da jeg var kommen lidt dybere ned i Skaalen, at denne Drik var istand til at udbrede et vist Velbehag over den Drikkendes Væsen. Man blev glad uden at blive beruset eller vild. En ypperlig Ting. Ogsaa paa min mørkt stemte Vært havde Theen denne Virkning. Graviteten i hans brede Physiognomie vedligeholdt sig rigtignok, men den blandedes med et Smiil, som syntes at antyde en taus Philosophie over dette Livs Usselhed. Ret nu begyndte han, skjøndt neppe mærkeligt, at vugge med Hovedet fra Venstre til Høire og saa tilbage igjen, hvorved jeg hørte ham synge med en monoton, men meget klar Stemme, eller rettere sagt, ligesom sagte lulle for sig selv disse skjønne Ord: „Cariaconda, Cinto mi Cinto — àcama bè, àcama honda la Sinto schè. —

Jeg forstod ikke Ordene, men de lød smukt i mine Øren.

De fire mindste Theatre i Paris.

At komme ind bag Coulisserne i Pariser-Theatrene, er vanskeligere eller lettere, eftersom Skuepladsens Rang er høiere eller lavere. Hvilken Forskjel mellem petit Lazary, hvor Entreen i de første Loger koster 10 Sous og den italienske Opera, hvor Pladsen koster 10 Francs! I petit Lazary faaer den første Elskerinde aarlig 500 Francs, Primadonnaen i den italienske Opera 50,000 Francs for 6 Maaneder. Her seer man Deputerede, Pairer af Frankrige og Diplomater bag Coulisserne, der, foruden Brandvagten i det høieste Theaterbetjenten med en luvslidt Frakke og smudsige Støvler, tilligemed nogle af Skuespillernes Bekjendtere med Huer, Kitler eller runde Trøier paa. Skuespillerinderne ved petit Lazary drive sædvanlig ogsaa flere Haandteringer; en Hat er hos dem en Sjeldenhed, en Kniplingskappe en stor Luxus. De bære Kattunsklæder, ere Du's med Lampepudseren og Souffleuren og begynde deres theatralske Løbebane enten i dette lille Theater, eller ogsaa de ende den der, naar de, som aldeles ubrugbare, ere udstødte fra andre Theatre. Hvilken Contrast til Operaens Damer, disse Theaterverdenens Aristokrater!

Dog vi vende først tilbage til petit Lazary, man kunde næsten sige til den stakkels Lazarus. Dette lille Theater er nemlig den sidste af alle de parisiske. Udenfor Barriererne gives der ogsaa i Belle ville, Montmartre o. s. v. nogle smaae Theatre, der dog alle ere høiere i Rangen end Lazary, naar man ikke vil regne Ombres Chinoises i Palais Royal, hvor der blot vises Dukkespil, med blandt Thalias Templer. Theatret Lazary ligger paa Boulevard du Temple, ved Enden af hiin Række af Skuespilhuse, som i dette Qvarteer af Staden udgjør en sand Skuespillercolonie. Her ligge tæt ved hinanden Franconis Circus, les Folies Dramatiques, la Gaité, Funambules, Théâtre Dorsay og omsider Lazary, og ved Siderne af denne Front til Venstre et Voxfigurcabinet, til Høire militaire Scener, Algier, Constantine, Ulloa, Antwerpen og Navarino.

I petit Lazary er Directeuren paa engang Controlleur, Regisseur, Moralens Overholder i Huset, Kasserer, og ved høitidelige Leiligheder ogsaa Taler — naar Publicum maa beroliges — og Familiefader! Salen i petit Lazary er kun een Etage høi; her er Orchester, Parterre og en eneste Rangloge, med sine forskjellige Afdelinger, selv det stolte Navn avant scenes for Træbænke, gamle Materialier og smudsige Malerier. Som

høieste Luxus vise sig 4 eller 5 Musikanter, som her begynde deres musikalske Forstudier til stor Smerte for vore Øren. I Parterret til 2 Sous vrimler det af Børn, Gamins og Læredrenge; her er en Hue en Overflødighed, de fleste Hoveder ere blottede, Strømper ere en Undtagelse, forrevne Blouser en Majoritet. Støvler kjender man her kun lidt til, men desto meer til Sko med nedtraadte Hæle, de saakaldte Savates, Piben, Larmen og Støien. I første Rang vise sig nogle Grisetter, nogle smaae Commis, et Par Nysgjerrige, som ogsaa ville kjende dette Theater, nogle stakkels Skrivere og Kræmmersvende af den simpleste Klasse. Skuespillerindernes Kjærester, Theaterdigternes Venner, nogle Bekjendter af Directeuren, Vognmandskarle o. s. v. mangle ikke.

I petit Lazary giver man Vaudeviller, Lystspil og undertiden et lille Drama. Skuespillerinderne bære smudsige Handsker, (naar de give saadanne tilbedste) forslidte, affalmede Shawler, tynde Klæder og graae Strømper, som for nogle Dage siden vare hvide; Skuespillerne knappe, af Mangel paa Linned, deres Kjole til lige op til Halsen, deres Beenklæder ere gammeldags, deres Hatte afslidte og bulede. Støvlerne gaae de skjæve, de tale med hæs Stemme, synge falskt uden derfor at tabe Modet, og leve af Forbaabninger, Billardspil, Kjærlighedseventyr og tvungen Oeconomie.

Efter petit Lazary følger en Skueplads, som dog er noget større og forsynet med flere Rader Loger: les Funambules. Publicum er her omtrent det samme som i hiint Theater. Orchestret og første Rang frembyde dog allerede noget Aristocratie, mange Studenter, som ville see Mimikeren Debureau, den lange meelfarvede Spøgefugl, den snurrige Pierrot. Dette Theater hører til Folkets Yndlingssteder, Debureau bliver forgudet i alle Værksteder paa Boulevard du Temple. Hans Grimasser fremkalde altid en skingrende Latter, hans Spring og Caprioler og Forklædninger sætte det forsamlede Publicum i en jublende Begeistring. Til Funambules gaaer den Fremmede et Par Gange, for at see Pantomimer med Forvandlinger, Dands, bengalsk Ild og djærv Comik. Her seer man ogsaa nu og da et Par hommes de lettres; ogsaa George Sand er før kommen her, ja endog de kongelige Prindser see Debureau spille. Førend Pantomimen gives der som oftest en lille Vaudeville. Skuespillerinderne ere noget smukkere end de i Lazary og deres Hænder ikke saa røde Elskeren klæder sig allerede med Coketterie, Orchesteret tæller 6—7 Mand. I Salen sælges Pærer, Most, Limonade, Oranger og Æbler. Ammerne give Børnene Slikkerier; Garderobebetjenten byder sin Kjæreste et Glas Orgeade, man kaster Orangeskaller ned i Parterret. Man skjændes og støder hinanden. En Municipalgardist bringer snart Orden tilveie igjen ved nogle Trudsler, eller tager de Opsætsige ved Kraven og transporterer dem ud paa Gaden eller i Vagten. Man forlanger Marseillaneren, et eller andet Individ af comisk Udseende forhaanes, der verles Spøg mellem Parterre og Galleri, der gjøres Bekjendtskaber og tilkysses Hilsener. Funambules Lysekrone har 10—12 Lamper, og fra denne Skueplads er der efterhaanden udgaaet store og bekjendte Skuespillerinder. Debureau alene faaer en betydelig Gage; han er dette Instituts Grundpille; de øvrige Lønninger ere smaae, Directeurens Bekostninger ringe, hans Indtægter næsten hver Aften sikkrede, naar kun Pierrot kommer ind med sine vide Ærmer og Pluderburer, prygler sine Medspillende, dandser, plirer med Øinene, render mod Væggen, og dreier og vender sin lange Skikkelse med stor Bevægelighed.

Ved dette Theater var engang den nu saa berømte Frederic Lemaitre, denne store tragiske Kunstner, engageret. Han var dengang en fattig, ulykkelig Knøs, der, klædt som Tyrk, skulde tilbyde Billetter udenfor Døren, lokke Publicum til, og i lykkeligste Tilfælde, overtage en elendig Tjenerrolle. Nu er han

i sit Genre Frankrigs berømteste tragiske Skuespiller. Hans Opfatning af „Kean", „Ruy Blas", „Robert Macaire" har gjort ham populair, ikke at tale om mange andre Roller.

Ved Siden af Funambules ligger Mad. Saqui's forhenværende Theater, hvor denne Dame engang vandt mange Penge ved Liniedandserkunster, men som senere har overladt sit Privilegium til Hr. Dorsay, der nu giver denne Skueplads Navn. Dette Theater er meget bedre end de to foregaaende. Her opføres store Melodramer, Spectakelstykker, sentimentalske Dramaer, ja endog Sørgespil med Hylen, Brolen, Tænderskjæren, Tænderklappen, Stampen, Snurren paa R'et og al mulig Pathos. Heltene rulle her Øinene frygteligt og gjøre rasende Gebærder. Naar en Skuespiller gaaer ud, skriges der, saa at Væggene ryste og Stavelserne udtrækkes og udsynges saaledes, at Hovedet helder bag- og Kroppen forover. Hænderne fare omkring i Haaret, der reiser sig og ryster som en Løvemanke. Publicum finder en saadan Action og Declamation fortræffelig. Skuespillerinderne jamre sig, den første Elskerinde skriger og fægter med Armene, fordreier Øinene, naar hun ellers ikke skeler af Naturen, som ogsaa undertiden er Tilfældet. Publicum er allerede et Trin høiere end i Funambules: ældre Haandværksmestere, Kræmmere, sentimentalske Tjenestepiger, Svende, Modesyersker udgjøre Hovedmassen af Tilskuerne.

Et betydeligt Trin høiere staaer Theatret „Folies Dramatiques", et af de lykkeligste Skuespilhuse i Paris. Her gives Feestykker, f. Ex. det yndede „Fille de l'air", fremdeles Vaudeviller af Paul de Kock, Folkescener, djærv Komik og mange fordringsløse, gode Smaastykker. Huset er smukt, i første Rang seer man allerede Damer med Hatte, ja endog nogle Elégants med hvide Handsker. Parterret besøges af den arbeidende Classe. Den ærbare Borger fornøier sig gjerne her, Borgermadamen fryder sig her et Par Timer om Søndagen. Her kan man ogsaa uden Fare bruge en Lorgnet eller en Kikkert, uden at kaade Drenge raabe: „à bas la lorgnette!" Dette Lighedssygens Tyranni falder allerede her bort. Publicum er her vel temmelig høirøstet, men bestaaer dog ikke af kaade Gamins.

I Folies Dramatiques er der allerede en lille Foyer, hvor man lærer at kjende Navnene paa de nydeligste Skuespillerinder og maaskee ogsaa deres Adresser. De unge Damer ere her for det meste smukke og nogle virkelig behagelige Skuespillerinder. Lemaitre spilte her i lang Tid „Robert Macaire." Næsten alle Skuespillere have her nogen Routine. Til de bedste Skuespillerinder ved dette Theater hører Mad. Houdoy, der i Roller, som carrikerede gamle Damer er meget god, ja hun synger endog correct og behageligt, hvilket hos franske Skuespillerinder er en Sjeldenhed. Charles Potier, den berømte Comikers Søn, er ogsaa i dette Selskab, som forsamler et talrigt Publicum. Dette Theater hører til de faa, der endnu aldrig have gjort daarlige Forretninger. Feuilletonen taler sjelden om denne Skueplads; men dens Repertoire er langt bedre end det ofte platte i „Variétés" eller i „Palais Royal", der opfører saamange flaue Stykker, der dog gjøre Fordring paa Vittighed.

D. Monies pinx

LINDGREEN

Em Bærentzen & Co lith Inst.

Palladset.

Fortælling efter det Svenske.

(Af Törnrosens bok).

III.

Begge Døttrene faldt ind i samme Melodie. De sadde ved Siden af hinanden ligeoverfor Oldingen og med korslagte Been, ligesom han. De begyndte ogsaa at vugge sagte med deres smukke Hoveder, og, ligesom efter en Overeenskomst, begge til samme Side, saa at de bestandigt havde deres Hoveder lige langt fra hinanden. De sang ikke Tonerne reent ud, men det lignede Altsammen en Contemplation, som hvers holdt for sig. Deres Ansigter udtrykkede under dette en inderlig Devotion, en Hensynken i det Himmelske, og tilsidst var det som en klar Lue brændte i deres Øine. Jeg holdt mig i en ærefrygtsfuld Afstand. Mon det var en religiøs Handling? en Hymne? Den Melodie, som de udførte, lignede ikke nogen europæisk Psalme eller Folkevise. Allermindst hørtes deri noget opbrusende, lidenskabeligt vildt eller raat, som der fortælles om de vilde Stammers Sange. Tvertimod. I deres Sang laae en høi Dannelse, en Reenhed og Mildhed, blottet for al kunstig Tilsætning. Mon disse Mennesker tilhøre en Sekt, som ikke bruger Gudebilleder? Jeg saae mig om, men opdagede ikke det mindste i Værelset, som kunde tyde derpaa.

Da Sangen var til Ende, stod den Ene af Pigerne op og gik hen til det Hjørne af Værelset, som var ligeoverfor det, hvor de sadde. Her opløftede hun med den ene Haand en Mappe eller et Shawl, som laae paa Gulvet, og gjorde idetsamme med den anden Haand nogle Tegn i Luften. Hvad saae jeg? I Gulvet selv, henne i Hjørnet, var anbragt et stort Speilglas. Søsteren og Oldingen, hver med en lille Lampe i Haanden, gik derhen, bukkede sig, lyste ned med Lampen og speilede sig. Noget Andet end dem selv kunde de neppe see dernede. Jeg formoder saaledes, at de speilede sig; men det skete med en Høitidelighed, et Alvor og en inderlig Andægtighed, som med hvert Øieblik forøgede min Forundring.

Skulde den Selvspeilen, Selvbetragten eller Selvbeskuen være en religiøs Handling, saa har jeg idetmindste aldrig seet noget lignende, og det var at ønske, at en eller anden Lærd vilde efterforske, om der i Folkeslagenes Historie findes noget Spor til en Speilcultus.

Jeg troede at bemærke en vis Virkning, som denne Ceremoni havde paa disse Mennesker. Da de stode op, lyste en Skjønhed ud af deres Træk; som var mig uforklarlig, da Ansigtstrækkene ellers ikke frembød saa meget deraf. Selv den gamle Mand, hvis ydre Former vist ikke vare smukke, var bleven saa oplivet af denne Speilen, at en høi, men taus Enthusiasme brændte i alle hans Miner. Der er maaskee Mange, som ville finde det naragtigt. For os er Speilingen sædvanligt en Toiletsag. Men ogsaa hos os er der dermed forbundet en Mærkværdighed, som jeg ikke vil forbigaae, da det kaster et Lys over de Mennesker, jeg her taler om. Jeg har hørt en Læge for Alvor paastaae, at man styrker sit Syn ved at speile sig, idet Øinene (Originalen og Afbildningen) firere hinanden. Dette kan man let forsøge; og det maa forholde sig dermed som det vil, saa er det imidlertid vist, at Toiletten, som for saa mange er en intetsigende eller forfængelig Handling, ikke savner en anden bedre Side. Det at pynte, pudse, vadske, kæmme sig, og tusinde dermed følgende Smaating ere — Smaating. Men, naar det skeer som Følge af en oprigtig Attraae efter det pyntelige, det nette, det skjønne, det behagelige — og ikke egentlig for at behage Andre — men kort sagt, for meer eller mindre at komme ind i Skjønhedens Gebeet; saa medfører dette, og især Speilingen, en hemmelighedsfuld Virkning paa det Menneske, der gjør det; og det kan bruges som et virksomt

Middel til Følelsens Renselse — ja juſt Renſelſe; det mærkede jeg paa mine Folk her.

Jeg indsaae tydeligt, at det ikke var Behagesyge, der bragte mine Ubekjendte til at speile sig. En saa varm, en saa høihjertet, en saa grandios Glæde har jeg ikke før seet i noget Menneskes Aasyn; og naar dertil kommer alt det, der omgav dem, og som var noget ganske nyt for mig, kan Ingen undre sig over, at jeg fulgte dem med Opmærksomhed. Men hvad skete?

Den Gamle gik med vaklende Skridt hen til en anden Side af Værelset, og fremtog et stort, sammenviklet Dokument, ogsaa af Silke (thi Linned eller Uldent maa denne Nation ikke have forstaaet sig paa, idetmindste mærkede jeg ikke noget til det). Han knælede foran Dokumentet med Panden lige ned mod Gulvet, og oprullede det under det smerteſulleſte, meest gjennemtrængende Udraab: **Loinxi Kubo Kubésimo!** Hvad der stod paa det, kunde jeg ikke see, heller ikke havde jeg forstaaet, om jeg ogsaa havde seet det. Men tilsidst kyssede han den nederste Fold og raabte: **Dairi, dairanxi, tacòsama loinxi!** hvorpaa han faldt besvimet om.

Hvad skulde jeg tænke, da begge Pigerne kom hen til mig, medens Faderen ikke kunde see os, knælede for mig og syntes med de meest talende Miner at anraabe mig om Redning og Hjælp, men tillige betydede mig, at jeg ikke med det mindste Ord eller Spørgsmaal maatte lade Faderen vide, at de bade mig derom. Atter saae jeg foran mig. Dette Billede af et Menneske, hvis Tunge ikke vover at udtale Sjælens dybeste Trang — og atter følte jeg denne Glæde, som fremfor Alt er en Nydelse for mig, den at hjælpe, hvor ingen Bøn om Hjælp udtales.

Men — hvis dette skal være en Hemmelighed for deres Fader, hvorfor i Guds Navn har han da selv ønsket min Nærværelse? Han — juſt han — syntes jo at ville gjøre Fordring paa min Bistand. Men det, Døttrene ønske, maa være noget Andet eller Noget, der strider mod Faderens Ønske, efterdi de ansee det for nødvendigt, at holde deres Ønske hemmeligt. Isandhed — jeg kan nok lade være at spørge, men der hører Skarpsindighed til at finde paa, hvad her skal gjøres.

Da Gubben vaagnede af sin Besvimelse eller Apathi, reiste han sig alvorligt og resigneret. Han gik hen til den store Silkesopha, som han sad paa, da jeg kom ind, og fremdrog en lang, krum og blottet Sabel, som laae under Puden.

Han gjorde et Forsøg paa at give mig sin Mening tilkjende paa Engelsk, men han forandrede snart sin Beslutning, og overlod det til sin ældste Datter, hun, som havde ledsaget mig i Vognen. Hun fortalte nu følgende i Faderens Navn: „Fremmede, hør! Efter min (Faderens) og mine Døttres snart indtræffende Død skal Du lægge denne Sabel, uden at aftørre den, i det store Skrin, som staaer hist henne ovenpaa alle Rubinerne, Du skal tillaase Skrinet og omgive det med et tyvedobbelt Omslag, hvortil Du finder Tøiet derinde i Lønkammeret; Du skal bringe det ud af dette Huus, uden at Stadens Regjering faaer Nys derom, og føre det hen til et Skib og en Søofficeer, som endnu ikke er kommet paa Strømmen, men som vil komme om en Maaned, og hvis Addresse Du finder i dette forseglede og paa Eders Lands Sprog skrevne Brev. Jeg har søgt efter en Mand, som ikke spørger om Noget, ikke undrer sig over noget; thi disse Egenskaber ere uundgaaelig nødvendige til det, som Du kommer til at skue. Det, som skal skee, er rigtigt. Men hvo skulde ikke hindre mig, afholde mig, gjøre Alt til Intet? Jeg har derfor længe søgt om en Mand som Dig; endelig fandt jeg Dig. Og jeg behøver især en Mand med Aandsnærværelse, for at han ikke, naar Alt, hvad der skal gjøres, er gjort, skal lade sig forhindre af Stadens Øvrighed fra at ud-

føre dette Skriin uaabnet, og iøvrigt iværksætte Alt, hvad jeg fremdeles skal bede Dig om.

Jeg gyste, men jeg spurgte ikke. Jeg skulde indvikles i en Fremmeds mørke Foretagender, og formodentlig være den sidste Udfører af det, der stod tilbage efter en gruelig Gjerning. Jeg skulde blive Medvider i Noget, som aabenbart stred mod det Lands Love, hvori jeg opholdt mig, om det ogsaa var lovmæssigt i den Ubekjendtes Hjemstavn.

Det var aldeles i den Gamles Smag, at jeg bestandig taug. Efter en lille Pause vedblev Datteren i hans Navn: „Fremmede! jeg er en gammel og høist ærværdig Mand, den Eneste af mit Folk, som er reist over fra vor Øe til en anden, saa langt borte, som Eders er, for at forøge mine gode Rigdomme. For tohundrede og sex og fyrretyve Aar siden var det almindelig Skik hos os, at seile ud til andre Øer; men da fremstod en Hersker over os, han lukkede vore Havne, og fra den Tid reiste Ingen ud, og ingen Fremmed kom til os meer, undtagen i to Bugter. Men drevet af Ønsket at beriges, da jeg vidste, hvilke unaadelige Skatte der samles ved Handel i de Fremmedes Lande, optog jeg vor gamle Skik, og jeg seilede i Nattens Mørke fra den nordøstlige Odde, hvor jeg selv herskede under Overherskeren paa vor Øe; jeg seilede bort til de tusinde smaae Øer, rundt omkring i Verdenshavet, og vandt Meget. Tilsidst kom jeg hid, og her har jeg boet i syvhundrede Dage. Mine Skatte ere større end hans, som kaldes Konge over Eders lille Land. Men hør, Fremmede! min egen Hersker, hjemme paa min Øe, vrededes over min Bortreise, som stred imod hans og hans Forgjængeres Befaling. Omsider har han faaet Underretning om mit Opholdsted, og han har med et hollandsk Skib sendt mig sin Befaling at døe. Jeg er saa lykkelig at være født i en saa høi Stand, at jeg har Ret til at dræbe mig selv, naar min Herskers Dom kommer, og jeg behøver ikke at falde for en Bøddel. Denne min Rettighed skal jeg nu udføre, nedbøiet til Jorden foran hans hidsendte Skrift; og jeg skal ærefuldt opskjære mig, som saa mange af mine Forgjængere have gjort før mig, naar deres Herskers Dom naaede til deres Huus paa guult Silke. Ogsaa mine Døttre skulle døe paa denne Maade. Ved en Dom, som denne, følge Børnene deres Fader, ærefulde som han; og i denne Nat skulle de tilligemed mig opfylde Kubos Ord. Men Du, Fremmede! som her bliver Vidne til en stor og høihjertet Handling — Du, som jeg har udvalgt, skal gjøre det imod os, som ingen Anden i denne Stad vilde gjøre (thi jeg har prøvet deres Sind, og jeg har fundet, at de behandle Fremmede efter deres egne Love). Du skal, naar vi ere døde, taust og ubemærket bære vore Legemer ned i et Værelse, der er mørkt, omgivet paa alle Sider af hvidt Marmor, og uden Vinduer. Det ligger lige under Vandet i det Badeværelse, som Du saae, da Du kom herind. Naar Du har lagt os derind og sat Stenen igjen ind i Muren, saa skal Du gaae din Vei og ikke sige Noget; og Ingen skal finde derhen eller tage os bort for at begrave os, som Skik er her paa Øen. Thi den, som er død efter Kubos Dom, som vi skulle gjøre, han bør siden ligge under Vandet, saaledes som jeg har sagt Dig om os. Men, inden Du sætter os ind i Gravkammeret, skal Du nedsænke den store Lysekrone i Vandet, for at den maa slukkes og alt Lys i dette Huus forgaae. Idet den slukkes, skal den udbrede en Røgelse af Aloe og en Vellugt af Sandarak, som vi gjerne ville have i Døden, naar vi indsættes i Graven; thi saa er vor Skik, som vi elske. Og dette er nok. Men tilsidst skal Du gjøre med Sablen og Skrinet, som jeg før har sagt Dig; og Sablen maa Du ikke aftørre, for at Kubo, naar Skrinet naaer til ham over de femhundrede Have, kan see vort Blod paa Klingen og glæde sig over vor Lydighed.

Tolken endte. Jeg stod som en Billed-

støtte. (Lysekronen er allerede falden ned, tænkte jeg; den venter da blot paa Ligene — jeg gyste.)

Faderen gav sin Datter et Tegn, og hun vedblev: „Fremmede! Du veed min Villie, og Du skal gjøre, hvad jeg har sagt. Men vakler din Beslutning, saa skal Du ikke flygte bort herfra. Du vilde da nævne for denne Oes Folk, hvad de vilde finde ulovligt, og de vilde da strax trænge herind. Vakler din Beslutning, saa skal Du døe her, for at Du ikke skal undkomme. Jeg afskjærer dit Hoved. Sorg vilde gribe mig; thi jeg maatte da igjen søge om en Anden, som kunde udføre det, jeg behøver, og hvor skulde jeg finde en Mand, der ligner Dig i den Dyd, om Intet at spørge?"

Det tillidsfulde og fortrolige Blik, hvormed den Gamle betragtede mig, da han tilkjendegav sin Beslutning angaaende mit Hoved, bragte mig til at isne. En Europæer kan ikke forene saadanne Modsætninger, allermindst med en Asiaters rolige Værdighed. Men saameget begreb jeg, at det her gjældte om at frelse fire Liv, mit iberegnet.

„Qvinder fra Nifon!*) sagde jeg for at komme ind i Tonarten — „I skulle døe i denne Nat; og ærefuldt, efter Herskerens Villie, skulle I følge Eders store Fader. Men I skulle ikke, som han, berøres af Nifons hvasse blændende Staal; derimod skulle I begraves levende i et afsidesliggende Værelse, som jeg vil udsee til Eder. Dette er min Villie."

Jeg sagde dette med en Langsomhed og Høitidelighed, som var asiatisk nok for at indgyde Faderen Respect. Jeg mærkede, at han godt forstod, hvad der blev sagt paa engelsk, endskjøndt han ikke selv kunde tale Sproget. Døttrene, som fuldkomment forstode, hvad jeg sagde, saae paa mig med den største Forskrækkelse; den Ældste saae saa gjennemtrængende paa mig, at det mindede mig om, hvad jeg havde udstaaet inde i Vognen: tilsidst blinkede hun dog lidt, som om hun anede, at noget af den Skarpsindighed, hvorfor jeg flere Gange havde høstet Berømmelse, laae skjult i denne uventet strenge og grusomme Dom. Jeg maatte indtil videre lade dem tænke om mig, hvad de behagede.

Den Værdighed, hvormed jeg opførte mig, var virkelig, som jeg ønskede, paa Veien til at give mig Magt over Faderen. Den rige og vældige Asiater fattede sig dog snart. „Mine Døttre levende begraves! Nei. De skulle, som Qvinder af høi Byrd, opskjæres af mig og derpaa begraves." — Dette sagde han til mig, rigtignok med Vanskelighed for Sprogets Skyld, men med stor Bestemthed.

„Det skal ikke skee!" svarede jeg. „Mand af Nifon. Dine Døttre vil jeg med egen Haand begrave levende — ellers vil jeg efter din Død ikke udrette det, Du har bedet mig om."

„Fremmede! Er det saa, at Du vægrer Dig ved at opfylde min Villie, saa bliver Du den, der først døer. Men Dit usle Legeme skal ikke efter Ærens Lov, opskjæres, men dit Hoved skal aftages som paa den grønprikkede Øgle. Saa maa mine Tjenere igjen kjøre om paa Gaderne, for at finde en ny Mand til mig."

Loinxi ejvó! ejvé! Kubo, Kubesimo! sagde jeg høit og saae alvorligt og skarpt paa ham. Jeg erindrede at have hørt ham selv sige disse Ord med megen Ærbødighed, og jeg haabede derfor, at der var nogen Mening i dem. Mit Indfald lykkedes. Neppe naaede de hans Øren, førend han kastede sig paa Jorden og slog Panden ser

*) Japans eget Navn, som jeg nu lykkeligviis erindrede. Og at disse Mennesker vare derfra, syntes mig utvivlsomt af det Foregaaende. Adelens Forrettighed at dræbe sig selv, naar Dødsdommen kommer, ved at aabne Maven, er et bekjendt Faktum.

Gange imod Gulvet med et Udtryk af den dybeste Ærbødighed og slavisk Underdanighed.

Jeg besluttede at benytte mig af den Magt, jeg havde faaet. Imedens han endnu laae paa Knæ, gik jeg lige hen til det store japanske Document, der indeholdt Kubos Befaling til min Værts Død; uforfærdet tog jeg Silketøiet, rullede det sammen og stoppede det i min Lomme. Manden blegnede over min Frækhed, men han vovede ikke at reise sig. Derpaa gik jeg hen til hans blottede Sabel, der endnu laae ovenpaa Sophaen. Jeg tog den op for at sønderbryde den. Den bøiede sig elastisk, men Staalet brast ikke; det maa have været af det allerfineste Slags. Ubemærket af Faderen gav den ældste Datter mig et Vink, som skulde gjøre mig begribeligt, at hendes Fader havde saa mange Vaaben, saa at Tilintetgjørelsen af eet blot vilde ægge hans Vrede uden at gavne noget. Jeg afstod derfor fra mit Forehavende. Havde jeg blot vidst, hvor stor min Værts Magt i Huset var, eller hvilke Personer, foruden de nærværende han havde under sin Komando, skulde jeg have tilladt mig andre og større Friheder. Imidlertid raabte jeg høit til den ældste Søster: „Kom, unge Vagtel! Du, som er fløiet herover fra Nifons herlige Øe, tag Din Søster ved Haanden og følg mig. Jeg skal strax føre Eder til det Sted, hvor jeg agter for stedse at indeslutte Eders Livs Aande. Denne Død er den bedst passende for at opfylde Kubos Dom. Dette er min Villie — Kom!"

Uden at tøve tog hun sin yngre Søster ved Haanden. Hvilken Skabning! Skjælvende og med et ubeskriveligt Udtryk i sit Blik fulgte hun og gik — som hun troede — til en rædselsfuld Død. Da vi nærmede os Døren, laae den Gamle endnu paa Knæ; men hans Øine fulgte os med et Udtryk af Raseri og Fortvivlelse. Hurtigt sprang han op og ilede efter os. Da løftede jeg Haanden truende imod ham og raabte: Loinxi! loinxi! med en Stemme, der gjenlød i Værelset. Han styrtede besvimet ned paa Gulvet, og jeg ilede ud med hans Døttre. At fjerne dem fra hans morderiske Haand, ansaae jeg for at være det vigtigste.

„Siig mig, hvor er Dit Værelse?" sagde jeg til den ældste Søster; „før os strax derhen." Hun nikkede bejaende.

Hun førte os igjennem flere Værelser. Vi kom til en ganske anden Deel af det store Palais end den, jeg var gaaet igjennem ved min første Indtrædelse; og tilsidst kom vi ind i et Værelse, der var saa smukt, men saa blottet paa Bohave, som man nogensinde kan forestille sig. Dette Folk maa hverken holde af Senge, Stole eller Borde. Derimod gik der ogsaa her en med det fineste Silke overtrukken Pude langs med Væggene hele Værelset rundt, hævede sig en halv Alen over Gulvet og tjente baade til Stol, Sopha og Bord. „Stands her," sagde jeg.

„Glamorinez caránxi ojnima bè!" hvidskede den yngste Søster med en klagende himmelsk Stemme, og greb min Haand. En saa levende Blanding af from Hengivenhed, trettenaarig Skjønhed og Angst, faaer jeg aldrig meer at see. Jeg kan ikke oversætte hendes Ord, og dog forekom det mig, at jeg forstod dem allesammen. Hun troede sagtens, at hun skulde ende sit Liv her ved min Haand; alligevel var hun glad ved at see sig i sit eget Værelse, maaskee hun ogsaa nærede noget Haab om min Barmhjertighed. Mon hun troede jeg forstod hendes Modersmaal, fordi jeg lidt fremfusende havde tilladt mig at bruge et eller andet Ord deraf.

Ved Synet af dette udtryksfulde Hoved og ved at høre denne Stemme, kunde det ikke falde mig ind at ansee hende for en Vild, eller at nægte denne spæde fremmede Pige en Plads i den sande Dannelses Kreds. Sjælen giver sig ikke dette Udtryk uden at være reen og sand menneskelig. Hvad Kundskaber denne Pige ellers havde, det veed jeg ikke. Jeg

saae mig omkring i Værelset og fandt adskillige ufuldendte Fruentimmerarbeider, som laae hist og her paa Puden; men om disse kunde jeg ikke fælde nogen Dom. Hun holdt endnu min Haand og saae paa mig. Venter hun et Svar af den Fremmede, den Ubekjendte? Jeg gik hen til en lille Æske, som jeg saae var fyldt med Juveler; jeg tog en Haandfuld af dem og lod dem regne ned over hendes Hoved. Dette havde jeg hørt omtale som en asiatisk Skik, naar man vilde vise Prindsesser den høieste fyrstelige Ære. I det samme jeg gjorde det, segnede hun ned paa Gulvet, overøst med Juvelerne. — „O, Fremmede! saa indvier Du da virkelig min Søster til Døden!" raabte den ældste Søster. Jeg blev forskrækket, og indsaae nu, at den asiatiske Skik, som jeg havde vovet at betjene mig af, havde en dobbelt Betydning.

„Nei," svarede jeg, „det har jeg ikke gjort. Men reis hende nu op og kys hende tilbage til Livet. Dette er min Villie."

Planen til disse Menneskers Frelse fra Faderens Fanatisme laae endnu ikke ret klar hos mig. Imidlertid paamindede jeg den ældste Søster om, at de skulde holde sig inde i dette Værelse, tillaase Døren og ikke aabne den for Nogensomhelst, der ikke gav et vist Tegn. Hun forstod mig; jeg gik.

Jeg gik bort for at opsøge Faderen. Mon det skulde lykkes mig at bevæge ham? Da jeg kom til Døren ind til den Gamles Værelse, hørte jeg dybe Sukke. Sukke lyde eens paa alle Sprog, og jeg kunde saaledes forstaae ham. Jeg rev Døren op — hvilket rædselsfuldt Syn!

Den gamle Mand sad i et Hjørne af den lange, gule Sopha, badet i Blod; Sablen holdt han endnu i Haanden. Hovedet hang mat ned mod Skulderen; men han var endnu ikke død. Han havde endnu sin fulde Samling, og det jordiske Livs Tilintetgjørelse maa ikke være øieblikkelig ved denne Dødsmaade. Med svag Stemme sagde han:

„Ere mine Døttre allerede begravne, o Fremmede! Hvorfor har Du ført dem bort fra mine Øine? O, havde jeg nu været i mit Land, da skulde jeg ikke have nydt min sidste Time saa usel og eensom. Hundrede forsamlede Venner skulde have været Vidne til min Lydighed, min Trofasthed og mit Heltemod. Mine Døttre! hvor ere I? Eders Fader sukker efter Eder."

„Fader, de leve!" raabte jeg, „og de skulle leve!"

„Gruelige Ord! og jeg maa ikke see dem?"

„Olding fra Nifon! Du er dødeligt, uhelbredeligt saaret; jeg seer det. Dine Døttre skulle komme for at høre Dit Farvel og forsøde Dit ulykkelige Endeligt."

Han nikkede med et mørkt Blik, som dog hurtigt opklaredes.

Jeg søgte en Klokke, for at kalde nogle af Tjenerne til Hjælp. Forgjæves. Jeg raabte. Intet Svar. Uden Tvivl vare de bortfjernede med Flid.

Jeg fløi tilbage til det Værelse, hvor jeg havde forladt Handelsfyrstens Børn, og gav Tegnet; Døren aabnedes. Uden at spilde et Ord paa Forklaringer, tog jeg En i hver Haand og ilede tilbage. Jeg behøvede nu ikke mere at frygte for, at den døende Mand skulde foretage sig Noget imod deres Liv. Dem havde jeg da idetmindste reddet.

Vi stode nu alle Tre i Oldingens Værelse.

Det første Blik, han kastede paa dem, var mildt og roligt som en Faders Blik paa hans Børn. Men snart formørkedes det: „I leve, Elendige!" sagde han paa Engelsk, formodentlig fordi Bebreidelsen meest var rettet imod mig. „Denne Fremmede har da forført Eder til ikke at døe, men til at leve og glemme Nifons Ære!" Han kastede en Tigers Blik, snart paa mig og snart paa dem. Det var ikke meer Faderens og Menneskets Blik; det var Aristokratens.

Døttrene styrtede ned for hans Fødder. Neppe saae han dem i denne Stilling, førend han med Anstrængelse af sin sidste Kraft opløftede Hovedet og sagde med et affkyeligt Blik: „Jeg troer, I ønske, at jeg skal leve? Loinxi!“ udraabte han, greb krampagtigt om Sværdhæftet, og var i Begreb med at støde Vaabnet i sin yngste, formodentligt meest elskede Datters Bryst, da jeg, som iagttog alle hans Bevægelser, ved en hurtig Mellemkomst rykkede Sablen ud af hans Haand og lagde den langt fra ham.

Intet Ord kan beskrive det ondskabsfulde og blege Raseri, hvormed han betragtede mig, da jeg fravev ham det elskede Bytte, som han saa gjerne vilde have ført med sig. Begge hans Døttre knælede foran ham, liig bedende Bajaderer foran en Schiwa.

Den Gamle lukkede Øinene og hans Hoved faldt meer og meer ned. Han strakte sin Haand under Klædningen op til Hjertet og lagde sin Mund ind under de vide Fliger, saa at næsten intet Andet end Panden blev tilsyne. „Hans Time nærmer sig,“ sagde jeg, og begge Pigerne begyndte at synge en Hymne til Sinto:

Cariaconda
Sinto, mi Sinto!
àcama bè
àcamahonda la
Sinto schè

Nu slog den Gamle Folderne af Klædningen bort fra sit Ansigt, aabnede Øinene og betragtede sine Børn med en Forklarets milde og glade Blik. „Glamorinez“ hviskede han. Pigerne faldt ned over hans Hænder og kyssede dem næsten tilbedende. Men han gav dem et Tegn til, at han vilde kysse dem paa Munden. Først nærmede den Yngste, og derpaa den Ældste sig hans Hoved, som han med Kraft holdt iveiret. Med luende Blikke kyssede han dem begge. Det var som om han nød en overjordisk Salighed ved at trykke sin døende Mund længe — længe — saa længe han kunde paa deres levende Læber. Afskeden var nu taget. Hans Hoved faldt tilbage; han døde. Saa vandt Faderkjærligheden dog endelig Seier! hviskede jeg til mig selv.

Jeg stod paa Gulvet med foldede Hænder. „Hans Sabel skal jeg lægge i det lakerede Skriin, og Kubo skal paa sin fjerne, store Ø faae Beviset for sin Undersaats sidste Handling. Gud er barmhjertig.“

Jeg stod og saae paa de to Faderløse. Den Ældste stod op, tog sin smukke Søster ved Haanden og kom hen til mig. Deres Hud var nu saa gjennemsigtig som det lyseste, blegeste Flor. En sværmerisk, men svag Lue brændte i deres Øine. Den Ældste, som altid førte Ordet, sagde:

„Vor Fader har kysset os! Fremmede, hvad skal der blive af os?“

Dette Spørgsmaal overraskede og næsten saarede mig. Med den umaadelige Rigdom, som jeg vidste at de eiede, kunde det ikke være vanskeligt for dem at komme ud af det, og en indre Trøst haabede jeg skulde blive dem tidligere eller sildigere til Deel ved Christendommen. Jeg havde isinde at foreslaae dem, at de skulde gaae som Pensionairer ind i Abbey St. Maurice. Men det var mig smerteligt at høre dem fremsætte dette Spørgsmaal saa tidligt. Saa hurtigt glemmes da en Fader for Livets Sorger! Jeg saae mig om, og det faldt mig vanskeligt at svare. Hun gik da med sin Søster ved Haanden nærmere hen til mig og sagde:

„Vor Fader har kysset os! See Dig ikke om. Du vil ikke finde noget Menneske foruden os i dette store Huus. Alle have allerede faaet Betaling for deres Tjeneste, har faaet Befaling til at gaae, og ere gaaede. See Dig ikke om; see blot paa os.“

Jeg forbausedes.

„Du skal opfylde Alt det, som vor Fader har bedet Dig om. Du skal begrave os.“

„I ere unge, yngre end jeg; en Anden skal begrave Eder."

„Fremmede! Du har ikke kjendt den Mand, som kom til denne Øe. Jeg, hans Datter, kunde være uvis, og jeg bekjender, at jeg i fire Soles Dage ønskede at kunne undflye Døden. Da jeg fandt Dig, haabede jeg, at jeg af Dit Mod og Din Skarpsindighed skulde faae det, jeg kaldte Hjælp, en anden, end den, min Fader ønskede af Dig. Men en Mand af høi Byrd har kysset sine Døttre, og det var Dødens Kys, de fik. Jeg angrer, at jeg har ønsket Hjælp af Dig eller af nogen Anden. Du skal blot være kommen, for at gjøre det, min Fader bad Dig om. Vi mindes, at vi have en Slægt, som han, en Kubo, som han, og en Død af ham, som gav os Begyndelsen. Det er stort at falde naar Herskeren vil!"

Jeg saae forskrækket paa de to Skabninger, der stode foran mig. Det forekom mig, at en Afmagt vilde svøbe sit Flor om deres Tindinger. Jeg forskede ængsteligt omkring i Værelset efter —

„Søg intet Lægemiddel," sagde hun med svag Stemme. „Vor Fader bar Bladet af en Busk paa sit Hjerte. Mod Saften af dette Blad findes ingen Modgift, ingen. Saae Du den sørgende Olding, da han lagde Hovedet ned under sin Kappe? Da tyggede han Bladet og tog dets Saft paa sine Læber. Saae Du den elskende Fader, da han hævede Hovedet op fra sin Kappe? Da kyssede han sine Døttre med disse Læber. Vi skulle døe. Saaledes handler en Mand af Ære, sin Beherskers Søn, et Barn af Nifon; og saaledes handle hans Døttre."

Hun tog sin unge, smukke Søster i Favnen; deres Hoveder faldt ned imod hinanden; de sank til Jorden. Den yngste Søster søgte den Andens Hjerte med sin Mund. Glamorinez oinema bè — hørte jeg en sagte, døende Tone hvidske — den Anden svarede ikke.

Døde!

Greben af Rædsel styrtede jeg ud af det gruelige Værelse. Marmor, Silke og Juveler mødte mig ved hvert Trin.

Da jeg var kommen ned i Forstuen og Porthvælvingen, mærkede jeg en Lugt, omtrent som den, der havde bragt mig til at besvime i Vognen; det var en Lugt, som af Ambra, Myrha, Aloe og de meest aromatiske Olier. Jeg skyndte mig bort.

Da jeg var kommen ud paa Gaden, vovede jeg endnu med et Slags Rædsel at kaste et Blik op paa det høie Pallads bag ved mig. Det stod skummelt, nedtrykkende og forfærdeligt for mig. Jeg flygtede.

Det var Midnat. Alle Byens Gader, Torve, Huse og Kirker syntes at være sorte. Paa engang forskrækkedes jeg ved Lyden af en Allarmtromme. Ild! Ild! Ild! raabtes der bag ved mig. Jeg vendte mig om. Hvad saae jeg? Paladset, som jeg kom fra, stod i lys Lue. Hvo var Mordbrænderen? Jeg erindrede mig flygtigt den store Lysekrone, af hvis tusinde smaa Lamper mange vare faldne mod Væggene, som vare indlagte med letfængende Træsorter. Kan det være muligt? tænkte jeg. Jeg — jeg har —

Saa fik de alligevel en Grav, et Baal! og — ved mig!

Byen selv blev frelst ved sine gode Slukningsredskaber. Men Palladset forvandledes til en Gruushob.

Grev d'Orsay.

Grev d'Orsay er kommen til Paris. Denne franske Cavaleer har forvandlet sig til en engelsk Gentleman, sat sig i Spidsen for hiin Deel af den høibaarne engelske Ungdom, der ved en stiltiende Ed har forpligtet sig til, kun at beskjæftige sig med Fashion, Hunde og

Heste, og er af denne, trods det franske Anstrøg, hvormed han taler Shakespeares Sprog, eenstemmig udnævnt til Modens Konge, Tyran, Overhoved og Generalløve. Grev d'Orsay behersker og regjerer Alt, hvad der i London kaldes Mode, som uindskrænket Monarch; Ingen kan maale sig med ham som Helt i Jockey-Clubberne og steeple chase; Ingen skyder saa godt, som han; Ingen er en saa forvoven Jæger som han. Alle unge Lorder og fashionable Gentlemen ere kun hans mægtige Villies Fuldbyrdere og Instrumenter; han er mere Konge end the most gracious Queen Victoria, og London gjør Intet uden at spørge ham til Raads; det klæder sig som han, det staaer op som han og gaaer til Sengs som han; var det muligt, at hele det fashionable London kunde drømme som Grev d'Orsay, da vilde det ved Drømmenes Gud bestille de samme Syner, som svæve om den ædle Greve i Søvne.

Ikke uden Kamp blev en saadan Magt erhvervet; Grev d'Orsay har anvendt 20 Aar af sit Liv, sit arbeidsomme Liv, førend den engelske Mode satte ham Kongekronen paa Hovedet. Saaledes reed han 2 Aar Dag for Dag gjennem Piccadilly, hvor Londons fornemste Indbyggere boe; hver Dag holdt han ved et Viinudsalg, tændte sin Sigar og gav Kjældersvenden, som bragte ham Ild, hver Gang en Guinee, saa at denne Fyr, efter 2 Aars Forløb, var i Besiddelse af en ret smuk Sum.

En anden Anecdote, som fortælles om ham, erindrer om et Træk af en anden Mands Liv, der glimrede paa en anden Maade end Modens, — af Kosiuskos Liv, og gjør hans gode Hjerte Ære. I en afsides Gade mødte han engang en fattig Mand, af hvis Træk Kummer og Savn talte. Han gaaer hen til Manden, tiltaler ham og erfarer, at han er en Skræder, der mangler det Allernødvendigste ved sit Haandværk, nemlig Kunder. „Nu, saa sye mig et Par Beenklæder . ." — Den stakkels Skræder bringer Beenklæderne — et frygteligt Miskmask i Grevens Øine — og han skjulte de skjønt formede Been i de vide Folder; dog bærer han dem to hele Dage, og endnu i samme Uge bestille alle Hovedstadens Dandyer Beenklæder efter det samme Snit, og inden en Maaned var den stakkels Ridder af Saxen en velhavende Mand.

I Paris have alle Tigrene skyndt sig med at optage den anglo-galliske Løve blandt Løverne, med den Anerkjendelse, som han er berettiget til at fordre. Modeverdenen venter paa de Bedrifter, til hvis Skueplads han har i Sinde at gjøre sit oprindelige Fædrelands Hovedstad.

Theater-Revue.

Februar.

Februar Maaned har havt 25 Spilleaftener, paa hvilke, foruden Balletter o. s. v., 29 Stykker ere opførte, og 2 Aftenunderholdninger givne af Hr. Holst og Brødrene Wolff. Af de i denne Maaned opførte Stykker ere følgende 4 nye: „Mulatten," 5 Gange; „Bedstefader Guérin", 1 Gang; „Bryggeren i Preston", 3 G.; og „Anno et Tusinde", 2 G. Af ældre Stykker er der opført i denne Maaned: „Østergade og Vestergade", „Godset Sternberg", „For evig," „Den første Kjærlighed", „Christen og Christine", „Pariserdrengen", „Palnatoke", „Recensenten og Dyret", „Jean", „En Bryllupsdags Fataliteter", „Kunstnerliv" og „Kean", der alle ere givne 1 Gang; — „Den sorte Domino", „Apothekeren og Doctoren", „Den Stumme i Portici", 2 Gange. Overskue vi Antallet af de opførte Stykker, bliver Udbyttet følgende: Theatret har i denne Maaned givet af Syngespil: 2 nye og 3 ældre; af større og mindre Skuespil: 2 nye og 3 ældre; af

Tragedier ingen nye og 1 ældre, og af Vaudeviller ingen nye og 2 ældre. Af Balletter er der givet ingen nye og 3 ældre, nemlig: „Sylphiden" 2 Gange, „Festen i Albano" 1 Gang og „Waldemar" 1 Gang. — Upasselig gjennem hele Maaneden var Jfr. Lichtenstein; i kortere Tid: Jfr. Berg, Fru Heiberg, Mad. Stage, Jfr. Ryge, Hr. Seemann og Hr. Schwartzen. Følgende have ved Upasselighed foranlediget Forandringer i Repertoiret: Fru Heiberg 1 Gang og Hr. Schwartzen 1 Gang. — Hr. Phister er i denne Maaned oftest optraadt, nemlig 19 Gange; Hr. Holst og Hr. Hvid 11 Gange; Mdm. Winsløw, Hr. Foersom og Dr. Ryge 10 Gange; Hr. Kragh og Hr. Waltz 9 Gange; Fru Heiberg, Mdm. Nielsen, Hr. Hansen, Hr. Nielsen, Hr. Schwartzen og Hr. Stage 7 Gange; Mdm. Larcher og Jfr. Petersen 6 Gange; Hr. Rosenkilde 5 Gange; Mdm. Holst, Mdm. Phister, Hr. Holm, Hr. Overskov, Hr. Pætges og Hr. Sahlertz 4 Gange; Jfr. Jørgensen, Jfr. Ryge, Mdm. Simonsen, Mdm. Stage og Hr. Winsløw 3 Gange; Jfr. Irza, Hr. Faaborg og Hr. Kirchheiner 2 Gange; Mdm. Kretzmer, Hr. Cetti, Hr. Hass og Hr. Seemann 1 Gang. Desuden er Jfr. Andersen optraadt 8 Gange, Jfr. Østerberg 7 Gange, og Jfr. Berg og Mdm. Hansen 2 Gange. Af de mere talentfulde Elever ved vort Theater ere i denne Maaned Hr. Ravnkilde, Hr. Sahlgreen og Hr. Schram hyppigst blevne benyttede.

Vi ville nu i Korthed gjennemgaae de mere fremspringende Puncter i den forløbne Maaneds Forestillinger. Af de fire Nyheder, Theatret har givet i Løbet af denne Tid, have kun „Mulatten" og „Bryggeren i Preston" fundet en gunstig Modtagelse, idet det første Stykke er blevet opført 5 Gange for aldeles fuldt Huus og det andet 3 Gange. Hvad Skuespillet „Bedstefader Guerin" angaaer, da vil det sandsynligviis ikke opleve flere Forestillinger, og Syngestykket „Anno et Tusinde" vil neppe gaae de fem Abonnementsaftener rundt. — „Bedstefader Guerin" er en anden „Michel Perrin," kun med den store Forskjel, at denne bliver indviklet i forskjellige, ligesaa interessante som pudseerlige, Situationer, hvorimod hiin slæber sig igjennem to lange monotone og larmoyante Acter, der udmærke sig ved en total Mangel paa Liv, Interesse og dramatisk Effect. At „Anno et Tusinde", der i Paris er et stadigt Repertoire-Stykke, ikke har kunnet vinde Bifald hos os, er temmelig begribeligt; thi det slette Scene-Arrangement som er blevet det til Deel paa vort Theater, har aldeles berøvet Stykket sin Characteer. Imidlertid kunne vi ikke andet end paaskjønne den Flid, der er bleven anvendt paa Stykkets Hovedroller. Hr. Phister, som Borgfogden, har her atter viist os en ny og characteristisk Figur, og hans rige Lune frembragte ved Stykkets anden Forestilling en saa munter Stemning blandt Tilskuerne, at den Hyssen, der lod sig høre første Gang, aldeles udeblev. Ogsaa Hr. Hvid som Borgherren, Mdm. Phister som hans Myndling, Jfr. Berg som Borgherrens Broderdatter og Hr. Sahlertz som Livegnen Landry udførte deres Partier med megen Livlighed og Sikkerhed. I Debutanten Hr. Rasmussens Udførelse af Ridder Rauls Rolle sporede vi ikke noget, der kunde berettige til synderlige Forventninger om hans Skuespillertalent; idetmindste har han ved sine første Optrædelser viist en Keitethed i sine Bevægelser, der ikke syntes at hidrøre af nogen Frygt eller Ængstlighed, men af Mangel paa Herredømme over Legemet. Vi have imidlertid seet saa mærkværdige Metamorphoser ved vort Theater, at det aldeles ikke skulde forundre os at see Hr. Rasmussen beseire de Hindringer, som nu lægge sig i Veien for ham, og vi tvivle ingenlunde om, at han, ved at uddanne sin behagelige Syngestemme, vil kunne træde i Rang med de bedre

Sangere ved vort Theater. — Idet vi forlade dette Syngespil, kunne vi ikke andet end beklage, at vort musikalske Publicum ikke vil have Leilighed til at høre Grisars smukke og gedigne Composition saa ofte, som den fortjente det.

Hr. Pallesen vandt ved sine tre Debuter i „Østergade og Vestergade," „Godset Sternberg" og „Kunstnerliv," et ikke tvetydigt Bifald hos Tilskuerne; men Dagbladene have ikke ubetinget villet erkjende hans Brugbarhed for den danske Scene, og have især anket over, at Kunstneren havde berøvet sig selv Leiligheden til at documentere sin Dygtighed i forskjellige Fag, ved at vælge tre saa lidet forskjellige Characteerfremstillinger som „Zacharias Stolpe," „Bolzheim" og „Staal". Imidlertid maa vi bemærke, at det netop var Hr. Pallesens Lune, Livlighed og Routine i Roller af samme Genre, der i saa høi en Grad vakte Publicums Opmærksomhed ved hans Optrædelser paa Vesterbroes Theater, og som bevægede Theaterdirectionen til at tilbyde ham en kongelig Ansættelse her. Det var da ganske naturligt, at Hr. Pallesen, uagtet der paa samme Tid blev gjort ham de fordeelagtigste Tilbud fra Tydskland, foretrak en „kongelig Ansættelse" i sit Fædreland for et, just ikke altid med de behageligste Afvexlinger og Forandringer forbundet, Kunstnerliv i Udlandet. Spørgsmaalet var altsaa dengang ikke om at Herr Pallesen kunde optræde i flere forskjellige Fag, men kun om han kunde blive det danske Sprog saa mægtigt, at han kunde bevæge sig deri med samme Lethed som i det Tydske. Denne Opgave har han nu fuldkommen løst, idet han i saa kort Tid har overvundet den dobbelte Vanskelighed, at tale flydende dansk og tale det næsten uden fremmed Accent. Vi troe saaledes, at han har opfyldt, hvad han har lovet, og om der end med Hensyn til hans Spil kunde indvendes, at der spores visse Manerer og Bevægelser, som forekomme os Danske altfor tydske, saa har han dog saa hurtig lært at tale Dansk, at det vist ikke vil falde ham vanskeligt meget snart at lære at gaae og staae paa Dansk.

Den Sensation, som Hr. Faaborgs Optrædelse i „Den Stumme i Portici" har vakt, er allerede bleven saa meget omtalt, at vi ville lade os nøie med at underskrive Alt, hvad der er sagt til hans Roes, idet vi haabe, at han ved lignende nye Præstationer vil gjøre sit til at redde Operaen paa den danske Scene fra at synke ned i den Intethed, hvoraf den hidtil kun ved afmægtige Forsøg har stræbt at hæve sig en Smule.

Ved Mdm. Simonsens første Optrædelse efter sin Sygdom i „Den sorte Domino," sporedes en vis Mathed i hendes Stemme og Usikkerhed i Intonationen, som kun de i saa lang Tid afbrudte Syngeøvelser, den langvarige Fjernelse fra Skuepladsen og den deraf følgende Ængstelighed og Uvanthed med Scenen kan have bevirket, og vi tvivle ikke om, at Sangerinden snart vil gjenvinde sine Kræfter og Operaen sin Primadonna.

Simon's Arabesker til Oberon.

I.

Hr. Simon, en i Weimar levende Kunstner, har faaet det Hverv at skabe poetiske Indfatninger til Malerierne i Wieland-Cabinettet paa det storhertugelige Slot, og han har gjort dette med Arabesker, der ere ligesaa poetisk tænkte som sindrigt og smagfuldt udførte. De danne otte lange Striber, som var nødvendigt for at indfatte Malerierne. Opgaven var ikke let, men den er paa det Heldigste løst. Ethvert af disse lange Blade indeholder et for sig bestaaende Afsnit af „Oberon." Man kunde sige, at de ere mere poetiske end Oberon, eller de gaae egentlig, som en fuldkommen for sig bestaaende

Kunstskabning, ved Siden af Digtet. Digtet behøver ligesaalidt dem som de behøve Digtet; den Ene er ikke underordnet den Anden. Simons Arabesker vilde blive en Digtning, et henrivende, i Blomster, Metaphorer og Allegorier indhyllet Epos, om endog den Wielandske Oberon ikke existerede.

Neureuther har først ladet Digternes Helte vore ud af Blomsterknopper; denne Idee har noget Pikant, men kan let drives til det Smagløse og er ogsaa allerede kommen dertil i de nyeste Arabesker. Blomster og menneskelige Legemer danne en skarp Modsætning, og der hører en eiendommelig, bøielig Skaberkraft i Phantasien til at forbinde dem. Man tænker sig Alferne dandsende paa Græsstraae, men at stille bepantsrede Krigere hen paa de samme Græsstraae, er virkelig at gjøre Eventyret til en prosaisk Løgn; ligesaa lidt vil man see corpulente Elskerinder hænge paa de yderste Støvtraade af en Blomst, eller en Helt skaaren midt over for at sætte ham i en Solsikke. For saa godt Kjøb ville vi ikke hengive det Hele af Menneskelegemet. Blomster og Værter maa bevæge sig harmonisk om Skikkelserne, men ikke grusomt halvere, skalpere eller behandle dem paa nogensomhelst anden Bøddelmaneer, hvorimod Figurerne ogsaa maa love ikke at forlange Umuligheder af Værterne, det vil sige, ikke at sætte sig paa Ranker, tynde som en Traad, eller at ansee et Græsstraae for en Bro. Det vilde føre for vidt, her at ville nærmere udvikle Arabeskens Væsen; mislykkede Sammensætninger af dette Slags blive dog bestandigt hyppigere, og man kan nu næsten ikke mere lukke en Bog op, uden at støde paa saadanne.

Ifølge vor Anskuelse kan den Bebreidelse ikke ramme Hr. Simon, at han skulde have handlet ilde med sine Blomster eller Mennesker. De ser Billeder yde et saa harmonisk Spil af poetiske Skabelser, at de kunde gjelde for en yderst lykkelig Eventyr-Digtning. Der er Ynde, Sving, Humor i disse Skikkelser, en fiin Følelse i disse Sammenstillinger og en dyb Betydning i Allegorierne. Tillige danne de, beregnede paa Afstand, en særdeles tiltalende Gruppering for Øiet. Det Eneste, som man kunde dadle, er lidt for megen Lærdom i Valget af Planterne. Kunstneren har villet lægge Betydning i ethvert lille Ornament, og i Sandhed, ved noget Studium forbauses man over den Rigdom af Midler, han har vidst at føre sig til Nytte. Han har tilladt Blomster og Værter at tale et Ord med, og de tale meget tydeligt; men som sagt, man maa have en botanisk Ordbog ved Haanden. Nu til nærmere Belysning af de enkelte Billeder!

Den første Arabesktavle indeholder Digtets Grundtanke: Oberons Tvist med Titania. Den gamle Gangolf bedrages af sin unge Kone; Tilskueren af dette Ægteskabsbrud, Oberon og Titania, komme i Strid, fordi han vil tugte den falske Qvinde, og hun vil beskytte hende. I Midten af Billedet hviler det kongelige Alfepar, afkjølet ved et Springvands Straaler og omgivet af Lilier, i hvis Bægere smaa Alfeaander slumre. En Genius viser Parret i et Speil Rosettes og hendes Elskers Omfavnelse, som skjuler sig oppe i Pæretræets Grene. Nedenunder vaagner Gangolf af sin Slummer. Oberon gjør ham seende. Titania gjør ham blind. Dette er Historien; de medspillende Allegorier ere meget passende. Man seer den sandselige Kjærlighed paa det den helligede Dyr, Bukken, trænge sig igjennem et kruset Virvar af Planter, og stile sine Skud efter Elskovsparret deroppe; man seer Maanen, de utydelige Skikkelsers Sindbillede, og paa dens dunkle Skive svæver Selvbedraget og indspinder sig selv i lange flagrende Gevandter. Sjelden bliver en Allegorie saa poetisk og saa træffende udtrykt; mindre heldigt er Billedet af den afslørede Sandhed, som fremstilles ved en Solsikke, fra hvilken et tyndt Slør drages tilside. Her gaaer Lignelsen allerede over i det tredie Led: Sandheden — Solen — Solsikken. Det koster for megen Umage, og en Allegorie maa fremfor Alt tale tydeligt. At den gamle Gangolf nedenunder pines af en lille Nisse, der personificerer Podagra, er godt og comisk opfundet og tillige humoristisk udført. Det hele Blad er en ægte Arabeske, thi midt i de eventyrlige Drømmeriers Bølgeslag holder det altid Hovedtanken ovenpaa.

DEN GAMLE COURMAGER

Med H. P. Holst's Portrait.

Ved Kongens Død, hiint Smertens Øieblik,
Hiint Suk, der gjennem Alles Hjerter gik,
Greb Du vor Sorg paa dennes første Flugt
Og tolked den saa simpelt og saa smukt,
At Smerten blev til Veemod ved hans Baare,
Og Sukket til en mild, veldædig Taare.

Henr. Hertz.

Menneskets Skabelse,

fremsagt af Hr. Instructeur Nielsen,

ved

Hr. Phisters Aftenunderholdning 'paa det kongelige Theater, Onsdagen den 11te Marts 1840.

Engang paa Dovres Klippeblok
Sad Valhals Guder
Ei mørke, som i Ragnarok,
Naar Ulven tuder.
Hvor Bjerget over Svælgets Mund
Sit Hoved hælded',
De leged Skak den Aftenstund
Ved Sølverkildevældet.

Skjøn Freia sad paa Odurs Skjød,
Og bandt Violer;
De røde Æbler Ydun bød
I gyldne Skaaler;
Saa duftende hver Grankogl hang
I Solens Flammer;
Med Echo dybt fra Bjerget klang
Den Dværgepuslings Hammer.

Alt var saa fredeligt, saa tyst
I Syd og Norden:
Ei dødelige Slægters Bryst
Beaanded' Jorden;
Den søde Viin, de gyldne Ax
Blev ei indbøsted,
Og roligt tumled Hjort og Lax
Og Fugl hvorhen de lysted.

Da stak i Kredsen Loke op
Sin Rævenæse:
Hvad, raabte han: om i en Krop
Lidt Sjæl vi blæse?
Snart lægger den en Yngel til
Som lystigt støier;
Tænk Jer, hvor sligt et Abespil
Kan blive tusind Løier!

Og yndig lo ved Gudens Kløgt
Hver Valhals Datter,
Strax Pottemagerleer blev søgt
I store Klatter;
Men Loke alskens Snavs og Dynd
Deri indlister:
Det, tænkte han, skal blive Synd!
Den ondskabsfulde Frister!

Til Skroget tog man Askurs Skud,
Der blev en Tumlen —
Hvordan det skulde pyntes ud?
Ja det var Humlen!
Ti Hoveder, var Lokes Ord:
Maa Fyren have!
Høit skoggergrinte Asathor;
Det klukked i hans Mave.

Ja, vedblev Løgnens Gud polidsk,
Ja paa min Ære!
Halv Fugl, halv Oxe og halv Fisk
Vor Helt maa være!
Et Øie for, et Andet bag
Kan bedst ham passe,
Og sæt ham saa til vort Behag
I Tusindbenets Klasse!

Tænk Jer en Svands paa Bagen sat:
Hvor han vil logre!
Han og den vilde Abekat
Skal være Svogre!
Nei, raabte Odin: Gjøgler nei!
Med Sligt ei narres
Mit Billed: Askur skaber jeg;
Med Embla skal han parres!

Nu alle Guder travl man saae:
En Kroppen trilled;
Skjøn Freia med den lille Taa
Undselig pilled;
Freir dannede den stærke Læg,
To Been saa ranke;
Thor hentede til Haar og Skjæg,
Fra Ørken, Løvens Manke.

Af Ægir hver en Form med Smiil
Blev bølgedanned;
Ung Baldur lagde til, tog af
Ved Et og Andet;
Og Odin selv den døde Krop
Med Hoved kroned;
Det, som en Ørn paa Fjeldets Top,
Paa Skuldren dristigt throned.

Til Læber man ham Hyben gav,
Og Marv til Lænder;
Af Perler fra det dybe Hav
Fik Munden Tænder;
Af Æbleblomsten presset blev
Til Kinden Farven.
Da raabte Asa Odin: Lev!
Og henrykt aander Larven.

Og da saa Mennesket var skabt
Af Jordeleret,
Og havde seet sig om og gabt
Og sig formeret,
Ham Valhals Guder vilde hver
En Gave skjænke:
Alfader gav ham Guddomsværd,
Med Dybsind til at tænke.

I Hjertet hældte Baldur ind
Lidt Blod af Lammet;
Skjøn Freia kyssede hans Kind
Saa Øiet flammed;
Ham Heimdal skar for Tungebaand;
Bragur gav Sangen;
Et Tryk af Aukathor hans Haand
Gav Kraft som Smedetangen.

Men Loke lo med bitter Vid:
I Kloge, Blinde!
Troe I med Sligt i Livets Strid,
At han vil vinde?
Nei jeg vil sætte Kronen paa
Jert skabte Væsen!
Den jeg begaved, han skal gaae
Sit Liv tryg efter Næsen!

Saa løb han hen, med gusten Kind,
I Aftenrøden,
Og stak et Faar, og paa en Pind
Var Hjernegrøden,
Den kasted han til Grams i Fleng
Blandt Askurs Sønner:
Pas paa, han green: i disses Slæng
Min Gave mest sig lønner!

H. V. Kaalund.

Simon's Arabesker til Oberon.

II.

Det andet Billede kan man kalde „Oberons Eed." Den fortørnede Alfekonge, krænket ved at den syndige Rosette tages i Beskyttelse, lover at flye sin Gemalinde saa længe, indtil et trofast Par ved allehaande Prøvelser igjen udsoner de Strafværdiges Brøde. Den hele Tavle fremstiller denne Ed symbolisk. Her seer man de yndigste Scener fordeelte i rig Fylde. Øverst flyer Oberon, Titania staaer nedenfor og udstrækker bedende Armene efter den Flygtende; mellem begge disse Hovedfigurer ere de allegoriske Figurer „Den sørgende Kjærlighed og den unyttige Anger" anbragte. Vi see den forladte Kjærlighed drømmende paa en Regnbue, beskygget af Palmer; en Alabasterskaal fyldes med dens Taarer, hvori Duer slukke deres Tørst. En nydelig Allegorie! En ikke ganske tydelig Fremstilling er Maanen, foran hvilken Natten hensvæver som et Billede paa Kummeren; men Natten bruges jo langt oftere som et Kummeren nedtyssende Væsen. Fortræffelig og yderst betegnende er en Paafugl, der myrder en Due, for at antyde, at Titanias Forfængelighed og Hovmod et Øieblik have seiret over hendes Kjærlighed og derover hidført den hele Ulykke. Kunstneren har, for at føie endnu en skrækopvækkende Skikkelse til disse fiint følte yndige Symboler, valgt en Gryph, som i Forening med en hæslig Dverg bevogter Dybets flammende Skatte. Ved disse Skatte havde Oberon svoret.

Den tredie Tavle viser den ulykkeligt bestaaede Prøve. Huon og Rezia, indskibede paa Havet, plukke Kjærlighedens forbudne Frugter uden Præstens Velsignelse. Denne Arabeske er upaatvivleligt den smukkeste. Kunstneren har her viist sine uudtømmelige Midler i Opfindelsen af nye, sindrige Hentydninger og Symboler. Handlingen foregaaer paa Havet, hvorfor her ogsaa ødsles med den yppig-

ste Rigdom af Søfigurer og Værter. I en Fletning af Coraller, der danne sig i Form af en Lyra, for at antyde, hvor nær denne Smerte grændser til det Høieste, som Poesien kan skabe, hvile de to Elskende med Blikket sænket af Kummer og Skam. Edderkoppen, som Forførelsens Sindbillede, spinder sine Traade over Parrets Hoveder. Sandseligheden, ridende paa en graadig Rovfisk, gjennemskjærer triumpherende Havets Bølger, og noget længere nedenfor slukker en sørgende Genius de kydske Flammer paa Vestas Altar. Hymen flyer ligeledes med udslukt Fakkel. Oberon er fortørnet. Forneden i en ypperlig componeret Gruppe, der viser sig som en skjøn Juveel i denne farverige Krands, seer man de Elskende, ledede af Amor, redde sig fra det stormende Hav paa Kysten. Denne Gruppe er saa fuldendt, at den, som et Heelt for sig, kunde afgive et Basrelief, liig de tvende berømte „Nat og Dag" af Thorvaldsen. Hertil bidrager den i rund Form anbragte Begrændsning, da Kunstneren har fremstillet Gruppen, omgiven af Oberons Tryllering. Den Mængde af Havfruer, som hver for sig have en Betydning, maa man selv opsøge i Billedet, da den blotte Beskrivelse deraf kun vilde falde i det Lærde og Tørre. Ikke enhver Sovært er saa forstaaelig som Coral, Muskel eller Perle. Saaledes har den tegnende Digter valgt Tusindblad, Frøbid, Calmus, for at antyde Havets Dybde; Polypen valgte han, for med dens hundrede omslyngende Arme at sandseliggjøre Fortvivlelsen og den afmægtige Anger. Oberon hæver sig op af den hvide Sølilies Blade. Øverst seer man Stormen, som farer hen paa en Stormgrib. Alt dette maa imidlertid studeres; thi ellers har Kunstneren arbeidet forgjæves.

Den fjerde Arabeske beskjæftiger sig med den lille Huonets Fødsel og den arme Rezias Lidelser. Forneden i et med det foregaaende symmetrisk rundt Billede seer man Rezia og hendes nyfødte Dreng i Armene paa en af Titanias Nympher. Denne Gruppe er ikke lykkelig componeret. Som Symbol paa hvor langsomt Tiden henglider for den Lidende, drager Solens Vogn, trukken af Snegle, over Himlen. Søvnen, de Ulykkeliges Trøster, er fremstillet i Skikkelsen af en Yngling, der slumrer paa Valmuer, medens Drømmen bemaler hans flagrende Kappe med lykkelige Tegn og muntre Skikkelser. Man kan ikke tænke sig noget mere Aandfuldt og Elskeligt end dette Billed. For ganske at fuldende det, danne Natlysets Støvtraade en ziirlig Lyra derover, og i disse ætheriske Strenge henaande Elskovsguder — Længselens Drømme, Ømhedens Lykke og Gjensynets Glæder. Herved er det sjælfuldeste og yndigste Digt udtrykt i Billeder; Intet mangler denne Allegorie, Tanken er fast, bestemt og sikkert gjengiven. Dersom man vilde fremstille den Trøst, som den Lidende finder i Søvnen og Drømmen i dens dybsindigste og fiint følte Phantasier, kunde man dertil ikke finde nogen mere passende Sammenstilling. Den midterste Gruppe viser de tre Alfer, som bringe den lille Huonet i Sikkerhed. Foroven beklager Titania den stakkels Rezias bittre Lod. Glædens Roser falde af hendes Hoved og optages af Dæmringen, som vil smykke sig dermed. Et skjønt Billede paa Smertens Forklarelse! Nogle astronomiske Hentydninger, der skulle vise Huonets tilkommende Skjebne, ere ikke tydelige og havde, som ikke herhid hørende, gjerne kunnet være udeladte; dog forstyrre de ikke. Rigdommen af de heldige Sindbilleder skjuler disse smaa lærde Spilfægterier.

Den femte Arabeske giver „Huons Prøvelse." I det Wielandske Digt er dette en yderst henrivende Episode; en Fylde af digteriske Skjønheder og den meest opromte Wielandske, ofte særdeles yppige Spøg er udgydt over Skildringen af den skjønne Sultaninde Almansaris's Kjærlighed. Vor fremstillende Poet udtrykker sig ikke mindre veltalende i Billeder, og endeel lykkelige Allegorier træde

ogsaa op her, hvoraf flere fortjene at kaldes nye. Passionsblomsten spiller her en Hovedrolle som Arabeskzirat. Foroven seer man Huon blive baaren til Tunis af en Oberon underdanig Aand. Vægterne paa Minareterne forkynde den første Morgentime; længere nede er Huon allerede ansat som Gartner og overrækker den elskovssyge Sultaninde en Blomsterkurv, hvis Blomster forvandle sig til Pile; allernederst smægter den arme Huon i Lænker. Denne Tanke er som et dramatisk Fremskridt, og fortjener at nævnes som den tydeligste og meest talende af alle Compositioner, endskjøndt den igjen mangler de allerkjæreste poetiske Billeder og Symboler, som Kunstneren har vedføiet de andre Tavler. Huons Fængsels-Eensomhed antydes ved Skrubtudsen, Skorpionen og Tarantelen. Forførelsen i Skikkelsen af en Slange rækker ham Fængslets Nøgle, som han dog forsmaaer. En rig Fylde af orientalske Værter omgiver den Gruppe, hvor Huon giver Sultaninden Blomsterkurven. Disse Værter ere gjengivne nøiagtigt i deres Eiendommelighed, og dog sammenføiede med Gratie til Arabeskform. Heri besidder vor Arabeskdigter en ganske egen Kunst, hvortil vi senere skulle komme tilbage. Det midterste Felt i denne Tavle danner den paa en Klippetop hvilende Oberon, der med Utaalmodighed betragter de Lidelser, som den af ham beskyttede Yngling maa udstaae. Oberons Skikkelse er ikke heldigt fremstillet. I dette droie Legeme seer man ikke Alfekongen og endnu mindre den Skikkelse, halvt Barn, halv Yngling, som Digtet omtaler.

Symmetrisk med det Ovennævnte giver det sjette Billede os „Rezias Prøvelse og Lidelser." Almansor har forelsket sig i sin unge Fange; han er gammel og frastødende — det er derfor just ingen stor Heltegjerning af Rezia, at hun ikke lader sig røre af hans Elskovsklager. Men denne Feil, hvis det iøvrigt er en Feil, falder Wieland og ikke vor Kunstner til Last. Han havde kun med den gamle Sultan at gjøre, som han har fremstillet yderst humoristisk, hvorlunde han tvinger den gjenstridige Amor til at afskyde Pile paa Rezia, der slumrende hviler nedenunder i et Cypreslysthuus i den sørgende Erindrings Arme. Men Amor træffer kun der, hvor han selv vil, og saaledes forfeile de stumpe Pile Maalet baade tilhøire og tilvenstre. At Erindringen beskyttende holder Armene for, er en smuk Tanke for at antyde, at den, som bevarer et trofast Billede i sit Hjerte er sikker mod enhver Forførelse. Øverst bærer den frelsende Genius den sikkrede Rezia til Tunis. En altfor tvungen Allusion er det, at der af Sultanens og Sultanindens Hoveder opvoxer en Passionsblomst, hvis Gift (i Plantehistorien er Passionsblomsten ingen Giftvært) drypper ned paa Rezias Bryst. Billedet bliver her utydeligt, fordi det er for søgt. Midt i Tavlen seer man Titania svævende i Stormen, medens en Genius høiere oppe bringer den tabte Ring tilbage som Sindbillede paa hendes Gjenforening med Oberon.

Overhovedet maa vi her endnu sige noget især deleshed angaaende denne Fylde af botaniske Studier, som her ere tagne i Poesiens Tjeneste. For at concentrere Hovedtanken ved de enkelte Billeder, have vi for et Øieblik sat Planterne tilside; men det vilde være Uret at forbigaae dem, da det synes at være Kunstneren meget magtpaaliggende, at hans Møie og Talent i denne Retning blive anerkjendte. Det bør ogsaa skee i fuldeste Maal. Vi see saa mange forfeilede Bestræbelser af dette Slags, at det Vellykkede fortjener dobbelt at fremhæves. Et Album fra Paris ligger for os, hvor de enkelte Fremstillinger af Bygninger, Gader og Pladser ere omgivne med Arabesker, der svare til Gjenstandene. Men hvor raat, vilkaarligt sammendyngede ere ikke disse saakaldte Arabesker! Et Billede, som fremstiller Jardin des plantes i Paris, er omgivet med en Indfatning af Planter, som i Sandhed ligge lagviis pak=

kede paa hverandre, uden mindste Sands for architektoniske Linier og sindrig Folgerække. Det er ikke nok, at man opstabler en Hob Urter; man maa studere deres Structur, og og af denne skabe Figurer og Linier, der virke behageligt paa Diet, uden at gjøre Vold paa Planternes Natur. Der gives Blomster, som af sig selv fremtræde som Arabesker, f. Ex. Calla, Keiserkronen, Solsikken, Akkeleien, og derimod findes der andre, hvoraf man vanskeligt kan faae noget ud, f. Ex. Reseda, Lindeblomster o. s. v. Adskillige Blomster ere optagne i den poetiske Allegories Codex, uden at den dannende Kunstner derfor kan bruge dem til Arabesker. Paa denne Mark kan man kun med stor Forsigtighed gjøre en ny Høst. Bover den Fremstillende for meget, bliver han enten uforstaaelig lærd eller smagløs spøgende. Vor Kunstner har for største Delen undgaaet disse Klipper, kun kan han ikke fritages for den Bebreidelse at have været for søgt og stundom for lærd. Derimod kan han anføre, at han gik ud paa nye Opdagelser, og at Arabesken maa takke ham for mangt et lykkeligt Fund.

Disse Arabesker ere saa udmærkede, at de vist snart ville tildrage sig alle Kunstvenners Opmærksomhed, og vi ønske kun, at der maa tages troe Copier deraf i lille Format, som kunne afgive et klarere Vidnesbyrd om Originalernes Rigdom og Skjønhed, end disse faa indledende Ord ere istand til at gjøre det.

A. v. Sternberg.

En Ægteskabs-Recept.

Fortælling efter det Franske.

I.

Jeg kjender en Dame, der plages af den Galskab, at ville stifte Ægteskaber; jeg kalder det en Galskab; thi var det af Interesse, Speculation eller Lækkermundethed, da kunde jeg begribe den Iver, hvormed hun tager sig af slige Affairer; men hun har ingen Fordeel deraf: hun dandser ikke, spiser Lidet: hvilken Fornøielse kan hun da have af at gaae til Bryllupper? er det for siden at høre Klager og Bebreidelser af dem, hun har forenet? Noget, der maa være langt hyppigere end Taksigelser af de Lykkelige, hun har skabt. — Dog, der findes i Verden saamange selsomme Ting, som man ikke kan forklare sig.

Denne Dame har en stor Mængde Piger at sørge for, unge, fatte (man kalder dem aldrig gamle), elskværdige, blide, aandrige, sjelden rige; disse sidste behøver Fruen ikke at gjøre sig megen Uleilighed for at skaffe Mænd til; de ere kun forlegne med Valget. Men ere de Partier, Madame B..... tilbyder, ikke vel forsynede med Formue, saa ere de stedse rige paa Dyder og alle mulige gode Egenskaber.

Til Ulykke for fattige Piger leve vi end i Guldalderen; det vil sige: paa en Tid, hvor Guldet betragtes som den første Magt paa Jorden, som den sande Motor, der sætter Alt i Bevægelse, hvor det har Fortrinet for Uskyldigheden og ofte for Talentet, og dersom jeg skal sige min Mening, saa troer jeg, at det har altid været saaledes. Historien kan overbevise os derom; hvilke Forbrydelser, hvilke Bedragerier ere ikke blevne begaaede, og altid for Penge! Man bøier sig for Magten, fordi den uddeler Gunstbeviisninger, Embeder og fordi disse igjen indbringe Penge. „Hvad behøves der til at føre Krig," sagde Frederik den Store; Penge, Penge, Penge.

Disse Kongen af Preussens Ord kunne anvendes overalt. — Hvad udfordres der for at blive anseet, smigret, for at gjøre Lykke i Kjærlighed, for at ægte unge Piger? Penge, Penge, Penge. Man vil maaskee svare mig: jeg kjender dem, der Intet have og dog gifte sig.

Jeg indrømmer vel, at der ingen Regel gives uden Undtagelser, og hvad jeg her vil fortælle, er just et Beviis derpaa; men hvormegen Møie, hvormegen Besværlighed maa man underkaste sig, for at naae Maalet! og kan man virkelig kalde det at have naaet det, at være nødt til, for ikke at døe i ugift Stand, at forenes med et Væsen, som man ikke sympathiserer med, og som man ofte ikke engang kan lide.

Men vi ville lade disse Bemærkninger fare; de vilde føre os altfor vidt, og vi vende derfor tilbage til denne Dame, der holder saameget af at stifte Ægteskaber.

Madame B...... kan vel ikke gifte mig bort, thi jeg er allerede gift; men hun seer mig aldrig, uden at sige til mig:

„Skaf mig endelig et Parti for min lille Celestine! det er en god Pige, saa blid, saa elskværdig, ret en sjelden Characteer! aldrig er hun i ondt Humeur, aldrig seer hun suurt — — hun er altid fornøiet, selv naar hun har ondt i Tænderne! Hvor en Mand vil blive lykkelig med saadan en Kone!"

„Har hun nogen Medgift?"

„Ak! nei. Dersom hun havde havt en Medgift, havde hun været gift allerede for ti Aar siden!"

„For ti Aar siden! Hvor gammel er da den lille Celestine?"

„Imellem 27 og 28 Aar. Men Uskyldigheden selv, det indestaaer jeg for."

„Dersom jeg ikke tager Feil, forekommer det mig hun er betydelig styg."

„Nei! hvilken Ondskabsfuldhed! Hun er just ikke smuk, især siden hun har havt Børnekopperne, og siden det ene Øie altid græder; men det lægger man ikke Mærke til, naar hun leer; jeg forsikkrer Dem, hun er slet ikke styg, hun har Intet Frastødende hos sig, hendes Smil er meget behageligt."

„Hendes Smiil, ja det er sandt! — — derved kommer Tandkjødet tilsyne — og Tænderne, der ligne et Vildsviins Hugtænder!"

„De overdriver ogsaa Alt — — hendes Tænder er vel en Smule lange, lidt gule, det er sandt — — men de ere ikke fordærvede."

„Det er Skade — — Og saa er hun saa mager! — —"

„Jeg tilstaaer at hun just ikke er meget fyldig, og hun stryger Skanker, naar hun gaaer, men alt dette forhindrer hende ikke fra at være en udmærket, arbeidsom og sparsommelig Pige, der vilde føre en udmærket Huusholdnig."

„Ja! men jeg troer ikke, at hun længe vilde kunne fængsle en Mand: krumme Knæer, det er meget stygt. Jeg veed vel, at det ikke forhindrer fra at lave en god Suppe, men jeg troer dog, at det udelukker de blidere Følelser."

„Men, min gode Ven, hvor Du dog er snurrig! hvor vil Du hen? gifter man sig da altid af Tilbøielighed? — —"

„Er det ikke af Tilbøielighed, saa er det for Penge." —

„Aldeles ikke — — Man gifter sig for ikke at være ene — — for at have en Ledsagerinde gjennem Livet — — kort, for at gifte sig! — —"

„Ah! jeg forstaaer Dem — — Det er, som Beranger siger, for, naar man kommer hjem, at finde Toffelregimentet."

Det nyttede ikke, hvad Madame B..... sagde, jeg troede ikke, at det vilde være let at finde en Mand for Celestine, og desuden befattede jeg mig ikke med Sligt; men en Dag hændte det sig, at en af mine Venner sagde til mig:

„Jeg kjender en ung Mand, der ønsker at giftes, kan De ikke skaffe ham en Kone?"

Jeg gav mig til at lee; thi jeg erindrede mig Jomfru Celestine, og svarede:

„Jeg havde vel en Dame at foreslaae Dem, men Deres unge Mand vil neppe finde Behag i hende."

„Hvorfor ikke det?... O! det vil ikke være saa vanskeligt... jeg vil for det Første sige Dem, at han ikke bryder sig om Penge, men han ønsker at hans Kone skal have et lille Levebrød."

„Et Levebrød... denne handler just med Kniplinger."

„Det passer meget godt. Han er Embedsmand og har 1600 Fr. om Aaret, desuden driver han en lille Handel med Knapper, der indbringer ham aarligen 4 til 500 Fr.; han ønskede en Kone til at bestyre Huset og Knapperne, naar han er paa Contoiret."

„Men hvor gammel er deres unge Mand?"

„Imellem 36 og 38 Aar."

„Det er jo en Mand i sin modneste Alder!..."

„Lad os see Pigen, min Ven! Det koster da Intet, veed jeg?"

„Det tænker jeg heller ikke, men det er ikke mig, der har med den Sag at gjøre; jeg skal føre dem til en af Damens Veninder, der ønsker meget at faae hende gift; De kan da der aftale Sagen; thi jeg befatter mig ikke med at stifte Ægteskaber."

Dupont (det er Navnet paa min Ven) beder mig meget indstændigen, at føre ham hen til den omtalte Dame. Jeg bemærkede, at Dupont ogsaa holder af at stifte Ægteskaber, men ham tilgiver jeg det; thi jeg veed, at det er for at have den Fornøielse, at komme til Bryllup, og der antage en vigtig Mine.

Jeg fører Dupont hen til Madame B.....; hun udstøder et Glædesskrig, da hun hører Hensigten med vort Besøg. Hun og Dupont forstaae snart hinanden, som om de havde kjendt hinanden i 20 Aar; deres Dialog var kort og levende som Marivaux's.

„Er Deres Ven smuk?"

„Nei!"

„Saa meget desto bedre!"

„Og Deres Jomfru?"

„Man taler ikke om hendes Ydre."

„Ah! jeg forstaaer Dem."

„Men arbeidsom, blid, føielig, sparsommelig, ordentlig...."

„Meget vel; ingen Penge?"

„Et lille Udstyr og gode Udsigter."

„Det er nok."

„Deres Ven har et Embede?"

„1600 Fr. i aarlig Gage og et lille Oplag af Knapper."

„Det passer udmærket."

„Deres Jomfrues Alder?"

„Alder... passende."

„Det anstaaer os; min Ven vil intet Barn have."

„Det er ogsaa langt fra at Celestine er det."

„De ere skabte for hinanden."

„Vi maae nu bestemme Mødet."

„Saasnart som muligt."

„I Overmorgen."

„I Overmorgen, lad gaae... Hvor?

„I Jardin-Turc, om Aftenen under Concerten."

„Nu vel; Entreen koster 1 Franc, det kan min Ven nok tillade sig."

„Altsaa, i Overmorgen i Jardin-Turc Kl. 8."

„Vi skulle indfinde os."

„Jeg skal tage en lilas Hat paa... desuden følger denne Herre med os."

„Det er altsaa en Aftale."

„Det var mig som Madame B..... havde bestemt, til at ledsage sig til Jardin-Turc... Jeg kunde ikke træde tilbage, men da jeg aldrig før havde overværet et saadant Møde, afslog jeg ikke Madame B.....s Forlangende, nysgjerrig efter at see, hvorledes dette vilde falde ud."

II.

Den fastsatte Dag begav jeg mig hen til Madame B....., en Time for den, der var bestemt til Sammenkomsten; thi jeg ønskede at vide, hvad Celestine havde sagt om Venindens Forslag, og jeg vidste, at vor Kirsten Giftekniv var meget omstændelig i sine Beretninger.

Jeg fandt Alt i Orden hos Madame B....., jeg saae Forberedelserne til et Toilette, Terlæder, kunstige Blomster; Baand vare udbredte paa Sofaen, og en Tjener kom og gik med et Krollejern i Haanden, og dog var Madame B..... fuldkommen paaklædt.

„Hvad skal her gaae for sig?" sagde jeg, idet jeg saae omkring paa alle de Lapper, der laae udkrammede rundt om.

„Hvorledes, min kjære Ven, De gjetter det ikke! Vi have gjort Forberedelserne til den unge Piges Toilette; her ville vi lægge den sidste Haand paa Værket; thi Celestine har ikke megen Smag, hun er slet ikke coquet, og jeg vædder, hun er pyntet som Een fra Provindserne; det er uundgaaelig nødvendigt, at jeg retter lidt paa hendes Pynt."

„Jeg er da kommen for tidlig, og vil gaae et Øieblik bort."

„Nei vist ikke!... For det Første skal hun ikke skifte Kjole; thi hun har formodentligen taget den bedste paa; og for det Andet kan De ikke genere hende, da De ikke gjør Fordring paa hendes Haand."

„Nei aldeles ingen, det forsikkrer jeg Dem."

„De seer altsaa, at De gjerne kan blive; der er ikke noget Ondt i, at Celestine vænner sig til at pynte sig i Nærværelse af et Mandfolk.."

„Og hvad siger hun om Deres Forslag?"

„Hun er ganske henrykt derover ... hun har ikke sovet, ikke spiist siden... hun veed ikke mere, hvad hun gjør eller siger... kort, hun har næsten mistet Forstanden derover!..."

„Stakkels Pige! maaskee vil hun blive mindre henrykt, naar hun seer hendes Tilkommende." — Nu blev der ringet, saa Klokken var nærved at gaae i Stykker.

„Der har vi Celestine," udbrød Madame B.....

Det var virkelig den tilkommende Brud, der traadte ind, som Een, der er ude af sig selv og sagde:

„Jeg har maaskee ringet lidt stærkt, min gode Veninde, men det var fordi jeg ikke lagde Mærke til Klokken.. siden imorges veed jeg ikke, hvordan jeg har det ... jeg lægger ikke Mærke til Noget!... Om Forladelse min Herre, jeg saae Dem ikke."

Jeg betragtede Celestine; aldrig var hun forekommen mig saa styg; hun havde en høihalset Silkekjole, en Hue og ovenpaa en Hat, en Krave af sorte Kniplinger, der naaede hende lige til Ørene; desuden var hun stiv og keitet, og hendes Øine røde som en Laplænders.

„Hvor Du er smagløst paaklædt, min Kjære!" sagde Madame B....., idet hun løb hen og tog Hatten af Celestine. „Hvilken Idee, at frisere sig saaledes! det er heldigt, at jeg bad Dig komme tidlig."

„Jeg troede, at denne Hat klædte mig godt."

„Den klæder Dig frygteligt... O! min Gud! Dit Øie græder meer end sædvanligt i Aften, det er ubehageligt. Har Du maaskee pillet Løg?"

„Nei! vist ikke."

„Du skal have en lille Bouquet paa Hovedet, der kan gaae ned over Øiet... og denne sorte Krave, den gjør Dig da endnu magrere. Hvad tænker Du da paa? som om Du ikke var mager nok! jeg skal laane Dig en hvid Mantille... Hvorfor har Du ikke givet Dig lidt Hofter?... Du seer jo ud som et Kosteskaft..."

„Jeg holder ikke af det forlorne Stads!"

„Aa! forloren! forloren!" hvor Du er artig... Naar man ikke har det Virkelige,

maa man tage sin Tilflugt til det Forlorne... Justine, hent mig et Par forlorne Hofter.."

„Min gode Veninde, jeg har drømt inat om en rød Hest, der galopperede i Luften."

„Det er et godt Varsel... en rød Hest, det betyder, at vort Foretagende vil lykkes... den galoperede, det betyder, at Dit Bryllup snart skal finde Sted..."

„Og saa steeg jeg op paa Hesten..."

„Det er ogsaa et godt Tegn... Sæt Dig nu ned, saa skal jeg frisere Dig..."

Madame B..... prøvede flere Blomster paa Celestines Hoved; ved enhver blev jeg spurgt om min Mening.

„Hvorledes finder De hende med denne Jasmin?..."

„Jasminen er ikke styg..."

„Den er for bleg... lad os prøve denne Valmue... Nu! hvad siger De om den?"

„Jeg holder meget af Valmuer."

„Nei, den er for mørk... Lad os see disse Narcisser... finder De hende bedre saaledes?"

„Narcisserne ere ikke ubehagelige."

„O! min Gud! hvad skal jeg gjøre... en guul Bouquet... fy! nei det gaaer ikke an, lad os strax faae den af!... men denne Rose... en smuk Rose... ikke sandt?"

„Jeg tilstaaer at Rosen tiltaler mig mindre..."

„De har Uret... Du skal beholde Rosen paa Celestine... Min Gud! hvor dit Øie græder iaften; Du maa lukke det i, hører Du?"

„Og det andet, min gode Veninde?"

„Ogsaa det andet, det forstaaer sig; Du vilde gjøre en smuk Grimace, dersom Du forsøgte paa, at aabne det ene og lukke det andet.... Jeg vil endnu give Dig to smaa Kamme, og Du er da fortryllende."

„Hvor gammel har Du sagt, jeg var, min gode Veninde?

„28 Aar."

„Men jeg bad Dig jo sige 32."

„Lad Du mig om det, naar en Pige siger, hun er 28 Aar, veed man meget vel, at hun er 32."

„Men jeg er jo 35..."

„Det gjør Intet, naar Du blot ikke lader som om Du er det."

Theatret.

„Dorotea og Gomez Arias", romantisk Tragedie i fem Acter, bearbeidet efter „La niña de Gomez Arias," af Calderon de la Barca.

I.

Vort Repertoire har i disse Dage modtaget en Berigelse i den af Jfr. **Beyer** leverede omhyggelige og værdifulde Bearbeidelse af Calderons: **La niña de Gomez Arias.** Om hvorvidt det er rigtigt af Theaterdirectionen, at lade Skuespillerne anvende deres Kræfter paa et saadant Arbeide, fordi det maaskee ikke vil finde Indgang hos det større Publicum, derom have allerede de bornerteste Anskuelser gjort sig gjældende, og Critiken, hvis fornemste Pligt det skulde være at skaffe det Gode Indpas, at fjerne Eensidighed og lede den offentlige Mening, naar den er paa Vildspor, har selv været forblændet nok til at udtale Meninger, der hvis de bleve fulgte, vilde berøve Theatret sin Værdighed og Betydning og begunstige en Forkeerthed, der kun finder Smag i det Nye, fordi det er nyt, og forkaster det Gamle, fordi det er fremmed, og fordi det koster nogen Overvindelse og Aandsfrihed at sætte sig ind deri. Da det er vort Ønske, noget nærmere at gjennemgaae dette Arbeide og fornemmelig at undersøge, hvorvidt de Forandringer, der ere foretagne ved Omarbeidelsen, ere til Fordeel for Stykkets dramatiske Virkning, have vi anseet det for rigtigst at forudskikke Oversætterindens velskrevne Fortale, hvori hun selv gjør Rede for disse.

„Den gunstige Modtagelse, som den danske Bearbeidelse af Calderons Drama „Livet en Drøm" har fundet paa vor Skueplads, vakte Tanken om at gjøre et nyt Forsøg med en anden dramatisk Digtning af samme Forfatter. Med det Haab, at ogsaa dette vil finde Indbefst og Overbærelse, er det mig en kiær Pligt, at bringe Hr. Justitsraad og Theaterdirecteur **Molbech** min Tak, baade fordi det

var ham, der først giorde mig bekiendt med de Calderonske Skuespil, som ogsaa for de Raad og den Veiledning, han har meddeelt mig ved et Arbeide, som jeg uden hans Hjælp og Opmuntring aldrig vilde have været i Stand til at udføre, eller havt Mod til at begynde paa. Han foreslog mig atter, strax efter at jeg havde tilendebragt Bearbeidelsen af "La vida es sueño", at prøve et nyt Forsøg; og Hr. Professor Heiberg ledede mit Valg paa et, fra det første meget forskielligt, men ikke mindre interessant Drama. "La niña de Gomez Arias" er ikke, som „Livet en Drøm," bygget paa den dramatiske Udvikling af en philosophisk Idee; det er et, paa den spanske Comedies eiendommelige Maade, med Intrigue og Forvikling giennemvævet romantisk-eventyrligt Sujet, som uden Tvivl skylder en gammel Folkevise eller Romance fra Ferdinands og Isabellas Tidsalder sin Oprindelse; det bærer umiskiendelige Præg af at tilhøre Calderons vidunderlige Fædreland, hvor Phantasiens Billeder kappes med Naturen i overraskende Skiønheder og usædvanlige Rædselsscener. Digterens glødende Aand udtaler sig i de mest modstridende og heftige Lidenskaber, medens den eventyrlige Handling, uden Hensyn eller Tvang, bevæger sig i hiin krigerske Tid, der gav de spanske Digtere saa rigeligt Stof — den Tid, da Spanierne kæmpede den sidste afgjørende Kamp med Araberne, og omsider i Granada styrtede det sidste Bolværk for de tappre og romantiske Maurers Herredømme. Calderon har her opfattet det Tragiske og Rørende i en Begivenhed, hvorved et ædelt qvindeligt Væsens grændseløse Hengivenhed og fyrige Lidenskab misbruges af en modig og tapper, men moralsk fordærvet ung Krigers raa og nedrige Egoisme. Den skærende Contrast minder om den ogsaa fra Spanien stammende Don Juan; men i det Calderonske Drama ere Forholdene holdte i en høiere og mere tragisk Stiil; de Træk, der kunne forekomme os for stærke, finde deres Retfærdiggjørelse, deels i det Sujet, Digteren har valgt, deels i det spanske Dramas eiendommelige Natur.

Ligesom Originalens Versemaal overalt, saa nøie, som det har været muligt, uden at bringe Tvang og Stivhed ind i Sproget, er fulgt i den danske Bearbeidelse: saaledes har det været mit Formaal, saa tro som muligt, at opfatte Gienskinnet af den spanske Aand i den danske Afspeiling; og de Tilsætninger og Forandringer, der ansaaes nødvendige, maa kun betragtes som en nøiere Udvikling af de Charakterer og Situationer, som Calderon har givet saa gode Motiver til; endskiøndt han paa adskillige Steder synes blot at have skizzeret dem for sine Landsmænd, der maaskee fordrede mere for Phantasie og Følelse, end for Tanke og Reflexion. At aflægge et Regnskab for disse Tilsætninger, anseer jeg for Pligt imod det Publicum, der vil skienke det danske Arbeide sin Opmærksomhed.

I første Act er den væsentligste Forandring i Slutningen, hvor Originalen blot lader Tilskueren ane Doroteas Flugt med Gomez Arias, for at han skal føre hende til et Kloster, hvor hendes Troskab er sikkret, indtil en gunstig Skiebne vil forene dem. Verden er hende fremmed, og hun har i sin Uskyldighed intet Begreb om det vovelige Skridt, som Kiærlighed forleder hende til.

Originalens anden og tredie Act ere her deelte saaledes, at hver af dem ere blevne til to Acter. I Slutningen af Bearbeidelsens anden Act er en Kamp mellem Spanierne og Maurerne udeladt, da det synes naturligere, at Cañeri flygter for den overlegne Fiendes Ankomst. Doroteas kort derpaa følgende Slutningsmonolog er noget udvidet.

I Begyndelsen af tredie Act, hvor Don Juan kommer til Granada, udtaler han stærkere sin Kiærlighed til Dorotea, end i Originalen, og han vil blot ægte Beatriz af Fortvivlelse; i Actens Slutning har jeg ladet ham træde ind i den almindelige Forvirring;

og hans Komme forsinker endnu mere Don Luis i at forfølge de Flygtende. Baade her og i sidste Act har jeg troet, at Don Juans Følelse maatte yttre sig noget stærkere, for at giøre hans Rolle mindre uinteressant. I Begyndelsen af fierde (Originalens tredie Act) lader Calderon de Flygtende træde ind, og Gomez Arias udbryder strax: "Aborrecida muger!" (afskyelige Qvinde) o. s. v. Jeg antager derimod, at det Øieblik, hvori han opdager sin Feiltagelse, var særdeles egnet til dramatisk Fremstilling. Illusionen bliver stærkere, naar Tilskuerne selv ere Øievidner til denne Gienkiendelse, see Dorotea slaae sit Slør tilbage, og høre Bemærkninger om den hurtige Flugt m. m. — I Doroteas Replik (3die Scene), der uagtet sin Længde i Bearbeidelsen dog er forkortet, forekommer et Vers, som Calderon uden al Tvivl har optaget af en gammel Romance:

"Señor Gomez Arias,
Duélete de mi,
No me dejes presa
En Benamegi."

Disse Linier, som jeg i det Danske har søgt at overføre i deres hele Simpelhed, synes at være laante af det Folkesagn, der uden Tvivl ligger til Grund for dette Drama. De gientages siden med en ubetydelig Forandring af Gines, og i femte Act af den mauriske Sanger, hvor Dorotea udbryder: "Ya anda en canciones mi historia!" — Denne Sang afbrydes hos Calderon af Hærens Ankomst. Maurerne ile til Vaaben, og Dorotea beslutter at hielpe sine Landsmænd til Benamegis Erobring. "Feliz me haze Marte, pues Venus infeliz me hizo!" udraaber hun, og aabner Indgangen for de Christne. Der foregaaer Strid udenfor og paa Scenen, og efter en Kamp, som kun varer meget kort, er Benamegi indtaget. Dronningen træder bevæbnet ind med sit krigerske Følge, og de Skyldige føres nu frem til hendes Dom. Calderon lader saaledes Doroteas Ulykke bidrage til de Spanskes Seier; men jeg antager, at ved denne Leilighed føle vi mere Interesse for Dorotea selv, end for Maurernes Undertvingelse. Dorotea er interessant nok ved sin qvindelige Elskværdighed, hun vinder intet ved at vise Heltemod. Den ædle Stolthed, hun udtaler imod Gomez Arias, er en Kraftyttring, som godt kan forenes med den Qvindelighed, der heelt igiennem betegner hendes Charakteer, og en krigersk Begeistring synes ganske at være den fremmed. I Bearbeidelsen er derfor, efter Spaniernes Ankomst til Benamegi, Kampscenen udelukket, og Handlingen forflyttet til en Hytte paa Bierget, hvor Mødet mellem Gomez Arias og Beatriz finder Sted. Efterat hun har forladt ham og han seer sine Forventninger skuffede, yttrer han i Originalen endnu Trods og Tillid til sit uboielige Mod. I Bearbeidelsen har jeg ladet hans Samvittighed vaagne, og blive stærkere og stærkere da han gribes af Dronningens Udsendte. Den Scene, hvori dette skeer, er ligeledes tilføiet; derimod er der adskillige Udeladelser, hvor Don Luis underretter Dronningen om de Begivenheder, der have fundet Sted, hvilket kan antages at være skeet, før hun træder ind paa Scenen.

Da Cañeri i Originalen føres frem for Dronningen, dømmer hun ham tildøde i en Replik paa sex Linier; han giver et lige saa kort og trodsigt Svar, og dræber sig selv. Calderons Skildring af denne Maurers Charakteer synes at opfordre til en nøiere Udvikling. I det danske Stykke dræber han sig ikke af Trods, men som en Helt, der ikke vil overleve sin egen og sine Landsmænds Frihed. Det Paafølgende i Stykkets Slutning er ligeledes ganske omarbeidet, og det Meste tilføiet. I Originalen føres Gomez Arias frem for Dronningen idet han siger: "Yo he sido el que fieramente loco cometi tantos delitos." Dronningen befaler ham derpaa at ægte Dorotea. Hun er strax villig til at give ham sin Haand, og man maa antage, at

de blive viede. Derpaa dømmer Dronningen ham til at halshugges. Alt dette er meget fortfattet og sammentrængt. Dronningen siger:

"A ese hombre el punto mismo
Un verdugo corte el cuello,
Y su cabeza en el sitio,
Que á su esposa vendio, quede
En una escarpia.

Gomez Arias.
Rendido
A tus pies....

Reina.
Ea llevadle!

Gines.
Deso yo seré ministro, —
Juro á Dios, que habeis de ir
A ahorcar, pues habeis sido
Judas de amor, que beseis
Y vendeis.

Gomes Arias.
Cielos divinos
Pague mi culpa, mi pena!

Dorotea.
Gran señor, si yo ha sido
La parte, yo le perdono;
Perdónale, te suplico.

Reina.
En cualquier delito el Rey
Es todo; si parte has sido
Tu, y le perdones, yo no;
Porque no quede á los siglos
La puerta abierta al pardon
De semejantes delitos."

„Paa denne Mand i Dieblikket
En Bøddel overskære Halsen;
Og hans Hoved, paa det Sted,
Hvor sin Viv han solgte, blive
Hængt paa Muren.

Gomez Arias.
Kastet ned
For din Fod....

Dronningen.
Gaa, før ham bort!

Gines.
Dette jeg udføre vil. —
Og, ved Gud, jeg sværger, I
Hænges skal, da I har været
Kiærlighedens Judas, som
Kyssede og solgte.

Gomez Arias.
Himmel,
Lad min Qval min Brøde sone!

Dorotea.
Store Dronning, har jeg været
Grund dertil, jeg ham tilgiver;
Tilgiv du ham, hør min Bøn!

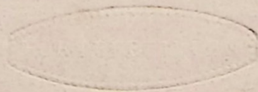
Dronningen.
I enhver Misgierning, Kongen
Staaer for Alt; om du har liidt
Og tilgiver ham — jeg ikke.
Thi, ei giennem Seklers Løb
Naadens Dør forbliver aaben
For Ugjerninger liig denne."

Don Diego og Don Felix yttre derefter et Par Ord om deres Fremtids Forhaabninger, og en kort Replik af Gines slutter Stykket.

Jeg maa henstille til Læsernes og Tilskuernes Smag at dømme om, hvorvidt Bearbeidelsens Tilsætninger og Forandringer her ville findes hensigtsmæssige. I Stedet for at Dronningen er den, der med uqvindelig Haardhed afsiger Dommen, træder Kongen frem som den urokkelige Retfærdighed, og dømmer Forbryderen til den velfortiente Straf. Forsoningen, som Dieblikket før er tilveiebragt mellem ham og Dorotea, hendes Haab, hans Anger, deres lykkelige Udsigter i Fremtiden blive med eet tilintetgiorte. Dette synes at ligge i en tragisk Nødvendighed, som Stykkets hele Handling og Udvikling medfører; Gomez Arias's Brøde kan ikke udsones eller udslettes paa anden Maade end med hans Blod, og Giengieldelsens Tordenslag frembringer pludseligt og uigienkaldeligt Stykkets tragiske Udgang, som virkelig slutter Handlingen; i Stedet for at enhver anden Slutning uden Tvivl maa efterlade mere eller mindre af dette uafgiorte, der undertiden svækker Indtrykket af et Skuespil.

I det jeg ender disse Linier, maa jeg ligeledes offentlig bringe Hr. Professor Heiberg min Tak, ikke allene fordi det er hans Forslag, som har ledet mig til at bringe "La niña de Gomez Arias" paa dansk Grund; men ogsaa for de Vink og den Anviisning til adskillige Forandringer i Stykket, særdeles dem i dets Slutning, hvilke han med megen Beredvillighed har meddeelt mig. Jeg maa endnu tilføie, at Tanken paa den udmærkede Konstnerinde, der vilde fremstille Dorotea — og som er i Stand til at giengive Calderons elskelige Skabning med al den Ynde og Varme, hvormed den store Digters luende Phantasie har malet hende — har idelig foresvævet mig under et Foretagende, som jeg ikke uden særdeles Opmuntringer vilde have vovet mig til."

H F HOLST

An J. D—g.

bei der Wiege seines jungen Sohnes.

Von Friederich Bresemann.

Ha, Was seh' ich! holde Disen,
Reizende Hamingien,
Schweben von Walhalla nieder,
Freude tönen ihre Lieder,
Freude hoher Fylgien.

Und sie nahen sich der Wiege,
Und die große Schwester singt:
„Von Walhalla's besten Gaben
Schenk' ich Schönheit diesem Knaben,
Wie sie Freia's Tochter bringt." —

„Dafs die Schönheit nicht vergehe,"
Singt die zweite aus dem Chor:
„Soll Gesundheit ihn durchglühen,
Soll er, wie Hlodyna, blühen,
Stark wie Tyr und Asathor." —

„Sanftmuth soll die Stärke zähmen;"
Singt die dritte: „in Verein
Sollen sie sich hold umschlingen;
Und die rohe Kraft zu zwingen,
Soll er mild, wie Baldur, sein." —

„Lieblich mit der Milde paare,"
Singt die vierte: „sich Verstand!
Snotra's Klugheit soll er haben;
Schenkt ihm, Götter, Eure Gaben,
Götter aus dem Wanenland!" —

Sieh, da stehen in den Wolken
Odin, Frigga, As und Alf,
Hören, Was die Schwestern singen,
Und die holden Disen schwingen
Sich empor nach Walaskjalf.

En Ægteskabs-Recept.

Fortælling efter det Franske.

III.

Endelig er Toilettet endt; Madame B..... lader Celestine reise sig op, dreie sig rundt, og gaae frem og tilbage foran hende, idet hun udbryder:

„Hold Dig ikke saa stiv... bevæg dog ikke den venstre Arm som en Møllevinge... saadan... Hvad siger De om det, min Herre?"

„Jeg?" Madame, jeg har aldeles ingen Mening i denne Sag."

„De vil ikke compromitere Dem; men nu er Klokken otte, vi maae afsted."

„Allerede otte!" udbrød Celestine blegnende. „Ah, min gode Veninde, jeg troer, jeg faaer ondt."

„Bild Dig ikke saadant Noget ind! og lad Dig blot ikke mærke med saadanne Dumheder for den Tilkommende. En Mand, der kun har 1600 Fr. om Aaret, og sælger Knapper, er ikke tjent med at ægte en Pige, der faaer Vapeurs og besvimer; man maa bringe sin Mand en klækkelig Medgift, naar man skal kunne tillade sig Sligt — Lad os nu gaae."

„Et Øieblik, mine Damer, vi maae først hente os en Vogn."

„Det behøves ikke; det er et smukt Veir, og der er ikke ret langt derhen, vi kunne godt gaae."

„Nei, jeg forsikkrer Dem, jeg gaaer ikke."

„De er altfor galant."

Der var intet Galanterie deri, men jeg vilde ikke gaae med Jomfru Celestine under Armen; jeg fandt hende frygtelig; Blomsterne og Baandene, hvormed hendes Hoved var prydet, gjorde hende endnu styggere; jeg tænkte allerede paa, at det vilde være et frygteligt Øieblik, naar jeg skulde træde ind med dem i Jardin-Turc, og jeg fortrød at have paataget mig, at ledsage dem.

Vognen holder der nede, vi gaae ned: paa Trappen træder Celestine flere Gange i sin Kjole, og to Gange falder hun over paa min Ryg.

„De seer da, sagde jeg til Madame B....., at jeg gjorde Ret i at tage en Vogn; Celestine vilde ikke være kommen til Jardin-Turc iaften."

„Det er Lykken, der gjor, at hun ikke kan styre sine Been."

„Dersom denne Dame længe var lykkelig, vilde hun tilsidst slaae Næsen i Stykker."

IV.

Ved Ankomsten bemærkede jeg med Smerte, at der var en stor Mængde Mennesker i Jardin-Turc; man udførte den Aften en „monstrøs" Concert; Tilstrømningen var betydelig. Jeg besluttede, at træde dristig frem, mine to Damer holdt jeg under Armen, Hatten stødte jeg tilbage, og stolt hævede jeg Hovedet, og tænkte ved mig selv: man vil antage os for Fremmede.

Jeg veed ikke, for hvem man antog os, men jeg hørte Latter og Hvisken bagved os, der ikke behagede mig synderligen. Jeg slæbte imidlertid afsted med mine Damer, stødte adskillige Stole overende; ja jeg troer endog, jeg væltede et Glas, en Tjener loe; endelig kom vi da til Sæde. Jeg vilde sætte mig i et Lysthuus; men man havde fastsat Mødet paa en Terrasse; vi maatte altsaa blive der.

Musikken begyndte; Damerne hørte ikke efter, de søgte med Øinene Dupont og hans Ven; de vare endnu ikke komne. Jeg lagde Mærke til, at nogle unge Mennesker standsede i Nærheden af os, for at betragte Celestine; En af dem sagde sagte, idet han gik bort: „Hun er ligesom Concerten." Jeg var fuldkommen af samme Mening.

Man spillede nu den yndige „venetianske Qvadrille." Jeg forglemte mine to Damer, og var lutter Øre, fornemmelig da det yndige Klaphorn spillede en Solo; men ved det skjønneste Sted udbrød Madame B..... „Der ere de!"

Dette „der ere de" blev udraabt saa høit, at Alle vendte sig om og betragtede os, og Enhver hvidskede:

„Ah! der ere de! .... men hvem? venter man en Prinds eller en anden berømt Mand?"

Tænk dem den almindelige Forbauselse, da man fik Øie paa de to Herrer, som Udraabet gjaldt. Dupont var et ganske almindeligt Menneske, men hans unge Mand fortjener nok, at blive noget nøiere beskreven: det var et stort Corpus, omtrent 6 Fod høit, der i Magerhed syntes at ville kjæmpe om Rangen med Skelet-Manden, der viser sig paa Boulevarden; hans Hoved var adskilt fra Skuldrene ved en Hals, som Giraffen vilde misunde ham; hans Teint var olivenbruun, og hans Næse saa stumpet, at man i Frastand skulde troe, han slet ingen havde; endelig havde han en Klumpfod, hvilket gav ham en slingrende Gang, der slet ikke var yndig.

Jeg hørte Latter fra alle Kanter. — „Det er den monstrøse Soirée," sagde En.

„Det overgaaer endnu Concerten," sagde en Anden.

Imidlertid vare Herrerne komne hen til os. Jeg havde sørget for, at der var Stole til dem; men selv siddende ragede den giftefærdige Mand op over alle de Andre.

Man hilsede hinanden i Taushed, og verlede de almindelige Høflighedsformularer; men Dupont og Madame B.... førte ene Ordet. Celestine vovede ikke at hæve Øinene; nu fandt jeg at hun gjorde vel deri. Den unge Mand bukkede, hilste, men talte ikke; jeg nøiedes med at iagttage. Imidlertid forløb Tiden; de unge Folk havde ikke talt til hinanden; men Herren havde betragtet Celestine, og gjort en Grimace, hvorved hans Næse ganske var forsvunden, og Celestine havde vovet at betragte sin Tilkommende med det ene Øie, men satte en suur Mine op dertil, der

just ikke udtrykkeligen tilkjendegav hendes Bifald.

Jeg saae at Madame B..... var i daarligt Humeur, hun stødte til Celestine med Albuen, og hvidskede hende i Øret:

„Klem dog ikke saaledes Læberne sammen, saa seer Du saa dum ud. Desuden har jeg sagt Dig, at Du ikke maa hæve Dine Øine høiere op end at Du netop kan see Spidsen af Dine Sko."

O! jeg har seet ganske andre Ting.... jeg vilde ønske, jeg ikke havde vendt Øinene derhen."

„Hvorfor?"

„Fordi jeg finder denne Herre umaadelig styg."

O! min Kjære, man skal ikke spille den Kræsne, naar man er 30 Aar gammel og ikke eier en Skilling... Desuden er Du just heller ikke nogen Skjønhed."

„Det er muligt, men jeg har dog ingen Klumpfod." —

„Hvad gjør det? Saadant Noget vænner man sig til." —

Medens denne Dialog fandt Sted paa venstre Side, forefaldt Følgende paa høire:

„Nu vel, min Ven, Du har slet ikke sagt Noget til den unge Pige."

„Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige." —

„Du burde have taget to Halstørklæder paa iaften."

„Jeg har taget tre paa."

„Ja saa burde Du have taget fire paa. — Hvad synes Du ellers om Damen?"

„Jeg finder hende meget styg!...

„Hun er rigtignok ikke smuk, men hendes Ansigt er dog af det Slags, man med Tiden vænner sig til... Men saa Dyderne og de glimrende Egenskaber... det er dog det Væsentlige i Ægtestanden."

„Ja men hun er altfor styg."

„O! min Ven, troer Du maaskee at Du er en Spartacus, Du! med Din Klumpfod, lange Hals og Din forbandede Næse?"...

„Jeg veed meget godt, hvordan jeg er ... det forhindrer ikke fra at elske Skjønheden."

„Jeg raader Dig dog til at elske den i Afstand; naar man ikke har Andet end et lille Embede og nogle Knapper at tilbyde, vil Skjønheden stedse være ubønhørlig imod Dig."

„Ja saa vil jeg slet ikke gifte mig."

„Og man vil da sige: han har ikke giftet sig, fordi der Ingen har villet have ham."

Samtalen standsede. Dupont var misfornøiet. Han saae det herlige Bryllupsmaaltid forsvinde, som han allerede havde nydt i Aanden. Madame B..... var meget ilde stemt; thi det var det niende Parti, som Celestine skulde gaae glip af. Den unge Mand slog Takt med sin Klumpfod, og syntes at beskjæftige sig med Musiken, og Celestine begyndte at see omkring til Høire og Venstre, da denne Herres Nærværelse var bleven hende ligegyldig.

Tiden gik; man spillede det næstsidste Stykke af Concerten. Jeg betragtede i Stilhed de to Personer, som man vilde gifte sammen, og fandt, at de passede meget godt for hinanden. Dupont og Madame B..... havde derimod ganske tabt Haabet om at forene dem.

Pludseligen faaer jeg en lystig Idee, og medens Dupont siger til mig med en ærgerlig Mine: „Vi have forfeilet Maalet!".... og Madame B..... svarer „det er umueligt at forene dem," tilhvidsker jeg dem sagte et „Maaskee", der bringer deres Hjerter til at hoppe af Glæde; derpaa henvendte jeg mig høit til hele Selskabet:

„Det forekommer mig, at vi nu kunne gjøre noget Andet, end at høre paa Musiken? Lad os sætte os ind i et af disse Lysthuse ved et Bord. Jeg vil da byde Selskabet lidt Punsch; jeg haaber det vil oplive os en Smule, og jeg troer, vi kunne behøve det."

Mit Forslag blev modtaget. Kjæk tog jeg Celestines Arm... (jeg maa rigtignok til-

staae, at over Halvdelen af de Tilstedeværende vare tagne bort), de Øvrige fulgte efter. Jeg gik ind i et Lysthuus og forlangte en Bolle Rumpunsch."

Punschen ankommer og jeg skjænker i Glassene.

„Jeg holder meget af den," sagde Celestine, „men jeg drikker den aldrig... jeg frygter altid for at den skal stige mig til Hovedet."

„Min Gud! min Kjære, her er ikke Tale om at spille den Fine," sagde Madame B.....; „Du holder af den, drik Du saa kuns; om den ogsaa stiger Dig til Hovedet, saa vil Følgen deraf kun blive, at Du ligger lidt længe imorgen."

Pincelure — det var Navnet paa den unge Mand — udbrød:

„Jeg kan drikke Punsch, uden at det generer mig i mindste Maade; da jeg fulgte den franske Armee til Spanien, drak jeg meget ofte Punsch ..., jeg har et stærkt Hoved, der kan taale Alt."

Jeg sørgede for Pincelure, der nedslugte Punschen som sød Melk, og Celestine, der syntes at være vant dertil, gjorde ingen Omstændigheder for at drikke. Bollen blev snart tomt, og jeg forlangte en anden. Som jeg havde forudseet, begyndte Punschen nu at gjøre sin Virkning; vi vare langt muntrere, end før vi kom ind i Lysthuset. Madame B..... nynnede en Galopade, som Orchesteret spilte; Dupont spiste den ene Makron efter den anden og lorgnetterede Damerne; Pincelure talte frem og tilbage, og Celestine loe.

„Leve Musiken," sagde den lange Herre, „den kan rigtig sætte mig i Tridt... jeg kan vel ikke dandse paa Grund af min Klumpfod; men jeg holder dog meget af Dands!... Engang vilde jeg vove en Galopade ... jeg faldt med min Dame, og vi fik Halvdelen af de Galopperende over os."

„Jeg har aldrig kunnet dandse i Takt," sagde Celestine, „jeg har slet intet Gehør, og desuden bringer jeg alle Tourene i Uorden, og forhindrer de Andre i at dandse... Men jeg har sjelden den Ulykke; naar jeg er paa Bal, pynter jeg stadigen Væggen; man byder mig aldrig op!"

„Og mig afslaaer man altid."

„Ha! ha! ha"

„Herrerne kalder mig „Gaasen".

„Damerne kalde mig „Giraffen".

„Ha! ha! ha!"

„Det gaaer godt," hvidskede jeg til Madame B..... og vedblev at fylde Glassene.

„Han er elskværdigere end jeg troede," sagde Celestine sagte.

„Hun seer ud til at være en god Pige," sagde den lange Herre.

Jeg sørgede for at oplive Samtalen.

„Min Herre," sagde jeg, henvendende mig til Pincelure, „De spiller nu den beskedne Mand, men De maa dog tilstaae, at en Klumpfod ikke forhindrer fra at have nogle smaa Eventyr."

„Det er vel muligt; men hvad mig angaaer, saa have mine altid faaet en ubehagelig Ende. — Een Gang havde jeg et Stevnemøde i en snever Gade, jeg ventede der to Timer, og blev tilsidst overskyllet paa en meget ubehagelig Maade. En anden Gang talte jeg med en Dame, som sagde: der er min Mand, lad os frelse os! hun gav sig til at løbe; jeg vilde gjøre det samme, men blev indhentet og banket af hendes Mand. Jeg maa bestemt give Afkald paa alle Kjærlighedshistorier...

„Og paa Ægteskab?

„Endnu langt snarere!... En gammel Spaakone har sagt mig, at, dersom jeg nogensinde giftede mig, vilde jeg blive..."

„Nu vel?"

„Jeg vilde blive ... o! ... for en Ulykke, Damerne gjette det nok."

Damerne loe; Celestine græd, i den Grad morede hun sig, og dette forskjønnede hende, da der derved blev frembragt mere Symmetri

i Øinene; Pincelure holdt ikke op at tale, uden naar han førte Glasset til sine Læber, og det skete meget ofte.

Vi tilbragte saaledes mere end een Time i Lysthuset; Concerten var forbi, uden at vi havde lagt Mærke dertil; vi førte en „monstrøs" Conversation, der traadte istedetfor Musiken: Celestine vedblev at gjentage: „Han er virkelig ganske elskværdig, denne lange Herre."

Og Pincelure sagde hvert Øieblik: „Denne Dame er langt mindre styg, naar hun sidder i Skyggen.

Pludseligen faldt nogle store Regndraaber ned i vor Punsch.

„O! min Gud, vi faae et Uveir," udbrød Madame B..... — „og jeg, der har min smukke lilas Hat paa."

„Og jeg min smukke Kjole," sagde Celestine bestandig leende.

„Træd ind under disse Telte, mine Damer, der ville De være i Ly; maaskee gaaer det snart over."

„Jeg troer ikke, at det saasnart gaaer over," sagde jeg; „desuden er Klokken elleve en halv, det vilde vist være bedst, at sikkre sig en Vogn."

„Halv tolv! min Gud! hvor Tiden er gaaet hurtig."

Pincelure tog Celestines Arm, for at føre hende ind under Teltet, og, da de vare komne derind, lod hun sin Arm blive under hans, enten det nu var af Forglemmelse eller med Forsæt.

Uveiret tog til; jeg løb hen til Porten, og saae kun een Fiacre; den tog jeg i Besiddelse, og vendte tilbage til Selskabet.

Dupont og Madame B..... vare beskjæftigede med at ophefte deres Klæder, for at bevare dem mod Regnen; jeg gav Pincelure et Tegn, han løb til med Celestine. — Jeg førte dem ud af Haven hen mod Fiacren, og lod dem stige ind.

„Men Madame B...." stammede Celestine.

„Vær De kun rolig, hun boer i en anden Kant af Byen, jeg skal ledsage hende."

„Men Hr. Dupont?..."

„Han er allerede langt borte..."

„Kjære Ven..."

„Gode Ven..."

Jeg hørte ikke længere paa dem, men slog Døren i.

Punschen, Stormen, min Skyndsomhed, Alt gjorde dem forstyrrede, og Kudsken, hvem jeg havde givet Celestines Adresse, pidskede paa Hestene, førend de havde faaet Tid til at gjenkjende hinanden.

Jeg vendte tilbage til Madame B.....

„Hvor er Celestine?" sagde hun til mig, „hvor har De gjort af hende?"

„Jeg har giftet hende bort."

„De spøger!"

„Jeg indestaaer for, at hun ægter Pincelure."

„Virkelig!... men hvor ere de?"

„Tagne bort i en Fiacre, begge to!..."

„I en Fiacre ... begge to... Men, hvad har De dog gjort der? og Sømmeligheden?

„Hvo siger, at den bliver overtraadt?... Desuden kan man vel tilgive eet og andet, naar et Ægteskab følger derpaa, og endnu engang indestaaer jeg Dem for, at det skal finde Sted. Det vil maaskee koste en krollet Kjole og en gjennemblødt Hat; thi den Fiacre, de fik, er den sidste... der er ikke en eneste paa hele Boulevarden.

„Det skal saamæn ikke fortryde mig, dersom det gaaer i Opfyldelse!... men jeg maa rigtignok tilstaae, at jeg aldrig før har seet et Ægteskab blive stiftet paa denne Maade."

V.

En Maaned efter gik min Spaadom i Opfyldelse. Celestine blev Madame Pincelure. Jeg veed ikke om Spaakonens Horoscop ogsaa skal gaae i Opfyldelse; al Sandsynlighed er imidlertid derimod.

Det er den eneste Gang, jeg har beskjæftiget mig med, at stifte Ægteskaber; Mange bryde deres Hoveder og spilde deres Tid, for at komme til dette Maal; Min Recept er imidlertid meget simpel: „tag to Boller Punsch."

En Pagestreg.

I Aaret 1770 levede i Versailles Marquis de Charnay, en behagelig, aandrig Mand, Ludvig den 15des Samtidige, hvis Page han havde været. I sit 60 Aar fik han det Indfald at ægte en smuk, ung Pige. Man miskjendte ham fra flere Sider herfor; selv Kongen gav ham sine Betænkeligheder tilkjende; Madame Dubarry tilføiede nogle spøgefulde Hentydninger, og ved Hoffet circulerede en Tidlang mange Anecdoter paa hans Bekostning. Marquis de Charnay havde tilbragt en stormende Ungdom; han giftede sig med en ligesaa smuk som forstandig Pige, for i sit Livs Aften at nyde Ro og huuslig Lykke. Dette var en farlig Forbindelse; men Marquien var elskværdig og fiin; han forekom sin Ægtefælle med saa mange Opmærksomheder og saa megen om Omsorg, og han haabede ved disse Bestræbelser at udvirke saa meget, at, dersom Mad. de Charnay ikke havde ligefrem lastefulde Tilbøieligheder, saa maatte hun blive lykkelig med ham, han med hende. Hans gode Stjerne medførte, at hans unge Kone var blid, god og pligthengiven; men han iværksatte den for en Hofmand saare vanskelige Forholdsregel — uden synlig Flugt, efterhaanden at drage sig tilbage fra Hoffet; derimod forsamlede han i sit Hotel Alt, hvad der kunde gjøre Marquisen dette Ophold behageligt. Sukkende Elskere fremstillede sig og bleve tilbageviste. Hr. de Charnay var hverken skinsyg eller efterladen, og det lykkedes ham at indgyde sin Gemalinde, om ikke fyrig Kjærlighed, saa dog et levende Venskab og stor Tillid. Med de slemme Spaadomme syntes det altsaa ikke at have noget at betyde.

Uagtet denne sin sikkre Stilling var Marquien dog forsigtig nok til ikke at sætte al Opmærksomhed til Side; i Fred var han parat til Krig. — Blandt de Personer, der besøgte Hr. de Charnays Hotel, var ogsaa en ung Officeer, Baron Bretcuil, hvis Stræben strax fra Begyndelsen af bemærkedes af Marquien. Hr. Breteuil var endnu meget ung; han havde et indtagende, noget tungsindigt Væsen, og man havde ingen tidligere Kjærligheds-forstaaelser at fortælle om ham; han var derfor den farligste for en forstandig Kone, og maatte som Medbeiler nødvendig indgyde en Olding Bekymringer. Hr. de Charnay overbeviste sig med Forskrækkelse om Officerens Lidenskab, der syntes ham dyb og alvorlig, og hvis Indvirkninger allerede viste sig i den unge Mands Ansigtstræk. Ulykkeligviis maatte Marquien til samme Tid bemærke, at ogsaa hans unge Kone blev blegere, hendes Sind mørkt og nedslaaet. Det havde han ikke gjort Regning paa; han vilde hverken vide hende utro eller ulykkelig. Efter at han havde lagt hundrede Planer, den ene mere uudførlig end den anden, besluttede han at gaae til sin Medbeiler, for om muligt at afvæbne Samme ved sit oprigtige Sprog. Han overraskede ham, da han just fuldendte sit Toilette, for at begive sig til Marquisen, hvor man daglig kunde see ham forelsket og forstyrret.

„Hr. Baron!" sagde han til ham, „De er forelsket i min Kone. Var jeg tyve Aar yngre, vilde jeg ikke tale til Dem derom, — vi vilde da mødes paa en anden Maade. Men min Haand ryster. Den har ikke mere Kraft til at føre Kaarden, og jeg er nødt til at appellere til Deres Godhed, Deres Taknemmelighed, ikke som om min Kone allerede elskede Dem, men fordi jeg indseer Faren ved bestandig at stille min Kone en ung Mand

for Øine, der giver sig Mine af at døe af Kjærlighed til hende. Naar jeg forbyder Dem mit Huus, vil man holde mig for skinsyg og maaskee aabne Marquisens Øine for Deres Værd. De vil da nok vide at finde hinanden paa Promenaderne, i Theatret og i Selskaberne. Hos Dem alene, Hr. Baron! kan jeg søge Bistand; formørk ikke mit Livs Aften! Drag bort herfra, De er Soldat; De vil ikke indskrænke Deres Løbebane til Versailles, ikke her uddanne Dem for Deres Stand. Gaae De til Stenay, hvor Deres Regiment ligger i Garnison. Jeg vil da kunne takke Dem for min huuslige Fred, min Kone takke Dem for sit Hjertes Ro, — jeg gjentager endnu engang, ikke som om hun elskede Dem, men fordi alene Efterstræbelserne af en Mand som De, kunne blive farlige for min Kones Ro."

Hr. de Charnay havde med en Mand at gjøre, der besad heftige Lidenskaber, men tillige Ungdommens Oprigtighed, og som istedet for at tage sin Tilflugt til Benægtelse — hvad Skik og Brug var paa den Tid — udbrød i en Strøm af Taarer, og gjorde Ægtemanden selv til sin Fortrolige.

„Ak, Hr. Marquis! hvad forlanger De af mig? Jeg skal bort herfra? Det er det samme som at gaae til min Død. Hvad vil De sige med min Løbebane, med min Ungdom? For mig gives der kun Eet i Verden, at see Marquisen, at indaande samme Luft som hun og at døe af Kjærlighed. Dette er min hele Bestemmelse."

Marquien, som mere var fattet paa enhver anden Ting, end paa en Tilstaaelse, blev forvirret. Han beundrede denne Kjærligheds utvetydige Oprigtighed, og saae i samme den første glødende Lidenskab. Beklagende sin Alder, der nægtede ham at føre et andet Sprog, erklærede han Hr. Breteuil, at hans Huus for Fremtiden var lukket for ham. Men da han dog ikke længer vilde leve i den dødelige Angst, som hiin Kjærlighed foraarsagede ham, saa besluttede han at tale med sin Kone om Sagen. Marquisen var, som vi ovenfor have sagt, forstandig; men hun kjæmpede mod en opstaaende Lidenskab, der maaskee truede med at opveie Forstanden. Hun tilstod sin Mand, at Breteuil i længere Tid havde skrevet hende til, og idet hun undskyldte sig, at hun ikke tidligere havde berørt denne Omstændighed, leverede hun ham Officerens Breve. Af hver Linie steeg Kjærlighedens Lue op. Hr. Breteuil sagde vel deri, at han elskede uden Haab, men han tilføiede, at dersom ikke et medlidende Blik faldt paa ham, da vilde han ikke kunne udholde Livet, da maatte han gribe til Selvmord. Fru de Charnay syntes meget forskrækket ved denne Trudsel, og Marquien indsaae meget vel, at om Medlidenhed just ikke er Kjærlighed, saa er den dog en af de Veie, der føre dertil. Den Tanke, som beherskede Fru de Charnay og synlig stemte hende til Gunst for Breteuil, var den høie Sandhed i denne Kjærlighed, der endog ikke skyede selv at opoffre sig til Døden.

„Den Ulykkelige!" udraabte hun, „han vil ombringe sig."

„Det er muligt," svarede Hr. de Charnay koldblodigt. „Hr. Breteuil vil gjøre, hvad der tilkommer ham, men De, De vil døe."

„Jeg, min Herre?" sagde Marquisen lidt overrasket.

„Ja, Madam, De vil døe i denne Nat."

„Hvad vil De sige dermed, Hr. Marquis?"

„Endog i denne Time befinder De Dem meget ilde. Man fortvivler over Deres Tilstand; Deres Ildebefindende tiltager."

„Men saa forklar Dem dog, Hr. Marquis!" sagde Fruen, hvem alle Slags skrækkelige Historier randt i Tanker.

Marquien forklarede sig ikke videre, men holdt stadigt Øie med sin Kone næsten til Midnat. Da lod han hende stige i en Postkaret, og idet han overgav hende til en prøvet Tjeners Omsorg, lod han hende føre til et Landgods, som en af hans Brødre besad i

Touraine, hvor man skulde behandle hende med al mulig Opmærksomhed, ja endog tillade hende at forsamle Egnens Fornemme omkring sig, forudsat at hun gav sit Æresord paa, at føre det for hende valgte nye Navn, og hverken skrive eller lade skrive til Versailles. Imidlertid viste Marquien sig den følgende Dag ved Hoffet og fortalte i Forbigaaende, at hans Kone var syg. Næste Dag forværrede hendes Onde sig; tre Dage efter var hun død. Marquien anlagde Sorg, hans Folk maatte gjøre det samme, og et pragtfuldt Ligtog satte sig i Bevægelse fra Marquiens Hiem, for at føre den Afdøde til den ti Mile fra Versailles værende Familiebegravelse.

„Jeg elskede min Kone usigeligt, Hr. Baron!" — saaledes skrev Marquien til Breteuil — „men Omsorgen for min Ære overgik dog min Kjærlighed; jeg vil med den philosophiske Ro hos en Mand af min Alder bære Tabet af det Dyrebareste, jeg eiede. Hvad Dem angaaer, min Herre, hvis Lidenskab var saa grændseløs, og som ikke kunde leve, uden at indaande den samme Luft som Marquisen, saa venter jeg at høre Efterretningen om Deres Død, og troer, ikke at turde fordølge Dem, at Fru de Charnay skiltes fra Livet med den Overbeviisning, at De snart vilde følge hende."

„Den stakkels Breteuil!" sagde „Oeuil de Boeufs" galante Herrer.

Tre Maaneder randt hen, og Hr. de Charnay troede at burde ophæve sin Kones Forviisning. Marquisen kom om Natten omtrent ved samme Time som hun for tre Maaneder siden var bortreist; da begge Ægtefolkene vare komne sammen i Salonnen og Tjenerskabet havde fjernet sig, tog Marquisen Ordet:

„Nu vel," sagde hun, „den Ulykkelige er død, derfor tillader De mig at vende tilbage."

Marquien tog en lille Bog frem af sin Lomme.

„Her," sagde han, „er et Memorandum over Hr. Breteuils Gjerninger og Bedrifter siden Deres Død. Deres Begravelsesdag spiste han til Middag med tre Officerer i Gjæstgivergaarden „de tre Æbler;" der blev drukket paa Deres evige Fred og man roste den Pragt, jeg havde anvendt paa Deres Begravelse. Næste Dag gav jeg ham tilkjende, at han maatte ombringe sig; dette var en Sag, som De, om ikke udtrykkelig forlangt, saa dog havde ventet. Hr. Baronen er bleven mig Svar skyldig og reist til Paris, hvor han har fattet levende Interesse for en Dandserinde og for Trisetspillet. Disse Tilboieligheder kostede ham i otte Dage tre Tusinde Louisd'orer. Da han ikke er riig, og denne Udgift gjorde et betydeligt Skaar i hans Formue, saa fattede han strax den Beslutning at gifte sig. De seer, han er en klog Yngling, og da hans første Kjærlighed ikke vilde lykkes ham, saa forsøgte han sig flere Gange i denne Følelse: — — Nu, min dyrebare Marquise! har jeg ladet dem vende tilbage, for at underskrive hans Ægteskabscontract; thi Hr. Baronen ægter en af vore Slægtninge. Af denne Aarsag vakte jeg Dem fra de Døde, da jeg desuden inderlig længtes efter at see Dem igjen og bar Tabet ved Deres Død med langt mindre Rolighed end Hr. Breteuil."

Marquisen kunde ikke andet end synke i sin Mands Arme og love ham, ikke mere at lade sig indtage af en opbrusende ustadig Lidenskab. Hun følte nu et Venskab, som ved sin Varme nærmede sig til Kjærlighed.

„Min dyrebare Veninde," vedblev Marquien, „naar en Kone elskes af sin Mand og derhos er saa begavet som De, da vil det være hende let at modstaae alle Anfægtelser. Havde vi handlet anderledes end vi have handlet, saa vilde Hr. Breteuil maaskee have bragt Dem i en alvorlig Fare, plettet Deres Rygte og derpaa forladt Dem. Hvilken Udsigt for os begge!"

„Det er altsammen meget godt," sagde Fru de Charnay, hvis Munterhed vendte til-

bage; „men tænker De da ikke paa, at jeg er død for hele Versailles, for hele Hoffet? Hvorledes vil De bære Dem ad, for at opvække mig igjen?"

"Der er En, sagde Marquien, „der veed, at De befinder Dem meget vel, og som, efter at han i Begyndelsen havde misbilliget mit Ægteskab, ikke har nægtet mig Midler til at gjøre det lykkeligt. Kongen veed Alt.

„Er det muligt, Kongen vidste det?"

„Ja i Sandhed. Troer De, at jeg i Versailles, næsten under Hs. Majestæts Øine skulde have vovet at disponere over en af hans qvindelige Undersaatters Frihed, saaledes som jeg har gjort, naar jeg ikke havde hans Samtykke? Jeg var, som De veed, i gamle Dage Hs. Majestæts Page, og dette er nu en Pagestreg, som jeg har spillet Hr. Breteuil. Som jeg haaber vil det blive den sidste af dette Slags.

Men endnu skulde der udføres en lille Hævn over Hr. Breteuil, og Fru de Charnay vilde forbeholde sig den; hun vilde dermed betegne sin Gjenindtrædelse i Verden. Da Officeren den følgende Dag var hos sin Brud, og hans Ægteskabscontract blev underskrevet, aabnedes pludselig Salens Fløidøre, og en Lakai raabte med høi Stemme: „Hr. Marquis de Charnay med Frue Gemalinde!"

Ved det sidste Navn spidsede hele Selskabet Øren og reiste sig op. Hr. Breteuil udstødte uvilkaarlig et halvsagte Skrig og slap sin Bruds Haand. Man forestille sig en ung Dame i hiin Tids Smag, hvid og rød, hvis Colorit hævedes ved en Smule Sminke, og hvis sande Skjønhed Tidsalderens anbragte raffinerede Skjønhedsmidler fuldkommen lod til Syne, med straalende Øine, bløde fyldige Arme, en herlig Væxt, Hals og Bryst bedækket med Ædelstene, smaa Fødder med rosenfarvede Sko, vajende Fjer i Haaret; — saaledes saae den Døde ud, som Marquis de Charnay førte ved Armen.

„Hvorledes!" raabte man fra alle Kanter, efter at den første Forbauselse havde sat sig; „Fru Marquisen levende? Hiin pludselige Sygdom, hiin Død, hiin Ligbegængelse? — —"

„Var anstillet af mig og Frue Marquisen."

„Men hvortil alt dette Blændværk?"

„En Familiesag," svarede Marquien smilende.

Man spøgte meget over dette Tilfælde; man vilde af Marquisen have Underretning om den anden Verden, og Forlovelseshøitideligheden gik for sig. Frue de Charnay saae et beleiligt Øieblik til at nærme sig Hr. Breteuil, og idet hun ubemærket stak ham hans Breve i Haanden, hviskede hun til ham: „Disse, min Herre! ere alle mine Nyheder fra den anden Verden; de fortjente sandelig nok, at man skulde hente dem der.

For at Opstandelsen kunde blive fuldstændig, blev Marquisen paa ny forestillet ved Hoffet, hvor, foruden Kongen og Hr. Bretreuil Ingen kjendte Aarsagen til hendes Forsvinden og foregivne Død. Den Sidste kunde ikke rose sig deraf.

„Min Page! min Page!" sagde Kongen smilende til Marquien, „det er gaaet godt. Men anmod mig for Guds Skyld ikke hver tredie Maaned om at lade din Kone døe."

„Sire!" svarede Hr. de Charnay, „Marquisen behøver ikke mere at døe, for at være tro. Har min Kone først engang lært at indsee, at man kunde bedrage hende, saa har hun derved faaet en Erfaring, der tilstrækkelig sikkrer Manden. Skulde der imidlertid vise sig en ny Fare, saa vilde jeg bede Deres Majestæt om en Gesandtskabspost i Constantinopel eller Marokko, og der behandle min Kone, som Tyrken behandler sin Yndlingssultaninde — indespærre hende; thi jeg vil for enhver Priis undgaae den Ulykke, Deres Majestæt gjorde mig opmærksom paa."

Hr. de Charnay havde rigtig bedømt sin Kone; hun blev ham stedse tro. Kun var Marquisen, uagtet sin Skjønhed og Ungdom,

bleven en Gjenstand for Landbeboernes Skræk som i Versailles, havde bivaanet hendes Begravelse, og slet ikke kunde komme ud af den Tro, at hun efter tre Maaneders Forløb havde forladt Graven for atter at leve med sin Mand. Fire Aar efter døde hun virkelig og Landbeboerne ventede fuldt og fast at faae hende at see igjen; men dette overtroiske Haab er dog indtil Dato bleven uopfyldt.

Theatret.

„Dorotea og Gomez Arias", romantisk Tragedie i fem Acter, bearbeidet efter „La niña de Gomez Arias," af Calderon de la Barca.

II.

Allerede den af Oversætterinden foretagne Forandring i Slutningen af første Akt forekommer os mindre heldig og ikke tilstrækkeligt motiveret. I Originalen aner man kun Doroteas Flugt med Gomez Arias; i Oversættelsen bliver den formelig aftalt; men netop derved kommer Tilskueren til at spørge sig selv: Hvad er da egentlig Grunden, hvorfor hun forlader sin Faders Huus med en Fremmed? og man finder da strax, at den indskrænker sig til den simple Omstændighed, at hun, skjult i et Sidecabinet, har hørt en ung Mand (Don Juan) beile til hendes Haand hos hendes Fader, og at denne har trøstet ham med, at hun var et godt Barn, der ikke havde nogen anden Villie end sin Faders. Naar hun derhos nævner Klosteret som sit Tilflugtssted, forekommer det os at udgaae af Situationen, at hun ikke kan mene det saa alvorligt: den hele Tirade om Klosteret synes mere beregnet paa at blænde Publicum og give hendes Flugt Udseendet af en **Retirade honorable.** I den hele Dialog er der desuden en forunderlig Svæven, som endnu mere bestyrker denne Formodning. Saaledes udbryder Gomez Ariaz da hun beder ham føre sig til Klosteret:

> Stol paa mig! — Nu er Du min!
> Ingen skal min Skat mig røve!

Det forekommer os, at dette: „Nu er Du min!" nok maatte gjøre hende en Smule betænkelig, og at, naar han umiddelbart derefter tilføier: „Ingen skal min Skat mig røve," saa maa dette „Ingen" unægtelig indbefatte: Ikke engang Klostret! En ligesaa besynderlig Modsigelse ligger der ogsaa i at høre Himmelbruden sige til Gomez Arias:

> „Alt mit Haab, min Trøst paa Jorden
> Er Dit Hjertes Kjærlighed!"

og strax efter i samme Replik:

> „Gjennem Livets Storm jeg flygter
> Hen med Dig i Fredens Havn;
> Klosteret mig trygt skal gjemme."

Den følgende væsentlige Forandring, Oversætterinden har foretaget, er i Begyndelsen af fjerde Akt (Originalens tredie). Den foregaaende Akt ender med en almindelig Forvirring, under hvilken Gomez Arias i Mørke flygter bort med Dorotea i den Tanke, at det er Beatriz, og Dorotea lader sig villigt bortføre anden Gang i den Tanke, at hun endnu bestandig er elsket. I Originalen udbryder Gomez Arias, i Raseri over sin Feiltagelse, saasnart han træder ind paa Scenen:

> Aborrecida muger
> Cuya fiera vista asombra,
> Eres acaso mi sombra,
> Que tras mi te he de tener?

I Oversættelsen opdager han først sin Vildfarelse, efterat de i Nat og Dag have redet med hinanden, efterat han har hjulpet hende af Hesten, ført hende op af Høien, og efterat de allerede en Stund have været fremme paa Scenen. Dette er baade usandt og unaturligt, og den øieblikkelige Theatereffekt, der er tilsigtet ved Opdagelsen, at han tager

feil, opløser sig i Parodie, som en naturlig Følge af den Reflexion, Tilskuerne allerede tidligere nødvendigviis maae have anstillet. At Fremstillingen af Benamegis Indtagelse, Maurernes Undertvingelse og Doroteas Deeltagelse i Kampen er udeladt i den danske Bearbeidelse vilde vi i og for sig finde ligegyldigt, hvis vi ikke fuldkommen delede den i det sidste Søndagsnummer af „Fædrelandet" udtalte Anskuelse, at det vistnok vilde være langt mere interessant at see et Calderonsk Drama, og et Arbeide af en saa vidunderlig Skjønhed som dette, i sin oprindelige Skikkelse paa Scenen. Hvad vi derimod misbillige aldeles, er det sygelige Føleri, den moderne Sentimentalitet, der er indlagt i Slutningen af Stykket. Saagodtsom alle de handlende Personer, hvis Physiognomier tidligere have staaet skarpe og marquerede for os, antage nu et grædeligt Udtryk. Cañeri, hvis Characteer af Digteren er skildret i faa, men betegnende Træk, og hvis Død er ligesaa kort og charakteristisk som hele hans øvrige Optræden, støder sig her Dolken i Brystet under en Mængde høitravende Phraser — og hvorfor? fordi Oversætterinden har fundet, at „Calderons Skildring af denne Maurers Charakteer synes at opfordre til en nøiere Udvikling." Uanseet at det er en temmelig besynderlig Fremgangsmaade at lade Folk udvikle deres Charakteer i Dødsøieblikket, bestaaer denne „nøiere Udvikling" ikke i at supplere Træk i hans Charakteer, der mangle hos Calderon — thi efter vor Mening staaer han her klar og anskuelig nok — men alene i at udmale og udføre det allerede Givne. Denne nøiere Udmalen og nærmere Udførelse tilkommer Læseren eller Tilskueren alene og vilde netop være en Feil hos Digteren, der maa sørge for at interessere Læseren ikke blot ved det, han siger, men ogsaa ved at lade Noget være usagt, som Læserne selv kunne supplere, og som er istand til at befrugte deres Phantasie og give den Næring og Stof. Derfor siger Goethe ogsaa sandt og træffende: „Nicht, was er spricht, sondern was er weise verschweigt zeigt mir den Meister des Styls." Endnu uheldigere er den forunderlige Metamorphose, der i den danske Bearbeidelse paa eengang i femte Act foregaaer med Gomez Arias; thi hvad er vel Grunden til en saa pludselig og saa uventet Forvandling? At han bliver arresteret af sin Medbeiler Don Felix? At han skal føres frem for Dronningen? At der er sat en Priis paa hans Hoved? Det er saa langt fra, at hans paafølgende Anger, Bod og Omvendelse synes at have sit Udspring af en indre Opvaagnen og Syndserkjendelse, at det Hele meget mere faaer Udseendet af et Cujoneri og en Dødsfrygt, der, parret med hans tidligere Slethed, gjør ham fuldkommen modbydelig. En Replik som den følgende:

Mildt vil Dronningen tilgive,
Og jeg vil en Anden blive,

er i Gomez Arias's Mund mildest talt utaalelig. Ikke mindre uheldigt har Oversætterinden afgjort Spørgsmaalet om hans Liv eller Død. Dette Punkt er imidlertid blevet tilstrækkeligt belyst i den ovenfor nævnte Anmeldelse i „Fædrelandet", der tillige indeholder en livlig og rigtigt opfattet Fremstilling af det Charakteristiske ved det spanske Drama, til hvilken Fremstilling vi henvise dem af vore Læsere, der, uden at have Tid og Leilighed til at sætte sig ind i denne Retning, ønske at gjøre sig bekjendte med de rigtige Principer, hvorefter et saadant Arbeide bør bedømmes. Kun om Stykkets eget Gehalt og dets Udførelse paa vor Scene, der i „Fædrelandets" Anmeldelse flygtigt er forbigaaet, ville vi til et følgende Nummer forbeholde os nogle Bemærkninger.

En Nationalbelønning.

En af de sidste Aftener i Januar, traadte, mod Slutningen af Forestillingen, en Mand, dybt indhyllet i sin Paletot ud af en Dør paa Théâtre Gymnase i Paris, som de derved Ansatte sædvanlig afbenytte.

En Dreng paa 13, 14 Aar, der bar et Linieregiments Uniform og Felthuen, som de franske Soldater, der have tjent i Algier, brugte, traadte hen til Manden i Paletoten, hilste ham som Militair og indledte følgende Samtale med ham: „Om Forladelse, Hr. Borger, at jeg opholder Dem paa Deres Vei; jeg vilde gjerne vide, hvor Skuespilleren, Hr. Bouffé boer, eller hvor jeg kan tale med ham, jeg har noget ganske nødvendigt at sige ham i Anledning af hans Comediespil ..... en vigtig Sag; jeg har desaarsag Tilladelse til at blive ude fra Casernen efter Retraiten."

Manden i Paletoten. „Kjære Dreng! Hr. Bouffé er ikke mere i Theatret, og jeg troer ikke, at han vil være at faae i Tale i Aften, thi han er træt og lidt upasselig, og jeg er vis paa, at han vil lægge sig, saasnart han kommer hjem.

Drengen (ærgerlig). „Fordømt! det fordærver hele Sagen. Men, Hr. Borger! De kjender vist Hr. Bouffé, De seer ud, som om De ogsaa hørte til Comediehuset."

Manden i Paletoten. „Ja, jeg kjender ham."

Drengen. „Ih, da kan De ret gjøre mig en Tjeneste... De tør vel nok vide det .. det er blevet mig overdraget at bringe Hr. Bouffé en Nationalbelønning (her smiler Manden i Paletoten), og Sagen hænger saaledes sammen. Regimentsbørnene (enfants de troupe) i Casernen de la jeune France have læst paa Plakaten, at de skulde gives i Comedien, og de vare saa lykkelige, at Marketenteren, en brav Karl, gik med dem ... Og Gud bevare os! hvor Hr. Bouffé spilte ... sligt har jeg aldrig seet; han forstaaer det."

„Og vi have nu alle faaet den Idee, at vi ville yde ham et Erkjendtlighedsbeviis; kunde vi give ham et Æreskors, saa havde jeg i Sandhed bragt ham det; men Regimentsskræderen meente, at en Æreshue var mere værd og kunde tillige holde Hovedet varmt. Og saaledes have vi Regimentsbørn da skudt sammen, kjøbt Klæde og en gammel Snurbart har broderet et B med en Laurbærkrands omkring, foran paa Huen, og nedenunder Ordene: Regimentsbørnene i Casernen de la nouvelle France til Regimentsbarnet i Théâtre Gymnase. (Og nu aabnede Drengen sin Kjole, og tog en smuk Feldthue frem, som han havde skjult derunder).

Manden i Paletoten (med bevæget Stemme.) „Kjære Dreng! Denne Forcæring vil være Hr. Bouffé meget dyrebar; jeg skal give ham den... jeg kjender ham, men da Du ikke kjender mig, saa modtag et Pant paa at jeg rigtig skal levere ham den. Der, modtag denne Napoleon!"

Drengen. „Et Guldstykke... nei, det behøver jeg ikke, jeg vil ikke kjøbe mig en „remplacent" som en feig Bondelømmel, — jeg betakker mig."

Da antog Stemmen hos Manden i Paletoten et rørende og gribende Udtryk; Casernebarnet kjendte den og udraabte med høi Jubel: „Nationalbelønningen er, hvor den skal være... God Nat Hr. Bouffé! God Nat, god Nat!" og derpaa løb han bort uden at Skuespilleren kunde faae Tid til at takke.

E Lehmann lith.

Em. Bærentzen & Co. lith. Inst.

DEN NATLIGE MUSICUS

Faustina Moro.

En corsicansk Fortælling.

Bastia, beliggende paa en fremspringende Klippe ved Foden af høie Bjerge, der stedse ere bedækkede med Myrther og frisk grønne Oliventræer, er en malerisk Stad, uagtet den i sit Indre er hæslig og ubeqvem. Bastia er desuden den første Handelsplads paa Øen Corsica, men dog af ringe Betydning. Ved Synet af de 6 Tartaner, af de 23 Fiskerbarker og af Dampskibet, som ligger for Anker i dens slette Havn, sige Indvaanerne med Stolthed til hverandre at deres Stad er Corsicas Marseille. Men hvorom Alt er, saa er dog Bastia efter Ajaccio det eneste Sted paa Corsica, hvor man kan bringe det til noget. Der gives rige Folk der; saa mange Indbyggere Staden tæller, saa mange Misundere have ogsaa disse rige Folk, hvilket dog ikke gjør deres Lykke eller den Indflydelse, de nyde i Landet, i mindste Maade Afbræk. Men den Maade, hvorpaa de nyde deres Rigdom er dog høist eiendommelig; de kjøbe næsten kun uopdyrkede Landstrækninger og klippefulde Agre, som de lade ligge brak eller ogsaa gjemme de deres tunge Pengesække i veltillukkede Kufferter. Af Luxus eller behagelig Beqvemmelighed hos dem findes der intet Spor. Hvad skulde ogsaa Luxus betyde i et Land, hvor kun een Vei kan befærdes med Karet, og hvor Muuldyr have Møie med at komme frem paa Landeveiene? Behagelige beqvemmelige Hjemme? Nu! den rige Mand har begyndt med Lidt, har maattet kæmpe med mange Besværligheder og gjennemgaaet tunge Tider, Tider fulde af Savn; hvormange Tusinder han endog kan byde over, saa forandrer han dog sjelden den vante Levemaade med en finere. Vistnok gives der i Bastia, ligesaa godt som paa andre Steder, Undtagelser fra Regelen; men maaskee dog sjeldnere end paa noget andet Sted, og det vilde vække en vis Opsigt, ja endog Skandal i en Stad, hvor det allerede er meget skandaløst at have stor Formue; man behøver blot at høre Alt, hvad man fortæller om Gregorio og andre store Forretningsfolk, som havde Talent til at blive Millionærer i et Land, hvor Penge i det Hele taget ere sjeldne.

Lorenzo d'Alagro i Bastia var en saadan priviligeret rig Mand. Som sidste Green af en gammel adelig Stamme havde han ikke troet at fornedre sig ved, fra den tidlige Ungdom af, at drive Handel. Han var allerede i Besiddelse af en smuk Formue, da han i Foraaret 1810 — just som han var nærværende ved Udlosningen af en Tartane, der havde bragt ham Varer fra Marseille — uden for en Blikkenslagers Boutiksvindue, hvis Huus stødte ud til Havnen, saae en ung Pige af beundringsværdig Skjønhed. Lorenzo, som indførte de udskibede Baller i sin Bog, erkyndigede sig om, uden at lade sig afbryde i sit Arbeide, hvo den unge, elskværdige Pige var. „Det er den gamle Thomas Moros Datter, den skjønne Faustina, som næsten gjør alle vore unge Knøse tossede," svarede en Lastdrager, idet han bøiede sig for at tage en tung Pakke op paa sine brede Skuldre. „Det er neppe to Maaneder siden hun kom fra St. Florents, og jeg veed ikke hvormange hun allerede har gjort Hovedet forkeert paa," fortalte Manden videre, og reiste sig med Møie op med Byrden, som laae paa hans Skuldre. „Men hun er stolt, meget stolt! Det skal være en god Fisker, som skal faae hende i sit Garn."

Lorenzo saae uafbrudt til Vinduet, hvor den skjønne Pige af og til kom tilsyne; han maatte nærme sig hende. Da Skibsladningen var udlosset, lukkede han sin Brevtaske sammen, gik lige hen til Blikkenslagerens Boutik og bankede kjækt paa. Den gamle Thomas Moro var gaaet ud, hans Datter modtog den Fremmede. Hun rødmede, da hun i ham fandt den Mand, der fra Havnen havde betragtet hende saa opmærksomt, hvilket ikke var und-

gaaet hende. Sjæleglad over at være alene med hende, tiltalte Lorenzo hende og sørgede for at drage Samtalen saa langt ud, som det var muligt, uden at fremkalde nogen Mistanke hos hende. Da han gik lod han den skjønne Faustina beholde en Liste over de Gjenstande, som han sagde, han behøvede og bad hende at have samme i Orden næste Dag ved samme Time.

Næste Dag indfandt Lorenzo sig nøiagtig i Blikkenslagerens Huus, og denne Gang vovede han at henvende en Tale til Faustina, der lod som en hemmelig Kjærligheds-erklæring; men Pigen syntes ikke at forstaae den. Hendes kolde, ligegyldige Væsen pirrede hans Egenkjærlighed; Lorenzo var rask som alle Corsicanere ere og fyrig som en ægte Sydlænder; han svoer at ville beseire den Egensindige, det koste hvad det vilde, og fra den Tid af forsømte han Intet, for at naae sit Maal. Bønner, Forførelseskunster, glimrende Løfter anvendte han forgjæves hos Blikkenslagerens Datter. Allerede vare mange Dage henrundne, men Faustina vilde ikke høre noget om hans Kjærlighed. Lorenzo var alvorlig forelsket; Modstanden havde opflammet hans Ønsker. Handelsforretninger, Arbeider, Speculationer, Alt lagde han til Side for at overgive sig til sine Kjærlighedsdrømme. At være lykkelig eller døe var hans eneste Tanke; Lidenskaben stiger hurtigt, og paa Corsica hurtigere end noget andet Sted.

Lorenzo forstod imidlertid den sædvanlige og noget prosaiske, sunde Menneskeforstand, som man let faaer i Contoirets Halvmørke; han saae nok, han ikke havde med en af hine letsindige Piger at gjøre, som man forfører ved Løfter og kjøber ved Foræringer, men at han maatte kæmpe med en sand qvindelig Charakteer, og at han maatte besidde Faustinas Kjærlighed førend han kunde blive lykkelig. Han var ung, han var smuk, hans Kjærlighed var fyrig, hans Lidenskab glødende, han kunde altsaa haabe. Og han blev virkelig elsket, da Faustina saae ham for sine Fødder og turde stole paa hans sande og inderlige Kjærlighed. Imidlertid nøiedes Lorenzo ikke med at være Herre over hendes Hjerte, han vilde ogsaa være Herre over hendes Betænkeligheder. Men han fandt hende urokkelig, og saa meget urokkeligere, som Faustina havde en kraftig Villie, en fast Charakteer og virkelig var dydig, og ikke listig Beregning foraarsagede hendes Tilbageholdenhed. Hun var tvertimod uegennyttig og ædel. Lorenzo, som ikke var Herre over sin Lidenskab, havde ofte foreslaaet hende Ægteskab, men Faustina havde stedse vægret sig. Lorenzo havde faaet Faderen paa sit Parti, men den gamle Thomas Moros Hjælp havde kun lidet at betyde. „Nei!" svarede Faustina paa alle hans Formaninger, „dette Ægteskab kan og vil jeg aldrig indgaae. Lorenzo er rig, af adelig Slægt — han kan ikke ægte en Haandværksmands Datter." Lorenzo bedrøvedes dybt over Faustinas bestemte Vægring og han søgte længe forgjæves efter et Middel til at beseire hendes Modstand; omsider troede han at have fundet dette Middel. — „Du elsker mig?" sagde han til Faustina; hun svarede ikke, men hendes Taushed lignede Spørgsmaalet. „Du vil ikke være min Gemalinde for Verden? Nu vel, saa indgaae et hemmeligt Ægteskab; strax efter Brylupet fører jeg Dig langt bort herfra til Brando, hvor jeg inde i Bjergene har et Landsted; naar et Par Aar ere henrundne, offentliggjør jeg min Forbindelse med Dig, henter Dig fra dit Skjul og Ingen vil i Lorenzo d'Allagros skjønne Gemalinde i Bastia mere see Blikkenslagerens Datter. Du skader da ikke min Anseelse og min Forbindelse, som Du troer, Du har ingen falsk Undseelse at overvinde, og langt fra Verdens Misundelse og Bagvaskelse skulle vi være lykkelige, som vi fortjene det."

Faustina rystede sørgmodig med Hovedet da hun hørte Lorenzo tale saaledes og bad om Frist til næste Morgen, for at overlægge hans

Forslag og derpaa svare ham. Da Alagro betimelig kom til Blikkenslagerens Huus, gik hun ham imode og sagde smilende, idet hun tog ham i Haanden: „Naar Du vil, vil jeg være din Kone, men glem ikke, at jeg fra den Tid af kun lever for Dig. For Andre er Du fremdeles Lorenzo, for mig min trofaste Elskede."

Lorenzo vilde have været lykkelig, havde han kunnet være værdig til sin Lykke; den rige Mands og hans Bruds præstelige Velsignelse maatte finde Sted om Natten; i et afsides Klosterkapel viede en Præst de Elskende og strax derpaa førte Lorenzo sin unge Kone til sit Landsted i Brando, hvor Alt var beredt til hendes Modtagelse.

I Glæde henrandt de første Aar af deres Forbindelse; vel maatte Lorenzo ofte skilles fra Faustina, hans Forretninger kaldte ham snart til Bastia, snart til Ajaccio, ofte endog til Livorno eller Marseille; men ommere vendte hun stedse tilbage, og Faustina maatte mene, at for ham var det den høieste Lykke at glemme Rigdom og Verden i hendes Arme; næsten fem Aar nød hun i sit Ægteskab en reen, uforstyrret Lykke.

Lorenzos Handelsforretninger syntes bestandig at være ledsagede af det største Held; hvad han begyndte paa, gik altid godt. Hans Formue formeredes synligen, og faa Aar efter den Nat, da Faustinas Skjæbne blev knyttet til hans, var han en af de rigeste Kjøbmænd paa sin Fædreneø. Livorno var det egentlige Midtpunkt for hans Forretninger, der dog ogsaa strakte sig til Frankrig og Orienten. I Livorno nød han hiin Udmærkelse, som ofte stor Formue skaffer, og da han var ung, og man ikke ansaae ham for gift, saa havde de ti første Handelschefer, der havde ugifte Døttre, underhaanden gjort ham Tilbud, men som Lorenzo dog stedse havde viist tilbage. Herrerne i Livorno vare ikke rigtig enige med sig selv, hvilken Grund de skulde tilskrive hans Uvillie mod en saa god Affaire som et Giftermaal, der foruden en smuk Kone kunde bringe ham Capitaler, der betydelig vilde forøge hans Rigdom og Credit. „Han er ogsaa en rigtig Corsicaner", sagde hine Herrer indbyrdes, „hans Ærgjerrighed er umættelig. I skal see, han venter til han er over de 50 og har en Formue af 20 Millioner, og da vil han komme og frie til Storhertugens Datter."

Mod Slutningen af sin Forbindelses femte Aar med Faustina foregik der en betydelig Forandring i Lorenzos Characteer og Sædvaner. Han var hyppigere fraværende fra Villa Brando, mindre øm og forekommende mod Faustina; og selv i hendes Arme overraskede Adspredelsens Dieblikke ham, hvilket ikke undgik den elskende Kones Opmærksomhed. Imidlertid tvang hun sig dog og lod som hun ikke bemærkede denne Forandring i sin Mands Opførsel. En Bemærkning vilde jo ogsaa have medført en Erklæring, en Erklæring Bebreidelser, og Faustina var for stolt til at omtale, at hun skulde være tilsidesat eller endog kun mindre elsket. Hun vilde have anseet det for uværdigt for hende at yttre, hvad hun tænkte, forudsat endog at hun havde Visheden for sig.

Men Aarsagen til Lorenzos Adspredthed var hans Venners idelige Forslag og hiin umættelige Ærgjerrighed, der ikke med Uret forkastedes ham, og endelig en vis Ubestandighed af Naturen, som han hidtil ikke havde havt at kæmpe imod, fordi han endnu ikke havde været udsat for nogen Fristelse, og som nu blev hans Fordærvelse.

Ærgjerrigheden alene havde dog vel ikke kunnet bringe ham fra Pligtens Vei, og Pengesygen var ikke saa overordentlig hos ham, at han jo nok kunde modstaae Fortuna, da han kjendte hendes Ustadighed. Han var egentlig svag mod Fristelser af et andet Slags; hans Hierte var let til at fænge og han gav Sandseligheden for stor Magt over sig.

Livorno, denne Toscanas store Handels-

plads, denne engelske og orientalske Bazar, den mindst italienske blandt alle Italiens Stæder, er fremfor Alt berømt for sine skjønne Fruentimmer. Der ere Racerne ikke mindre forskjellige end Dragterne, men Skjønhedens Palme deler alene det taagede Englands Datter med Armenierinden eller Grækerinden.

Ardenza er den meest yndede Promenade i Livorno. Derhen gaaer Kjøbmanden hver Aften, naar han ved Solens Nedgang forlader sin Boutik for at forfriske sig ved Havets Kjøling; der forsamles næsten alle Livornos Beboere. Denne Spadseregang, opfyldt med Folk, der ere klædte i de forskjelligste Dragter, frembyder et skjønt og malerisk Syn; — der ere i en varm Sommeraftens Tusmørke Fruentimmerne farlige, hvad enten de som smigrende Sirener lokke Mandfolkene i deres Skjønheds Net, eller de, uvidende om deres Yndigheders Magt, slet ikke synes at ville lægge Mærke til Nogen, hvilket gjør dem saameget desto farligere.

Lorenzo, der for sine Forretningers Skyld maatte blive endnu en Uge i Livorno, gik engang med en Ven, en Franskmand, op og ned af Ardenza; paa engang stod han ligeover for en Dame af saa blændende Skjønhed, at han ganske blev som fortryllet og forstenet. Den unge Dame var ikke ene, en gammel Herre førte hende; han maatte uden Tvivl være hendes Fader. Lorenzos Ven havde hilset den gamle Herre, og maskinmæssig havde Lorenzo selv hilset. „Hvem er den smukke Pige?" sagde han efter en Stund, som opvaagnet af en Drøm. „Hvorledes, kjender Du ikke hende?" svarede Franskmanden, „det er den smukkeste Pige i hele Livorno; blandt alle Skjønne den Skjønneste. Det er Theodora, den gamle græske Crøsus Papadolos eneste Datter. At hun er smuk, uforlignelig smuk, har Du vel kunnet see; men, min Ven, hun er endnu rigere end hun er smuk. Det hedder, at Papadolo vil give hende Millioner i Medgift, allerede have to eller tre italienske Fyrster friet til hende; men den kloge Gamle vil ingen Fyrstinde have af hende; han har nok besluttet at gifte hende med en rig Kjøbmand, som kan vinde hende; Papadolo har, som Du seer, en Kaste-Aand, og hvad han har besluttet, vil han sætte igjennem."

Lorenzo hørte paa sin Ven, svarede ikke, og syntes fordybet i Drømme. Franskmanden afbrød ham, idet han stødte til ham. „See, see der hen, hun kommer os endnu engang imøde." Lorenzos franske Ven lignede Fristeren paa en Prik. Den corsicanske Handelsherre maatte endnu engang see efter den skjønne Grækerinde, som forekom ham endnu skjønnere end før; et Blik af hendes fyrige sorte Øine var trængt ind i hans Hjerte og havde bragt hans hele Væsen til at skjælve. Hele den øvrige Aften kunde han kun fremstamme enkelte afbrudte Ord. Han henvendte til sin Ven nogle indirecte Spørgsmaal om Papadolo, og ventede ikke paa Svar; hans hele Væsen var i Oprør, hans Bevægelser krampagtige, han saae næsten ud som en Afsindig, og da han havde faaet en pludselig Elskovsfeber, som man saa rigtig har betegnet med „hurtig som Lynet", saa stod han virkelig paa Grændsen til Vanvid. Paa Hjemveien maatte hans Ven love, at han næste Morgen vilde indføre ham hos Papadolo.

Otte Dage efter at han var bleven forestilt Theodora, havde Lorenzo, der ellers var meget tilbageholden, udtalt Ordet Ægteskab og sat sine Formuesomstændigheder fra hinanden for den gamle Papadolo, der gjorde sine Bemærkninger derved og bad Frieren komme igien om 14 Dage. Da denne Frist var udløben, havde Papadolo indhentet gunstige Efterretninger om Corsicaneren og erklæret sig villig til at tage ham til Svigersøn, hvis han behagede hans Datter. Lorenzo var endnu ung, hans Træk vare ædle og han kjendte Veien til Qvindehjertet; han behagede altsaa Theodora; snart blev Bryllupsdagen bestemt, og Vielsen holdt i Madonnakirken tæt ved en

Villa, hvor Papadolo pleiede at boe om Sommeren. En corsikansk Dame, som just var i Livorno og kjendte Lorenzo, forkyndte at denne Forbindelse ikke vilde blive lykkelig, thi hun havde bemærket, at Alle, som talte med Lorenzo om hans Kones overordentlige Skjønhed, havde forglemt at sige: „Gud velsigne Eder!" Men en Forglemmelse af dette Slags er et ufeilbarligt Varsel om Ulykke. At rose et Barns Skjønhed og Trivelighed, uden derhos at sige: „Gud velsigne det!" betyder noget Ondt; saaledes sige Corsicanerne, og hos de $^{11}/_{12}$ Dele af denne Øes Beboere er Overtroen endnu i sin fulde Flor.

Himlen er retfærdig og dog have slemme Syndere ofte lykkelige Øieblikke. Lorenzos Forretninger førte ham ofte fra Livorno til Corsica; kun faa Mennesker paa Øen vidste noget om hans Giftermaal, og saaledes turde han haabe, at Efterretningen derom aldrig vilde naae Brando, hvor Faustina endnu stedse førte et ensomt Liv.

„Men, om nu den stakkels Kone tilfældigviis erfarer det?" spurgte Lorenzo ofte sig selv, „ih nu, man lod hendes første Vredestorden trække forbi, og derpaa vilde man tænke paa Midler til at gjøre hende skadesløs; Guld, meget Guld kunde maaskee bringe hende til Taushed og sikkre hende en rolig Fremtid." Beroliget ved slige elendige Tanker, ilede den troløse Mand fra den Enes i den Andens Arme; Faustina var for stolt og stolede formeget paa sin Skjønhed, og Theodora var for uskyldig til at have ringeste Anelse om saa stor Nyggesløshed. Dertil kom endnu, at Lorenzo siden sit Giftermaal havde gjenvundet sin gamle Munterhed, og at altsaa Faustina ikke kunde tænke paa, at han ikke elskede hende mere.

Lykkeligviis kommer ikke Alt, hvad der skeer paa Jorden for Dagen; blev Alt aabenbaret, hvilke frygtelige Dramer vilde da sees, som man ingen Anelse har om! Hvormange Helveder vilde vise sig for det forskrækkede Blik! I Sandhed, flere Forbrydelser skjules af Taushed og Mørke, end der træffes af Retfærdighedens Arm. Af tre Skyldige døe de To uden at have affonet deres Brøde, og Graven skjuler deres Skjændsel tilligemed deres Liig. Ogsaa Lorenzo gjorde Regning gaa denne Strafløshed, troede at være den vis...

I Lorenzos Tieneste var en ung Consicaner fra den bjergfuldeste Egn paa Øen. Han havde med Villie valgt en enfoldig Knøs, fordi han troede at være sikkrest med ham. Ham alene pleiede han at tage med til Faustina, hvem han udgav for en Slægtning. Men Knøsen, der ikke kunde skrive og læse og talte en næsten uforstaaelig Dialect, skjulte under et plumpt Udvortes og en Halvvilds Opførsel hele den Snuhed, der er Bjergbeboerne egen, og med den en ondskabsfuld Haardnakkenhed og Hævngjerrighed. Allerede de første Gange, hans Herre havde taget ham med til Brando, kom han paa den Tanke, at der var noget Skjult der; nysgjerrig og ondskabsfuld som han var, havde han da givet sig til at spionere og var kommen efter, hvorledes det stod sig med Lorenzos og Faustinas Slægtskab. Herre over denne Hemmelighed, havde Knøsen dog Magt nok over sig selv til ikke at forraade den for Nogen; thi han følte nok, at han engang kunde faae sin Taushed godt betalt; heller ikke vidste han, hvem af Lorenzos Koner han skulde aabenbare den. Matteo, saaledes hedte Knøsen, havde forøvrigt alle en Drengs Feil; han var slikvoren, doven og løgnagtig. Lorenzo var derfor ofte stædt i den Nødvendighed at straffe ham; disse Straffe vare stedse temmelig milde og bestode i en Irettesættelse og en lille Afkortning i Lønnen. Men engang, da Matteo havde tabt et vigtigt Brev, som hans Herre havde befalet ham at bringe til en Handelsven, truede Lorenzo Knøsen med en følelig Revselse; denne knurrede. Lorenzo, som var bleven endnu mere rasende, tog ham ved Armen, og gav ham omtrent tyve Slag med en Ride-

pidsk, han havde i Haanden. Matteo skreeg af Raseri, rev sig los fra sin Herres Hænder og raabte, at han visselig vilde hævne sig. —

Det var Aften; den anden Morgen vilde Lorenzo indskibe sig fra Bastia til Livorno. Han ventede forgjæves paa Matteo, han kom ikke. Han er løbet tilbage til sine Bjerge, tænkte han, og havde ingen videre Mistanke om hans Forsvinden.

„Jeg skal hævne mig," raabte Knøsen under sin Herres Slag; han var Corsicaner, hans Tilbøieligheder og Lidenskaber herskede i deres naturlige Enfoldighed, hans Trudsel var meer end en tom Ordlyd. Lorenzo, der var Corsicaner ligesom han, burde have vidst det.

„Min Herre har to Koner," mumlede Matteo, „en i Brando og en anden i Livorno. Men da man ikke maa have to Koner paa eengang, saa skuffer han Begge. Hvem af dem skal jeg sige det til? Den i Livorno? Ak, nei, hun er for ung, og desuden, hvorledes skal jeg komme over Havet? Konen i Brando elsker min Herre mere, hun har sortere Øine, og er derfor mere hidsig, og hun er en Indfødt. Hun er en Indfødt." Det vilde sige meget. Matteo lod ikke sin Vrede kjølnes, endnu samme Aften tog han Veien til Brando. Da det endnu var mørkt, da han kom til Faustinas Landgods, søgte han Leie i en af Taarnruinerne, der endnu hidrøre fra Genueserne, som paa hvert Forbjerg paa Øen havde opført Bygninger. Der ventede han til det blev Dag. Bølgernes Brusen vuggede ham i Søvn og han drømte om Hævn. Da Solen stod høit paa Horizonten, bankede han paa Faustinas Dør; hun lukkede selv op; den eneste Pige, som pleiede at opvarte hende, var gaaet til en Flække i Nærheden.

Da Faustina saae Matteo, bedækket med Støv, bleg og udmattet og derhos alene, gjennemfoer den høieste Skræk hendes Lemmer og hun blev dødbleg.

„Lever Lorenzo?" var Alt, hvad hun formaaede at sige.

„Aa ja, Frue! han lever."

„Hvorfor kommer Du alene her?"

„Han har slaaet mig, jeg er løbet bort fra ham."

„Du er løbet bort? og hvor er Din Herre?"

„I Bastia, han vilde just indskibe sig til Livorno."

„Det veed jeg."

„Nu, saa veed De vel ogsaa, at hans Kone venter paa min Herre i Livorno?"

„Hans Kone .... hvem taler Du om, Knegt?"

„Om min Herres Kone, om Signora Theodora."

„Din Herre har en Kone? ..... i Livorno?"

„De spøger vel, siden De spørger saaledes, som om De ikke vidste, at Hr. Lorenzo var gift i Livorno?"

„Gift? hvorledes? ... hvorlænge? ... med hvem? ..."

„I et Aar med den hovedrige Græker Papadolos Datter."

„Du lyver, elendige Karl, Din Herre har slaaet Dig, og nu bagtaler Du ham."

„Min Herre har slaaet mig, men jeg lyver ikke. Han er gift, det veed hele Livorno, og om De ikke troer mig, saa skriv til Præsten ved Madonnakirken, der har viet dem."

Faustina var overbeviist om, at det var Sandhed, hvad Knøsen sagde. Hun lod ham derfor gaae ind i Huset i hendes Værelse, plagede ham hele Timer med Spørgsmaal og gav ham Befaling til at han skulde fortælle Alt, hvad han vidste om Lorenzo og Theodora. Endelig, da ingen Tvivl blev tilbage for hende, bortsendte hun Matteo og anbefalede ham ikke at tale til Nogen om det, han havde aabenbaret hende. Hun kastede endnu nogle Guldstykker hen til ham, som han frydefuld sam-

lede op; Faustinas Bevægelse var ikke undgaaet ham; han vidste, han vilde blive hevnet.

Da Lorenzo, otte Dage senere, kom tilbage til sin Villa i Brando, forskrækkedes han over Faustinas blege Udseende og hendes smertelig bevægede Træk. Disse otte Dage havde for den ulykkelige Kone været otte Smertens og Fortvivlelsens Aarhundreder; Lorenzo, hendes eneste Ven, hvem hun havde stolet paa, som paa en Gud, den Mand, hvem hun havde offret Alt, Ungdom, Liv, Lykke, — Lorenzo havde forraadt hende, skjændig forraadt hende og solgt hende til en Anden! De Timer, han tilbragte langt fra hende, tilbragte han i den ubekjendte Medbeilerindes Arme; for hende var altsaa nu Alt forbi, hun kunde kun døe. Men ogsaa Faustina var Corsicanerinde, og før sin Død vilde hun hevne sig. Saaledes havde hun ved usigelige Anstrængelser endnu opholdt Livet, som truede med at flye bort, i al den Tid, hun havde vidst Hemmeligheden. En mindre Letsindig end Lorenzo maatte strax have kunnet læse Sporene af denne fortvivlede Kamp i den Ulykkeliges Ansigt, i det Øieblik, han betraadte hendes Tærskel. Ogsaa ved Synet af Lorenzo havde hun endnu Kraft nok til at være Herre over det Raseri, som kogte i hende og til at modtage ham med et Smiil, men meer end engang var hun nærved at synke sammen under Smerten, som hun følte.

Strax da Natten brød frem, gik den af Reisen udmattede Lorenzo tilsengs og sov snart ind. Faustina benyttede hans Søvn for at lede op i hans Papirer og der søge Beviser for hans Forræderie, maaskee tvivlede og haabede hun endnu. Men Tvivl og Haab veeg bort, da hun fandt Beviser, tydelige Beviser for hans Brøde; det var Papadolos Breve angaaende hans Datters Medgift og en Billet fra Theodora selv. Nu da Faustina var overbeviist om Lorenzos Skyld, nølede hun ikke længer med sin Hevn. Omhyggelig tillaasede hun Døren, tog derpaa en af Lorenzos Reisepistoler og trykkede den koldblodig af mod den sovende Mand, som uden at gjøre en Bevægelse, uden at udstøde en Lyd, gled fra Søvnens over i Dødens Arme.

Da man efter Mordets Opdagelse trængte ind i Værelset, hvor Lorenzo havde sovet, var Alt omkring ham endnu i bedste Orden; han syntes endnu at sove haardt, kun Pistolen laae paa Gulvet tæt ved Sengen, den var falden ud af Faustinas Haand.

Faustina tog derpaa sin Ægteskabscontract frem af et Skriverbord, som man ligeledes fandt aabent; Contracten var falsk, Præsten, som havde viet dem, en Bedrager; hendes Hænder vare blevne røde af Lorenzos Blod, man saae endnu Sporene deraf paa Papiret. Hun indsvøbte derpaa Contracten i et andet Papiir, forseglede det og skrev sin Medbeilerindes Navn derpaa. Nu satte hun sig i en Lænestol ved Fødderne af Sengen, hvori Lorenzo laae og saae med ufravendte Blikke paa den Døde. Hvorlænge hun har siddet der, vides ikke. Da henimod næste Dags Aften hendes Pige, som var kommen hjem, Ingen saae komme ud af Værelset, paa hvis Dør hun forgjæves flere Gange havde banket, kaldte hun Naboerne til. Døren blev sprængt, og da de traadte ind i Værelset, fandt de begge Ægtefællerne. Faustina sad endnu i Lænestolen, men hun gav intet Livstegn fra sig. En Læge fra Bastia, som man lod komme for at optage Synsforretning over begge Dødsfaldene, opdagede ikke mindste Spor af Gift eller Dolk paa hendes Liig; hun var ikke død nogen voldsom Død, Fortvivlelsen alene havde dræbt hende.

Antonio Canova.

Denne udmærkede Mand, der paa ny fremkaldte den siden Michel Angelos Dage dybt sjunkne Billedhuggerkunst til nyt Liv, blev født den 1ste Nov. 1757 i Landsbyen Possagno ikke langt fra Venedig. Hans Forældre vare fattige. Angaaende de første Yttringer af hans Talent fortæller man en Anekdote, som ogsaa findes i „Memorie Trivigiane" af Federici. Der siges nemlig, at da Antonio i sit tolvte Aar befandt sig som Kjøkkendreng i Signor Falieris Tjeneste, havde Kokken en Dag ved et glimrende Gjæstebud forglemt at pryde en kostelig Tærte med nogle Sukkerfigurer. Af denne Forlegenhed blev han hjulpen ved Canova, som formede en Løve af Smør, der vakte alle Gjæsternes Beundring. Denne Fortælling trænger imidlertid til en Berigtigelse, som en Søn af den omtalte Falieri selv har leveret i sine „Memorie per servire alla vita del Marchese Antonio Canova. Venezia 1823." Af dette Skrift erfarer man, at Canova kun var tre Aar, da hans Fader, en Steenhugger, døde. Moderen giftede sig nogen Tid efter med en Mand i den nærliggende By Crespano, og Antonio kom til sine Bedsteforældre, der opdroge ham med megen Kjærlighed og Omhyggelighed. Bedstefaderen, Pasino Canova, var ogsaa Steenhugger, men en Mand af stort Talent, der udarbeidede de nydeligste Forziringer, ja tilsidst endog Reliefs og Statuer af Marmor. Sønnesønnen, der daglig saae disse Arbeider, efterlignede dem af egen Drift, tegnede og modellerede ivrigt. Falieri, som eiede et Landgods der i Nærheden og kjendte den gamle Pasino, blev derved opmærksom paa Sønnesønnens Talent, førte ham ind i sin Familie, og gjorde ham bekjendt med Billedhuggeren Toretto, der tog sig faderligt af ham, og snart opdagede, at hans Elev havde et mere end almindeligt Kald til Kunsten. To Aar efter begav Canova sig paa Falieris Bekostning til Venedig, hvor Toretto kort efter døde og hans Lærling saaledes stod overladt til sin egen Genius. Han begyndte nu at studere Naturen og gik hyppigt i Theatret for at studere Stillinger og Grupper, hvilket destoværre spores stærkt i hans Arbeider, især i hans Basreliefs, der smage af Balletstudier. Foruden Theatret besøgte han næsten ingen andre Steder i Lagunernes Stad end Kunstacademiet og Galleriet Farsetti. Den unge Kunstners Flid blev kronet med saa meget Held, at han i en Alder af serten Aar forfærdigede for sin Velynder en Eurydice, der kort efter blev overgaaet af et bedre Arbeide, en Orpheus. Han udarbeidede endnu i Venedig Modeller til flere Statuer, og udførte i Marmor den legemsstore Portraitstatue af Marchese Poleni og Gruppen „Dædalus og Icarus." Disse Arbeider røbe endnu alle mere eller mindre Begynderen, men de foranledigede Falieri til at sende den to og tyveaarige Kunstner, der lagde et saa umiskjendeligt Talent for Dagen, til Rom, hvor han ankom i Slutningen af Aaret 1780. Her fandt han den venskabeligste Modtagelse hos sin Gesandt Zuliani og flere anseete Kunstkjendere og Kunstnere. Falieri skaffede ham det følgende Aar et Stipendium af 300 Ducati aarlig i tre Aar, hvorved han blev sat istand til at dyrke sin Kunst med den nødvendige Rolighed. Den første Frugt heraf var Gruppen „Theseus beseirer Minotaurus", hvis Udarbeidelse han havde holdt hemmelig for Alle undtagen for Gesandten. Da den var færdig, indbød Zuliani en Dag Roms første Kunstnere til et Middagsmaaltid, og viste dem Theseus's Hoved, som Canova særskilt havde udarbeidet og foræret Gesandten. Da Alle erklærede, at det maatte være et græsk Arbeide, førte Zuliani dem ind i Ynglingens Værksted, og viste dem hele Gruppen. Fra nu af var hans Berømmelse som Kunstner grundfæstet, og hans milde, venlige Charakteer, hans beskedne, fordrings-

løse Væsen holdt Misundelsen i Skranker. De to næste Arbeider af Betydenhed, som han kom til at udføre, vare Gravmælerne over Clemens XIII og Clemens XIV, som begge findes i Peterskirken. Hans Roes udbredte sig snart over hele Italien, og talrige Bestillinger strømmede ind til ham.

Dette Ugeblads Omfang tillader os ikke at gaae saa meget i Detail som en Forfatter i en særskilt Biographie kan gjøre; vi forbigaae altsaa en Deel mindre Arbeider, som han udførte i de første Aar af sit Ophold i Rom. Blandt de større Arbeider maa vi fornemmelig fremhæve Monumentet over Erkehertuginde Christina af Østerrig, som findes i en Kirke i Wien. I den franske Revolutionskrig reiste Canova i Selskab med Prindsen af Rezzonico til Tydskland, besøgte Wien, Dresden og Berlin, og vendte først tilbage til Italien, da de Franske havde rømmet Lombardiet. Det første Værk, han leverede efter sin Hjemkomst, var Perseus med Medusahovedet, et Arbeide, der gjorde megen Opsigt ved sin første Fremtræden i Verden. Denne Figur er hverken mere eller mindre end en mat Efterligning af den belvederiske Apollo, og staaer, fast til Skandal, i det vaticanske Museum, hvor det er opstillet som Pendant til hiin berømte Statue. Gruppen „Amor og Psyche," som fulgte herefter, gjorde Furore og gjaldt for et Mønster paa Poesie og Ynde, ja den strenge Kunstdommer Fernow, som ellers ikke altid farer saa lempeligt frem med Canova, er uudtømmelig i Lovtaler over dette Arbeide. Vi nægte imidlertid ikke, at Beskuelsen af denne Gruppe, som forresten er udført med stort Mesterskab og Delicatesse i Behandlingen, altid har mindet os om Operaer og Balletter.

I Aaret 1802 blev Canova kaldt til Paris, hvor han erholdt det Hverv at modellere Napoleons Buste til sammes colossale Statue. Denne Figur er siden ved Skjæbnens synderlige Spil kommen i Hertugen af Wellingtons Eie. Senere udførte Kunstneren flere Buster og Statuer af den keiserlige Familie, f. Ex. Madame Lætitia, siddende i en antik Stol, Prindsesse Borghese i en hvilende Stilling som „den seirende Venus," Murats Buste og i 1811 Eendrægtighedens Gudinde, hvis Ansigt var Marie Louises Portrait.

Til Canovas betydeligere Arbeider hører ogsaa den staaende Venus, hvoraf et Exemplar er i Palazzo Pitti i Florents, Hebe, hvis Stilling unægteligt er noget for flyvende, de coquette Dandserinder med Pegefingeren paa Munden o. fl. Blandt de mange Gravmæler, som han foruden de allerede omtalte har udført, ere de over Alfieri og Pius VI de betydeligste. Det Første staaer i Kirken Santa Croce i Florents og det Sidste ved Indgangen til St. Peters saakaldte Grav i Peterskirken. Et af hans seneste Arbeider er Washingtons siddende Statue, som er opstillet paa Capitolet i de nordamericanske Staters unge Hovedstad.

Om hans Basreliefs ville vi ikke tale; de ere for største Delen saaledes, at selv hans ivrigste Beundrere nødigt omtale dem. Et af de frygteligste er „Aphrodite, som finder den myrdede Adonis." Vi opfordre Enhver, som har seet dette Arbeide, til at erklære, om han ikke finder, at Skjønhedsgudinden med de udspilede Arme og Been ikke har en paafaldende Lighed med en Veirmølle. Ogsaa et ubehageligt Stykke er „de phæakiske Kongesønner, som dandse for Odysseus." De gjøre formelig entrechats, hvilket ingenlunde tager sig godt ud i plastiske Arbeider. Men de værste af alle hans Basreliefs ere unægteligt de, som han componerede for den Kirke, han lod opføre i sin Fødeby Possagno. Da de, for at udtrykke os aldeles oprigtigt, ere hvad man kalder „under al Kritik," ville vi ikke spilde mere Blæk paa at beskrive dem.

Men med alle sine Mangler har Canova

dog store, meget store Fortjenester. Det dybere Studium af Antiken, ja selv et sundt, aabent Øie for Naturen fattes vistnok i hans Arbeider. Heller ikke synes han at have havt nogen klar Anskuelse af det Store, det Ophøiede og det Guddommeligt=Rolige. Alt skulde være Grazie, men denne Grazie udartede ofte til Affectation og Coquetterie. I den mesterlige Behandling af Marmoret har vel ingen nulevende Billedhugger overgaaet ham, men derimod have ogsaa hans Arbeider bestukket mangen Uindviets Øie.

Canova nod den Lykke at blive rigeligt paaskjønnet af sin Tidsalder. Han blev udnævnt til Marchese af Ischia med en aarlig Indkomst af 3000 Scudi, han var Ridder af en stor Mængde Ordener, Præsident for to Kunstacademier, Borger af Republiken S. Marino, Opsynsmand over Kunstsager og Antiquiteter i Kirkestaten med en aarlig Indtægt af 400 Scudi og Medlem af næsten alle europæiske Kunstacademier. Men den største Ære han nød, var den, at tre af hans Statuer, nemlig Perseus og to afskyelige, carricaturmæssige, Fægtere bleve opstillede i Vaticanet umiddelbart ved Siden af Oldtidens første Mesterværker. I det desangaaende udstædte pavelige Decret kaldes han „en Medbeiler af Phidias og Praxiteles." Det er et Spørgsmaal, om Efterverdenen vil dømme ligeledes.

Canova døde den 13de October 1822 paa et Besøg i Venedig.

Theatret.

„Dorotea og Gomez Arias", romantisk Tragedie i fem Acter, bearbeidet efter „La niña de Gomez Arias," af Calderon de la Barca.

III.

Hvad der fornemmelig characteriserer dette Arbeide og nødvendig maa efterlade et velgjørende Indtryk er den henrivende Musik i Sproget, der ogsaa i den danske Bearbeidelse ret heldigt er gjengivet. Noget skjønnere end disse paa engang kunstige og fuldttonende Versslyngninger har det poetiske Sprog ikke at fremvise. Undertiden hæver det sig i sin lyriske Kraft fuldkommen til det reent Cantabile, som i den fjerde Acts tredie Scene, hvor Dorotea bønfalder Gomez Arias om ikke at sælge sig til Cañeri, og, hvor det, med ubetydelige Variationer, tre Gange gjentagne:

Lad ei bort mig føres
Til Benamegi!

der refrainagtigt afrunder hendes Repliker, gjør en næsten magisk Virkning. En Læser, der ikke kjendte videre til de Calderonske Skuespil, vilde naturligviis troe, at den spanske Forfatter i dette ene Arbeide fornemmelig havde opbudt sin hele Virtuositet og forsøgt Grændsen af det Mulige; og dog er dette langtfra ikke Tilfældet. Alle Calderons Comedier, og han har af dem skrevet over hundrede, foruden omtrent 90 saakaldte autos sacramentales, eller Skuespil, der opførtes ved kirkelige Høitideligheder, fornemmelig Christi Legemsfest, udmærke sig ved det samme næsten utrolige Herredømme over Sproget og en Kunstfærdighed, som man i vore Dage ikke kjender Mage til, og som man neppe heller tilborligt vilde vurdere. Hvad der som oftest mangler de nyere Skuespil saa aldeles: en sindrigt opfundet Intrigue, hvor de fine, næsten usynlige Traade kunstigt indvæve sig i hinanden i utallige Forgreninger og

endelig trække sig sammen i en Knude, der opløses med Lethed, findes hos Calderon i Overflod. Ogsaa det nærværende Skuespil, hvor den sindrige Composition i den Grad kræver Opmærksomhed hos Tilskuerne, at de som oftest ikke alene med spændt Interesse maae følge Handlingen paa Scenen, men endogsaa ere nødte til at danne sig et Billede af hvad der samtidig foregaaer udenfor denne, vidner om det Samme. Som et lille Mesterværk af denne Natur nævne vi den 7de Scene i 1ste Akt, hvor Tilskuerne ere nødte til med spændt Opmærksomhed at følge Alt, hvad Don Felix har at fortælle til Don Luis, medens deres Phantasie nødvendigviis maa sysselsætte sig med Sidecabinetterne paa hver Side af Scenen, og være i bestandig Virksomhed, for at forestille sig det høist forskjellige Indtryk, som de spillende Personers Samtale maa frembringe hos dem, der ere skjulte. Med ligesaa megen Fiinhed som Calderon formaaer at opfinde en Intrigue og udspinde Traaden, med ligesaa megen Smag forstaaer han ogsaa i rette Tid at skære den over og at overlade til Tilskuerens Phantasie at udmale sig Situationer og Forhold, som han blot løseligt antyder, uden at bekymre sig om at udmale dem videre. Som et glimrende Exempel herpaa nævne vi 3die Akts 5te Scene, hvor Don Felix fortæller Donna Beatriz, at han har dræbt Gomez Arias, og hun, der veed at Gomez Arias er skjult i Værelset ved Siden, hvor han kan høre Beretningen om sin egen Død, nøies med at svare:

Jeg bekjender,
Glimrende var denne Daad.

Vi have allerede i det foregaaende Hefte omtalt den Consequents, hvormed Calderon gjennemfører sine Characteerskildringer; ethvert Træk vidner om den dygtige Mester, der er vant til at aflure Naturen sine Hemmeligheder og skue dybt ind i det menneskelige Indre. Derfor lægger han sine Farver rask og kraftigt paa, undertiden vel kraftigt, men han udpensler dem ikke med smaalig Nøiagtighed, og hans Skildringer ligne derfor snarere prægtige Frescomalerier, i hvilke vi beundre den gribende Sandhed, end disse nederlandske Genrebilleder, der forbause ved den Flid og Omhyggelighed, hvormed de ere udførte. Det er netop derfor, at vi saa høilig beundre Fru Heibergs Udførelse af Dorotea, og at vi antage det for umuligt, at nogen Anden kunde gjøre det bedre, thi medens hun med en i Sandhed beundringsværdig Troskab gjengiver os det Characteerbillede, som Digteren i store Omrids har tegnet, er hendes Blik, hendes stumme Spil, selv den mindste Bevægelse, den fuldstændigste og aandfuldeste Commentar til at fatte, hvad Digteren kun løseligt har antydet eller forbigaaet aldeles. Med hvilken beundringsværdig Bøielighed og Bevægelighed forstaaer hun ikke i en eneste Rolle at gjennemgaae hele den Scala, at overflyve hele det Dyb, der ligger imellem den unge, uerfarne, forelskede og Alt opoffrende Skabning, og det forraadte, bedragne og af sin Forfører forstødte og forhaanede Væsen. At noget saa Fuldendt og Mesterligt maa henrive til Beundring, er naturligt, men vi beklage kun, at Publicums Enthousiasme her, som saa ofte, kun synes at knytte sig til effectfulde Udgange eller stærkt marquerede Udtryk, medens det egentlig Plastiske i Fremstillingen, Productet af det omhyggeligste Studium og den grundigste Tænksomhed, glider uændset forbi. Som et saadant høist beundringsværdigt Moment fremhæve vi Scenen i 2den Akt, hvor Dorotea vaagner af sin Slummer, reiser sig og troer at see sin Elsker kjærligt vaage ved hendes Side, og i det Sted møder Maurerens Blik, der ligesom forstener hende af Rædsel. Hr. Holst gjengiver os som Gomez Arias vel ikke Billedet af den lidenskabelige Spanier, men hans Flid med Rollen er umiskjendelig, og hans Declamation fortjener snarere at roses end at dadles. Om hans Cour-

viisie ikke altid er elskværdig, eller hans Slethed tilstrækkelig diabolisk, tvivle vi dog meget om, at nogen Anden ved vort Theater vilde være istand til at tilfredsstille mere. Hr. Pätges, som „Gines," den Calderonske Gracioso, sluttede sig paa en værdig Maade til Stykkets Hovedpersoner, og vi kunne derfor ikke andet end med Glæde underskrive hvad der i Anledning af denne Præstation er sagt til hans Roes. De øvrige Roller ere, som altid i de Calderonske Skuespil, temmelig ubetydelige og vi troe derfor ikke at vi behøve at gjøre dem til Gjenstand for nærmere Omtale. Jfr. Petersen, som efter en Yttring i „Dagen" conditionerer hos Beatriz, viste sin sædvanlige Livlighed. At Hr. Kragh, om hvem vi ligeledes af „Dagen" erfare, at han er Theatrets monopoliserede Skurk, ikke har kunnet gjøre meget af sin Rolle, ligger vistnok fodnemmelig deri, at Oversætterinden har villet gjøre Alt. Hr. Waltz's monotone Declamation og Hr. Hansens lectiemæssige Foredrag skulde ikke bidrage til at give deres forresten ubetydelige Partier nogen forhøiet Interesse.

Beethoven og Capelmesteren.

Capelmester W—n fra B—g havde længe næret det længselsfulde Ønske, at lære Beethoven, Gjenstanden for hans grændseløse Ærefrygt personlig at kjende og benyttede kun i dette Øiemed den Orlovsreise, han erholdt i Aaret 1825. En lille Miil fra Wien, da den systematisk betænksomme Hestetæmmer endnu engang vedergvægede sit udmattede Fiirspænd med lidt Foder og Vand, slentrer W—n imidlertid fremad for at fryde sit Blik ved det sig meer og meer udfoldende Panorama af den herlige Keiserstad. Hans Skridt standsede ved en paa Landeveien omkastet Fragtvogn, to Karle havde saa godt som muligt sammenbundet det itueslagne Hjul med Strikker og fik ved kraftig Understøttelse af en Spadserende, Kornsækkene op igjen. Ogsaa W—n ansaae det for Pligt mod Næsten ikke at blive ledig; Historien kom snart i Orden igjen, og begge Medhjælperne gik sammen til Staden. Ethvert Forsøg paa at indlede en Samtale med den Fremmede, der var godt, men noget skjødesløst klædt, og syntes at være noget over de Halvtreds, var forgjæves; thi han syntes at være meget ordknap, ja endog tunghøriz. Da de vare komne til Linien, ansaae W—n, der vilde vente paa sin Kareth, det for passende at anbefale sig. Formodentlig blot for Høflighedts Skyld, henkastede den Ubekjendte det Spørgsmaal, hvem han havde havt den Fornøielse at ledsage? W—n nævnede strax sit Navn; paa sit beskedne Gjenspørgsmaal fik han et Svar, som nær havde bragt ham til at forstumme: „Mit Navn er Beethoven." Nu fulgte den ene Forklaring paa den anden. Ganske henrykt lovpriste W—n det Tilfælde, som allerede udenfor Wiens Mure havde ladet ham træffe Gjenstanden for sin Længsel, og tilstod ligefrem, at han allene var den Magnet, der havde bragt ham didhen fra det fjerne Norden. Dette syntes at glæde Beethoven, han gned sig fornøiet i Hænderne og indbød strax uden videre Omstændigheder den Fremmede til at boe hos sig under hans Ophold der. Enhver Vægring afvistes med Protest; Foermanden krøb imidlertid frem a tempo, og fik en med Blyant skreven Adresse, hvor han skulde aflevere Bagagen. Beethoven tog sin erobrede Kunstfælle under Armen, førte ham igjennem de vidtløftige Forstæders krumme Gader til sin stille Bolig, og paalagde sin Tjener paa bedste Maade at sørge for Gjæstens Beqvemmelighed. Næste Morgen var det W—n's første Forretning at besøge sin forekommende Vært i hans Arbeidsstue; men Fuglen var allerede fløiet bort, og han erfoer, at Herren altid gik ud ved Solens Opgang, først kom hjem med Nattens Frembrud, og undertiden slet ikke; og saa var han ikke tilgjængelig for Nogen. Saaledes hengik 14 Dage, stedse samme Besked. Og saaledes blev det. Vel saae W—n mange Mærkværdigheder i den pragtfulde Residents; dog Beethovens Ansigt havde han kun seet eengang, kun hørt hans Stemme eengang. Alle Forhaabninger om en venskabelig Tilnærmelse, om en belærende Omgang vare hidtil strandede; den Usynlige kom aldrig frem, — en uigjennemtrængelig Skillevæg havde optaarnet sig imellem Vært og Gjæst; — Tilbagereisen skulde tiltrædes, men Taksigelsen maatte desværre efterlades skriftligt.

ANTONIO CANOVA

Em. Bærentzen & Co. lith. Inst.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp.'s lithographiske Institut.

Søndagen den 5. Januar.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

1ste Hefte.

Literatur og Kunst.

Det er allerede tidligere anmeldt at en tydsk Oversættelse af **H. C. Andersens** „Billedbog uden Billeder," er under Arbeide. Denne vil indeholde fem og tyve Aftener, hvorimod den danske Original kun har de tyve. Ved Forfatterens Velvillie see vi os istand til at meddele en at disse nye, der paa Dansk først vil komme i et følgende Hefte, og vi troe at just denne paa Grund af Motivet, der er taget efter en mundtlig Meddelelse af Hovedfiguren i det hele Billede, vil have en egen Interesse for de Danske:

„Det er flere Aar tilbage," sagde Maanen „det var her i Kjøbenhavn; jeg tittede ind af Vinduet i en fattig Stue. Fader og Moder sov, men den lille Søn sov ikke; jeg saae hvor de blommede Kattuns Sengeomhæng rørte sig og Barnet tittede ud; jeg troede først, at han saae paa det bornholmske Stueuhr; det var nok saa broget malet med Rødt og Grønt, der sad en Kukker oven paa, der var svære Blylodder og Perpendikkelen med den skinnende Messingplade gik frem og tilbage, „dik, dik!" men det var ikke det han saae paa; nei! det var paa Moders Spinderok; den stod lige under Uhret. Den Rok var Drengens kjæreste Stykke i det hele Huus, men han turde ikke røre den, for saa fik han over Fingrene; hele Timer, naar Moderen spandt, kunde han sidde og see paa den snurrende Teen og det dreiende Hjul, og derved havde han nu sine egne Tanker. Ak, turde han dog ogsaa spinde paa den Rok! Fader og Moder sov; han saae paa dem, han saae paa Rokken, og lidt efter stak der en lille nøgen Fod ud af Sengen og saa nok en nøgen Fod, der kom to smaae Been, bums! stod han paa Gulvet. Han dreiede sig endnu engang om for at see om Fader og Moder sov; jo, det gjorde de; og saa gik han sagte, ganske sagte, kun i sin lille stumpede Skjorte, hen til Rokken og begyndte at spinde; Snoren fløi af, og Hjulet løb da meget hastigere. Jeg kyssede hans gule Haar og hans lyseblaae Øine; det var et nydeligt Billede. Moderen vaagnede i det samme, Omhænget rørte sig, hun saae ud og tænkte paa Nissen eller paa et andet lille Spøgelse. „I Jesu Navn!" sagde hun, og stødte, angst, Manden i Siden; han slog Øinene op; gned dem med Haanden og saae paa den lille travle Fyr. „Det er jo Bertel!" sagde han.

Og mit Øie vendte sig fra den fattige Stue — jeg seer jo saa vidt omkring! jeg saae i samme Øieblik ind i Vatikanets Sale, hvor Marmor-Guderne staae; jeg bestraalede Laokoons Gruppen, Stenen syntes at sukke; jeg trykkede mit stille Kys paa Musernes Bryst, jeg troer det hævede sig. Dog længst dvælede mine Straaler ved Niilgruppen, ved den colossale Gud. Støttende sig paa Sphinxen laa han saa tankefuld, drømmende der, som tænkte han paa de henrullede Aar; de smaa Amoriner legede om ham, deres Leeg med Krokodillerne; i Overflødighedshornet sad med sammenlagde Arme og saae paa den store alvorlige Flodgud, en ganske lille Amor, et tro Billede netop af den lille Dreng ved Rokken, det var de samme Træk; levende og yndigt stod her det lille Marmorbarn, og dog over tusinde Gange har Aarets Hjul dreiet sig siden det fremsprang af Stenen. Just saa mange Gange som Drengen i den fattige Stue dreiede Rokkehjulet, har det større Hjul snurret rundt og snurrer endnu, for Tidsalderen skaber Marmorguder, som disse.

See, det er altsammen flere Aar siden! Nu igaar," vedblev Maanen, „saae jeg ned paa en Bugt ved Sjællands Østkyst; der er deilige Skove, høie Banker; en gammel Herregaard med røde Mure, Svaner i Voldgravene, og en lille Kjøbstad med sin Kirke mellem Æblehaver. En Mængde Baade, alle med Blus, glede hen over den rolige Vandflade; det var ikke for at stange Aal at Blussene lyste, nei; Alt var festligt! Musiken klang, en Vise blev afsjunget, og midt i en af Baadene stod ham, de hyldede: en, høi, kraftig Mand i en stor Kappe, han havde blaa Øine og lange hvide Haar; jeg kjendte ham og tænkte paa Vatikanet med Niilgruppen og alle Marmorguderne, jeg tænkte paa den lille fattige Stue, jeg troer saamen i Grønne Gade, hvor den lille Bertel med den stumpede Skjorte sad og spandt. Tidens Hjul har dreiet sig; nye Guder ere stegne frem af Stenen. — — — Fra Baaden lød et Hurra, et: „Hurra for Bertel Thorvaldsen!" —

— I de første 10 Maaneder af dette Aar blev i Paris trykket 5324 Bøger, og udgivet 1015 Kobberstik og Lithographier, 100 Kort og topographiske Arbeider og 287 musikalske Værker.

— Theodor Schwalm i Schweitz har oversat en Bog af det Franske som maa være ganske interessant; den hedder: „En uopdragen Drengs 325 Synder" og koster kun 3 Groschen.

— Edv. Lytton Bulwer skal arbeide paa et nyt Drama.

— En ny, satirisk fransk Journal i tvangløse Hefter: „Les Guêpes" af Alphonse Karr, oplevede i to Dage andet Oplag. Det første var 1200 Exemplarer stort.

— I Paris er udkommet: „La vie de Strauss écrite en l'an 1839." Forfatteren seer, efter 1000 Aars Forløb intet andet i alt det, man fortæller om Strauß, end en Mythe, der skal fremstille den Vantro, som herskede i hele Europa i det 19de Aarhundrede.

— Titelen paa Hector Berlioz's nyeste Symphonie lyder saaledes: „Romeo et Juliette, Symphonie dramatique avec choeurs, Solos de chant et prologue en recitatif harmonique composée d'apres la tragedie de Shakespeare par etc. Ordene ere af Emile Deschamps.

Theater-Feuilleton.

— Den aandrige Forfatter af „Løverdags-Feuilletonen i Pariserbladet Presse, den pseudonyme Vicomte Charles Delaunay, bag hvilken Maske Delphine Gays (Mad. Emilie Girardins) skalkagtige Muse skal skjule sig, har nylig overrakt Comitten for Théâtre Français et Lystspil, betitlet „l'Ecole des Journalistes" Man troer at en øvet Skribent, som for faa Aar siden debuterede som fattig Journalist og nu lever i Paris som Historieskriver og rig Børsspeculant, er Helten i dette Product.

— Violinspilleren Carl Riefstahl fra Frankfurt har givet en meget besøgt Concert i Hamburg. Derfra vil han reise til Berlin og Dresden og lade sig høre i begge disse Stæder.

— Meyerbeer skal have fuldendt en ny Opera, og man seer dens Indstudering imøde.

— Thalberg gav for kort siden nogle Concerter i det vestlige England, der have indbragt ham 600 Pd. Sterl.; nu er denne Virtuos reist til Irland.

— Donizetti skriver for Øieblikket ikke mindre end sex Operaer, to for den store, to for den comiske Opera og to for Renaissance-Theatret.

— Adam har fundet den mest smigrende Modtagelse i St. Petersburg, og skriver Musiken til en Ballet, hvori Mlle. Taglioni skal høste nye Laurbær.

— Dronningen af England har taget Privatloger i Theatrene Coventgarden og Drurylane og betalt 400 Pd. Sterl. for dem. En lignende Summa giver hun hver Gang hun besøger Theatrene en galla.

— Lißt har, som bekjendt, erklæret sig villig til af egne Midler at udrede, hvad der endnu maatte mangle, for at bestride Omkostningerne ved Beethovens Mindesmærke i Bonn. Men han stillede dog den Betingelse, at Arbeidet skulde overdrages Billedhuggeren Bartolini fra Florents. Denne anslog Omkostningerne til 50 à 60,000 Fr. og Tiden til Værkets Fuldendelse til 2 Aar. Lißt vil vel komme til at betale 15 à 20,000 Fr.

— Berlioz har anvendt de 20,000 Fr., Paganini sendte ham, paa Opførelsen af sin colossale Symphonie „Romeo og Juliette."

— Lißt har ved sin første Concert i Triest havt saa uhyre Lykke og Tilløb, at han paa almindeligt Forlangende endnu maatte foranstalte en Lignende. Denne fandt Sted den 11te November. Til Wien, hvortil han afreiste den 12te, ankom han den 18de Novbr.

— Paa Theatret del Fondo i Neapel opførtes for kort Tid siden en ny Opera af Leoncavallo og Graviglié: „I guanti g'alli" (de gule Handsker), som gjorde megen Lykke.

— Beriot gav den 18de November en stor Concert i Wien, til forhøiede Indgangspriser.

— Forrige Maaned opførtes et nyt Stykke paa Opera comique i Paris, nemlig „Xa Pacurilla," Opera i een Act af Marliani og Scribe, men fandt ikke stort Bifald.

— Mlle. Rachel er atter efter sin Sygdom optraadt i Théâtre Français.

— „Gesellschafter" indeholder Følgende om Charlotte Hagn. Berliner Theaterannaler kunne nu ogsaa anføre, at en Kunstnerinde er bleven fremkaldt fire Gange paa een Aften, nemlig Charlotte Hagn, der til stor Fuldendthed gav Fenella i den „Stumme i Portici."

— En ny Opera „la chasse royale," af Jules Godofroy og St. Hilaire, som den 30te October opførtes for første Gang paa Renaissance Theatret i Paris, gjør ikke betydelig Lykke.

Chronik.

— Et Curiosum paa den sidste Leipziger Messe var Kamme af Buxbom, forfærdigede i Tydskland, men forsynede med chinesiske Chiffre; de vare førte til Canton, og vendte derpaa tilbage til Leipziger Messen som ægte chinesisk Fabricat.

— „Frelserens sidste Timer," dette store Tonemalerie af Spohr, er blevet opført i Prag af meer end 200 Individer under Anførsel af Capelmester Strautz. Indtægten, som var meget betydelig, var bestemt til Enker efter bøhmiske Tonekunstnere.

— I det sidste Møde af Selskabet til Havedyrkningens Forbedring i Paris, foreviste en ny Ananas Art fra Baron v. Rothschilds Have, kaldet Charlotte v. Rothschild. Planten stammer fra Cayenne, og er først for to Aar siden bleven bragt til Frankrig. Frugten er pyramidalsk, meget stor, og Kronen langt klarere end paa andre Ananas-Arter, som den ogsaa overgaaer i Fiinhed og Sødhed i Smagen.

— Uranias berømte Sanger, Tiedge, er endnu, trods sine 87 Aar, sund og frisk og ved fuld Brug af sine Sandser. Han beskjæftiger sig med at gjennemsee og ordne alle sine Aandsproducter, der skulle udkomme i en fuldstændig Samling. Dresdens anden Veteran, Tieck er ikke mindre kraftfuld paa Sjel og Legeme.

— Den kostbareste Parfume for Tiden er vist den saakaldte „Rosernes Altar eller Otto." Den bruges bestandig ved de Stores Forsamlinger i Indien og udbreder den behageligste Vellugt, da den overgaaer Rosenolien baade i Sødhed og Kraft.

Secularfesten i Anledning af Typographiens Opfindelse skal feires paa det mest glimrende i Mainz den 25de Juni 1840. Det til sammes Erindring foranstaltede Album, der indeholder Bidrag af Tydsklands fortrinligste Skribenter og høieste Statsmænd, er allerede under Pressen for at være færdigt til Udgivelse i Mai d. A. Denne fjerde Secularfests Characteer skal bære Præget af en almindelig Verdensinteresse i sig. Derfor skal der holdes Forsamlinger, vælges Commissairer paa det høitideligste. Til Erindring om denne festlige Begivenhed foranstalte Brødrene Wiegand i Leipzig en pragtfuld Udgave af det ældgamle Digterværk i det tydske Sprog, „das Nibelungenlied." Den skal tjene Nu- og Eftertiden til Minde om, hvilket Standpunkt den tydske Bogtrykkerkunst stod paa i Aaret 1840.

— I et Wienerblad læser man: Den berømte **Thorvaldsen** ventes hver Dag til Paris.

— „Hvad vilde Du gjøre for at erholde Æreslegionens Kors?" spurgte Keiser Napoleon en Grenadeer. „Sire! jeg vilde lade mig slaae ihjel." „Det var jo latterligt, saa kunde Du jo ikke faae det; et Saar er nok."

— Den nu saa yndede Donizetti componerer lige saa let og muntert som Auber. Vel er han ikke, som denne, en stor Hesteelsker, men en lidenskabelig Ven af Seiltoure, Gondolpromenader og landlige Udflugter. En af hans bedste Operaer, „Anna Bolena," componerede han i atten Dage paa en Fodreise til Mailand. Donizetti kan ikke, udholde at være længe paa eet Sted. Enhver af hans Operaer er kommen til Verden paa et forskjelligt Sted og under en anden Himmelegn. Bellinis Componistaare slog ikke saa fuldt som hans Landsmand Donizettis; han arbeidede møisommeligt, og behøvede Luxus og Rigdom, for at producere; han beboede pragtfulde Værelser, klædte sig strengt paa Moden, og søgte i Boudoirerne Motiverne til sine sørgelige Melodier, der næsten lyde som Kjærlighedssuk. Naar han havde begeistret sig ved opmuntrende Glæder og Nydelser vendte han hjem til sine af Vellugt duftende Gemakker, lagde sig paa en blød Ottoman, søgte at fremkalde de i hans Sjel endnu klingende Indtryk og sank udmattet tilbage paa Puderne, naar det var lykket ham at fastholde et af disse Indtryk og fixere det paa Papiret.

— En vilde begynde at snuse Tobak. En Ven bemærkede, at det var slet at lære Næsen denne stygge Vane, da Mennesket gaaer efter Næsen.

— I Navarra, som ikke har meer end 286000 Indbyggere, er der 15000 Adelige, som staae i stor Anseelse. Enhver Familie har et Riddergods som fører Familiens Navn. I Navarras Dale gives der Familier, der kunne bevise at have boet over 1000 Aar paa eet og samme Sted. Navareserne erkjende iøvrigt ingen anden Adel i deres Land.

— Den tilendebragte Michaelsmesse i Leipzig udmærkede sig iaar ikke blot ved et meget talrigt Besøg, rask Handel og længere Varighed — der foranledigedes ved den Vildfarelse, at man ikke vidste Messens Begyndelsesdag, og saaledes forregnede sig 14 Dage — men ogsaa ved et betydeligt Bedrag. En Leipziger Commis, der førte Regnskab for et Berliner Handelshuus, havde ved et Tøifabrik begaaet et Bedrag, hvis Sum efterhaanden steg til 5000 Thlr. Endelig fattede man dog Mistanke, fjernede ham fra Forretningerne, og han maatte, for ikke at forlade sin tidligere Levevei og skaffe sig Midler til Flugt, begaae et andet Bedragerie. Da hans Afskedigelse endnu var ubekjendt, optog han ved en Banqueur 500 Luisd'ors paa sin Principals Regning, og flygtede saa behændigt, at enhver Efterforskning hidtil har været forgjæves. Bedrageren efterlod i Leipzig Kone og 5 umyndige Børn, hvem den Skam, som nu forfølger Faderen, vist vil afskrække fra at begaae en lignende Forseelse.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv No. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemmetil Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrivt udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subskriptionsprisen** er 1 Mark pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet No. 118, hos **Em. Bærentzen & Comp.** Nybors Nr. 67, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden No. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret

af

Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp.'s litographiske Institut.

Sondagen den 12. Januar.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

2det Hefte.

Theater-Feuilleton.

— I et Wienerblad læses følgende Artikel om **Ole Bull**. „Da Ole Bull havde givet sin første Concert paa Hoftheatret i Stuttgart den 22de Nov., viste Kongen af Würtemberg ham den Ære at lade ham kalde. Kongen underholdt sig længe med den nordiske Violinheros. Næste Dag erholdt Ole Bull en prægtig Brillantring af Kongen, med Opfordring at lade sig høre endnu engang. Huset var propfuldt. Ole Bull blev modtaget med Jubel. Han spillede „Normandens Hjemvee;" og blev næsten qvalt af Bifald. Han spillede Recitativet „Adagio amoroso con Polacca guerriera" og Publicum blev reent galt. Medens Hjertebetvingeren spillede, var Alt tyst og stille, men da han var færdig, opstod en frygtelig Bifaldsstorm. „Ole Bull frem! Ole Bull frem! Ole Bull kom, og spillede, som et Beviis paa sin Taknemmelighed, Adagioen, der i hans første Concert havde fortryllet alle Hjerter. Han spillede — og jeg saae en gammel Soldat græde. Hvo som hører denne Adagio, og i det mindste ikke kunde fælde Taarer, har intet Hjerte, men en Steen i Livet."

— Directeuren for den store Opera i Paris, Hr. Duponchel, har i Ed. Monnois faaet en Collega, som leder Personalets Styrelse, imedens at D. vedbliver at dirigere Skuepladsen.

— Mlle. Nathan er, endskjøndt gift med Advocat Treillet, dog bleven Medlem af denne Skueplads. Hun sang for kort siden uden Prøve Rachels Partie i Halevys „Jødinde", da Mad. Stoltz, som egentlig har Rollen, pludselig var bleven syg.

— Sophie Löwe har gjort saa overordentlig Lykke i Breslau, at Directionen, paa Publicums stormende Forlangende, maatte bede hende om at fortsætte sine Gjæsteroller. Den geniale Kunstnerinde indvilligede og opgav sin Plan at reise til Wien.

— Det hedder, at Casimir Delavigne har taget sit Sørgespil: „Cids Datter," som skulde gives paa Théâtre français, tilbage; en ung Digter, Hr. Soumet, skal heller ikke ønske, at see en Tragoedie „Gladiatoren" blive opført. Mlle. Fitzjames, en Elev af Ligiers, vil med det første optræde i de første Roller af det saakaldte Sørgespil-Repertoire.

Paa Théâtre Porte St. Martin træffes for i Vinter betydelige Forberedelser; blandt andre skal opføres et Drama af Balzac, som med ædel Gavmildhed har tillagt sig Titel og Navn af litterair Marschal; ligeledes taler man om et Spectakelstykke: „Jordskjælvet paa Martinique."

— Théâtre français har igjen, efter lang Hvile, gjort et Forsøg med La Harpes „Coriolan", som i Hungeraaret 1783, for første Gang blev givet til Bedste for de Fattige, og dengang indbragte 10,330 Livres. Den nuværende Gjentagelse var ikke istand til at vække synderlig Deeltagelse, endskjøndt Ligier optraadte i Hovedrollen. Mse. Charton gav Veturia.

— I den store Opera i Paris indstuderes en ny Ballet: Le Diable amoureux.

— Ved en af Forestillingerne af Dramaet: Le masacre des innocents, sprang, i samme Dieblik, da en romersk Soldat greb et Barn ved Haarene, en Kone i Parterret op fra sin Plads og raabte: Oh! par pitié! grace! grace! og faldt derpaa i Besvimelse.

— (Af **et Privatbrev fra Paris** den 23 Decbr. 1839. — — Jeg har været to Gange i den store Opera, og seet den Stumme og Xacarilla tilligemed en Ballet La Gipsy. Duprez spillede Masanniello ret godt, men han sang derimod fortræffeligt, og fyldte det store Huus med sin deilige Brysstemme; allersmukkest fandt jeg den herlige Duet, han synger med Pietro: „O Fødeland, din Røst jeg lyder;" vi fik den ogsaa to Gange. Decorationerne i første Act ere mageløse: man seer hele Kysten fra Portici til Neapel med sine Skibe og Kirkespire. Man kunde gjenkjende hele Egnen. Besuvs Udbrud i sidste Act var mindre godt: de mørke Skyer, der nok altid gaae forud for et Udbrud, vare langtfra gode. Den lille Eenacts-Opera Xacarilla kan være ganske god, men Musiken har, efter min Mening, kun et Par vakkre Numere. Derefter gaves den nævnte Ballet Zigeunerinden, hvori F. Elsler dandsede langt bedre, end da jeg første Gang saae hende, det vil sige, saa fortræffeligt, at jeg aldrig har seet Mage. Sujettet er ganske „Preciosa," hvoraf der ogsaa er indlagt nogle Musiknumere. Da hun dandsede „Cracovienne" var Bifaldet meget stærkt. En Stemme raabte: à la porte la Claque! Men saa blev Folk reent gale: de fine Herrer i første Etage, med hvide Handsker, klappede og raabte Bravo uden Ophør, og F. Elsler stod med Haanden ved Casquen, smilede og lod Dinene spille alt hvad hun kunde. Dyretæmmeren Carter gjør Furore paa Cirque olympique. Dyrene gaae løse omkring paa Scenen; i en Triumphvogn kjører han rundt paa Theatret med en Løve for Vognen, og fra en Hule i en Coulisse høit oppe mod Loftet springer en stor Tiger ned paa ham (der ligger paa Gulvet og sover), og griber ham med Gabet om den bare Hals; han betvinger den, gjør sig den til Ven, og forsvarer sig ved dens Hjælp mod 4 Beduinere, der vilde ham til Livs.

— I Spidsen for alle fashionable Theatre, staaer den italienske Opera eller Queens-Theatret i London, som det kaldes, i Saisonen fra Begyndelsen af Marts til Slutningen af Juni. Abonnementet af en Hovedloge koster ikke mindre end 3500 Pd. St. Theatret aabnes kun tre Gange om Ugen, Tirsdag, Torsdag og Løverdag, men om Torsdagen gives sædvanlig Beneficeforestillinger, saa at der i en Saison regelmæssig ikke gives mere end 60 Forestillinger. Hovedstadens øvrige 22 Theatre, af hvilke Drurylane-Theatret alene koster 300,000 Pd. St., besøges kun af de lavere Stæn-

der; thi Tragedier og selv Lystspil ere ikke i Mode. Der gives en god Indretning, som for de mere Formuende vel er besværlig, men for de Fattigere meget velkommen, der bestaaer i, at Theaterpriserne efter Klokken 9 nedsættes til det Halve. Da Forestillingerne først begynde Kl. 7, og ende ved Midnat, endog Kl. 1, saa finde mange Indvaanere deres Regning derved. Ved nogle Theatre er endnu en tredie Priis indført, der sædvanlig begynder Kl. 10 til $11^1/_2$, og beløber sig til en Trediedeel af Entreeprisen; — men at benytte sligt er jo rigtignok ungentlemanly. Foruden de ordentlige Theatre i London gives der endnu en Mængde mindre, der ikke anmelde deres Forestillinger i Aviserne, og ikke udgive nogen Theaterplacat; her spille enten Begyndere, eller nogle paa de store Skuepladse forulykkede Skuespillere, ofte endog saadanne, som tidligere have været forgudede, men ere komne ud af Moden. Næsten alle Theaterentrepeneurer, selv de for den italienske Opera, gjøre næsten ingen Lykke i England. Hr. Eber, som i Aarene fra 1821—1828 var Forpagter af denne Opera, tabte i disse 7 Aar 40,800 Pd. St. Hr. Laporte tabte i Aaret 1835 alene 20,000 Pd. St., medens Mad. Catalani paa sin Hæders Culminationspunkt i 8 Maaneder høstede 14000 Pd. St. Sangere og Dandsere og à la plus forte raison, Sangerinder og Dandserinder betales bedst. De bedste Skuespillere erholde ugentlig ikke mere end 30, de Underordnede ikke mere end 3—5 Guineer; selv Kean fik en Tidlang ikke mere end 8, og i sin høieste Glands 50 Guineer om Ugen, Mad. Malibran derimod fik for een Aften i Drurylane-Theatret 125 Pd. St. Hvad Skuespildigterne angaaer, da gaaer det dem, om muligt, endnu slettere. I Almindelighed erholde de 20—40 Guineer for et nyt Stykke, eller ikkun 10—15 Pd. St. og en Guinee for hver Aften, det gjentages. Af de nuværende Sørgespildigtere, blandt hvilke Sheridan Knowles er den frugtbareste, ere de Fleste blot istand til at friste Livet. I det Hele er den dramatiske Literatur forsømt i England. derimod har Romanskrivernes Antal betydelig formeret sig, og jævnsidig med dem Boghandlernes Honorar. Washington Irving fik for hver af sine første Romaner 3000 Pd., Bulwer og Marryat erholde endnu større Summer. De overordentlige Summer, Walter Scott fik for sine Værker, er bekjendt. Byron skrev kun for Penge mod Slutningen af sit Liv. Det forholdsmæssig største Honoror faae Bladskriverne. Der gives Correspondenter, som have 1000 Pd. i fast Gage. Naar man betænker, at Milton solgte sit første Oplag af sit „tabte Paradiis" for 5 Pd., at den største engelske lyriske Digter, Dryden, næsten døde af Hunger, at endog Lord Chesterfield nægtede den største engelske Grammatiker, Samuel Johnson, den elendige Gave af 10 Pd., medens at Walter Scott fik meer for 10 Linier end Milton for sit hele tabte Paradiis, saa synes det dog at den engelske Literaturs Guldalder nu skulde indtræde — saaledes forstaae i det Mindste Digterne det.

Chronik.

—„Freischütz" indeholder følgende: „Den nye Konge af Danmark kan til Nød lade sit Palais tapetsere med lutter Adresser, saa mange indløbe der fra alle Kanter. Den meget frisindede Monark besvarer dem alle saa viist, humant og bestemt, at Vedkommende netop kunne overbevise sig om, at en Konge gjerne kan være frisindet og faderligt stemt, uden at ophøre at være Konge. Den 14de ventes Kronprindsen til Kjøbenhavn for at bivaane den høisalige Konges Bisættelse."

— En gammel Gnier, Sir John Pleek i London døde for nogle Uger siden. I hans Testament fandtes blandt andre sælsomme Bestemmelser for hans nærmeste Slægtninge, følgende: „Jeg skjænker og testamenterer min Neveu min gamle sorte Kjole; min Niece den Flonels Undervest, som jeg havde paa paa min Dødsseng. Jeg testamenterer enhver af min Søsters Børnebørn en af de Fajancekrukker, som staae paa Skabet i mit Sovekammer; min Søster selv testamenterer jeg som Beviis paa det Venskab, der i mange Aar har herstet imellem os, den brune Leerkrukke, som hun vil finde ved Hovedet af min Seng.

Arvingerne gjorde naturligviis temmelig lange Ansigter, da disse snurrige Efterladenskaber bleve dem tilkjendte: Enhver tænkte just ikke det Bedste om den Afdøde. Harpagons Søster, som tilfældigviis stod ved Siden af Krukken, hvis Besiddelse Broderens Ædelmodighed havde tilkjendt hende, slog den istykker i Vrede, men hvor ømme og søsterlige bleve atter hendes Følelser, da der faldt tusinde Guldstykker ud af Skaarene. Hr. Neveuen, Fru Niecen og alle Børnene ilede nu med at undersøge deres Sager, og fandt, at den Salige kun havde behagelig villet overraske dem.

— Efter Swift er Satiren et Slags Speil, hvori Beskuerne opdage Enhvers Ansigt, kun ikke deres eget; det er en af Hovedgrundene hvorfor man optager den saa godt i Verden, og hvorfor saa Faa fornærmes over den.

— De Franskes Konge har, som Tegn paa sin Tilfredshed skjænket DHrr. Moschelles og Chopin et rigt Necessaire og et Bæger med Brillanter, da de lode sig høre for den kongelige Familie i St. Cloud.

— I England har man ved Strømper og Handsker gjort en meget nyttig Anvendelse af Gummitraade; man indvirker dem i Stømperne ved Knoklen og under Knæet; der bruges da ingen Strømpebaand og ved Handskerne ingen Baand om Haandledet.

— Victor Hugo, som for Øieblikket ikke er i Paris, har paa det Bestemteste erklæret sine Venner, at han ikke vil søge om den ledige Plads i det franske Academie.

— DHrr. Edelston og Søn i Warrington have oprettet et stort Synaalefabrik, som ustridig

er det betydeligste i England, idet det stedse beskjæftiger 1000 Mænd, Qvinder og Born. Naalenes Mængde, som ugentlig fabrikeres, anslaaes i Gjennemsnit til 15 a 16 Millioner.

— Et Pariser-Blad fortæller, at Paganini 1817, spillede en Concert af Waldebrini, ikke med Violinbuen, men med et Spanskror, til den største Fuldkommenhed.

— Om de agtværdige Mænd, som ved Forfærdigelsen af Klæder beskytte os mod Veirligets ugunstige Indflydelse, give os Figur, naar vi ingen have, og, om vi have nogen, da stille denne i det muligst fordeelagtige Lys, om disse Mænd, der, som Ordsproget lyder, skabe Folk, skulle regnes blandt Haandværkerne eller Kunstnerne, er et vigtigt Spørgsmaal, med hvis Afgjørelse et eller andet lærd Academie burde beskjæftige sig. Nogle kalde sig Skræddermestere og have Værksteder, andre kalde sig Klædermagere, og have, som Malere og Billedhuggere, Ateliers; atter andre kalde sig Taylors, andre igjen Tailleurs. En saadan Begrebsforvirring burde ikke taales; thi hvad bliver Enden paa det? Det burde afgjøres, om Klædningsforfærdigerne virkelig ere Usurpatorer af Kunstnernavnet, eller om Skrædderiet er en fri Kunst eller et jævnt Haandværk. En Skrædder i Leipzig har erklæret sig for det første, hvilket fremlyser af en Bekjendtgjørelse, som vi uddrage af „Leipziger Tageblatt.“ Dette vigtige Document lyder saaledes: „Etablissement for den fine Modeverden, af Tailleur Bräutigam, Peterstraße, „Stadt Wien.“ De ædle Damer, smukke Koner og yndige Piger i den verdensberømte Sachserstad og dens Omgivelser er denne Bekjendtgjørelse agtelsesfuldt stilet til, med den underdanigste og ydmygste Bøn, at de ville forsøge ovennævnte Kunstners Præstationer i den moderneste Londonner-, Pariser- og Wiener-Smag, og være forsikkrede saavel om den reelleste Behandling, som om den inderligste Taknemmelighed.“

— Sønnen af den i Frankrig populæreste Skribent, alle Grisetters og Boutikspendes Yndling, Paul de Kock, træder i sin Faders Fodspor. Af Henry de Kock kommer snart en Vaudeville paa Scenen og en Roman i Trykken.

— Et fransk Blad indeholder efterstaaende Udtog af Regnskabet over Indtægt og Udgift ved Jernbanerne mellem London, Birmingham, Liverpool og Manchester, for første Halvaar 1839. Den rene Indtægt af London-Birminghambanen var i dette Semester 4 Mill. 840,000 Fr., som, efter Renteafdrag paa 1 Mill. 655,000 Fr. endnu giver en Dividend af 3½ pCt. Den rene Indtægt af Grand-Junctionbanen var 2 Mill. 495,000 Fr., som, ligeledes efter Renteafdrag af 276,000 Fr., endnu gav en Dividend af 6 pCt. Endelig var Indtægten af Liverpool-Manchesterbanen 1 Mill. 220,000 Fr., som gav en halvaarlig Dividend af 4½ pCt.

— En engelsk Kalender for 1840 lover Landmændene et meget frugtbart Aar. Veirpropheten paastaaer, at Januar just ikke vil blive kold, og at det vil tøe før Maanedens Slutning. Februar vil blive usædvanlig mild, Marts stormfuld, April velsignet med megen Regn. Vi skulle have en herlig Sommer. September og October lade Intet tilbage at ønske. Kun November og December ville blive uforbederlige.

— Der er udnævnt en Commission for at undersøge de Forsigtighedsregler, der ere trufne i Cirque Olympique i Paris, hvor Carter giver Forestillinger med sine Dyr. Den første fandt Sted den 27de November og hed „Le Lion de desert,“ og ved Siden af Carter og Skuespillerne seer man deri 12 tæmmede Dyr. I første Act fremstilles Kampen med en Tiger, i anden en Løves Tæmmelse, i tredie trækker en Løve Vognen.

Indhold: To Breve fra Chamisso til Andersen i Kjøbenhavn; — Farvel. Novelle af Balzac II.; Theater-Feuilleton; — Chronik.

Artistisk Bilag. Bellinis Portrait.

☞ Med næste Nr. vil, paa Grund af den med Titelrammen foretagne Forandring, følge et nyt Omslag til 1ste Hefte, der med Hensyn til den typographiske Udstyrelse vil svare til det nærværende og de paafølgende Nr.

☞ Af dette Skrivt udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subskriptionsprisen** er 1 Mark pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske Comptoir**, Pilestrædet No. 118, hos **Em. Bærentzen & Comp.** Nybors Nr. 67, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden No. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp.'s litographiske Institut.

Søndagen den 19. Januar.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

3die Hefte.

Literatur og Kunst.

— Castelli har forfattet den korteste Recension over Lißt. Den findes i „musikalischer Anzeiger“ og lyder saaledes:

Lißten
Jubelten
Halvenartig
Querkennend
Rausende;

Denn sein Spiel ist:

{ebendig
{eidenschaftlich
L {eicht
{iebenswürdig
{ebhaft

{nnig
J {nbrünstig
{nteressant
{uwelengleich

{eelenvoll
{chön
{anft
{chwärmerisch
{chelmisch
S {chöpferisch
{ilberklingend
{innig
{onnenklar
{iegreich

{art
Z {ierlich
{uckersüß
{auberisch

{refflich
{üchtig
T {ief
{hränenpressend
{riumphirend.

— Manuel Breton de los Herreros, en frugtbar spansk Sørge- og Lystspildigter, har blandt andet skrevet et Lystspil: El hombre gordo (den tykke Mand) hvori Titelrollen gives af en Mand, der er ligesaa tyk, som han er lang, og veier 450 spanske Pund. Han reiser fra By til By, og har ikke andet at leve af end sin Tykhed, som han stiller til Skue i „Hombre gordo.“

Theater-Feuilleton.

— Jfr. Grahn i Paris. Vi have uddraget Nedenstaaende af forskjellige franske Journaler, som end mere vil overbevise det danske Publicum om, hvor høit vor unge Landsmandinde er fregen i Parisernes Gunst.

Le Courier des Théâtres siger om hende: Den første Forestilling paa Operaen iaar blev, som man let kunde forudsee, besøgt af en utallig Mængde. Sylphiden, given af Jfr. Grahn var en tilstrækkelig Lokkemad til at sikkre stort Tilløb. Denne skjønne Dandserinde vil komme, uden at nødes til at høre paa dem, som sige til hende: „Prenez des gants jaunes.“

J Revue des Artistes celèbres hedder det om hende: Sidste Fredag udførte Jfr. Grahn Sylphiden. Disse faa Ord burde fritage os for at tale om den store, umaadelige Lykke, denne Dandserinde gjorde. De simple Lovtale-Formularer ere blevne udtømte ved de første Forestillinger af Sylphiden. Hendes Lykke er saa begrundet, at Jfr. Grahns meest udtænkte Modstandere ere blevne nødte til at erkjende den, tillade hende at beholde den og lade et Talent vederfares den Ret, de ikke længer kunde gjøre hende stridig. Jfr. Grahn har beundringsværdigt udført den Pas de deux i Anden Act, som hun og Hr. Lucien-Petitpas dandsede. Aldrig havde Jfr. Grahn viist mere naiv Ynde og mere tiltrækkende Fordringsløshed og Beskedenhed.

— „Le Propriétaire“ indeholder følgende: Denne Uge har været frugtbar paa Nyheder, paa glimrende Nyheder. Jfr. Grahn, denne yndige Dandserinde, som vi have berøvet Kjøbenhavn, er fremtraadt i Sylphiden. J denne saa vanskelige Rolle, der var Mlle. Taglionis Triumph, og som Mlle. Fanny Elsler uden Lykke forsøgte sig i, har Jfr. Grahn erholdt den meest glimrende Hylding. Mindet om Taglioni lever i hende ganske op paany. Og dog havde en mægtig Cabale, „Løvernes“ Cabale, disse jævnlige Gjæster i „la loge infernale“ svoret den unge Dandserinde Døden. Det er en heel Historie. En Løve, i Ordets fashionable Betydning, er en Dandy, rig eller fattig, ligemeget, men som spiller en Mand, der har 25000 Livres i Rentepenge, ikke spiser uden i Caffé de Paris, thi det er det gentileste Sted, og kun drikker Vand, som det hedder, for Helbredens Skyld, men egentlig fordi det er meest oeconomisk; af disse Løver er der i Hobetal; de give Regn og Solskin i Operaen, det vil sige, de bringe Lykke og Ulykke. Dandserinder og Sangerinder ere de Lækkerbidskener, som disse Herrer snuse efter; og vee den, som vil være dydig; og nu see de, at den yndige Jfr. Grahn har besluttet at løse denne Opgave. Hvad skal man udrette med en dydig Dandserinde? Hvilken Anachronisme i vore oplyste Tider! det var det, man sagde i „loge infernale.“ Nu er Cabalen organiseret; men ingen Cabale med Piben, nei en Taushed og Ubevægelighed, som er langt mere at befrygte. Jfr. Grahn kommer frem. Parterret, Logerne applaudere, hun henrykker hele Salen, Blomster og Krandse regne ned omkring hende. „Loge infernale“ forbliver alene stum. J sidste Act fordobbles Bravoraabet, Henrykkelsen er paa sin høieste Spidse, og Løverne selv, der omsider tæmmes ved det magnetiske Blik, der udgaaer fra de yndige van Amburghske blaae Øine, klappe med Hænderne, saa at deres hvide Handsker ere nær ved at springe. Nu skal vi nok beholde Jfr. Grahn. Denne Aften har

kaldt Taglioni tilbage i vor Erindring, den vil maaskee bringe os til at glemme hende.

— I la Revue des Progrès læser man: Jfr. Grahns Debut i Sylphiden var i Sandhed glimrende; men hendes Triumph, der var legitimeret af Publicum og sanctioneret af hele Pressen, skulde, som Alt, hvad der uforudseet lever op og hæver sig, fremkække Uvenskaber. Paa Forbauselsen er fulgt Overveielse, som har fremkaldt Skinsyge. Nu, den bryder frem; saameget desto bedre; Operaen kunde ikke tabe derved, og Jfr. Grahn vil vinde derved. Vi for vor Part ønske hende en af disse Ugecritikere, som holde i Aande, anspore og forhindre det sande Talent fra at sove ind ved Bifaldsraabets søde Lyd. Og, i Sandhed! en Sylphide skulde dog vel ogsaa være berettiget til at hvile paa en Seng af Roser; det er hendes naturlige Gebet... Men Jfr. Grahn har meer end een Forpligtelse at opfylde. Hun maae ved bestandige Anstrængelser vise Publicum sin Erkjendtlighed for en ligesaa hurtig som afgjort Gunstbeviisning; og ved fortsatte Fremskridt skal hun fritage sine Venner for Bebreidelsen for uretmæssig Gunst, som de Misundelige gjøre dem. Men derfor maa Directionen skaffe hende Leilighed til at arbeide, til at hæve sig. Jfr. Grahn vil vist ikke skuffe dens Forventninger; hun vil behage ved naturlig Ynde og fin Smag, og vække Deeltagelse ved at lade sine erhvervede Færdigheder stige i Fuldkommenhed. Det forekommer os, at hun ved sin heldige Skabning kunde være istand til at fremkalde Bogotinis dramatiske Udtryk igjen; det vilde være en skjøn Triumph for hende, der har gjenfundet Mlle. Taglionis efterladte Spor paa Operaens Nosensti. —

— Af et Privatbrev fra **Paris**, dat. 30 December 1839, erfare vi at der er blevet tilbudt **Lucile Grahn** 2000 Pd. Sterl. (19000 Rbd.) om Maaneden for at dandse paa den store Opera i London. Hendes Optrædelser skulle begynde ved de Festligheder, der ville finde Sted i Anledning af Dronning Victorias Formæling. Om hun har kunnet komme overeens med den franske Operadirecteur om en Fraværelse af flere Maaneder fra Paris, vides endnu ikke. Imidlertid componerer Balletmesteren i London en ny Ballet for hende, og Directeuren for Queens Theater, (den italienske Opera) Hr. Laporte, er selv reist til Paris for at iværksætte Engagementet, der skal tage sin Begyndelse den 15 Martz.

— En ung italiensk Componist, Giuseppe Verda, har paa Theatret della Scala i Mailand ladet opføre en ny Opera: „Oberto Conte di San Bonifacio," der har opvakt sand Fanatisme.

— I Løbet af November opførtes paa de Pariser Theatre 1 Lystspil, 1 Opera, 2 Pantomimer og 20 Vaudeviller, i det Hele 28 Nyheder af 50 Forfattere. Meest behagede „de Proscriberede," et Drama, som gaves paa Renaissance Theatret, en Vaudeville, „Advokaterne i Ferietiden" og „Løven i Ørkenen," opført af Carter og hans Dyr i Circus.

— Leopold Schefer, der er bekjendt baade som Digter og Componist, skal være beskjæftiget med en Opera: „Hekuba." Ogsaa Marschner en Componist, hvis Operaer ikke ere saa meget udbredte i Tydskland, som de fortjente at være det, sandsynlig fordi han er en Tydsker, skal arbeide paa en ny Opera: „Prindsen af Homburg."

— I den Pariser Musikhandling Lemoine & Comp. udkom for nogen Tid siden nogle Compositioner, for hvis Forfatter Carl de Beriot blev udgivet. Hr. de Beriot protesterede mod Forfatterskabet af disse Compositioner, der ikke geraadede ham til Ære, og paastod at Pladerne skulde tilintetgjøres, som hans Navn stod paa. Da dette blev ham nægtet, anlagde han Proces mod Forlæggerne, og nu har Handelstribunalet afgjort, at de Herrer Lemoine & Comp. skulle udslette Navnet Carl de Beriot paa Pladerne og paa alle endnu tilbageværende Exemplarer, og desuden betale Hr. Beriot en Erstatning af 10000 Francs.

— Paa et Pariser Theater indstuderes nu en Jordskjælv. Jorden skal aabne sig, Huse skulle styrte sammen, Havet vælter frem og snart bedækkes Alt af een Grav.

— Med Fuldendelsen af det nye Skuespilhuus i Dresden, hvis storartede Skjønhed roses paa alle Kanter, gaaer det endnu hurtigere frem end man troede. I Udstillingssalen paa den Brühlske Terrasse males allerede Decorationer, i hvilket Arbeide ogsaa nogle franske Kunstnere tage Deel. Den 1ste Mai d. A. skal det aabnes.

Chronik.

— I et tydsk Blad læses, at en Hr. Syversen i Kjøbenhavn har opfundet et nyt Slags Papir. „Et Ark, som er bestrøget med en egen Art dertil hørende Blæk, kan over hundrede Gange vadskes reent og stedse bruges paany. Kjærligheds-breve, som vrimle af Forsikkringer om evig Troskab, maa tage sig comisk ud paa dette Papiir. Ligeledes kunde vist mange Individer, som stedse bruge Penge, men sjelden kunne betale, have Lyst til at udstede Vexelbreve derpaa."

— New York Intelligencer indeholder nedenstaaende Anmeldelse: Mod en Belønning af 5000 Dollars forpligter Undertegnede sig til at besørge Transporten af Depescher mellem New-York og New-Orleans (en Afstand af 300 Mile i lige Linie) og i en Tid af 15 Timer. Opfindelsen, hvorved Undertegnede er sat i Stand til at udføre Farten i hvilkensomhelst Retning er ikke alene af stor Vigtighed for Regjeringen, men og-

saa for Publicum, da den ved sin Hurtighed lader Dampbaadenes og Jernbanernes Fortrin langt efter sig. Den er Frugten af mangeaarigt Studium. Saasnart hans store Luftballon, som han indretter til en Ladning af 500 Pd., er færdig, begynde hans Farter, hvis Hurtighed han paa Forlangende kan forstørre til 100 Mile i Timen.

James Charles Patton.

— De græske Damer lægge stor Vind paa at efterligne de franske Moder; Patriarchen i Constantinopel har udstædt en Befaling, hvori Damerne paamindes om at aflægge hiin verdslige Forfængelighed, og bære Nationalcostumet.

— I Paris fortryller nu en ung 15aarig Amerikanerinde, Augusta Maywood, alle Yndere af Balletter. Journalerne udtømme sig i Sammenligninger, de kalde hende en Hvirvelvind, en Flamme, — men Alle beklage, at hun snart vil reise tilbage til Amerika.

— I et Slot i Paris har man fundet 60 egenhændige Skrivelser af Rousseau, der vare adresserede til en Dame, og næsten danne en heel Roman.

— En Spøgefugl, som eier to meget lærvillige og veldresserede Hunde fra Terre Neuve, fik det Indfald at lade dem gjøre to Lovecostumer. En heel Lovehuud passer fuldkommen til deres Krop, og giver dem Udseende af Ørkenens Uhyrer. Saaledes forklædte har han ladet dem udføre Alt, hvad van Amburghs Løver gjorde, og endnu meget mere. Den 24de Novbr. f. A. gav den nye Dyrtæmmer Forestillinger paa Pantheons Theater i Paris.

— Det gamle Kreml er nu næsten allerede fremstaaet af sine Ruiner. Vel beskrives Bygningen, som udgjør Czarboligen, som temmelig lille; men den Luxus, der anvendes paa Gemakkernes Udsmykning, skal minde om Eventyrerne i „Tusind og Een Nat,“ og Øiet blændes af den Masse Guld, Sølv, Perler og Ædelstene, som findes der. Meubleringen skal i det Hele være i den gammeltartariske Stiil.

— Englændernes Forkjærlighed for Malerier tager stedse til. I Aaret 1835 beløb Antallet paa dem, som indførtes, sig kun til 3760, medens at der 1838 indførtes 8691. Totalsummen af de Malerier, som i de 6 Aar fra 1833 til 1838 bragtes derhen beløb sig til 46381; deraf kom 22291 fra Frankrig; 11423 fra Italien; 5609 fra Tydskland; 3240 fra Belgien; 1119 fra Holland og 2609 fra forskjellige andre Lande. Det behøves neppe at bemærkes, at de fleste af disse Malerier ere Copier. Hvad Originalværkerne angaaer, da var der neppe 900, som vare værd at bemærke. Indførselstolden, som udredebes i de omtalte 6 Aar for samtlige Malerier, beløb sig til 12119 Pd. Sterl.

— **Abordeen Herald** yttrer, ved at sammenligne de indre Eruptioner af Vesuv med de nyeste Jordskjælv i Yorkshire, den Formodning, at der imellem Vesuv i Italien og Grampion- og Ochilbjergene i Skotland maa gives hemmelige Forbindelsescanaler. Denne Kjendsgjerning, som fortjener al mulig Opmærksomhed fra de Naturkyndiges Side, bekræftes ved den samtidige Indtræffen af Jordrystelserne i Perthshire med Vesuvs Udbrud, ved Electriciteten, hvormed de i Strathearndalen udgravede Ertser ere fyldte, og endelig ved Earnes flydende Tilstand — den eneste skotske Sø, som aldrig fryser til. Man har ligeledes bemærket, at Jorden i denne Egn, faa Fod under Overfladen har en paafaldende Grad af Varme.

— I Paris fortæres daglig 36,000 Dusin Østers. At mangen En derved faaer en daarlig Mave, er begribeligt; imidlertid kan han nok faae Hjælp, thi Paris tæller ikke mindre end 1510 Læger.

— I denne Tid er Italiens ældste Kunstner, Architecten Ridder Albertali, død i Mailand i sit 98de Aar.

☞ Ifølge gjensidigt Ønske have DHrr. Bärentzen & Comp. fratraadt Expeditionen af „Portefeuillen“ fra dette Aars Begyndelse. Som Følge heraf er denne overdragen til Herr Boghandler Andr. Fred. Høst, hvis Qvittering for Contingentet saaledes for Fremtiden alene skal være gjældende.

Georg Carstensen.

☞ **Hermed følger det lovede Omslag til 1ste Hefte og ligeledes et til 2det Hefte, hvori den Feil, der ved Sætterens Uagtsomhed var indløben under Ordningen af Spalterne, er bleven rettet.**

Til Abonnenterne.

Red. skylder Abonnenterne en Undskyldning fordi „Portefeuillen“ i de sidste Uger er udkommen om Mandagen istedenfor om Søndagen. Da imidlertid denne Uregelmæssighed ikke er bleven foraarsaget ved nogen Forsømmelighed fra Redactionens Side, men kun ved uforudseete Hindringer, saa er der nu truffet Foranstaltninger, til for Fremtiden at undgaae saadanne Forsinkelser.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret
af

Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp.'s litographiske Institut.

Søndagen den 26. Januar.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

4de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Blandt de nyeste literaire Frembringelser i England, synes en Bog af Sir Robert Seele: „Marineofficeren, Skizze af Tjenesten“, at indeholde interessante Træk. Af Sternys „sentimental Journay“ er der udkommen en glimrende udstyret Udgave.

— Af Guizots „Civilisationens Historie i Frankrig siden det romerske Riges Undergang“ er udkommen anden, af Forfatteren meget formerede og forbedrede, Udgave.

Theater-Feuilleton.

— **Det kongelige Theater.** — Forestillingerne paa det kongelige Theater ville blive aabnede med følgende Stykker. „**Mulatten**“ af H. C. Andersen; „**Østergade og Vestergade**“ af Th. Overskou; „**Bedstefader Guerin**“, Skuespil i 2 Acter af Laurencin og de Ley, „**Anno et Tusinde**“, Syngestykke i 1 Act af Melesville og P. Foucher, Musiken af Grisar. „**Bryggeren i Preston**“, Syngespil i 3 Acter, af de Leuven og Brunsvick; Musiken af Adolph Adam. Til Opførelse i Løbet af Februar og Marts er endvidere bestemt: „**Godset Sternberg**“, „**To Aar efter Brylluppet**“, **Kunstnerliv**“, „**Den sorte Domino**“, „**En Pige paa otte og tyve Aar**“, (Lystspil i 1 Act af Laurencin, oversat af Georg Carstensen), „**Apothekeren og Doctoren**“ (til den første Sondagsforestilling), „**Den nye Jordegodseier**“, „**Dorothea** (efter Calderon), „**Norma**“, „**Jødinden**“, „**Den Stumme i Portici.**“ — Hr. **Pallesen** vil debutere som Zacharias Stolpe i „Østergade og Vestergade;“ Bolzheim i „Godset Sternberg;“ Dennaville i „To Aar efter Brylupet“ og Staal i „Kunstnerliv.“ — Mad. **Simonsen** vil man atter have den Glæde at høre i „Den sorte Domino“ og senere hen vil hun optræde som Jødinden og Norma. — Hr. **Faaborg** vil udføre Masaniellos Rolle i „Den Stumme i Portici.“ — Der er saaledes alle mulige Aspecter til, at Theatret vil blive talrigt besøgt, idetmindste saalænge alle disse „Nyheder“ baade med Hensyn til Stykkerne og Rollebesætningen vise sig paa Scenen — notabene naar blot ikke Interessen herfor bliver svækket ved formange „Pludselige Hæsheder,“ „Upasseligheder“, og de dermed forbundne Forandringer, „røde Placater“, „røde og hvide Strimler,“ „Contraplacater,“ og strøvne Sedler over Billet-Cassererens Hul.

— Eugenie Garcia, Malibrans Søster, traadte for nogle Dage siden op paa Opera comique i et saakaldt lyrisk Drama: „Eva,“ hvortil det oprindelige Sujet hidrører fra Balzac og Musiken fra to, ikke meget bekjendte, Componister, Coppola og Gerard. Publicum bemærkede neppe, hvor slet Texten var arrangeret, hvor ubetydelig Musiken var. Alle stode under Sangerindens magnetiske Trollerie, som byder over Toner, der male det Rørende ved den inderligste Hengivelse og det Høitragiske ved den opbrusende Lidenskab. Da Teppet var faldet, blev Eugenie Garcia modtaget med en Enthusiasme, som ikke ofte findes antegnet i vore Annaler, og en Regn af Krandse og Blomster faldt ned for hendes Fødder.

— **Fra London.** Af Sheridan Knowles, der har Andeel i den af Macready og hans Venner foretagne Regeneration af det engelske Drama, er der paa Drurylane-Theatret opført et Stykke: „Kjærlighed,“ der har mere end overfladisk Lighed med et Sørgespil af Ancelot, som for flere Aar siden gaves uden synderligt Held i Paris. — „Skibscapitainen“ af Bulwer, har for saavidt Lighed med Sørgespillet, hvormed Gutzkow har beriget den tydske Skueplads, at Helten i samme, Lord Norman, ligesom Savage, bliver ubarmhjertigt stødt tilbage af sin Moder. Stykket skal indeholde nogle vellykkede Scener og enkelte Steder, som ikke mangle digterisk Sving, men for øvrigt ikke have gjort stort Indtryk paa Publicum; det er givet paa Haymarkettheatret.

— En Hr. John Burnet er beskjæftiget med at componere en Opera for Drurylane, hvis Sujet er taget af Mozarts Liv.

— **Fra Paris.** — Vaudevilletheatret har paa 50 Aar, fra førstkommende 1ste Mai at regne, leiet det Theater, som tilhører Opéra Comique. Derimod har her Ceerfbeer, der forestaaer Gjenopbyggelsen af „Salle Favart,“ der tjente som italiensk Operahuus indtil det afbrændte i Aaret 1838, forpligtet sig til at fuldende Gjenopbyggelsen deraf for Opéra Comique den 1ste Mai. I Begyndelsen af den femte Maaned i 1840 vil altsaa Flytningen af tvende af Paris's fornemste Theatre gaae for sig. Gjenopførelsen af „Salle Favart“ gaaer derfor frem med stærke Skridt.

— „En Samvittighedssag“ er Navnet paa et nyt, fransk Skuespil, som i den sidste Tid er givet paa Théâtre français og har gjort temmelig Opsigt. Stykket gaaer ikke af uden en Død, der bliver skudt i en Duel, og uden en Dyd, der bukker under for en Kugle. Søn og Datter af begge Duellanterne, af hvilke den ene maatte bøde med Livet, elske hinanden, som brugeligt er i lignende Tilfælde. Stykket slutter med rørende Erklæringer og et Bryllup; det spiller i Stuttgart, og Hovedpersonen deri er en Hr. von Varna, maaskee en Fætter til Fæstningen af samme Navn.

— I Théâtre de la Renaissance gjør „Lucie de Lammermoor“ og Le Proscrit stedse over-

ordentlig Lykke, og det giver næsten ikke andet end disse Stykker.

— Et stort Antal Malere arbeide paa Decorationerne til Scribes og Meyerbeers nye Opera „Les Martyrs," og alle Forberedelserne til Opførelsen af dette store Værk skulle nu næsten være færdige. Man siger at Scribe har bragt flere Skizzer af romerske Mindesmærker med fra Italien, som ville blive fremstilte paa Scenen med samme Troskab, som om de vare blevne malte efter Naturen. Der er malet syv nye Decorationer til „Martyrerne," alle i meget stor Stiil. Alle Rollerne ere lærte og Chorene indstuderede.

— Den store Opera har gjort en fortræffelig Acquisition: den har engageret den unge **Lablache** (en Søn af den berømte Lablache ved Théâtre Italien) som Bassanger. Denne udmærkede Kunstner er reist til London med Wilhelm Tells Rolle, som han agter at udføre ved sin Tilbagekomst. Det er et af de vigtigste Partier i hele Stykket, og hvis det hidtil er gaaet næsten ubemærket hen, saa er det fordi at de Sangere, der have udført det, nemlig Debadie, Molinier og Dérivis, aldrig have forstaaet det. Man siger at det ved grundigt Studium er lykkedes den unge Lablache at udfolde de beundringsværdige Skjønheder i denne Rolle, og at han deri skal kunne frembringe en mageløs Virkning.

Chronik.

— August Lewald har i sit Ugeskrift „Europa" anmeldt Freddrik VIs Død med følgende Ord:

„Den 3die Decbr. døde Frederik VI, Konge af Danmark; han var født den 28de Jan. 1768. Hans Fader var Kong Christian den 7de; hvis Regjering Struensees storartede Planer gav en flygtig Glands; hans Moder Dronning Caroline Mathilde, der, som et Offer for plumpe Hofintriguer, endte sit ædle Liv i Forviisning i Celle. Siden 14de April 1784 havde Kong Frederik været sin sindssvage Faders Medregent, og succederede ham den 13de Novbr. 1808. Frederik VI. var elsket af sit Folk, i den lange Krigstid havde han ført Regjeringens Tøiler med Klogskab og med hiin Selvfornegtelse, som et Folk er berettiget til at fordre af sin Konge i Nød og Fare; desuden herskede der om hans personlige Characteer, om hans Mildhed, om det pligttro Sindelag, der lod enhver Klage finde Gehør, kun een Stemme i Landet. Vel har man i Danmark og i de Provindser, som høre til det tydske Forbund, bemærket Onsker og Attraaer, der fornemmelig gaae ud paa andre Former i Statsbestyrelsen, Befrielse fra Tvang, og mindre Ængstelighed for de Forbedringer, som den nyere Tid har frembragt i flere end een Stat; men den alderstegne Konge tillagde man ikke Skylden for det Forsømte; Ingen i Danmark vilde krænke ham; Ingen tvivlede om hans rene og ædle Villie."

— I det franske Cote d'Or-Departement døde for nylig en Landmand, som havde levet adskilt fra sin Kone og Søn. Han indsatte sin Tjenestepige til Arving af sin Formue. Faa Dage efter Mandens Død begav Pigen sig til Sønnen, for at erklære ham, „at hun blot havde indvilliget i at være Arving, for at hans Fader ikke skulde gjøre nogen slet Bestemmelse med sit Efterladenskab, og at hun vilde give det Hele tilbage til Familien, hvem det tilkom." Med disse Ord rev hun det til hendes Gunst affattede Testament i Stykker. Sønnen har, som billigt er, optaget den retskafne Pige i sit Huus, og sikkret hende tilstrækkeligt Udkomme for hendes Levetid.

— Den franske Minister for det Indre, Duchatel, har sendt Mlle. Rachel en Samling af de franske Classikere, pragtfuldt indbunden, og prydet med Kunstnerindens Navnechiffer; Forærìngen var ledsaget af følgende Linier:

Mademoiselle!

Jeg har samlet vore bedste Skribenters Værker, for at kunne byde Dem dem som en Opmuntring. Tillad mig at sende dem til Dem; det vil glæde mig om de kunne bidrage til Deres Studier og tjene til at udvikle et Talent, der som en ny Stjerne stiller sig ved Siden af dem, som oplyste det franske Theater med deres Glands.

— I Paris levere de eventyrligste og sælsomste Haandteringer Menneskene deres daglige Brød; saaledes gives der en, som i sin Natur har noget Afskrækkende ved sig — Liigbærernes en gros, der paatage sig enhver Omsorg for at faae den Afdøde fra sin Dødsseng i Jordens kolde Skjød, og, efter hans Fortjeneste, eller snarere efter de Midler, han har efterladt sig, opreise ham et Mindesmærke af Marmor eller et simpelt Trækors. En Haandtering af dette Slags maa drives med en vis, om endog kun udvortes Værdighed. Men flere af dette Slags Folk gaae frem paa den gridskeste Maade. Der lader sig ikke let tænke noget Modbydeligere end disse Kirkegaardens „Commis Voyageurs," der bestorme de Efterlevende med deres Tegninger, Planer og Afridsninger og fremfor Alt, med deres — Priis-Couranter.

Tre af disse Herrer mødte forleden for en Politiret. Den Ældste, der var fordeelagtigt bekjendt i Handelsverdenen ved sine Marmormonumenter og Ligkister, hvis gyldne Indskrifter og opbyggelige Sprog i hele Arrondissementet gjaldt for meget billige, optraadte som Klager imod Joseph og Robichon, der tidligere havde staaet i hans Tjeneste som Medhjælpere,

„Solen skinner over Alle, Blomsterpiger og Dødninggravere, og dersom Sagen blot dreiede sig om Laugsnid, om en ny Concurrence" — saaledes motiverer Klageren sin Besværing — „saa vilde han have tiet; men han forekaster sine Concurrenter værre Ting end just Concurrencen. De

have, idet de søgte om Kunder, tilsidesat al Delicatesse. De ligge altid paa Luur efter Dødsfald, komme stedse den, hvis Brød de have spiist, og hvis Kunder de nøie kjende, i Forkjøbet, og bagtale ham for dem." Klageren, der vaagede nøie paa sine Døde, og havde et omhyggeligt Øie med Alle, der snart skulde finde deres Seng paa Kirkegaarden, vilde ikke, at de uforskammede Paatrængende skulde fravende ham hans Skatte, og klagede derfor, støttende sig paa en Artikel i Criminalloven, der truer utilladelig Næringsdrift med Straf, over Joseph og Robichon.

Disse tilstaae ogsaa uden Omsvøb Alt, hvad deres forrige Herre beskylder dem for, men ere af den Mening, at de have ført en redelig Krig imod ham; det gjaldt ingensteds i Haandværksverdenen for en Forbrydelse at fravende en Anden hans Kunder; den Snueste, den Virksomste fik de fleste, det var ikke andet end ret og billigt.

Dommerne vare ikke ganske af deres Mening, men erklærede begge de unge Arbeideres Fremgangsmaade for uretmæssig og upassende, og da de ikke vare istand til at finde noget i Criminalloven, der kunde belægge deres Opførsel med Straf, maatte de lade dem gaae. Manden, som havde mistet sine Kunder, maatte oven i Kjøbet betale Omkostningerne.

— Den berømte Virtuos Eisner fra St. Petersburg, der med saa stor Færdighed blæser det sjeldne, egentlige Valdhorn, uden Klapper, er ankommen til Paris, og allerede paa den fordeelagtigste Maade introduceret i den musikalske Verdens Salonner. Hans Concerter ville vist vække stor Opmærksomhed.

— Concertmester Lipinsky har i Sinde at sælge sin Amati Viola; det er et af de fortrinligste Instrumenter i Verden. Den i Viola'en værende Originalseddel lyder saaledes: Antonius et Hieronymus, F. F. Amati Cremonen. Andreæ fil. F. 1627.

— Den berømte Klarinetist, Kammermusicus Kotte fra Dresden, der i Wien ikke blot nød den store Udmærkelse at spille for det keiserlige Hof, men ogsaa høstede det største Bifald for sine Præstationer ved Lißts Concert, har forladt Wien og vil efter Forlydende lade sig høre i flere store Stæder.

— Spindler bliver i Vinter i Insbruck, for der at samle Stof til en Roman, hvis Scene skal spille i Tyrol. Fyrst Pückler Muskau ventes til Stutgart.

— Udstillingen af franske Kunstneres Præstationer iaar vil komme til at laborere af flere Mangler; mange yndede Malere have foretaget lange Reiser, hvis Udbytte først kan komme senere Udstillinger tilgode. Saaledes er Horace Vernet i Syrien, hvor han portraitterer Paschaen af Ægypten og hans Trofaste, Gudin, den talentfulde Marinemaler, er i Constantinopel; Court og Billedhuggeren Lemaire ere i Petersborg. Derimod vil man kunne beundre spidsbergske Landskaber, da Biard, der ledsagede den videnskadelige Expedition til hiin Øe, er kommen tilbage.

— Paa umiddelbar Foranledning af Hs. M. Kongen af Bayern, er Daguerre udnævnt til Medlem af Videnskabernes Academie i München.

— En fornem Russer, som lever i Paris, og ofte beskjæftiger de derværende Kunstnere med store Bestillinger, lader nu male et Album hos de talentfuldeste Kunstnere af den nyere franske Skole, hvilket han har bestemt til Prydelse for sin Salon. Det skal indeholde 300 Blade, og for Tegningen af hvert er fastsat et Honorar af Tusinde Francs.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv No. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemmetil Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrivt udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subskriptionsprisen** er 1 Mark pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet No. 118, hos **Em. Bærentzen & Comp.** Nybors Nr. 67, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden No. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag rc. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp.'s lithographiske Institut.

Søndagen den 2. Februar.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

5te Hefte.

Literatur og Kunst.

— Den svensk-danske Nytaarsgave „**Hertha**," som allerede er bleven omtalt i nogle af vore Blade, er nu ankommen i Boghandelen, og faaes hos Andr. Fred. Høst for 9 ℔. Bogen er meget vakkert udstyret og indeholder, foruden en Deel Bidrag af forskjellige svenske Forfattere, elleve Digte af danske Forfattere, nemlig: „Jeg er en Skandinav", og „Aarets Børn", af H. C. Andersen;" „Peder Tordenskjold og den svenske Capitain," „Sangens Magt," og „Til een og anden Læserinde," af F. J. Hansen; „Den natlige Gjæst," af Henrik Hertz; „Erotiske Bagateller til Molly, af Claudius Rosenhoff; „Min Censors Raad," „Det taabelige Ønske," og „Ver sacrum," af Fr. Schaldemose; og „To Tidsmomenter," af Gottlieb Siesby. Foruden Andersens Portrait, der just ikke er en synderlig god Copie af det, der er blevet leveret i „Portefeuillen," og den svenske Digter Nicanders Portrait, der skal være liigt, men flatteret, findes i denne smukke Nytaarsgave en overordentlig smuk Melodie af **Lindblad** til Andersens „Jeg er en Skandinav." Vi meddele Læseren Hertz's Digt: „Den natlige Gjæst," og et Digt til H. C. Andersen fra en svensk Forfatter.

Den natlige Gjæst.

„Iaften har vi det luunt og godt;
Her er saa velsignet stille.
Nu er de Andre til Byen kjørt,
At høre den Fremmede spille.

Kom, lille Tante, og sæt dig ned,
Saa blødt og saa godt som Du gider.
Og saa fortæl mig — du faaer ikke Fred —
Fortæl mig om forrige Tider."

Fortælle? Hvad skal jeg fortælle, Barn?
— „Fortæl mig om Grevens derhenne." —
Om Grevens? Naa, Brylluppet der blev holdt —
Ja, den Sag skulde jeg kjende.

Det Bryllup, ja Barn, det var en Gru!
Ak Gud, naar jeg tænker tilbage,
Hvad der var en Jubel, og saa med Eet
Kun Jammer og Graad og Klage.

Brudgommen selv har jeg kjendt kun lidt,
Han stod ved de fynske Dragoner.
Men man har sagt mig, han ret var slem
Mod Piger og unge Koner.

Men Bruden var et velsignet Barn,
Med Øine, saa brune og milde.
Og saa et Hjertelav, Barn, saa fromt!
Kun var hun en Smule for stille.

Der blev da drukket og spiist, kan Du troe,
Og udbragt Skaaler og sjunget;
Og ud paa Aftenen var der Bal,
Hvor Folk fik dandset og sprunget.

Den store Damastes-Sal, du veed,
Var hængt med nye Gardiner;
Og fra et Orchester i Salen klang
Trompeter og Violiner.

Og Vognene kom, og Vognene gik —
For al den Støi og den Rumlen!
Saaledes det gik til den dybe Nat
Med lutter Dandsen og Tumlen.

Nu stod jeg just og talte med En,
En gammel Bekjendt fra Hjemmet,
Da begge Fløidøre let sprang op,
Og Tjeneren kom med en Fremmed.

Hans Dragt var simpel. Til Knæerne gik
En sort eller mørkebruun Frakke.
En Kniplings-Linning om Kraven faldt,
Og blottet var Hals og Nakke.

Saa var der en Smule Snorer syet
Om Haandledet, Bryst og Lommer.
Kort, han var klædt som den tydske Maler,
Der tegned dig af i Sommer.

Det er som jeg seer ham. Hans Blik var stivt,
Og noget vildt desforuden.
Saa let som et Duun han gik, og bad
At forestilles for Bruden.

Men knap fik han talt, og knap var han kjendt,
Saa blev der Stilhed i Salen.
En holdt op med den böhmiske Vals,
En standsede midt i Talen.

Man flokkedes sammen, man mumlede tyst:
„Det er Maleren — ham, Galanen.
„Men han er jo død. Han styrted sig ud
„Paa Steenbroen over Altanen.

„Hvor kommer han her i den sildige Nat?
„See, hvor han er bleg og bedrøvet!
„Han taler til Bruden; han ta'er hendes Haand —
„Hun ryster som Espeløvet."

Men, Barn, nu skulde du seet den Gang
Han tog hendes Haand og talte.
Der gjøs i hende — og Skræk og Angst
I hendes Miner sig malte.

Og da nu Musiken begyndte paany,
Og Tegnet til Dands var givet,
Da sagde han: „Dands, du Favre, med mig!"
Og tog hende fast om Livet.

„Kom, dands med mig til dit Brudegemak!"
— Fra Haaret han løsrev Krandsen —
„Dands med mig til den evige Nat!"
— Saa svang de dem rundt i Dandsen.

Ak, Barn, det var en Jammer at see!
En Steen sig maatte forbarme.
Med lukkede Øine hun laae ved hans Bryst
Og gispede mat i hans Arme.

Da gav hun et Skrig. Jeg stod just nær,
Saae hende faae ondt og besvime —
Og da jeg kom til, da var hun død,
Steendød fra den samme Time.

Der har du Historien. Folk fik travlt,
Man har forvandsket det Hele.
Som jeg fortæller det, er det skeet
I alle Maader og Dele.

— „Men siig mig, Tante, hvad blev der af ham
Med Frakken og Kniplings-Kraven?" —
— Ja, han var forsvunden, begriber du nok;
Han var jo død og begraven.

„Begraven? Var han da rigtig død?
Hvordan kunde han saa dandse?"
— Aa, Mille, med dig man har sin Nød.
Du lærer aldrig at sandse.

Død var han, det veed jeg. Folk har seet
Dengang han til Jorden bares.
Man kan jo sagtens fortælle Sligt,
Men troe derpaa — Gud bevares!

Henrik Hertz.

Til

H. C. Andersen,

med hans porträt, på Oscarsdagen 1839.

En yngre broder Dig en helsning sänder
från Skånes blomsterkust, från Saxos stad,
der äfven dikten sina solar tänder,
der vetenskapen lefver fri och glad,
och ljuset ler kring slätter och kring stränder
och kläder hjertats vår med blommor och med blad,
ty svenska hoppets purpurdag är inne:
tag ifrån den ett enkelt sångarminne!

Igenom Dig den svenska sången lifvas,
och äfven Du till Sveas dalar hör,
ty södrens lif vi hørt af Dig beskrifvas,
vi alla hört Din Improvisatör;
skönt i vårt inre Dina blommor trifvas,
och evig är hvar dikt, som Du kring lifvet strör.
Ditt namn skal sången ej i norden glömma,
och jemt Din bild inom vårt bröst vi gömma.

N. Lilja.

— Blandt nye Musikalier, som i den senere Tid deels ere udkomne paa **C. C. Lose & Olsens** Forlag, deels ere hidsendte i Commission, ville vi henlede vore Læseres Opmærksomhed paa følgende:

1. Fuldstændig Samling af Beethovens Trios, Quartetter og Qvintetter, ny pragtfuld Udgave, prydet med Componistens Portrait, udkommen hos Schlesinger i Paris. Priis 80 Species.

2. Reicha: fuldstændig Lærebog i den musikalske Composition, oversat fra Fransk til Tydsk af Carl Czerny, i 4 Bind. 1ste Bind indeholder Læren om den praktiske Harmoni, 2det Bind: Harmonilæren; 3die Bind: Læren om den høiere musikalske Composition, eller om Contrapunkt, Imitationer og Canons; 4de Bind: om Fugen. — Dette berømte Værk faaes for den forholdsmæssig meget billige Priis af 20 Species.

3. J. P. E. Hartmann: Deux pièces caracteristiques for Pianoforte. Leipzig hos Hofmeister (tidligere omtalte i Portefeuillen).

4. Bibliothèque de l'opera, potpourri's d'après des thèmes favoris des operas modernes pour le Piano seul. Leipzig, hos Schubert. Dette Værk, der udkommer hefteviis, indeholder et Udvalg af de nyeste og mest yndede Operaer, arrangeret for Pianoforte alene, uden Sang.

5. Tre Qvartetter för Mansröster, componerede og tilegnede Sangforeningen i Lund af Otto Lindblad.

6. En Samling af svenske Sange og Viser af Geijer og Lindblad. Vi ville særdeles henlede Opmæresomheden paa disse Compositioner fra Naboriget, der ingenlunde ere saa bekjendte her, som de fortjene.

7. Festen i Albano, idyllisk Ballet af Bournonville og Fröhlich. Denne yndige og livlige Composition ville vi paa det varmeste anbefale vore Læserinder, især fordi den med sine øvrige gode Egenskaber forener den, at den ingen techniske Vanskeligheder frembyder. Prisen er 10 ℔ 8 ß.

8. Farvel af H. P. Holst, med Musik af Prof. Weyse. 20 ß.

9. Musikalsk Theaterjournal. Af denne Journal, der indeholder et Udvalg af de mest yndede Sange for Pianoforte af Operaer, Syngestykker og Vaudeviller, som blive opførte paa det kgl. Theater, udkommer maanedlig et Hefte paa 3 Ark til en Priis af 4 ℔ for Subscribenterne. Subscriptionen er kun bindende for 6 Maaneder, eller eet Bind. — Dette Værk fortjener at anbefales til enhver Ynder af Theatermusik, da Forlæggeren lader sig det være magtpaaliggende, bestandig at levere de seneste og interessanteste Nyheder.

10. Ravnen, Trylleopera af H. C. Andersen med Musik af Hartmann, udgivet af Musikforeningen. Priis for Medlemmerne 4 Rbd., for Andre 6 Rbd.

☞ Da intet andet Blad leverer nogen stadig Anmeldelse af udkomne Musikalier, have vi troet, at det vilde være i mange af vore Læseres Interesse, om vi paatoge os dette.

Theater-Feuilleton.

— Iet Privatbrev fra Paris hedder det at **Lucile Grahn** skal have forlangt sin Afsked af Directionen for Académie royale de musique, fordi denne endnu ikke havde sørget for at bringe en ny Ballet paa Scenen, hvori hun skulde udføre Hovedrollen. Vel havde man allerede for nogen Tid siden tilbudt hende det fornemste Parti i en ny Ballet: „Le diable amoureux," men Jfr. Grahn ansaae Rollen for saa utaknemmelig, at hun afslog den. Det lader altsaa til, at Cabalen ogsaa her har drevet sit Spil, og at den — da det ikke kunde lykkes at bringe den talentfulde Kunstnerinde ud paa glat Iis — har grebet til det sidste Middel: ingen Leilighed at give hende til at udmærke sig. Hvis altsaa Directionen for den parisiske Opera ikke giver efter, vil Jfr. Grahn kunne modtage det langt fordeelagtigere Engagement ved Queens Theater i London, og om end denne kun lyder paa den korte Tid af 2 eller 3 Maaneder, saa er der dog allerede gjorte hende saa mange glimrende Tilbud, f. Ex. fra Neapel og Wien, at Pariser-Operaen snart vil komme til den Erkjendelse, at Jfr. Grahn meget vel vil kunne være den foruden, hvorimod Académie royale vil komme til at trænge til Jfr. Grahn.

— **Det kongelige Theater.** Forestillingerne paa det Kongelige Theater ville, som bekjendt, aabnes paa Tirsdag med „Mulatten". I Rollebesætningen er foregaaet den Forandring, at Hr. Dr. Ryge, istedenfor Hr. Holm, udfører en lille Rolle, der, saavidt vi vide, kun bestaaer af et Par Repliker.

— Hr. **Holst's** Aftenunderholdning vil finde Sted næstkommende Søndag den 9de Februar, altsaa ifølge den oprindelige Bestemmelse, og **ikke**, som „Kjøbenhavnsposten" siger, fordi: den Tilladelse, der efter Forlydende (!) var meddeelt Hr. Skuespiller Holst til at give Aftenunderholdning paa det Kgl. Theater Søndagen den 2den Februar, atter var bleven tilbagekaldt." — Hr. Holst vil paa denne Aftenunderholdning selv fremsige en Prolog og to nye Billeder af H. C. Andersen; Børneeventyret: „Svinedrengen" vil blive fremsagt af Hr. Phister. Desuden vil Mdm. Holst fremsige et nyt Digt, og Hr. Schram og Hr. Courlænder udføre en Concert for Pianoforte og Violin.

Chronik.

— **Universitetets** og **Studenterforeningens** Sørgefeste ere allerede blevne saa meget omtalte og bestrevne i vore forskjellige Dagblade, at vi maa ansee det for overflødigt at meddele en Beretning derom flere Dage efter at Høitidelighederne have fundet Sted. Vi kunne imidlertid ikke undlade at henlede vore Landsmænds Opmærksomhed paa tvende Sange, der ville gjenlyde „paa Danmarks Vange" som et varigt Minde om Sorgen over Frederik den Sjettes Død, nemlig Sangen i **Heibergs** Cantate: „Til Roeskild har de Kong! Fredrik bragt", (Musiken af **Weyse**), og **Andersens**: „Den danske Bonde bad: o, maa vi bære" (Musiken af **Hartmann**). Ogsaa **H. P. Holst's** Sørgetale slutter sig værdigt til hans tvende foregaaende Digte, og denne smukke Cyclus vil vise Efterslægten, hvorledes taknemmelige Undersaattere sørgede over Frederik den Sjettes Død, hvorledes de bragte ham deres sidste Farvel, da han førtes ud af Kongestaden, og hvorledes de paa hans Fødselsdag feirede en sand og høitidelig Sørgefest.

— **Kirke-Concerten** i vor Frue Kirke, som i Torsdags blev given til Bedste for Capellets Enkekasse, var, som man kunde vente, talrigt besøgt. **Weyses** tvende herlige Cantater og **Holst's** rørende „Farvel" frembragte en særdeles høitidelig Virkning. Man kan i denne Anledning ikke andet end paaskjønne den Beredvillighed, hvormed det kongelige Theaterpersonale har ydet Capellet sin aldeles uundværlige Understøttelse, og det netop paa en Tid, da en stor Deel af Capellets Medlemmer har bevirket den Bestemmelse, at Orchesteret for Eftertiden ikke assisterer ved nogen Aftenunderholdning el. Desl. paa det kongelige Theater, uden at der bliver erlagt 100 Rbd. til Capellets Enkekasse. Betænker man, hvor ofte flere af det kongelige Orchesters Medlemmer ere blevne assisterede af Theaterpersonalet, saa synes en saadan Bestemmelse at være høist ubillig, naar den bringes i Anvendelse mod en Kunstbroder, især efter at man har assisteret fremmede Kunstnere flere Gange i Træk for det Halve. Vi skulle med det første udtale os nærmere om dette saavelsom om meget Andet, det kongelige Orchester vedkommende.

— **Kellermanns** sidste Concert i Stockholm, som blev given for et talrigt Publicum i den store Børssal, forskaffede ham et stort og fortjent Bifald, som steg til sand Begeistring under hans Udførelse af det sidste Nr., de skjønne Variationer over Schweitzersangen: „Steh man auf, steh man auf! junger Schweitzerbub'!

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv No. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp.'s litographiske Institut.

Søndagen den 9. Februar.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

6te Hefte.

Til
H. C. Andersen.

Til Fremtids Held, at finde Skatten,
Studere Mange Nat og Dag;
Forskjelligt pleier hver sin Sag:
Du grunded', søgte, fandt — **Mulatten!**

J. Wilstrup.

Literatur og Kunst.

— **H. C. Andersens** Drama „**Mulatten**", der er udkommen paa Forfatterens Forlag og faaes hos C. A. Reitzel, circulerer nu i alle Læsecirkler, hvor den vækker samme levende Interesse, som den allerede i saa høi en Grad har erhvervet sig ved dens Fremstilling paa Skuepladsen.

— Georges Sand critiserer nu Goethe, Byron og en meget duelig polsk Digter, uden at forstaae et Ord tydsk, engelsk eller polsk.

— Baurmeister & Comp. i Kiel have udstædt følgende Subskriptionsindbydelse:

Paa vort Forlag udkommer endnu forend Paaske:

Den norske Constitutions Historie
lige fra dens Oprindelse indtil den nærværende Tid, af Henr. Wergeland.

Hvis en glødende Fædrelandskjærlighed, en brændende Iver for Sagen, og en heldig Sammentræffen af de ydre Forhold i Livet kunne hjemle Forfatteren Kaldet til Udarbeidelsen af det her bebudede Værk, da troe vi med Rette at turde betegne Hr. Wergeland som En, af hvem der ikke kan ventes, uden et grundigt og udmærket Arbeide.

Hr. Wergeland, Amanuensis paa Universitets-Bibliotheket i Christiania, er en Søn af en af Repræsentanterne i Eidsvold, der har udgivet Breve til en Ven over Rigsforsamlingen dersteds. Han er endnu i Besiddelse af interessante Data og staaer i Forbindelse med Mænd, som den bekjendte Storthingsmand Advocat Hjelm, Justitiarius Berg o. fl., der have ligesaa megen Evne, som de have udviist Beredvillighed til at yde det ovennævnte Arbeide deres Bistand. Thi kan Valget af Hr. W. i alle Henseender kaldes et meget heldigt.

Dette Værk vil i det Mindste udgjøre 20 Trykkeark i 8vo; Subscriptionsprisen, der vil ophøre, saasnart Bogen udkommer, og som erlægges ved dennes Modtagelse er: 1 Rthlr. Preuss. — 2 Mk. 8 ß. Hamb. Cour. — 1 Rbdl. 32 bß. S. M.

— Paa **C. C. Lose & Olsens** Forlag er i den sidstforløbne Uge udkommet:

„Den danske Bonde og Kong Frederik VI, Sang af Cantaten, opført ved Studenterforeningens Sørgefest den 28 Jan., Texten af H. C. Andersen, Musiken af J. P. E. Hartmann. 20 ß.

Holst's smukke Digt: „O Fædreland, hvad har du tabt!" vil om faa Dage udkomme paa samme Forlag med Musik af Prof. Weyse, saavel 4stemmig som for een Stemme med Accompagnement af Pianoforte. — Ligeledes vil Holst's „Farvel" udkomme for een Stemme med Claveeraccompagnement.

Weyses og Hartmanns smukke Cantater ved Universitetets og Studenterforeningens Sørgefester ville ligeledes udkomme hos de nævnte Forlæggere, hvis Udgifterne nogenlunde kunne dækkes ved Subscription. Vi indbyde derfor Enhver, der ønsker at eie disse to herlige Compositioner, til at tegne sig i Hofmusikhandelen i Gothersgade Nr. 48.

Rettelse. I vort sidste Nummer var Prisen paa Beethovens Qvartetter 2c. feilagtigen anført for 80 Sp. istedetfor 40 Sp.

— En Mechanicus i Presburg har gjort en høist vigtig Opdagelse i Typographiens Gebeet. Han har nemlig forfærdiget en Maskine, som har den Egenskab, at den, efterat et Ark er aftrykt, kaster Typerne fra hinanden og sorterer dem igjen. Modellen sorterer et Ark Ciceroskrift i et Tidsrum af 1½ Time, medens en Sætter til denne Forretning bruger 6—8 Timer. Maskinens Construction er ligesaa sindrig som overraskende. Opfinderen har tillige forfærdiget en Hurtigsættermaskine, som sætter et Ark Ciceroskrift i en Time, hvortil der sædvanlig bruges 16 — 18 Timer. I sex Aar har Manden arbeidet paa denne Maskine, og han søger nu en Compagnon, for at faae sit Hurtigtrykkerie til at træde i Live.

Theater-Feuilleton.

— **Det kongelige Theater.** — Den forløbne Uge har været saa rig paa forskjellige dramatiske Nyheder, der tilhobe kun en enkelt Gang ere gaaet over Scenen, at vi have maattet opsætte vore udførligere Theater-Anmeldelser til de paafølgende Nummere. Forestillingerne aabnedes i Mandags med Andersens „**Mulatten**" og det paa en Maade, der maatte være ligesaa smigrende for Forfatteren som glædeligt for Theatret og Publicum. Som bekjendt har der indtil Opførelsen hvilet en ulykkelig Stjerne over dette Stykke; ved Censuren blev det nemlig forkastet af Hr. Professor **Molbech**, og det er saaledes de øvrige Medlemmer af Directionen at vi maae takke for, at dette fortjenstfulde Digterværk nu endelig er kommen paa den danske Scene, efter

at der først i flere Maaneder maatte ventes paa nye Decorationer, og dernæst dets først anmeldte Opførelse blev forhindret ved vor forevigede Konges indtrufne Død. At Forberedelserne til Stykket have kunnet optage saa megen Tid, have vi ikke kunnet skjønne; thi Scenearrangementet er af den Beskaffenhed, at det næsten overalt staaer i den største Disharmonie med hvad der saa skjønt udtaler sig igjennem Digtet. Beklageligt er det ogsaa at Lederne af Maskineriet, ved den første Opførelse, foraarsagede et saa langt Ophold imellem Acterne og en Forstyrrelse i 3die Acts 2den Scene, der ingenlunde virkede fordeelagtigt paa Tilskuernes Stemning. Imidlertid vandt Forfatteren og Skuespillerne en glimrende Seier, hvorfor de ogsaa af Publicum lønnedes med et stormende Bifald. — I Tirsdags debuterede Hr. **Pallesen** som Zacharias Stolpe i „Østergade og Vestergade". At man ikke betragtede ham som en sædvanlig Debutant, viste det Bifaldsklap, hvormed en Deel af Publicum modtog ham ved hans Indtrædelse paa Scenen; og at det flere Gange under Stykket og ved dets Slutning gav de utvetydigste Beviser paa sin Tilfredshed, vidner om at det ikke fortrød at have ydet ham en saa venlig Modtagelse. — I Onsdags opførtes for første Gang „**Bedstefader Guerin**," Skuespil i 2 Acter af Laurencin og de Cey. Uagtet Hr. Rosenkildes fortræffelige Udførelse af Bedstefaderens Rolle, og den Flid, som fra de øvrige Spillendes Side saa umiskjendeligt var anvendt paa hele Sammenspillet, frembragte dette høist larmoyante Stykke dog ikke den tilsigtede Virkning hos Tilskuerne. — I Torsdags opførtes ligeledes for første Gang „**Bryggeren i Preston**," Syngespil i 3 Acter af de Leuven og Brunswick, Musiken af Adolph Adam. Det moersomme Sujet og den smagfulde Musik vandt Publicums Bifald, og dette livlige Syngestykke vil vistnok længe holde sig paa Repertoiret.

— **Theatrene paa Vesterbro** have, ligesom det kongelige Theater, været meget talrigt besøgte i den forløbne Uge, og ved de første Forestillinger vare alle Pladser besatte, saaledes at Flere maatte gaae bort, fordi de ikke kunde faae Billetter. — Ogsaa Hr. **Lumbyes** Selskab har med meget Held begyndt sine Concerter à la Strauss. Orchestret er, i Sammenligning med det Steyermarkske, som gjæstede Kjøbenhavn sidste Sommer, fuldstændigere besat og Sammenspillet er fortræffeligt. Det udfører Dandsemusiken i samme hurtige Tempo, som benævnte Steyermarkere og overhovedet alle Orchestre à la Strauss. Vi kunne ikke andet end ønske at det Lumbyeske Selskabs Bestræbelse maa finde en fortjent Paaskjønnelse hos Publicum.

— **Fra Paris. Lucile Grahn** optraadte atter som Sylphiden den 29de Januar, og Krigen mellem hende og den franske Operadirection synes saaledes at være endt. Imidlertid veed man endnu intet Nøiagtigt om den hele Sag. — Masqueraderne ere begyndte og Renaissance-Theatrets skulle være de pragtfuldeste. — Ole Bull ventes hver Dag. — Det italienske Theater har givet en nye Opera af Persiani „Ines de Castro", der er bleven optaget med Bifald. Man taler for Alvor om at Rubini, Lablache og Grisi ville trække sig tilbage til deres Jordegodser, saasnart Vintersaisonen er forbi. Iligemaade projecteres et nyt italiensk Operahuus i rue de la Paix. — Den franske Opera har givet Halevys Drapier, der kun har gjort liden Lykke. — Paa Théâtre français har man opført et nyt Stykke i 5 Acter: L'école du monde," hvis Forfatter, den polske Grev Warensky, holdt saa strængt paa sin Anonymitet, at ingen Tilskuer maatte komme paa Prøverne; men Stykket blev udpebet allerede den første Aften. — I „Gymnase" gjør „Advocatens Datter" megen Lykke, og Stykket er givet 45 Gange i 45 Aftener; ogsaa et nyt Stykke for Bouff., „les enfants de trouppe," gjør megen Lykke.

— Den berømte Componist Halevy er udnævnt til Musikdirecteur hos Hertuginden af Orleans. Valget af en saadan Mester vidner ikke alene om, at Hertuginden allerede grundigt kjender Musiken, men at hun endnu vil fortsætte sine musikalske Studier. I Paërs Sted er Componisten Auber udnævnt til Musikdirecteur hos de Franskes Konge.

— Paa Theatret i Palais Royal har en Vaudeville af Bayard og Dumanoir: „Richelieus første Vaaben," vundet stærkt Bifald.

— Ifølge et Rygte vil Mad. Persiani vende tilbage til Italien efter Slutningen af denne Saison. Derimod har Mad. Dorus selv modsagt det Rygte, at hun vilde forlade den store Opera. Mlle. Nathan reiser til Brüssel for at synge i en Concert for de Fattige. Paa den italienske Opera skal med det første gives „Nina" af Coppola, hvori Pauline Garcia optræder i Titelrollen. Paa Scala i Mailand har en ny Opera: „Oberto conte di San Bonifazio," af en lidet bekjendt Componist, Joseph Verno, erholdt overordentligt Bifald, eller som Beretningen lyder, vakt fanatismo.

— Fra Berlin meldes: Mlle. Sophie Løwe vil med det første optræde som „Amazilli" i Spontinis „Certez." Hendes Stemmes Friskhed og Livlighed lade vente noget Overordentligt af denne Fremstilling.

— Meyerbeers store Opera: „Ghibellinerne i Pisa," bearbeidet af Ott blev i forrige Maaned opført i Brünn. — Meyerbeers mægtige Genius har i dette i Sandhed store Tonemaleri vundet den skjønneste Triumph og bragt en Masse af Skjønheder for Dagen, som ved Driftighed i Anlægget og detailleret Gjennemførelse, men især ved det Heles Charakteristik, maa frembringe hidtil aldrig anede Indtryk.

Chronik.

— I Italien døde for kort Tid siden en Kone i sin Alders 143 Aar, efter at hun havde havt 8 Mænd. Den sidste — den Lykkelige — overlevede hende endelig.

— For nogen Tid siden kom en Gjest ind i et Pariser Kaffehuus, fordybede sig i nogle Journaler og syntes at befinde sig ret vel. Pludselig udstøder han et Suk og bliver siddende i en eftertænksom Stilling. I Beg ndelsen betragte Alle ham opmærksomt, men da han bliver ubevægelig i sin Stilling, troer man, at han sover, og beskjæftiger sig ikke mere med ham. Først da Kaffehuset skulde lukkes bemærkede Opvarteren, at han var død.

— Opfinderen af Gasbelysning, Hr. **Murdoch**, er i December Maaned f. A. død i en Landsby ved Birmingham i England. Han var Søn af en Møller og i sin modnere Alder en fortrolig Ven af den berømte James Watt. Begge havde, ved deres forbausende Opfindelser, den største Krav paa deres Medmennesters Taknemmelighed, og det er mærkværdigt, at begge uden egentlig Dannelse, kun af sig selv ere ledede derhen, hvorfra de saa almægtig have indvirket paa det practiske Liv. Foruden at Murdoch er at regne for Gasbelysningens Opfinder, maa han ogsaa nævnes som den, der byggede de første Jernbanelocomotiver. Principerne, som han derved fulgte, ere de samme som endnu følges ved saadanne Maskiners Bygning. Indtil den Dag idag ere de endnu ikke blevne fortrængte af nogen anden bedre.

— **Berlioz** vil nu gjøre en Reise til Tydskland for at opføre fire dramatiske Symphonier.

— For første Gang fi umindelige Tider er der bleven oprettet et catholsk Nonnekloster i London.

— Kongen af Frankrig har udsat en Medaille af 1500 Francs Værdi for Forfattelsen af den bedste Catechismus til Brug for Negerne i Colonierne.

— Man skriver fra London: Politiet har opdaget et Spillehuus i „Regents-Qvadrant" og confiskeret Rouletbanden og Terningerne. En Kasse Terninger indeholdt 8 Par, hvoraf de 6 Par vare falsk nummererede, saa at enhver lykkelig Chance blev umulig for Spillerne; de andre to Par vare rigtig nummererede, men indvendig forsynede med Bly. Ogsaa Rouletbordet var indrettet til Rov. Den som altsaa besøger et saadant Huus, hengiver sig ikke til Hazardspil, men til det sikkre Tab.

— Hr. v. **Rohault**, Architect ved „Jardin des Plantes" i Paris, har gjort Bestyrelsen for denne Anstalt det Forslag, at ville bygge et stort Buur, hvori alle de vilde Dyr, som v. Amburgh ansaae for uforsonlige, skulde leve sommen.

— Den 1ste Dec. døde i London Byrons tro Tjener, **Fletcher**, hvem han ofte omtaler i sine Værker.

— Besidderen af Wiener-Bageriet i Paris, Hr. **Zang**, fik det lykkelige Indfald, i sin Boutik at lade udstille store Juletræer med alt Tilbehør af Legetøi og Sukkerprydelser, for paa denne Maade at forskaffe sine tydske Landsmænd en vemodig-glad Erindring om deres Fædreland.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv No. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrivt udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographi. **Subskriptionsprisen** er 1 Mark pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet No. 118, hos **Em. Bærentzen & Comp.** Nybors Nr. 67, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden No. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp.'s litographiske Institut.

Søndagen den 16. Februar.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

7de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Udkommet er: „For Pianofortespillerne om Indstuderingen og Foredraget af Compositioner" af C. F. Pohle, Dr. Phil. & Mag., oversat og tilegnet Hr. Conferentsraad Collin af Carl Emil Viberg, Musiklærer. Skriftet, der er inddeelt i 15 Capitler, afhandler de forskjellige Betingelser og Egenskaber, der udfordres hos den, der vil danne sig til at blive en duelig Pianofortespiller; Reglerne ere overalt oplyste ved passende musikalske Exempler, der ikke alene vise, hvorledes en Figur eller Sats skal spilles, men ogsaa hvorledes den ikke bør spilles. Det sidste Capitel, der har til Overskrift: „En Underviisningstime med Faselius, gjentager i Korthed de i Bogen givne praktiske Regler. Vi ville paa det varmeste anbefale dette lille Skrift, der er affattet med megen Sagkundskab i et klart og populært Sprog, saavel til Lærere som til Elever. Bogen faaes hos Hr. Boghandler **Klein**.

— Hos **C. C. Lose & Olsen** faaes:

Berggreen, Melodier til de af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug udgivne fædrelands-historiske Digte. Denne vakkre Samling af fædrelandske Melodier er saaledes indrettet, at Sangene deels kunne synges med Ledsagelse af Pianoforte, deels spilles paa Pianoforte alene uden Sang, og ville de efter Syngestemmen bequemt kunne udføres paa Violin eller Fløite, hvilket Arrangement vi ansee for særdeles hensigtsmæssigt, fordi det derved gjøres let næsten for Enhver paa en eller anden Maade at udføre disse Sange, der fortjene at kjendes af enhver Dansk. For at gjøre Samlingen tilgængelig for Enhver, har Forlæggeren kun ansat Prisen til 4 Mk. 8 ß. pr. Expl.

Sammesteds faaes: Onslows sidste (24de) Qvintet for 2 Violiner, Bratsch, Violoncell og Contra-Bas. Opus 59. Leipzig hos Kistner. Priis 3 Rbdlr. 2 Mk.

— Paa Malta udkommer et nyt Blad „den maltesiske Courcer" paa italiensk, fransk og engelsk. Her har man altsaa Leilighed til at studere Sprogene, foruden at læse Beretninger om Dagens politiske Nyheder.

Theater-Feuilleton.

— Paa Hr. **Holsts** Aftenunderholdning i Søndags blev nedenstaaende Prolog af **H. C. Andersen** fremsagt af ham selv, og det efterfølgende Digt Hytten, efter **Castelli**, af Mad. **Holst**.

Prolog

Jeg var endnu en Dreng kun, fuld af Lyst,
Sig store Tanker rørte i mit Bryst,
Selv vaagen drømte jeg, som naar jeg blunded',
Men ei min Stræbens Maal jeg ret udgrunded';
Den blomstrende Natur jeg mig hengav,
Og høiest elsked jeg det stolte Hav,
De Danskes Vei til Roes og Magt mig kaldte,
Hver Bølgeslag et Eventyr fortalte:
Til Søes! til Søes, at skue Nyt og Fremmed!
Og som Matrosdreng reiste jeg fra Hjemmet,
Jeg saae den vilde Nordsøe Skummet løfte,
Jeg hørte under Havblik Hvalen snøfte
Jeg Den saae, hvor Sukkerrøret groer,
Og Kysten, hvor endnu den Vilde boer;
Jeg saae en fremmed Verden, Bjerge, Dale,
Men hvad jeg saae det vilde jeg udtale,
Og Skibet var ei længer ret mit Hjem:
Den kjendte Ungdoms Længsel drev mig frem,
Hvor fandt jeg vel mit Maal, min Tankes Hjem,
Hvad var det vel, som fyldte saa mit Indre?
Da saae jeg over Kunstens Tempel tindre
En Stjerne, den jeg altid kaldte min.
Tor vel en Plads i Templet vorde din?
En værdig Plads — jeg følte Hjertebanken.
Var dette Maal vel det, som fyldte Tanken?
Og jeg blev Skuespiller — Kunstens Tolk,
Med Bifald hilste mig det danske Folk.
Her har jeg hjemme! glad jeg tidt det tænkte,
Og tog ei feil — thi De mig Bifald skjænkte.

Hytten

I gammel Tid der levede en Konge, mægtig, riig,
Hans Slot blev ham for lidet, et Nyt han ønsked sig;
Til alle Verdens Kanter et Opraab nu blev sendt,
At give Plan til Værket, som snart skal staae fuldendt.

Og Kunstnerne udkasted en herlig Plan paa Stand,
Stor, som en Stad blev Slottet, og Haven som et Land,
Da fryded sig den Konge! han bød med muntert Sind
At bygge strax paa Slottet og maale Haven ind.

Man kjøbte Skov og Viinbjerg og Marken vid og bred,
Og mange, mange Huse, som flux blev' revne ned.
Ei spared' Kongen Penge, derfor det blev ham let
At vinde Plads til Haven og bygge Slottet net.

Ikkun en ringe Hytte, som inden Grændsen laae,
En fattig Kone eied', var ei for Guld at faae,
Man bød om hun forlangte Værdien af et Slot,
Men mod den simple Hytte var intet hende godt,

(Man meldte det til Kongen, han selv til Konen gaaer
Og handler saa hver Konge, vist alle Retfærd faaer)
„Hvorfor vil I om Hytten ei slutte en Akort,
Da for min Haves Skjønhed I seer at den maa bort?"

Saa raisonnable Kjøber vist ingen Tid I fandt —
Byg saa et Huus Jer atter, kun paa en anden Kant.
For Resten af de Penge lev efter Jert Behag
I trænger jo til Pleie, I gammel er og svag.

Ak Herre! just fordi jeg gammel er og svag
Jeg hænger ved det Gamle. Lad i Bero den Sag.
Bemeldte Væg er uvant for mig o Herre kjær!
Paa Halm jeg sover sødest bag lune Væg af Leer.

Her blev jeg født og baaren, og hvis jeg Julen naaer
Har jeg i Hytten levet ret froe i Syvti Aar,
Jeg nødig den forlader, før jeg gaaer til min Gud,
Derfor, o ædle Herre! I jager mig ei ud.

Derfor mig Gud bevare! gjensvared' mildt den Drott
Nei, lad Enhver kun blive der, hvor han har det godt.
Ukrænket Hytten bliver! saa lyder nu mit Bud;
En Konge vel kan give, men tage — ene Gud.

Og videre skred Værket, mens Kongens Bud man lød,
Og snart det hele Arbeid et prægtigt Syn frembød
Thi hurtigt kneised' Slottet og Havens Blomsterpragt;
Men midt i den stod Hytten med vissent Straae kun tagt.

Sit Sovekammer Kongen saaledes bygge lod
At det mod Hytten vendte, som frit blandt Blomster stod;
Man sagde at hver Aften han ned til Hytten saae
Og at med Fred i Hjertet, han sov ret trygt derpaa.

— Brødrene **Heinrich** og **Hermann Wolffs** Concert i Onsdags var desværre ikke besøgt i den Grad, som den havde fortjent. Hr. **Heinrich Wolffs** mageløse Udførelse saavel af hans egne som af Mayseders Compositioner maatte henrive enhver Tilhører. Den Reenhed i Tonerne, den Færdighed i de vanskeligste Passager, kort den Lethed og Smagfuldhed, hvormed han behandler sit Instrument, finder vanskelig sin Lige. Hans Broder **Hermann Wolff** vakte en lige saa levende Beundring ved den ubegribelige Færdighed, hvormed han udførte de vanskeligste Variationer paa et saa simpelt Instrument som Træ- og Straa-Harmonicaen, og hvad man savnede i Tonernes Klang, erstattede han fuldkommen ved den Kunstfærdighed, hvormed han fremlokkede dem. Vi haabe, at dette sjeldne Kunstnerpar ikke vil forlade Kjøbenhavn, førend at have glædet os med endnu en Concert, der vist vil blive talrigt besøgt.

— Mod Slutningen af forrige Maaned opførtes paa Renaissance-Theateret i Paris en ny Opera i 4 Acter: „Den kydske Susanne." Handlingen gjengiver tro og simpelt Bibelens Fortælling, og man roser ved Musiken, at den, som det sømmer sig Musiken til en saadan Text, kommer den alvorlige Oratoriestiil meget nær. Musiken til den nye Opera er af Hippolyte Montpou, Texten af Carmouche og Frederik de Courcy. Cuset, Mad. Thillon, Mlle. Opp og Labort udførte Hovedrollerne. Decorationerne skulle ogsaa være smukt udførte.

— Den i sit italienske Fædreland hæderligt bekjendte Componist Persianis Operaer ville nu snart blive opførte paa Tydsklands og Frankrigs Theatre. Opførelsen af hans nyeste og heldigste Opera: „Ines de Castro" er nylig bleven hilset med Bifald i den italienske Opera i Paris. Maestro Giuseppe Persiani hører til den neapolitanske Skole og har nydt Zingarellis Undervisning. Forend han optraadte med „Ines de Castro" vare allerede hans Operaer „Gaston de Foix", „il Solitario," „Constantino in Arles," og „Danao" givne med Bifald i den italienske Opera. „Danao" og „Ines de Castro" fyldte de tre største Huse: Theatret de la Fenice i Venedig, della Scala i Mailand og San Carlo i Neapel. Ines blev egentlig skreven for Malibran og Albini og for Duprez og Porto. Partituren er tilegnet Dronning Victoria. — En anden, endnu meget ung italiensk Componist, Savi, har skrevet en Opera „Catarina di Cleves," som er givet med meget Bifald i Theatret Valle i Rom. — Om en tredie Componist Nicolai's nye Opera „Enrico II", yttrer et Blad i Triest, hvor Operaen først blev givet: Det Mechaniske i Musiken er behandlet med Færdighed, men Beregningen, denne Gift for al Poesie, spiller en stor Rolle deri. Endskjøndt Mlle. Ungher, Mariani og Castelli sang Hovedpartierne, vandt Operaen dog kun lidet Bifald.

— Den utrættelige Auber har fuldendt en Opera, i hvilken Hovedrollen er skreven for Mad. Damoreau.

— Af den nye Operatext „Prindsen af Homburg", hvormed Marschner er beskjæftiget, have franske Blade gjort en Prinds af Hamburg, saa at den gamle Hansestad nu er bleven begavet med et Fyrstehuus.

— I Paris kaldes nu efterhaanden Literati af Navn til at sætte sig i Spidsen for Theaterbestyrelserne. Saaledes skal den nuværende Directeur for Théâtre français, Hr. Vedel, gaae af, og hans Plads besættes af en Videnskabsmand.

— Paa Theatret i Weimar er Schillers „Jomfruen fra Orleans" og „Fiesco" blevne opforte. Med det forste skal Grillparzers „Vee den, som lyver!" bringes paa Scenen.

Chronik.

— Nylig døde i Paris et fortjenstfuldt Medlem af Kunstnerfamilien Schunke, Dronningens Pianist; i et Anfald af Vildelse styrtede Kunstneren, som allerede længe havde været lidende, sig ud af Vinduet.

— I Nærheden af Versailles blev i Løbet af Sommeren begaaet en frygtelig Forbrydelse. En Smededreng, som en Søndag havde drukket megen Viin, træffer to Drenge paa 8 og 4 Aar, som fredelig gik deres Vei langs med Seinen. Uden i mindste Maade at blive ophidset af dem, griber han den yngste af Drengene og kaster ham i Vandet, og da den Ældre derpaa skriger og græder, tager han ogsaa fat paa denne og kaster ham i Floden med de Ord: „Jeg vil dog see om Du kan svømme." Den ældste Dreng reddede sig kun med Møie, det yngste Barn druknede.

— Den høieste Sum, som man veed, at en Spiller taar har tabt i Baden-Baden skal beløbe sig til 120,000 Gylden.

— Man klager nu over, at de tydske Virtuoser og Componister ikke kunne blive berømte, forend de have opholdt sig i Paris. Med Skræderne har dette længe været Tilfældet.

— Man skriver fra en lille By i Tydskland: I vort Tugthuus befinde sig kun fire Personer: Inspecteuren, hans Kone og deres tvende Døttre.

— Ridder **Ole Bull** har af Enkedronningen af Baiern modtaget en sand kongelig Gave, nemlig en Solitair af flere Tusinde Gyldens Værdi.

— En af Mlle. Rachels Tilbedere forærede for kort siden den berømte unge Kunstnerinde et lille Guld-Skriin, som desforuden indesluttede en kostbar Foræring. Pariser-Bladene meddele en udførlig Beskrivelse derover. Presenten bestaaer i et Pandebaand, der er forfærdiget af en Rubin, en Amethyst, en Carniol, en Blodsteen, en Smaragd og en Lapis-Lazuli. Disse Stenes franske Benævnelser danne Acrostichonet til Kunstnerindens Navn, samt Begyndelsesbogstaverne til de Roller, i hvilke hun glimrer mest:

Rubis
Améthiste
Cornaline
Hémalite
Emeraude.
Lapis-Lazuli.

Roxane
Amenaïde
Camille
Hermione
Emilie
Laodice.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv No. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrivt udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subskriptionsprisen** er 1 Mark pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet No. 118, hos **Em. Bærentzen & Comp.** Nybørs Nr. 67, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden No. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp's. lithographiske Institut.

Søndagen den 23. Februar.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

8de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Fra Paris meldes at Værket „Babel," ved hvilket de første franske Skribenter ere Medarbeidere, finder stort Bifald iblandt Publicum. To Bind ere allerede udkomne og et tredie følger snart.

Theater-Feuilleton.

— **Lucile Grahn.** — I Petit Courier des Dames læses følgende Artikler om Lucile Grahns Forhold med Operaen i Paris:

„Vi kunne ikke forbigaae med Taushed en sørgelig Nyhed, som i de sidste Dage udgaves for vis i Operaens Foyer. Man sagde, at Mlle. Lucile Grahn ikke skulde have Hovedrollen i „Diable amoureux," denne nye Ballet, som Directionen lader komme paa Scenen med saa stor Pragt. Men hvo skulde da have den? eller rettere sagt, skulde da Hovedrollen ikke gives? eller skulde Academiet renoncere paa Diable amoureux? Hvad skal man tænke? thi Hovedrollerne ere dog for de første Subjecter, eller i det mindste ere vi dog saa enfoldige at troe det. Og er dette saaledes, hvem vil den da give den til? Mlle. Lucile Grahn er et af de fortrinligste Subjecter i det kongelige musikalske Academie, og som ubestrideligt har den mest glimrende Fremtid ivente. Denne fornemste Plads, som hun for Øieblikket indtager, skylder hun blot sit Talent, thi denne yndige Dandserindes Fremgang har været rolig, loyal og stedse tiltagende. Hun viste sig en Aften beskeden i et temmeligt intetsigende Pas, mellem to Scener af en herlig Opera, som ikke lader Nogen Tid til at tænke paa Dandsen, og dog blev hun strax beundret og belønnet med enthusiastisk Bifald. Nogle Dage senere viste hun sig igjen, mere gracieus, mere let, endnu mere fortryllende, og da beskjæftigede man sig alvorlig med hende; og omsider — Ingen kan tænke sig en skjønnere Aften — fik vi Sylphiden igjen, som vi troede tabt for stedse; denne Ballet, Kongen blandt vore Balletter, blev os atter givet, og dens Lykke kaldte os Operaens skjønne Dage tilbage. Denne ætheriske og deilige Sylphide var nu Lucile Grahn. Dette er hiint unge Talents Historie, der har hævet sig saa hurtigt, med saamegen Glands, med saamegen Beskedenhed. — Og nu spørger jeg, dersom Operaen vil sætte en ny Ballet i Scene, hvem kan den da bedre betroe Rollen? — Men alt dette er dog kun løse Rygter, som vi gjentage uden at ville troe derpaa, Mlle. Lucile Grahn skal have Hovedrollen i Diable amoureux, ellers vilde man spille Hr. „Diable" og — Publicum et slemt Puds."

„Men det store Spørgsmaal for Øieblikket, Operaens orientanske Spørgsmaal, er det Grahnske. Vi have for nogle Dage siden sagt, at vi ikke alene stode paa Nippet til at maatte renoncere paa Diable amoureux, men at vor yndige Sylphide endog havde truet os med at ville forlade Operaen. Lykkeligviis (og vi kunne idag sige det med Bestemthed) bliver der intet af Alt dette. Mlle. Lucile Grahn bliver; vi ville faae hende at see i Diable amoureux. Hendes Rolle skal blot undergaae nogle Forandringer. Saaledes hænger det sammen med hine uheldspaaende Rygter, at denne yndige og fortryllende Dandserinde vilde træde tilbage; og det er det Hele!"

— Den Berlingske Tidendes Meddelelse, at **Lucile Grahns** Udsigter til en stadig Forbliven ved Operaen nu ere langt bedre, trænger til en Berigtigelse. Fra en paalidelig Kilde vides, at Jfr. Grahn fuldt og fast har havt den Hensigt, at tage sin Afsked. — Rygtet om at Jfr. Grahn vilde forlade Paris, hvilket tillige er blevet optaget i flere franske Journaler, er ene og alene foranlediget derved, at Directionen for Queens-Theatret i London bestandig ved Løfter om store Pengesummer er vedbleven at friste hende til at reise til London, for sammesteds at kunne optræde ved Formælingshøitidelighederne. Som en Følge deraf, har Jfr. Grahn adskillige Gange ansøgt Directionen for Académie royale de musique om Reisetilladelse, som er bleven hende afslaaet, hvilket naturligviis er et stort Pengetab for Kunstnerinden. Det er altsaa meget at betvivle, at Jfr. Grahns Udsigter til at forblive ved Operaen, berettiger til at sige: at disse ere langt bedre; thi det burde under disse Omstændigheder snarere hedde: „Jfr. Grahn har ikke Udsigter til at forlade den store Opera, da denne ikke kan undvære hende."

— **Fanny Elsler** og **Lucile Grahn.** — I France musicale læses følgende: „I den store Opera finder der i denne Tid stor Bevægelse Sted i Anledning af Fanny Elsler. Der har et Øieblik været Spørgsmaal om at fornye hendes Engagement; men den smukke Dandserindes overdrevne Fordringer have gjort enhver Overeenskomst umulig. Mlle. Elsler vil derfor reise i denne Maaned. Det vil blive et Tab, et meget føleligt Tab for Operaen. Imidlertid maa man ikke forglemme, at Mlle. Elsler allerede i længere Tid kun har skaffet Operaen middelmaadige Indtægter. Den skulde derfor lade Mlle. Pauline Leroux eller Lucile Grahn vise sig i en ny Ballet, og vi tvivle ikke paa at deres Fremtrædelser ville være ligesaa indbringende som Mlle. Elsler. En af vore Collegaer, hvis Characteer og Talent vi agte, her fornylig i denne Anledning villet bevise os Fanny Elslers Overlegenhed over Lucile Grahn, i det han viste os Theatret fuldt af Tilskuere naar den Første fremtraadte, og kun sparsomt besøgt ved den Sidstes Optrædelser. Vist er det imidlertid, at naar Mlle. Elsler skal dandse, anvender man, for at fylde Theatret, Midler, der ikke staae til Mlle. Grahns Disposition. Desuden forglem-

mer vor Collega, at de Balletter, hvori Fanny Elsler træder frem, ere componerede for hende og paa en Maade af hende. Man forsøge derfor endnu engang at vise os hende i „Sylphiden" og man vil see om Erindringen om Taglioni bliver mindre ufordeelagtig for Elsler end for Grahn. Dog, stiger ned fra Mlle. Elsler og Mlle. Noblet til Mad. Dupont og Mlle. Fitzjames; lader dem dandse i en Ballet uden Mlle. Elsler og uden Mlle. Grahn, og lad os see hvor store Indtægter en saadan Forestilling vil forskaffe! I hvert Tilfælde er Lucile Grahn ingen slet Acquisition for Operaen, naar, som man forsikkrer, Fanny Elsler forlader os. Vi haabe at vor Collega idetmindste vil indrømme os dette."

— Den store Violinist, **Ole Bull**, hvis Berømmelse strækker sig over hele Europa, gav den 8de i denne Maaned en Concert paa Renaissance-Theatret i Paris. Uheldigviis var der samme Aften en stor Privatconcert hos Hr. v. Rothschild, hvortil næsten hele den musikalske Verden var indbuden; hertil kom endnu, at der samme Aften var en stor Mængde Baller og Selskaber, da det netop var midt i Carnevalet. Derfor var Huset mindre opfyldt, end man havde ventet. De der vare tilstede havde fuldkommen Aarsag til at være tilfredse; thi Ole Bulls Præstationer retfærdiggjorde aldeles den Berømmelse, han nyder. I en Concert af hans egen Composition: „Allegro cantabile pastorale", udviklede han fortrinligviis sine store Evner, og han høstede et enthusiastisk Bifald; hans øvrige Præstationer vare ogsaa udmærkede, skjøndt ikke i den Grad forbausende. Blandt Vocalnummerne udmærkede sig et af „Jægerbruden," sunget af Mlle. Drouart. — Den 15de vilde Ole Bull give sin anden Concert.

— Pariser Blade indeholde gunstige Beretninger om Operaen „Le Drapier", hvis Musik er af Halevy og Text af Scribe, og som for nogen Tid siden blev opført i Académie royale de musique. Musiken skal være rig paa Melodier og paa mange Steder hæve sig til et høist dramatisk Sving. En Romance i første Act, to Duetter mellem Stykkets Helt og Heltinde og Finalet i 2den Act omtales som særdeles vellykkede. Mlle. Nau og Mario sang Hovedpartierne. Texten af Scribe er let og flygtigt henkastet, som denne saa frugtbare Skribents Libretti stedse ere, men smukt opfunden og levende. Handlingen spiller i Liguens Tid, da i den almindelige Nød og Forvirring, den ærlige Tøimager vel kunde forlade Haandværket og blande sig i Statssager, men som nær havde bragt hans smukke Hals i en ubehagelig Berørelse med en Hampesnoer.

— I Leipzig, siger et Berlinerblad, er Aubers Opera „Feeøen" opført med Bifald; dog synes dette Bifald meest at have gjældt en brillant Slutningsdecoration. I samme Blad siges om Improvisatricen Leonhard-Lyser, at hendes Præstationer vakte Beundring. Os være den beskedne Bemærkning tilladt, at der ved slige Improvisationer i Almindelighed intet Beundringsværdigt findes, undtagen Publicums uudgrundelige Langmodighed, der ikke nægter saadanne med Tanker og Sprog udførte Liniedandserkunster sin Nærværelse. Hvorfor forplante en Kunst, der vistnok er paa Gaderne i Sydens Stæder, til vore Theatre og Concertsale, hvor enhver naturlig Jordbund fattes den?

— „Fyrstebruden" af H. K. H. Prindsesse Amalia af Sachsen, og Lessings „Emilie Galotti" ere blevne oversatte paa Fransk af Henry Goffroy og i denne Tid udkomne.

— Fra Dresden meldes, at man der flittigt indstuderer Chelands „Machbeth"; Operaen skal snart opføres under Componistens Anførsel.

— Ved den første Opførelse af „Richard Savage" blev Emil Devrient, som gav Titelrollen, fremkaldt efter 1ste, 2den og 3die Act; Mlle. Berg, som Lady, efter 2den og 4de. Til Slutning maatte Alle komme frem. Stykket gjorde en sjelden Lykke. Emil Devrient er som Savage i Sandhed beundringsværdig. Man siger, at den berømte Tenorist Tischatschek skal være død. Et sandt Tab, da Mangelen paa Tenorister er betydelig.

— Hamburger Freischütz indeholder følgende om det derværende Theater: „Hvad det nu forløbne Aar 1339 angaaer, saa maa man med Hensyn til Statttheatret tilstaae, at Directionen, med saa mange Modgange og Hindringer den endog havde at kæmpe, dog ikke allene ikke har ladet sin Iver kjølnes derved, men ogsaa har ladet sig anspore til fornyede Anstrængelser og Opoffrelser. Som vel Underrettede med Bestemthed paastaae, ere der engageret berømte Kunstnere for næste Saison, og der er sørget med samme Omhyggelighed for Operaen som for Skuespillet.

— Meyerbeer var kaldet til Gotha, for ved det nye Theaters Aabning at anføre sin Opera „Robert"; men han afslog Indbydelsen og sendte en af ham digtet og componeret Festsang til Hertugens Fødselsdag, der traf sammen med Aabningsdagen.

— Mlle Schrickel, en Elev af Bordagnie, som for kort siden gjorde stor Lykke i München, erklæres almindelig og af competente Dommere for en duelig Sangerinde.

— Burgtheatret i Wien skal honorere større Værker med 500 Gylden C. M.; det kongelige Theater i Berlin giver sædvanlig 100 Thaler i Guld; Hamburg 10—20 Louisd'orer; München 10 Louisd'orer; Stuttgart kun 4.

— En rig Musikelsker i Venedig har efterladt denne Stads musikalske Academie et Legat af 10,000 Francs under den Betingelse, at dette Selskab aarlig opfører tre Reqviems og blandt disse det Mozartske. Opfylder Selskabet det ikke eller falde Opførelserne slet ud, skal Legatet, under samme Betingelse, tilfalde det Mailandske Musikconservatorium.

— Mendelssohns „Paulus" er bleven givet i München og optaget med samme Enthusiasme, som dette Mesterværk hidindtil overalt har opvakt.

— Den bekjendte Novellist Leopold Schefer er beskjæftiget med Compositionen af en af ham selv digtet Opera ved Navn „Hekube."

— Gutzkows „Richard Savage" er antaget til Opførelse i Brunsvig.

— Et larmende Optrin, skrives der fra Paris i Slutningen af forrige Maaned, indtraf for nogle Aftener siden paa Theatret i Brüssel, ved den anden Forestilling af Lucie de Lammermoor. En Sanger, ved Navn Jacquet, som ved den første Forestilling af denne Opera havde havt Gilberts Parti, var af Publicum bleven meget ugunstigt modtaget, og Journalerne droge tilfelts mod Directionen, fordi den havde givet en saadan Rolle i saa daarlige Hænder. Hr. Jacquet, som efter Sigende havde levet temmelig høit til Middag, kom ikke paa Theatret, førend første Act, hvori han skulde synge eu Duet, var forbi. Da han kom frem i anden Act, hyssede man fra alle Kanter i Huset. Jacquet traadte hen til Lamperne og kastede sin Hat ned paa Anførerpladsen med en trodsig Mine og saae foragtelig ned paa Publicum, der nu hyssede og skreg uophørligt og fordrede en Undskyldning. Omsider traadte Politiet til, og Acteuren blev arresteret.

Chronik.

— En Strasburger Kjøbmand skal, ifølge Efterretninger i franske Blade, have kjøbt et gammelt Billede i en Marschandiser-Bod, hvilket efter grundig Restauration viste sig at være en fortræffelig Tizian, efter hvilket Mesteren selv copierede flere af sine berømte Billeder af Venus, som i det Væsentlige med Hensyn til Kjærlighedsgudindens Skikkelse stedse ere de samme, kun at de have forskjellige Attributer. Dette Billede skal stamme fra en tydsk Fyrstes Gallerie.

— Under Vicekongen Mehemed Ali skrider Civilisationen mægtigt frem. I Hovedstaden Alexandria har en Hr. Alexander, der, eftersom der gives Professorer i alle Videnskaber og Kunster, ingen Betænkning har gjort sig af at antage den smukklingende Titel af Professor i Dandsekunsten, aabnet en Dandseskole. Hundrede Piger og unge Mandfolk tage Deel i hans Underviisning, og naar Hr. Alexander ikke blot er Professor, men ogsaa en duelig Mand i sin Kunst, saa ville snart de gamle Mumiers Efterkommere ved Nilens Bredder dandse Cachucha og Jaleo de Xeres.

— Den engelske Capitain Pannys „Neptun", der for en Tid siden kom hjem fra Davidsstrædet, medbragte en forstandig interessant Eskimo-Indianer. Han er 20 Aar gammel, omtrent 5 Fod høi og meget stærk. Hans Adfærd og Væsen ere iøvrigt høist behagelige. Han er det sande Billede af en reen og ufordærvet Natur; men har aldrig uden med den største Blyhed indladt sig i venskabelig Forstaaelse med Europæerne. Han har aabenbart meget store naturlige Anlæg; dog synes han ikke at have noget Begreb om et høieste Væsens Tilværelse. Denne Mangel, bemærker Panny, er charakteristisk ved den Stamme, hvortil denne hører, med den Undtagelse, at naar en Eskimoer falder i Krigen eller paa Jagten, da troer man, at han er gaaet opad. Denne Eskimoer er af egen Tilskyndelse og med hans Forældres Ønske reist til Europa; og Capitainens eneste Hensigt med at tage ham med, var den, at give ham saadan en Opdragelse i Europa, at han engang kunde være istand til at undervise sine Venner og Landsmænd, naar han vendte tilbage til sit Hjem.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv Nr. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, hos **Em. Bærentzen & Comp.** Nybors Nr. 67, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Redigeret
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp's. lithographiske Institut.

Søndagen den 1. Marts.

Kjøbenhavn.
Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.

9de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Em. Bærentzen & Comps. lithographiske Institut har i denne Tid udgivet flere smukke Arbeider, blandt hvilke vi især ville fremhæve tvende Blade, der ville bevare en historisk Interesse, nemlig: Frederik den Sjette paa **Lit de parade** og paa **Castrum doloris;** begge disse Lithographier ere udførte efter Originaltegninger af Hr. Theatermaler Christensen, og anbefale sig ved den samme Troskab og Smagfuldhed, som udmærker de Arbeider, der i den sidste Tid ere udkomne fra DHrr. Em. Bærentzen & Comps. Etablissement.

— Nye Musikalier hos Lohse & Olsen: For 1 og 4 Stemmer: O Fædreland! og Farvel af H. P. Holst, satte i Musik, og Hendes Majestæt Enkedronningen Marie Sophie Frederikke allerunderdanigst tilegnede, af C. E. F. Weyse. 48 Skill.

Fremmede Musikalier: **Burgmüller: Les plaisirs du jeune age, Nouvelles Récréations pr. Pft. sur des Thèmes favorites op. 13 No. 1 & 2. — Engel, Tempi passati,** Lied ohne Worte für Pft. op. 6. 72 ß. — **Adam, Potpourri pr. le Pft. d'après des thèmes favorites de l'opera Le Brasseur de Preston** 1 Rbd. — **Canthal, 3 Amusements pr. Flute & Pft. sur des motifs de l'opera La Sonnambula de Bellini,** 1 Rbd. 24 ß. — **Baudiot, methode de Violoncelle adoptée pour l'enseignement de l'Ecole Royale de musique et de Declamation, dedies à le célèbre Cherubini,** 12 Rbd. 3 ℔.

— Fra Lohse & Olsens Musikhandling er i disse Dage udstædt følgende Subskriptions-Indbydelse: „Overalt hvor Folkets Uddannelse har gjort Fremskridt, der svare til Tidsalderens Fordringer, har Kjærlighed og Agtelse for den gamle Folkepoesie og Folkemusik gjort sig mere og mere gjældende. Ved Anvendelsen af Folkemelodier i Elverhøi have vi seet et Beviis paa, hvor inderligt de gamle Melodier have tiltalt hele Nationen. Den Lykke, Sangene i Elverhøi gjorde, kan dog neppe tilskrives Melodierne alene; den harmoniske Indklædning har sikkert bidraget overordentlig meget dertil; thi som en Følge af den større musikalske Udvikling, kan Melodien alene, hvor smuk den i og for sig selv er, ikke tiltale den mere Dannede. Uagtet Danmarks store Rigdom paa gamle Folkemelodier, er det et Factum, at kun saare Faa af dem ere almindelige, og Grunden hertil maa sikkert søges i den Omstændighed, at de hidtil have savnet den harmoniske Indklædning. Undertegnede haaber derfor, at en harmonisk Bearbeidelse af et Udvalg af Kæmpevisemelodierne, hvilke ere optagne i Rahbeks og Nyerups Samling, vil møde en almindelig national Interesse, og er saameget mere berettiget til dette Haab, som Hr. Professor Weyse, hvis Navn er Borgen for en mesterlig Udførelse af denne ikke lette Opgave, efter Undertegnedes Anmodning, har paataget sig dette Arbeide. Samlingen, der indeholder 50 Melodier, leveres Subscribenterne for 1 Rdl. 48 Sk., og vil, smukt udstyret, udkomme i Løbet af Marts 1840. De, som ved Subscription ville fremme denne Udgave, bedes behageligst at tegne sig hos Undertegnede. Subscribentsamlere erholde paa 6 Exemplarer det 7de frit.

Lohse & Olsen.

— Paa Boghandler Andr. Fredr. Høst's Forlag, Gothersgaden Nr. 349, er udkommet: Exegetisk Bibliothek, oversat og udgivet af Cand. Boethe. 1ste Hefte er udkommet og indeholder Billroths Commentar til Corinthierne, Indledning og I, 1—III, 23. Andet Hefte er under Pressen. Hvert Hefte paa 6 Ark i st. 8vo koster 48 ß. — Archiv for den practiske Theologie, udgivet af Dr. J. S. B. Suhr. Indhold: Afhandlinger, saavel originale som oversatte, over Gjenstande, der henhøre til Homiletik, Catechetik, Liturgie, Kirkeret og Pastoraltheologie, Skildringer af den christne Kirkes Tilstand i forskjellige Lande, Geistliges Levnetsløb, Beretninger om Embeder, Befordringer rc., Prædikener o. desl. Hvert Hefte paa 8 Octavark koster kun 32 ß. 3 Hefter ere udkomne. 4de Hefte er under Pressen. — Repertorium for bibelske Texter og Ideer til Leilighedsprædikener og Taler, samt Vink til sammes hensigtsmæssige Indretning, og derhen hørende historiske og literaire Notitser af Schüler og Wagnitz, efter 4de Udgave oversat og indrettet til danske Præsters Brug, af Cand. Turen. Dette Skrift trykkes i st. 8 og leveres Subscribenterne 10 pCt. under Bogladeprisen, der vil blive 8 ß. Arket, og ventes at udgjøre omtrent 16 Ark, der udgives i 2 Hefter. — Matthæi Evangelium, forklaret efter de Wette, af Adjunkt Jensen i Frederiksborg, er under Pressen. — En ny Bibelhistorie til Skolebrug, af Pastor Ludvig Chr. Müller i Ribe. — Bibliothek for Oversættelser af latinske og græske Classikere. Heraf er udkommet 15 Hefter, og Værket fortsættes nu med Herodot og Julius Cæsar. Hvert Hefte paa 8 sextensidige Ark i Lommeformat koster kun 24 ß., hvoraf endnu godtgjøres Subscribenterne paa hele Samlingen 10 pCt., der beregnes ved hvert 4de Hefte. — Bock, C. F. Dr., Haandbog i Menneskets Anatomie, oversat og forøget ved Dr. F. C. Haugsted. Heraf ere 5 Hefter udkomne og Fortsættelsen udgaaer i Hefter paa 6 Ark st. 8. til en Subscriptionspriis af 48 ß. — Forelæsninger over Chirurgien, af Astley Cooper, oversat af Bataillonschirurg Blicher. 1ste Hefte er udkommet og Fortsættelsen udgaaer ligeledes i maanedlige Hefter paa 6 Ark à 8 ß. De to Bind ville indbefatte omtrent 10 Hefter. — Fruentimmersygdomme. En Bearbeidelse efter Dr. Fränkel, ved Cand. A. Trier. Bogen vil udgjøre 30—40 Ark, og udkommer i maanedlige Hefter paa 12 Ark i st. 8. For at kunne levere Bogen til den muligst billige Priis, trykkes den med Petitskrift og beregnes Subscribenterne til 10 ß. Arket. — Dahlmann, Prof. Dr., Danmarks Historie,

ved Major Jensen, gjennemseet af Prof. Velschow. Hvert Hefte paa 6 Ark i stort 8 koster 48 ß. — Den norske Statsforfatnings Historie og Væsen med Hensyn saavel til andre constitutionelle Stater, som til Danmark, af Cand. jur. Munch Ræder i den norske Regjerings Revisions-Departement. Bogen vil koste 4 à 5 ℔ og en Prospectus vil om kort Tid være at erholde. — Qvindelig Dannelse. En Gave for unge Piger efter Th. Hubers: Die Weihe der Jungfrau, ved Pastor V. Visby. Bogen vil blive omtrent 10 Ark i Octav og udkomme inden Confirmationen.

Theater-Feuilleton.

— Herr **Phisters** Aftenunderholdning vil finde Sted Onsdagen den 11te Marts. Mdm. Simonsen og Herr. Faaborg ville assistere med Vocalnummere. Hr. F. Funch vil udføre et Nummer for Violoncell, DHrr. Courlænder og Lüders en firhændig Composition for Pianoforte, og Hr. Schram et Solonummer for Violin. Af Herr Phister vil blandt Andet blive givet en Vaudevillemonolog af **H. C. Andersen: „Michels Kjærlighedshistorier i Paris.** Ogsaa det kongelige Capel vil godhedsfuld yde denne Aftenunderholdning sin Assistance mod en Godtgjørelse af 100 Rbdlr. til dets Enkekasse, og vi tvivle taaledes ikke om, at Publicum vil vide at paaskjønne Hr. Phisters Bestræbelser for at skaffe det en saa rig Nydelse som muligt.

— Wilhelm Tell gives nu i Amsterdam, og som det hedder, „efter Schillers Bearbeidelse", som Ballet. Før og efter Skuddet dandser Helten en Solo.

— Bestyrelsen for Théâtre Français er atter raget i Ubehageligheder med Mlle. Rachel. Hun havde som Mindreaarig afsluttet sin Contrakt, som lyder paa 20 Aar, med Selskabet, og vil nu omstøde samme. Ifølge denne forlanger hun 30,000 Fr. i Gehalt, 3 Maaneders Orlov, som kan afkjøbes hende med 20,000 Fr. og en Beneficeforestilling, garanteret med 15000 Fr., ialt 65000 Francs.

— Cirque Olympique i Paris har i Aaret 1836, maattet betale Hospitalerne 81662 Fr. 95 Cent., Ellevtedelen af sin Totalindtægt; denne beløb sig altsaa til 898,292 Fr. 85 Cent.

— Beneficeforestillingerne følge hurtigt paa hinanden i Théâtre Italien, sige de nyeste franske Blade. Lablache skal have „Nozze di Figaro". Efter Lablache's kommer Mdm. Grisis, „I Puritani", og derpaa ved Saisonens Slutning Rubinis, „Il Pirata" af Bellini.

— Beethovens Fidelio har gjort en uhyre Lykke paa Theatret i New-York og forskaffet den næsten ødelagte Theaterentrepreneur rigelige Indtægter.

— Scribes nyeste Product: „La Calomnie" vil snart blive givet i Théâtre français. I Renaissance-Theatret venter man: „La fille de Chimère", af Delavigne.

Chronik.

— En til den store Verden i Paris hørende ung Kone, som neppe havde været gift mere end et Aar, og siden den Tid boet i Provindsen, har nylig mistet sin Mand, der, efter Lægernes Udsagn, er død af Gift. Det lader til, at der hviler en stærk Mistanke paa den unge Kone, thi hun er i Retfærdighedens Hænder. Imidlertid er det endnu ikke afgjort, om et Selvmord eller en fremmed Haand har bibragt Manden Døden. Pariser Blade tale iøvrigt meget forsigtigt og hemmelighedsfuldt om denne Sag.

— Ved den franske Erkebisp Quelens Liigsudstilling indfandt sig ogsaa Herr Chateaubriand, der knælede midt blandt Publicum, bad og græd høit. Herr Chateaubriand har, hans poetiske Fortjeneste upaatalt, hele sit Liv baaret sin Gudsfrygt og Ridderlighed til Skue.

— En meget vittig Skuespiller var ofte Gjæst hos en rig Pariser-Banquier, som ret gottede sig ved hans Lune. I en Pengeforlegenhed henvender Skuespilleren sig til sin artige Vært, og denne laaner ham med største Beredvillighed den ønskede Summa, for hvilken hiin udsteder et Gjældsbeviis; Tiden, inden hvilken Skyldneren havde lovet at betale, forløber imidlertid; Banquieren beklager sig ikke derover, men nødig mister han sin aandrige Selskabsbroder; han indgiver derfor en Klage over ham og udvirker en Arrestbefaling, der mere gjælder den nølende Gjæst end den nølende Skyldner. Denne bliver heftet, men istedetfor at vandre i Fængsel, bliver han fulgt af Rettensbetjente til hans Creditor. Det var just ved Middagstid. „Vogt Dem vel for i Fremtiden," sagde Creditor i stræng Tone „uden skjellig Grund at blive fra mit Middagsbord, thi i modsat Fald lader jeg Dem indespærre."

— En Søn af den amerikanske Millionær, Astor (en Würtenberger af Fødsel), er i Selskab med en lærd Landsmand kommen fra New-York til London, for der at begynde videnskabelige Studier.

— Den russiske Grevinde Malachovska besøgte for kort siden Blindeinstitutet i München og skjænkede ved sin Bortgang 100 Ducater til samme.

— For nogle Dage siden, styrtede en ung Pige sig igjen ned fra Triumphbuen Etoile i Paris. Hun faldt imidlertid ikke heelt ned, men kun paa en Gesims, hvor hun dog brækkede Lemmerne, saa at hun døde kort efterat hun var bragt paa Hospitalet. Man har hverken kunnet erfare hendes Herkomst eller Aarsagen til den skrækkelige Gjerning. I en af hendes Lommer fandt man endnu en lang Strikke, saa man deraf maa slutte, at om Forsøget var mislykket, hun da vilde have hængt sig.

— Efterstaaende sørgelige Tildragelse har i disse Dage tildraget sig ved Kloppenheim, en Landsby, som ligger ved Veien fra Frankfurt til Friedberg. En Førster i hiin Egn var til Bryllup med sin Kone i Kloppenheim. Her vilde han ogsaa overnatte. Dog, neppe havde han ligget nogen Tid i Sengen, førend der paakom ham en uforklarlig Angst; han vækkede sin Kone og fortalte hende, at han i Drømme havde seet sit Huus staae i Luer, og at han nu ikke kunde ligge længer; han vilde hjem. De begave sig altsaa — han forsynet med en dobbeltløbet Bøsse — paa Hjemveien i den mørke Nat til det eensomt beliggende Huus. Da de kom her, saae de Lys i øverste Etage, og bemærkede ved dets Skin, at to Mandsskikkelser bevægede sig frem og tilbage. Anende noget slemt (thi kun Tjenestepigen var bleven ene hjemme) befalede han sin Kone at bie, ladede sin Bøsse og traadte ind i Huset, hvis Dør han fandt aaben. I Forstuen laae Pigen og var myrdet! men Førsteren, en kjæk og modig Mand, der stolede paa sit Vaaben og sin Styrke, ilede opad Trappen, og traf to Mænd med sværtede Ansigter, beskjæftigede med at sammenpakke Byttet, som de havde slæbt frem af Kister og Commoder. Han lagde an og begge Røverne faldt. Da man nøiere fik disses Ansigter at see, saae Førsteren med Forfærdelse, at de vare hans Svigerfaders og Svogers Træk!

— I Paris benyttes nu endog Liigstenene paa Kirkegaarden Père la Chaise til — Bekjendtgjørelser. Saaledes hedder det f. Ex.: Herunder hviler den i Herren hensovede Kaskjetmager Damremont; hans utrøstelige Enke fortsætter Handelen i Rue Faubourg Nr. 12.

— De Piger, som af Mangel paa Medgift ikke kunne faae sig en Mand, have nu gode Udsigter i Amerika. Congressen i Texas har udgivet en Lov, hvorefter ethvert Fruentimmer, som i Aarets Løb ægter en Borger i den nye Republik, faaer af Staten en Medgift af 2982 Td. Land.

— Professor Stelnheil i München har gjort den Opfindelse, at sætte Uhrværker i Gang ved galvanisk Kraft.

— Et Grundstykke paa 208,000 Qvadratfod i Forstaden Montmartre i Paris, som tilhører Hospitalerne, og engang kostede 50,000 Fr., skal nu sælges til Byggepladse. Man haaber at bringe 6 Mill. Fr. ud af det.

— Thalberg ventedes mod Slutningen af forrige Maaned til Paris fra London.

— En i Philadelphia henrettet Morder havde testamenteret den store Tragiker Booth sin Pandeskal, for at han, som Hamlet, stedse kunde bruge den i Scenen med Dødninggraveren. Hvor mangen En søger ikke allerede i levende Live at bringe sin tomme Pandeskal paa Skuepladsen!

— Paa et Værtshuusskildt i en Landsby i Tyrol, læser man følgende meget oprigtige Vers:

Lieber Gast, komm geschwind herein,
Hast Du Geld, so hab' ich guten Wein;
Hast kein Geld — magst drüben einkehren,
Dort ist ein frischer Brunn mit zwei Röhren.

Indhold: Med Lindgreens Portrait, af H. C. Andersen; — Palladset, Fortælling efter det Svenske II.; — De fire mindste Theatre i Paris; — Literatur og Kunst; — Theater-Feuilleton; — Chronik.

Artistisk Bilag: Lindgreens Portrait.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv Nr. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske Comptoir**, Pilestrædet Nr. 118, hos **Em. Bærentzen & Comp.** Nybors Nr. 67, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag ɔc. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Udgivet af

Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i Em. Bærentzen & Comp's. lithographiske Institut.

Søndagen den 8. Marts.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

10de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Om nogle Uger vil den af den forevigede Chamisso begyndte „Musenalmanak" udkomme; Redactionen af samme have DHrr. Dr. Ruge og Eschermeyer overtaget.

— I Paris udkommer et nyt, tydske Interesser helliget, Tidsskrift, Teutonia, revue de l'Allemagne ancienne et moderne; som sammes Redacteur nævnes en Philolog Karl; maanedlig udkomme to Leveringer.

— Gejers fortræffelige Historie over Sverrig er bleven oversat paa Fransk.

— Paa Boghandler **Andr. Fredr. Høst's** Forlag, Gothersgaden Nr. 349, er udkommet:

(Fortsættelse fra forrige Nr.)

Qvindelig Dannelse. En Gave for unge Piger efter Th. Hubers: Die Weihe der Jungfrau, ved Pastor V. Visby. Bogen vil blive omtrent 10 Ark i Octav og udkomme inden Confirmationen. — Haandbibliothek for Gartnere og Haveelskere, udgivet og oversat af Secretair F. S. Friis, Cand. phil., udkommer i maanedlige Hefter paa omtrent 8 Ark i Octav, til en Subscriptionspriis af 6 ß. Arket og vil udgjøre omtrent 30 Hefter. — Jorddyrknings-Læresætninger, af P. Husted. En kortfattet Veiledning for Bonden til det forbedrede Landbrug, udgivet af N. J. Rudmose. Da 1ste Oplag (64 ß.) er næsten udsolgt, kan et nyt Oplag om føie Tid ventes. — Haandbog for Blomsterelskere. Udarbeidet af Fr. Schaldemose. 2 Dele. Andet Oplag. Godtkjøbsudgave. 60 Octavark. 2 Rbd. i 2 Papbind. — Mundheld og Meninger om Landvæsen og Bondehandel, saaledes som disse ere hørte hos vore Forfædre i flere Aarhundreder. Bogen vil udgjøre omtrent 6 Ark i 8vo, og Prisen ansættes kun til 6 ß. Arket. — En ny Novelle af Chr. Comet (Forfatter af „Et Familiemalerie" o. a.) vil udkomme i Løbet af Sommeren. — Calderon, Dorotea og Gomez Arias, romantisk Tragoedie i 5 Acter, bearbeidet for den danske Skueplads. Bogen udkommer i 8. og vil koste 80 ß. — Dramatisk Repertoire Nr. 1. Debutantindens Fader, 22 ß.

Theater-Feuilleton.

— I Gazette musicale hedder det: „En fuldkommen Lykke har belønnet den unge, smukke og yndige Mlle. **Grahns** Anstrængelser. Fire Gange har hun dandset og spillet Sylphiden, og hver Gang have eenstemmige Bravo- og Bifaldsraab overbeviist hende om, hvormeget hun behager Publicum. Vi ville haabe, at man vil vise os hende i en ny Rolle, skreven for hende."

— Morning advertiser indeholder følgende om Ole Bull. „Herr Ole Bulls Concert fandt Sted i Kings-Theatret for en talrig og glimrende Forsamling. Det vilde falde os vanskeligt at finde Udtryk for alle de Følelser, som denne Kunstners næsten guddommelige Talent vakte hos os. Med utrolig Lethed gik han over fra det Alvorlige til det Blide, fra det Omme til det Grandiose, og disse hans Overgange, der fulgte paa hinanden paa den guddommeligste Maade, vakte hos alle Tilhørerne den største Enthusiasme. I hans Andante religioso rystes vi dybt ved en Moders Klager over Tabet af sit Barn; i hans polacca Guerriera laanes der de krigerske Følelser og Længsel efter Hæder et veltalende og mandigt Sprog. En Phantasie sluttede den glimrende Concert; men de dybt bevægede og rørte Tilhørere kunde ikke oppebie Enden paa Soloen, og et stormende Bifald belønnede Ole Bull for den Nydelse, han havde fremkaldt. Ole Bull dvælede imidleriid ikke længe i den brittiske Hovedstad, og allerede ere Pariser-Bladene opfyldte med Roes over Kunstneren, som har ladet sig høre i en stærkt besøgt Concert. Han henrev der Musikens Venner ved Foredraget af en **Duo** med en Altistinde. Et fransk Blad siger om dette Stykke, som Ole Bull aldrig før havde spillet: „Han udviklede et Udtryk, en Varme og en Smag, som vist ellers vanskelig træffes. Saadanne Accorder har den menneskelige Stemme ikke. Duetten er endnu, foruden for dens Originalitets Skyld, et sandt musikalsk Mesterværk. Det maa ogsaa anerkjendes, at Mad. San Felice fortræffeligt forstod at opfatte alle Indgivelser af den berømte Componist. Tonerne, som hun udspredte liig Perler, harmonerede paa det skjønneste med Instrumentet."

— De fornemste Abonnenter i Théâtre Italien ere traadte sammen for at understøtte Opførelsen af det fortrinlige Udkast til Gjenopbyggelsen af denne hos de høiere Stænder saa yndede Skueplads. — Donizetti skriver en ny Opera i 4 Acter for Renaissance-Theatret, „l'ange de Nisida", med Text af Alfonse Royer. Nisida er som bekjendt en lille venlig Øe ved Neapel, paa Veien til Puzzuoli. — Mlle. Sophie Løve ventes til Paris. Bladene berette, at hun allerede i to Aar har lært Fransk, for at forberede sig til at kunne optræde paa Frankrigs Theatre. — En vigtig Nyhed er det, at Directeuren for den italienske Opera skal have erklæret, at han vil tilbagegive sit Privilegium, naar man ikke kan give ham den Forsikring, at han til næste Saison vil faae en anden Sal, end det fjerne Odeon, hvor han maa gaae til Grunde. Besøget er mindre og Omkostningerne større end paa det skjønne Théâtre du Boulevard des Italiens, der afbrændte for et Aar siden, og efter dets Gjenopbyggelse skal indrømmes den comiske Opera. Italienernes slette Affairer maa vel ogsaa tilskrives det, at de gammelagtige Sangere allerede i ti Aar have været bekjendte for Pariserne, som

stedse elske Afvexling. Ogsaa Severini, Theatrets duelige Directeur, omkom ved denne Brand. Dette bidrager nu altsammen til at forværre Forholdene. Paa Renaissance-Theatret gjøres Forberedelser til en Opera „Zingaro;" pragtfulde Decorationer og Costumer skulle komme den endnu ikke bekjendte Componists Musik til Hjælp. Den bekjendte Dandser Perrot vil spille en Stum; hans Kone Carlotta Grisi, vil faae Leilighed til, foruden sin Sang, ogsaa at blive beundret for sin Dands.

— I et fransk Blad læses følgende Beretning: „I Løbet af April Maaned vil „Haandværkeren" (L'Ouvrier), Drama i 4 Acter af Frederik Soulié, oversat paa Dansk af Hr. Gorris Hansen, blive opført paa det kongelige National-Theater."

— I Théâtre des Arts i Rouen forefaldt nylig følgende comiske Scene. To Dandserinder, en Mlle. Caroline og en Mlle Sigalloux, to fødte Medbeilerinder, optraadte paa een Aften. Begge havde Deres Parti blandt Publicum. Da Mlle. Sigalloux dandsede, hyssede og peb Mlle. Carolines Venner. Denne maatte siden til Gjengjæld høre Deres Piben, der holdt Mlle Sigalloux Pas for høist gracieuse. Da endelig Begge havde dandset sig trætte, bleve de stormende fremkaldte af deres Tilhængere, og ligesaa stormende udhyssede. Begge skulde atter optræde, men kun den ene kom frem; det af Partiraserie henrevne Publicums Støi og Larm kunde ikke faae Ende; man slog Bænke i Stykker og hævede Stokkene. En Piquet Infanterie maatte drive Publicum ud i den fri Luft. Da efter nogle Dieblikke Hidsigheden havde sat sig, og Huset blev fyldt paa ny, kom begge Damerne Arm i Arm, og deelte med søsterlig Kjærlighed — der tog sig meget godt ud fra Theatret — de Blomsterbouquetter, som strømmede ned til dem. Dette Exempel virkede paa Rouens hidsige Beboere og den heftige Strid, som var bleven vakt over et Par nye Pas eller en Cracovienne, blev fredelig bilagt.

Chronik.

— I Journal des Débats læses følgende: „Man melder Os fra Kjøbenhavn at den derværende Musikforening, som iblandt sine Æresmedlemmer tæller **Kronprindsen, Frederik Carl Christian**, har bønfaldt Denne om naadigst at ville modtage Navnet af Selskabets Protector, en Bøn, som Hans Kongelige Hoihed, i Overeensstemmelse med Kongens Villie, allernaadigst har opfyldt. Dette Selskab er stiftet i Begyndelsen af forrige Aar og tæller 1512 active Medlemmer, det vil sige saadanne, som assistere som Sangere eller Instrumentister ved dets Concerter; heraf ere 562 Damer. Selskabet har erholdt kongelig Tilladelse til i den store Børssal at give sex Concerter med tre Maaneders Mellemrum, til Indtægt for Kongerigets almindelige Hospitals Casse. Ved disse Concerter ville idetmindste 900 til 1000 af Medlemmerne assistere; de Værker, som ville blive opførte og hvoraf Valget er blevet bekræftet af Kjøbenhavns Politidirecteur, ere følgende: 1. Guido og Ginevra, eller Pesten i Florents, Opera af Halevy; 2. Requiem, af Berlioz; 3. La selva incantata (den fortryllede Skov, Opera af Righini; 4. La Caverne, Opera af Lesueur; 5. Christus paa Oliebjerget, Oratorium af Ludvig van Beethoven; 6. Medea, Opera af „Cherubini."

— I et paafølgende Nummer af Journal de Débats yttrer Hr. Berlioz sig som følger: „Det gjorde mig ondt i forrige Uge, at maatte melde Læserne af Gazette Musicale, at vor første Basunist, Hr. **Dieppo**, vender, for nogen Tid, tilbage til sit Fædreland Danmark; han længes efter at gjensee Helsingøer og Hamlets Borg; men maaskee ønsker han tillige at samle sig en god Slump Penge og et umaadeligt Bifald, hvilket vil falde ham let. Men en uventet Trøst bydes mig og jeg griber den med begjærlig Egoisme. Vel er det sandt, at Conservatoriet og Operaen for en Tid ville tabe den baade skrækkelige og blide, den mægtige og bevægelige Stemme, som fra det dybe Tartarus lader sig høre, fulgt af Furiernes Skygger, eller som andægtigen beder med Isis-Præsterne, eller som med Tells Følgesvende fjernt henkaster sit vældige Krigsraab, eller synger en Elegie som en italiensk Tenorist, der ingen Fioriturer bruger, alt dette er vel sandt. Men jeg hører, at 1000 Musicerende, under en dansk Fyrstes Patronat, ville i Kjøbenhavn udføre det Requiem, som Hr. Gasparin lod mig componere for en tre til fire Aar siden og som, uden General Damremonts hæderfulde Død, aldrig vilde have seet Dagens Lys; og jeg er trøstet! — Hr. Dieppo har udført mit Requiem, han vil angive Tempoen, angive den forskjellige Fordeling af Chorene, af det store Orchester og af de fire ikke mindre vigtige smaae Orchestre af Kobber-Instrumenter, der mod de fire Verdenshjørner synge en Romance i otte Dele om Dommedagen. Saa reis da, Dieppo! mine bedste Ønsker følger Dem, om De endog skulde blive længere borte end tre Maaneder, og jeg anbefaler Dem ret af Hjertet til alle Danmarks og Norges Helgene og Capelmestere." — Hr. **Dieppo** er nu ankommen til Kjøbenhavn.

— For kort siden udførte man samtlige Beethovens fire Ouverturer til Fidelio efter hinanden. Som bekjendt havde den første og oprindelige Ouverture, som Mesteren skrev, ikke behaget i Wien, og han gav sig da paa ny til Arbeidet; heller ikke den anden, hvori det Alvorlige, næsten dæmoniske, var prædominerende, behagede ham; snaledes gik det ogsaa den tredie, den bekjendte store i C Dur; den lette fjerde, i E Dur, som var mere lempet efter Mængdens Fatteevne, giver os endnu en sand Nydelse, naar Theatrene vove sig paa den. „Det er," saaledes slutter Referenten i Leipz. neue Zeitschrift für Musik, „det store Fire-Ouverture-Værk; som Naturen danner, saaledes see vi i den første Roddernes Fletning, hvorfra i den anden den kæmpemæssige Stamme

hæver sig, dens Grene udbrede sig til høire og venstre og ender tilsidst med den lette Bladvæxt.

— Ifølge en engelsk Skribent ere af 1000 Englændere, som aarlig besøge Continentet, i Gjennemsnit:

213 Officerer paa halv Sold.
200 ødelagte Spillere.
60 Syge, som ville undflye den engelske Taageluft.
52 Haandværkere og Kræmmere, der søge at bestjæle deres Landsmænd i fremmede Lande, da de hjemme ikke finde Leilighed dertil.
48, som leve af Spil, og ved given Leilighed baade udplyndre Tydskere og Franskmænd.
50 fra Gjældsfængslerne flygtede Bonvivants.
45 ikke mere unge Piger, hvis Mødre ikke have Formue nok til at tage Deel i en londonsk Saison.
21 rige Piger af Middelstanden, som nok gad ægte en tydsk Baron, en fransk Greve eller en italiensk Hertug.
100 Tjenere, Staldknægte (horse jockeys) og Hovmestere.
100 Kammerpiger, Gouvernanter o. s. v.
20 afskedigede (cast of) Maitresser.
20 fra deres Mænd skilte Koner, der søge at trøste sig over denne Ulykke paa Continentet.
10 Personer af gammeladelig Herkomst, der ere for fattige til at føre et Huus i London.
10 virkelig fornemme og rige Englændere, der reise til Continentet for ligesaa godt at kjede sig der som hjemme.
50 unge Folk, der ville leve behageligt og ugeneert paa Continentet.
1, som vil uddanne Aand og Hjerte.

— At hos Italienerne Instrumentalmusiken stedse stræber at blomstre høiere, og at dermed en ganske ny Epoche i deres Musikhistorie begynder at danne sig, beviser bedst den Glands, hvormed endog Dilettantismen Dag for Dag omgiver sig. I Padua f. Ex. lever en Doctor Juris, ved Navn Moritz Mahl, der skal besidde en Kunstfærdighed paa Violin, der endog tør stilles ved Siden af Paganinis. Saaledes beretter i det mindste offentlige Blade, og vi troe det saa meget mere, som Hr. Mahl kun er og vil vedblive at være Dilettant.

— Uagtet de Hindringer, Aarstiden lægger i Veien, fortsættes Arbeiderne ved Theatret Favart i Paris uafbrudt. Bygmesteren og Entrepeneurerne kappes i Iver om at fuldende dette Monument, som undtagelsesviis skal være det eneste i sit Slags i Paris, der er sikkret for alle mulige Chancer ved en Ildebrand. Taget, Loftet, en stor Deel af Tømmerarbeidet, Trapperne, Gulvene ere af Jern. Det var at ønske, at lignende Forholdsregler toges ved alle offentlige Mindesmærker.

— En Pariser-Friseur har udgivet et Værk: „Om Bakkenbarternes Vigtighed." Efter denne Friseurs Yttringer, kan Ingen gjøre sig Haab om Damernes Gunst, der ikke helliger sine Bakkenbarter den største Omhu. Han kalder dem Qvindens Beseirere og Kjærlighedens sine qua non. — De franske Damer burde anklage deres Hjerters Ærekrænker for Injurier.

— I Danmark kommer en Dandser paa 130 Indbyggere, i Rusland en Dandser paa 159, i Schweitz en paa 107, i Sverrig og Norge en paa 211, i Tyrkiet en paa 9000, i Baiern en paa 30, i Preussen en paa 128, i Sachsen en paa 39, i Würtemberg en paa 20, i Nederlandene en paa 29, i Frankrig en paa 7, i Portugal en paa 110, i Spanien en paa 50, i Hamburg, Lübeck og Bremen en paa 34, i Frankfurt en paa 15, i Polen en paa 11, i Ungarn en paa 13, i Bøhmen en paa 9, i Østerrig en paa 3, i Wien en paa 2, thi her gives kun Ældre og Yngre, og Alt dandser til det 30te Aar. Dog, hvad Fruentimmerne angaaer, saa kommer der 36 Dandserinder paa een Dandser.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv Nr. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Udgivet
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp's. lithographiske Institut.

Søndagen den 15. Marts.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

11te Hefte.

Theater-Feuilleton.

— Herr **Phister** gav i Onsdags sin Aftenunderholdning for aldeles fuldt Huus. Efter Bennets Ouverture til „die Waldnymphe" henvendte Hr. Phister sig med følgende Ord til Publicum:

Kun lidt overgiven Skjemt,
Hurtig seet og snart forglemt,
Lune, som sig frit udgyder,
Kunsten brugt som Tidsfordriv,
Et Par Træk af Folkeliv:
Det er Alt, hvad jeg Dem byder. —
Som for et Kaleidoskop,
Ruller Scenens Teppe op;
Dybt sig intet Billed præger,
Men mit Maal er naaet, hvis De
Glemme al Kritik og lee,
Mens det sig forbi bevæger.
Dog — hvad selv jeg ikke har
Venskab hid som Offer bar:
Kunstens evigfriske Gave,
Og i dette Vexelspil
Mangen Blomst De finde vil
Plukt i Poesiens Have.
Modtag venligt, hvad jeg kun
For at sees en Aftenstund
Til en Krands har sammenbundet,
At jeg derved taber ei,
Hvad paa Kunstens lange Vei
Jeg har kjæmpet for og vundet.

Af de Musik-Nummere, hvoraf 1ste Afdeling bestod, ville vi især fremhæve Hr. Capelmusikus Schrams Udførelse af de Kalivodaske Variationer for Violin, hvorved han atter lagde en saa sjelden Færdighed og Smag for Dagen, at vi uden Betænkning kunne erklære ham for en Violinist af første Rang. Hr. Phister foredrog „Bryggerens Jeremiade", med den Sandhed og Humor, der er ham saa eiendommelig. — Den anden Afdeling aabnedes med Mendelsohn Bartholdys herlige Ouverture til „den skjønne Melusine," som Kapellet udførte paa en Maade, der ikke kunde andet end glæde enhver musikalsk Tilhører. I Duetten af „Wilhelm Tell" havde vi atter Leilighed til at glædes over Herr Faaborgs kraftige Stemme og udtryksfulde Foredrag, ligesom Mdm. Simonsen i Rossinis Canzonette og Tyrolienne, lagde den Smag og Ynde for Dagen, som vi ere saa vante til at beundre hos denne vor første Sangerinde. Bertinis Fantasie og Variationer for Pianoforte, til fire Hænder, over Motiver af „den sorte Domino", udførtes af DHrr. Courlænder og Lüders med den sande Virtuositet, som disse Pianister saa ofte have givet Prøver paa. — Aftenunderholdningen sluttede med Hr. H. C. Andersens Vaudeville-Monolog: „Michels Kjærlighedshistorier i Paris," hvor vi atter maatte beundre Hr. Phisters Talent til endogsaa i ubetydeligere Bagateller at bringe Publicum i en munter Stemning og holde det i en uophørlig Latter.

— Mazeppa er bleven Helt i en Tragedie, som en polsk Flygtning i Paris har overgivet til Trykken i sit Fædrenesprog.

— Den 30 Januar gav Fanny Elsler, der nu vil gjøre de nordamerikanske Republikanere til sine Slaver, en Beneficeforestilling i den store Opera, hvor hele den glimrende Pariserverden var tilstede. Forestillingen aabnedes med Molières Bourgeois Gentilhomme, hvori der er Leilighed til at opføre Balletter. Skuespillerne ved Théâtre français vare saa villige at understøtte Dandserinden. Dandsene i Molières Lystspil udførtes af Fanny og Therese Elsler, samt Damerne Forster, Fitzjames og Correz; i „Smolenska" udviklede især Fanny Elsler sin Kunsts hele Ynde og Gratie. Paa Lystspillet fulgte 3die Act af Rossinis „Othello", udført af Duprez, Tamburini og Mlle. Garcia, der ogsaa vilde understøtte deres bortreisende Kunstfælle. Til Slutning gaves Balletten „Nina," hvori Fanny Elsler allerede har feiret saa mange Triumpher, og hvori hun med sandt Mesterskab fremstiller Alt, hvad fortvivlende Kjærlighed og den heftigste Lidenskab formaaer. At hun vandt det meest stormende Bifald og at Theateret overstrøedes med Blomsterkrandse er i sin Orden.

— Af Dumas's „Crimes célèbres" vil der udkomme en tydsk Oversættelse.

— Samtlige Theaterdigtere og Componister, mange Indbyggere i Qvarteret Petits Champs, og Eieren af det forhenværende Theater Vantadour indgive Bønskrifter til Ministeriet for det Indre og Kamrene, om at Renaissancetheatret maa erholde Understøttelse af det til de offentlige Theatre af Staten bestemte Fond. De i Sandhed betydelige Anstrængelser, Directionen for hiin Anstalt har gjort i det Tidsrum den har bestaaet, for at bringe Publicum Nyheder af mere end momentan Betydning, retfærdiggjør fuldkommen denne Bøn.

— Den i Turin levende tydske Componist, O. Nicolai, har skreven en Opera „il Templario" for det derværende fornemste Theater, og den skal med det første opføres.

— Til Alexandrien, hvor allerede europæiske Selskaber have spillet, er der nylig kommen en Skuespillertrup under Direction af en Hr. Süvan. Den kan gjøre Regning paa en god Indtægt, da de i Alexandrien bosatte Europæere vise stor Deeltagelse for Sagen, og alle Logerne ere allerede bortabonnerede til halvtredsindstyve Forestillinger.

— Paa det Dresdener-Hoftheater drager Lortzings „Czar og Tømmermand," stedse Publicum til Huset:

— Det nyeste Slags Balletter kommer til Opførelse i Berlin. Den fra America tilbagevendende Dandser, Taglioni, har arrangeret en saadan under Titel af „Kjærlighedshandler," hvor der af Balletpersonalet vil blive produceret Skøiteløbere og Kanefarter paa Brædderne.

Chronik.

Violinisten Ernst. — Ernst er født i Brunn og har levet de sidste tolv Aar i Paris, ganske opoffrende sig til sine Studier. I og for sig allerede et eminent Talent, kunde det, i Forbindelse med den Jernflid og mageløse Udholdenhed, hvormed han overvandt den ene Vanskelighed efter den anden, ikke slaae feil, at den talrige Kreds af Kjendere som hørte hans Spil, tilkjendte ham Kronen efter Paganini. Da han nu ved flere Aars Flid var kommen saa vidt, at han kunde være vis paa et overordentligt Held, traadte han offentlig frem, — en Regel, som alle Kunstnere skulde tage til Exempel. Ernst henrykte hele Paris, den paganiniske Enthusiasmes Dage vendte tilbage. Da han vilde begynde sin Kunstreise, og tog Afsked med Berlioz, sagde denne: „De behøver ikke at skrive mig til, jeg vil læse de Breve, Europa vil komme til at skrive om Dem." Belgien og Holland hørte ham først: ligesom Klokkespillet i Tryllefløiten, forvandlede han det nederlandske Phlegma til den uhørteste Extase; han maatte give 56 Concerter. Derfra kom han til sit Fædreland, hvis nordlige Deel han hidtil har besøgt, og gjorde især Furore i Hamburg. Nu er han paa Veien til sit Hjem og til Wien. I Leipzig gav han ogsaa en Concert. Det store Publicum kjendte ham kun lidet; Prisen var forhøiet, noget, som selv den rigeste Banquier ikke synes godt om, og den første Concert var noget tyndt besøgt, men af et desto meer dannet Auditorium. Hans Udvortes frapperer strax. Skjøndt i Ungdommens Vaar har han et blegt Ansigt med markerede Charakteertræk. Han havde fuldendt sin første Solo, og Orchestret var faldet ind, forend Alle, som forstode at bedømme, saae, at der stod en Mester for dem. Med hver Takt steg Beundringen, og Jubelstormen, som tilsidst brød løs, var saa stærk, som om Huset havde været propfuldt. Han besidder et uindskrænket Herredømme over sit Instrument, og forstaaer med Klarhed og Bestemthed at bringe alle sine rige, digteriske Ideer til lykkelig Udførelse. Tonerne nedfalde som Perler, uden mindste Tyngde af det Stof, hvorfra de komme. Med Hensyn til Grundigheden og Omfanget af hans kunstneriske Dannelse har han ikke sin Lige; i Enkeltheder er Ole Bull hans Mester, hvis pianissimo og staccato med fast Haand han endnu ikke har opnaaet.

— Nylig fandt den første musikalske Soirée iaar hos Hertugen af Orleans Sted. Spisesalen, hvor Gjæsterne og Kunstnerne forsamledes, var decoreret paa det Smagfuldeste. Omtrent 250 Personer vare blevne beærede med Indbydelse; blandt disse mange Medlemmer af det diplomatiske Corps, Conseil-Præsidenten Marschal Soult og den pavelige Nuntius. Hertuginden af Orleans gjorde Honneurs ved Festen med den hende egne Elskværdighed. Begyndelsen af Concerten gjorde det berømte Chor af Webers „Euryanthe", sunget af de første Medlemmer af den store Opera; Pauline Garcia sang den store Arie af „Ines de Castro" og to Sange af Schubert. En Qvintet af Coradino, sungen af Duprez, Geraldy, Derivis og Damerne Garcia og Nau sluttede den første Afdeling. En Qvartet af Bianca e Faliero aabnede anden Afdeling; den blev udført af Duprez, Geraldy og Damerne Dorus og Garcia. Derpaa sang Mad. Dorus en Arie af Herolds „Tvekampen", Duprez den store Arie af „Wilhelm Tell" og Pauline Garcia og Madame Nau Slutningsduetten af „Capuletti e Montecchi."

— Et fransk Blad fortæller, at man forelagde Marschal Soult det Spørgsmaal, hvorfor Krige ere saa fordærvelige. Conseilets ophøiede Præsident vidste ikke hvad han skulde svare (hvilket ogsaa undertiden skal hænde ham paa Talerstolen ligeover for Oppositionen). Omsider blev Svaret af Systême de Paix à tout prix (det er Journalistens Udtryk): parcequ'elles attirent des dettés aux nations (détonations).

— Madam Laffarge, Datteren af en anseet Familie i Paris, der som bekjendt er anklaget for, at have forgivet sin Mand, en Jernstøber i Glaudier, bliver nu desuden beskyldt for, i forrige Aar at have frastjaalet en Vicomtesse, paa hendes Slot i Arrondissementet Pontoise, et kostbart Brillantsmykke. I Glaudier er der allerede anstillet Huusundersøgelse.

— Paa det sidste Bal hos den baierske Gesandt i Paris, bar en russisk Dame det Diadem, som tidligere tilhørte Murats Enke, og som skal være kjøbt af Arvingerre for $1\frac{1}{2}$ Mill. Fr.

— Mery, bekjendt ved sine politiske Digte for Julirevolutionen, er bleven udnævnt til Conservator ved Bibliotheket i Marseille.

— Hvalfiskefangerne i Davidsstrædet have allerede for længe siden bemærket, at alle Hvalfiske som de forfulgte, flygtede i een og samme Retning; dette bragte dem paa den Formodning, at de maatte have eet eller andet Skjul. En Eskimo gav Oplysning herom. Mod Østen i Cumberlandstrædet aabner sig en Bay, der gaaer langt ind i Landet, og er fuld af Hvalfiske. Flere tusinde Eskimoer have bosat sig paa Kysten, og leve af disse Fiskes Kjød. Man skal i England have tænkt paa at anlægge en Colonie der.

— Den brittiske Consul i Tripolis havde faaet Befaling af sin Regjering til at fordre Opreisning af Beyen, fordi denne havde ladet en Maltheser og en jonisk Skibscapitain give Bastonnade. Beyen, som havde faaet en lignende Befaling fra Storvesiren, syntes imidlertid ikke at have Lyst til at efterkomme den, og give den forlangte Opreisning. Han paastod, at den Ret at kunne lade give Bastonade, var et af hans Tids skjønneste Prærogativer, og vilde derfor ikke lade sig samme fratage.

— Det Rygte, som man havde draget i Tvivl, at Chelard vilde blive Capelmester i Weimar i Stedet for Hummel, har nu fuldkommen bekræftet sig.

— **Münchhauseniana paa engelsk Jordbund.** — Man kan læse i enhver Geographie, at England fryder sig ved den Fordeel, ikke at have Ulve.

De engelske Historieskrivere fortælle endog, at Kong Edvard d. 2den havde udryddet Ulvene, fordi de aad formeget Kjød for hans troe og loyale Undersaatter. Van Amburgh og Carter have imidlertid beviist, at denne Kong Edvards og andre Folks Mening beroer paa en Vildfarelse, at Ulven meget mere er from som et Lam, der overhovedet kun bærer tilsyneladende Frygt for den.

Saameget Naturhistorisk har vor Historie; vi komme nu til Sagen. Som bekjendt, have unge Englændere over 7 Aar den Vane, at gjennemstreife Byenge og Dale uden Ledsagelse af Fader eller Moder. De Herrer Gentlemen, saaledes kaldes disse Børn naar de ere blevne gamle nok til at indtræde i Parlamentet, betænke sig ikke paa at vove sig ud paa fri Mark uden bevæbnet Følge.

En Dag, nei, det var en Morgen, jagede tre Gentlemen i strakt Gallop efter en Ræv, som de vare truffet paa. Tæt ved Skoven, ret som den gode Mikkel lavede sig til udmattet at styrte til Jorden, lod en Ulv sig see, en lyslevende Ulv, der hidtil, paa Hyrdeviis, havde hvilet ved en grønkrandset Kilde.

De tre Gentlemen holdt deres steilende Heste an, og raadslog med hinanden; Majoriteteten var uenig om, hvad man skulde — et Tilfælde, som ikke sjelden indtræffer ved raadslaaende Forsamlinger. Medens de endnu raadsloge, reiste Ulven sig truende paa sine Bagbeen. Strax greb de tre Gentlemen eenstemmig Flugten; Ulven, som maaskee blev fornærmet over denne Uhøflighed, løb bagefter.

Ræven, der, som den havde lært i en Skole for den indbyrdes Underviisning, var styrtet udmattet til Jorden, løb sulten og mat, som den var, bag efter Ulven og de tre Gentlemen; Hundene, som heller ikke havde spiist Frokost, fulgte efter med knurrende Maver.

Hele Jagten var et fortræffeligt Capitel af den forkeerte Verden; Ulven løb bag efter Jægeren.

Endelig kom de tre Gentlemen skjælvende og blege til deres Slot; men Ulven, der altid var fulgt dem i Hælene, holdt sit Indtog med dem i Slottet. De Ulykkelige ansaae sig allerede for døde; de troede, at den fiirbenede Gjæst havde Lyst til Beufsteaks, hvortil Kjødet skulde tages af deres Ryg.

Ræven og Hundene vare imidlertid ogsaa komne til Herresædet; Ulven havde sat sig i en beqvem Lænestoel. Man mærkede overalt kun Angst og Skræk.

Da bankedes der paa, og der traadte en Mand ind, hvem Ingen kjendte, og altsaa med fuld Ret kunde kaldes Fremmed. Da Ulven saae ham, styrtede den hylende i hans Arme.

Og nu kom Sandheden for Dagen. Den Fremmede var Menagerieier; Ulven havde villet indsamle velgjørende Urter til en syg Ven, Zebraen, der laae af Hjemvee, og havde derved forvildet sig i Skoven. Da den saae de tre Gentlemen, vilde den erkyndige sig hos dem om den rigtige Vei, men Jægerne vare blevne bange, og havde for denne Gang antaget den Jagedes Rolle.

For at trøste den gode Ulv for den Fornærmelse, der var tilføiet den, gav en tilstedeværende Dame et Brudstykke til Bedste af en af hende forforfattet Afhandling: „Om forældede Fordomme mod visse Slægter;" derpaa blev den beværtet med en Kop Thee, og fik et tyndt Stykke Smørrebrød af den lærde Dames Haand. Henimod Middag vendte den Arm i Arm tilbage med Menagerieieren til den syge Ven, Zebraen.

Indhold: Med H. P. Holst's Portrait, af Henr. Hertz. — Menneskets Skabelse, af H. V. Kaalund; — Simon's Arabesker til Oberon II. (Sluttet); — En Ægteskabs-Recept, Fortælling, I, II.; — **Theatret:** Dorotea og Gomez Arias; — Theater-Feuilleton; — Chronik.

Artistisk Bilag: H. P. Holsts Portrait, tegnet efter Naturen af Em. Bærentzen.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv Nr. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift.

Udgivet
af
Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i
Em. Bærentzen & Comp's. lithographiske Institut.

Søndagen den 22. Marts.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

12te Hefte.

Literatur og Kunst.

— Første Oplag af **Andersens** „Mulatten“ er nu udsolgt og et nyt Oplag vil udkomme om faa Dage. — Stykket er i forrige Uge givet i Odense, hvor det lader til at der er blevet anvendt mere paa dets Udstyrelse end paa det kongelige Theater, idet man har ladet male nye Decorationer dertil.

— Paa Andr. Fred. Høst's Forlag udkommer en dansk Oversættelse af det nye franske Værk: **Babel,** der indeholder en Samling af Noveller af de fortrinligste Forfattere.

— I et nyt Hefteskrift: Bulletin de Bibliophile 1 Livr. Paris 1840 8. findes ved at omtale Dornavii amphitheatrum sapientiæ Socratiæ følgende:

Un éloge du fromage contient des choses aséez curieuses; on demontre qu'Aristote & Platon ne sont devenus si illustres, & que Nestor n'est parvenu à une extrème vieillesse, que parce qu'ils mangeaient une enorme quantité de fromage. Lorsque Darius alla combattre Alexandre, son armée, ne recevant pas de suffisantes rations de fromage, fut affoiblie, decouragée écrasé. Si vous avez la goute, vous n'avez qu'à frotter avec du vieux fromage le membre malade; Galien a toujours vu, en pareil cas, le patient prêt à danser, aussitòt qu'on a employé un remède aussi simple. Enfin nôtre auteur nous rèvèle deux autres secrets d'une importance eytrème, dont la verification seroit des plus intéressantes; nous citons textuellement ses paroles, les jugeant intraduisibles: "Senes, qui habent juvenes uxores edant cæseum & stupendé fornicabuntur; qui mané & vesperi cæseum edit, illa die a morbo venereo securus est.

— Courrier Ottoman, der forhen udkom meget uregelmæssigt, skal nu gaae ud bestemt hver Uge og oversættes paa Græsk og Armenisk.

Theater-Feuilleton.

— **Det kongelige Theater.** — Blandt de nye Stykker, som med det Første kunne ventes opførte, kunne vi nævne: **Fabrikanten,** Skuespil i tre Acter af Emile Souvestre, med følgende Rollebesætning:

Henry Hamelin	Hr. Nielsen.
Eugenie, hans Kone . . .	Frue Heiberg.
Cantal, Handelsmand . . .	Hr. Dr. Ryge.
Alfred Lambert, Maler . .	— Holst.
Baudoin, Hamelins Fuldmægtig	— Kragh.
Francois, } i Tjeneste hos Hamelins	— Phister.
Louise, }	Jfr. Petersen.

Desuden vil „Hofnarren imod sin Villie“ blive givet med den Forandring i Rollebesætningen, at Hr. Overskov udfører Hovedrollen (som Carl Winsløv gav) og Hr. Holst Prindsens Rolle (forhen Hr. Nielsens). — — Efter Forlydende vil der i Juni Maaned blive givet 12 Forestillinger paa det kongelige Theater.

— Forberedelserne til Balletten „le Diable amoreux,“ hvori **Lucile Grahn** med det Første vil optræde, skulle være overordentlige; Udgifterne til Costumer og Decorationer have allerede oversteget 100,000 Franker.

— Partituren til det nylig i Paris givne bibelske Stykke: „den kydske Susanne“ har Musikforlæggeren Richault tilkjøbt sig for 12,000 Fr.

— Pantheon-Theatret i Paris vil med det Første lade et Spectakelstykke komme til Opførelse, hvor det med Henfyn til Decorationernes og Costumets Pragt og Mangfoldigheden af Forvandlingerne skal anvendes Alt; Stykket har det comiske Navn „Poudre de Perlimpinpin.“

— Personalet i Théâtre français er ivrigt beskjæftiget med Prøverne paa et nyt Lystspil af Scribe. — En Søster af Mlle. Rachel, Mlle. Sara, skal beskjæftige sig alvorligt med musicalske Studier, og har i Sinde næste Aar at optræde i den store Opera. — For et udvalgt Publicum, blandt hvilket man bemærkede den bekjendte Fyrstinde Belgisjoso, Lamartine, Arago, holdt for kort siden en italiensk Improvisator, Regaldi, Foredrag, som meget behagede ved aandrige Vendinger og Sprogets Elegance. Blandt de 8 Improvisationer, som udfyldte Aftenen betegnes som de bedst lykkede: „Dantes Digterdrømme,“ „Napoleon paa Vendomesøilen“ og „den Forviste ved Havbredden, tænkende paa sit fjerne Hjem.“ Et meget agtet Blad tilføier i Beretningen om Regaldis Improvisation den vistnok ikke urigtide Bemærkning: „Hvor der viser sig sand poetisk Talent, der er det dobbelt at beklage, at det bortødsles, istedetfor at have bestemte Resultater til Maal, og kun yder en Aftenstund en Forsamling flygtig Underholdning og Stof til Conversation et Par Dage.“

— Den i det italienske Theaters Annaler saa berømte Sangerinde Madam Pasta har allerede i mange Aar været fjernet fra Skuepladsen, og lever i Mailand i en talrig Families Kreds og i Besiddelse af en betydelig Formue. Hun vil dog med det første optræde i en Concert, der skal gives til Fordeel for fattige Børn. Det er bekjendt, at Pasta var en Hyrdes Kone; hun vogtede Hjorden og hendes sjeldne Talent blev kun opdaget ved et Tilfælde. En af hendes Lærere, Ridder Micheloux, lever endnu i Mailand; han er en af Italiens grundigste Musikkjendere, og, fjern fra sine Landsmænds Eensidighed, kjender og elsker han tydske Compositioner.

Chronik.

— Bogtrykkerne ved Journalerne i Paris høre i Regelen til det republikanske Partie. En ung Sætter, hvem hans Kammerater kaldte Himmelblaa, fordi han havde rødt Haar, havde altid arbeidet ved Oppositionsjournalerne. Tilfældigviis var der engang intet Arbeide for ham i hans Parties Trykkerier. Man vilde have ham til en ministeriel Journal; men han erklærede, at han heller vilde vente. Han solgte sit Uhr og ventede. En Maaned svandt hen og han fik intet Arbeide. Han bøiede sig da lidt under Nødvendigheden og erklærede sig rede til at arbeide ved en Journal af den dynastiske Opposition. Denne Concession førte ikke til noget Resultat. Han satte sine Klæder ud og ventede, og vilde heller leve af Brød og Ost, end ved sit Talent understøtte en Regjering, som han afskyede, da han troede blindthen paa de Journaler, han stedse havde arbeidet ved. En Morgen fik han et Brev fra sin gamle Moder, der var syg og bad ham om nogle Penge. Han havde intet mere at sælge eller sætte ud. Da lod han sig antage blandt Sætterne ved Moniteur Parisien, fik nogle Penge i Forskud og sendte sin Moder dem. Fra den Dag af blev han taus og tungsindig, skyede sine Venner og viste sig ingen Steder. Han var overvunden og ydmyget, og kun Tanken om hans Moder trøstede ham lidt. Men en Dag opvaagnede Himmelblaa med en Idee og tillige med hele sin gamle Munterhed. Han traadte syngende ind i Trykkeriet, var underholdende og aandrig, kort sagt, ganske den Gamle. Men fra denne Tid indsneg der sig ogsaa sælsomme Ting i Journalen. Trykfeil, der gav en meer end besynderlig Mening, Ord, ved Enden af Linien saaledes afbrudte, at de gav en Regjeringen fornærmende Mening, vakte Misfornøielse hos nogle Læsere, Munterhed hos Andre, Forbauselse hos Alle.

— En ung Pariser-Kunstnerinde har havt den Ære, at forelægge Hendes Majestæt, de Franskes Dronning en Bønnebog, hvis Vignetter og Randforziringer hun har tegnet og stukket efter Manuscripter fra det 13de og 14de Aarhundrede. Dronningen yttrede sit Bifald over disse Tegninger, saavelsom over Udkastet til en Hora-Bog, der med det Første skal komme ud, og tillod, at samme blev hende tilegnet.

— Hvis man kunde troe Journalerne, saa begynder det i Frankrig utrolig at vrimle af hundredeaarige Kalve med to Hoveder, utrolig kloge Hunde og Børn. Man skyder Ørne med Sølv-Halsbaand. Omhugger man et Træ, saa seer man et Helgenansigt i Marven. Enhver Marmorblok indeholder en levende Slange. Bjørnene sætte Indvaanerne i Forbauselse ved deres Dyder og Menneskelighed. Landet er bedækket med Vidundere.

— I Frankrig gives der en sælsom Daarskab: Enhver vil regjere. Dette, betragtet i Nærheden, synes, saaledes som vi nu ere, ikke at være saa naragtigt som det virkelig er. Men vilde ikke Enhver lee, naar han saae alle Indbyggere i en Stad blive Skomagere? Og dog er det lettere at gjøre Sko til Folk end at regjere dem. Hele Verden anstrænger sig for at gribe efter de syv Ministres syv Portefeuiller; jeg troer de tredive Millioner Franskmænd vilde afløse hinanden dermed; det vilde vel vare længe, men dog faae Ende, naar de, som saaledes bleve Ministre, forholdt sig rolige og gav Plads for Andre.

— Der gives tre Magter, som i Frankrig gjøre Realiseringen af de tre constitutionelle Magter: det grevelige Kongedømme, det aristokratiske Kammer og Deputeretkammeret umulige. Disse tre Magter ere: Ubestandighed, Forfængelighed og Uvidenhed.

— „Echo du Monde Savant" beretter, at man i Ain-Departementet paa en Mark har funden 34 Urner, deels af Glas deels af Jord, tilligemed flere Beviser paa at Stedet havde været en fordums Begravelsesplads. Man har længe formodet, at der paa dette Sted har staaet en romersk Stad, og mener efter denne Opdagelse at kunne antage Sagen for vis.

— Pariser-Blade rose et Slags Eau de Styx som Universalmiddel mod smittende Sygdomme.

— En ung Franskmand gjorde sin første Udflugt i Verden. Om Aftenen gik han tilfods fra Maçon, for at begive sig til Bourg, fordi Posten allerede var afgaaet. Han skred langsomt ind i Forstaden, da en Vogn kom raslende efter ham Han vendte sig om og raabte: „Conducteur! Conducteur! En Plads for mig!" Vognen holdt stille og Postillonen, der lod som han kjendte den unge Mand, henvendte sig til Conducteuren, der endelig lod sig bevæge til at lade ham faae Plads i Vognen til Bourg. Den unge Mand blev altsaa skudt ind i et lille Buur, der fik Lysning ovenfra og Døren blev strax lukket igjen. Han søgte forgjæves efter Vognvinduet, for at lade det gaae ned og trække frisk Luft; men han fandt intet. „Det er sandsynlig en Vogn af et nyt Slags," meente han; derpaa tænkte han paa de mangfoldige Forbedringer og Opdagelser i vor Tid, sov ind og følte, da han kom til Bourg, at en Gensd'arme tog ham ved Kraven og bød ham følge med til Fængslet, udenfor hvilket Vognen var holdt stille. Man tænke sig den unge Reisendes Forbauselse! Stakkelen havde kjørt i en af de nye Vogne, hvori man transporterer de Dømte til Fængslerne og var bleven et Offer for Postillonens Spøg. Rigtignok blev han strax sat i Frihed, men han foresatte sig dog bestemt, ikke oftere at lade sig fange.

— De fleste Forgiftelser i Frankrig skee ved Arsenik, i England derimod ligesaa mange ved Opium, som ved Arsenik. Man finder f. Ex. at 186 Børn, næsten alle ved Moderbrystet, ere blevne forgivne ved Opium, som Mødrene rakte dem, forend de selv nedslugte Giften. Antallet paa Forgiftelserne var i 1839 543, deriblandt 181 ved Arsenik, 131 ved Laudanum og 42 ved sædvanlig Opium.

— I Bailly-le-Tour, i Departementet Dordogne har en Forsters Kone fodt en Pige, der, forresten regelmæssig bygget, har fire Öine, de to paa det sædvanlige Sted og de andre nedenunder. Bliver Pigen smuk, hvilken Forvirring vil hun da ikke foraarsage iblandt Mandfolkene! Man seer jo, hvad allerede nu to Öine kunne udrette.

— En engelsk Skribent vil have beregnet, at Drukkenskaben i hans Fædreland aarlig kræver henimod 50,000 Offere. Halvdelen af de Afsindige i Hospitalerne, to Trediedele af dem, der falde den offentlige Godgjørenhed til Byrde, og tre Fjerdedele af alle Forbrydere i Fængslerne bestaae af Folk, der have hengivet sig til Drik.

— Endnu i en blomstrende Alder, døde i Berlin den 6te Frants Friherre v. Gaudy, en af Tydsklands nyere Digtere, der meget heldigt i sine Digte fremstillede Tilstandene i det moderne Folkeliv, og elskværdig og deeltagende i Omgang, var bleven en Kreds af Venner meget kjær. Paa hans digteriske Uddannelse havde Chamisso, hvem han kun alt for tidligt fulgte efter, virket betydeligt.

— I hvilket Land ere Børnene allerede Fædre, forend de kunne have Børn? En Perse, parceque dans pays du Schah tous les moutards sont des Persans enfants (des pères sans enfants).

— Hvad er et tykt Manuskript, som ikke kan finde en Forlægger?

Hvad er en Dandserinde uden Sminke, en Klodrian uden Penge, et Sørgespil, som ingen Directeur forbarmer sig over?

Hvad er et Digt uden skjønne Tanker? Hvad er en Brud uden rig Medgift? Hvad er et Frokostgilde uden Østers og Champagne, en Dandy uden Lorgnet, et Orchester uden Bas?

Meget, meget lidet.

Hvad er en Skræders Agtelse, en Banquiers velvillige Smiil, en Ministers Protection, Besiddelsen af en Onkel uden Børn?

Hvad er en Strasburger-Gaaselever-Postei, en vel assorteret Viinkjælder, Nøglen til den Elskedes Boudoir, en Elsker, som hans Hjertes Dame begynder at finde elskværdig?

Meget, ofte saare meget.

Hvad er en Statsmand, som Naadens Sol ikke meer beskinner? Hvad er en Elsker, som faaer Kurven?

Lidet.

Hvad er en Dag uden Regn, en Patriot uden Bihensigter, en Mægtig, som ikke misbruger sin Magt, en smuk Pige uden en kjedsommelig Fætter, en Læge, over hvem Graveren skjænder?

Meget.

Hvad er Skjønheden, som man samler sammen af Sminkekrukker? Hvad er Viddet, man forbereder sig paa om Morgenen, for at glimre dermed om Aftenen? Hvad er Sladderhankens Roes? Hvad er en Hyklers Dyd?

Meget lidet.

Hvad er den rige Mand, som Skillingsviis og med Nedelighed har samlet en Million?

Saare meget.

Hvad er Livet? have Philosopherne ofte spurgt sig selv. Naar Trappisterne grave deres egen Grav, gjentage de Dag for Dag: Hvad er Døden? Trappisterne og Philosopherne have det samme Svar:

Lidet.

Og dog, hvo kan erstatte dette „Lidet" paa Jorden? Hvo kan sige, at han har Ret til at skalte og valte over noget af saa ringe Værd, at han turde opoffre et Menneskeliv? — I vore Lovbøger have de fundet Svaret derpaa.

Rettelser.

I Digtet: "Menneskets Skabelse" ere følgende Feil indløbne:

I 6te Vers Askurs for: Askens.
— 9de — med for: ved.
— 10de — til, tog af for: smagfuldt til.
— sidste — Var for: Tog.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv Nr. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge** og **Sverrig.** — Bidrag ꝛc. bedes indleverede til Redacteuren.

Første Bind.

Portefeuillen

for

1840.

Et literairt-artistisk Skrift

Udgivet af Georg Carstensen.

De artistiske Bilag udførte i Em. Bærentzen & Comp's. lithographiske Institut.

Søndagen den 29. Marts.

Kjøbenhavn.
Trykt paa Udgiverens Forlag i det Berlingske Bogtrykkeri.

15de Hefte.

Literatur og Kunst.

— Hos Boghandler **Reitzel** er nu aabnet Subscription paa Gibsafstøbninger af **Oehlenschlägers Büste**, modelleret af **Thorvaldsen**, og man vil saaledes for den billige Priis af 5 Rbd kunne komme i Besiddelse af et Værk, der maa være enhver Dansk kjært.

— Sand Anerkjendelse fortjener det i den **Bassesske** Forlagshandling i Quedlinburg udkomne Bibliothek af den tydske Literatur, der skal omfatte Alt, hvad der af betydelige Digte og historiske Værker udkom indtil den Tid, da Reformationen paatrykte det tydske Forfatterskab sit Stempel.

Theater-Feuilleton.

— Violoncellisten **Kellermann** har for nylig i Christiania givet tre Concerter, der ere blevne lønnede med et stormende Bifald og i hvilken Anledning følgende Mellemspil er blevet forfattet:

1.

Om Tonernes Kunst er der megen Tale
med kritisk Glæde og Kummer;
den hænger sig fast som en slæbende Hale
ved hvert et klingende Nummer.

En læg Person er meget at ynke
ved Tonernes Aftentaffel;
der føres en Strid ved hver Ret, han skal synke,
om Valget af Skee eller Gaffel.

Hvor En bemærker en vild Passage,
mens Buen springer og kradser,
den finder en Anden, med større Courage,
kun jevne kantable Satser.

Man mærker i Salen hvorlidet man veier,
naar Øret er uopdraget;
man bliver af dem, der kan spille en Feier
saameget i Skole taget.

Det giver en Angst, man sidder paa Naale
og tænker, mens Manden spiller,
"Med hvad Slags Alen skal man da maale
de sælsomme Løb og Triller?"

Man skotter til grundige Connaisseurer,
til hver en Notits man lytter,
og endelig vorer der Æselsører
paa alle de svage Gemytter.

2.

Men Tonernes Kunst er et dunkelt Rige,
af Følelsens Bølger steget;
derind har mangen En ondt for at kige,
som dog har paa Strængene leget.

Af Fingerlegen, af Nodesproget,
af Ørets dresserede Dele,
kan hentes et Skjøn paa Façonen af Skroget,
men ei paa det indre Hele.

Din Tanke maa kunne vugges og svømme
paa hine Gemyttets Bølger,
da fatter du først de kvægende Drømme
som Tonernes Verden dølger.

Og bærer du ei dine ypperste Tanker
som bævende Klang i Aanden,
da kjender du lidt hvad Glæde der vanker
ved Spillet af Kunstnerhaanden.

Et Eventyr blandt de skabende Kunster
er dog de harmoniske Toner;
de danne en Verden af zittrende Dunster,
hvor Feen Morgana throner.

Den speiler ei af hvad der lever og virker
forneden i Lys og Skygge;
den viser de kneisende Slotte og Kirker,
som ingen Forstand kan bygge.

Der bruges ei Bro og der hænger ei Stige,
en Nøgle er ei at finde.
Din Barm maa hæves, dit Hjerte maa hige,
da er du med Et derinde.

Og kjender du ei, paa den grundige Maade,
den svævende Bygnings Love,
da lad det hvile, det er dig en Gaade;
du har intet Kald at vove.

3.

Vort Øre fyldes, vort Indre klares
ved Kellermanns Melodier,
en Gjenklang føles og kan bevares,
naar Strængen hviler og tier.

Og dette er dog ved hans Spillemethode
den bedste Gehalt i Grunden;
den laaner sit Guld til den herskende Mode
at Tonen er broget spunden.

Han spender ei Følelsens enkelte Strænge,
chromatisk og vildt bevæget;
han rører dem alle saa blidt og saa længe
til Sindet er gjennemkvæget.

Den stærkere Flugt med den yndige Svæven
er omt i hans Strøg formælet,
den fuldeste Klang og den sagteste Bæven
er ligelig der besjælet.

Der flagrer en Alf gjennem Foredraget
og kvæder en Foraarsvise;
da sidder man stille og sødt betaget
og har en fuldkommen Lise.

4.

Hvor ofte søges paa krogede Baner
det rige Talents Beviser!
Man skatter, blandt andre forvirrede Vaner,
saa høit de barokke Capricer.

Man vender sit Sind, som ved himmelske Gaver,
til Stumper af vilde Sange;
man lader sig trylle, man falder i Staver
ved rasende Overgange.

Men gjennem det larmende Allehaande
sædvanlig kun Afmagt raller;
det sundere Liv vil drage sin Aande
i smeltende Intervaller.

Den raaeste Sort af melodiske Stoffer
er Kunstnerens Spleen og Griller
Det er ham et let og et tarveligt Offer
at byde os det Slags Piller.

Han skal i Motiver af Nykker og Luner
dog komme til Ro i Spillet,
da mærker man gjennem de klingende Runer,
en klarere Stemnings Billed.

Den modne Kunst beseirer og dølger
med svulmende Liv Contouren;
den er som Sæden, der gylden bølger
og skjuler dig Agerfuren.

I Toner er denne besjælede Lære
paa Violoncellen tolket,
den førte et Sprog, der vil holdes i Ære
blandt Vrimlen af Kunstnerfolket.

Welhaven.

— Hr. **Faaborg** vil i denne Saison optræde i en ligesaa betydelig som vanskelig Rolle, nemlig som Lestocq. Vi haabe at han atter med Held vil kunne overvinde de Vanskeligheder, som han i dette Parti vistnok vil møde i en langt høiere Grad end i Masaniellos.

— I et Privatbrev fra Christiania hedder det: Hr. Skuespiller **Hagen** har i den Grad overtruffet alle Forventninger ved Fastlavnsmandag at udføre Jeppes Rolle i „Jeppe paa Bjerget", at man har sat ham ved Siden af **Lindgreen** og villet raade ham til at debutere ved det kongelige Theater i Kjøbenhavn.

— Mlle. Rachels Modstandere søge at udbrede, at hun i den senere Tid er sunken i Publikums Gunst. Forestillingen af „Cinna" den 9. Marts er et slaaende Modbeviis. Den har indbragt 6500 Fr. — en Indtægt, som kun eengang er forekommen i Théâtre français's Annaler, da nemlig Baron, efter at han allerede længe havde været fra Skuepladsen endnu engang optraadte i sit 68de Aar. Den høieste Indtægt, Talma indbragte, var 6350 Fr.

— Fra Paris skrives: Rubini har fast besluttet at forlade den italienske Opera, og Directionen søger allerede en Anden i hans Sted. Den henvendte sig til Italiens store Tenorist, Moriani; han svarede paa Indbydelsen følgende: „Erstatte Rubini! lade mig høre i Paris efter hiin berømte Sanger! hvilket Vovestykke! De vil begribe min Forundring. Alt vel overlagt, indseer jeg, at en Gage af 150,000 Fr. for Vintersaisonen vilde være mig nødvendig, for at overvinde mine Betænkeligheder og beseire min naturlige Undseelse."

— I disse Dage blev den italienske Opera i London atter aabnet, hvormed den fashionable Saison begynder. Den første Forestilling var Donizettis „Torquato Tasso". De fornemste Sangere, der ere blevne engagerede, ere: for Sopran, Mlle. Varny, for Tenoren, Hr. Coletti, og for Bassen, Hr. Lablache den Yngre. Blandt det tydske Operaselskabs Sangere, som man venter til England til Paaske og skal give en Række af 50 Forestillinger, nævnes Damerne Heinefetter og Faßmann og Hr. Wild.

— Fanny Elsler er indtruffen fra Paris til London og optraadt i det italienske Theater i Balletten „Zigeunerinden."

— Den berømte Sangerinde Schoberlachner er bleven afsindig i Triest. Hun havde i Mailand og Neapel feiret Triumpher, og siden taget sig det meget nær, at hun i Triest, hvor hun første Gang optraadte som „Norma," blev udpeben; dette skal have gjort den stakkels Kone afsindig.

Chronik.

— Den 13de Februar døde i Paris Marschal Maison, en af Keiserrigets bedste Generaler, der, lige til sin Død havde viist sit Fædreland de vigtigste Tjenester baade som Statsmand og Diplomat. Han var født den 10de Decbr. 1770 og blev Officeer 1792; i de tidligere af Napoleon erobrede Lande er hans Navn ikke i den bedste Erindring. Han var en ivrig Tilhænger af Plyndringssystemet, som i de franske Hære talte mange Venner.

— Man har beregnet at der i Paris, Natten for Fastelavns Tirsdag, blev givet over 4000 offentlige og private Baller, og at ikke mindre end 6000 Musikere vare nødvendige for at faae Paris til at dandse.

— Fra Gotha skrives: Maskeraden under det engelske Gesandtskabs Nærværelse i det nyopbyggede Theater var glimrende og talrigt besøgt af Hofferne og de fornemmere Stænder fra Nabostæderne. Salen hører just ikke til de store, men til de smagfulde og elegante. Prinds Albert, Festens Hovedperson, bar en sølvgraa Domino med mørkerødt Foer; Hertuginden var i rigt romersk Costume. To Trapper fra Parterret førte fra Gulvet til den store hertugelige Loge, hvori de høie Herskaber dannede en malerisk, stedse bevæget Gruppe. Festen, hvorved der herskede en i Sandhed ædel Liberalitet, frydede alle Deeltagerne uden Undtagelse

— Den bekjendte franske Marinemaler Gudin er vendt tilbage fra sin Reise til Orienten. Blandt mange meer eller mindre udførte Skizzer, der i høi Grad vække Kunstelskerens Opmærksomhed, har han medbragt en Udsigt af Constantinopel og en Tegning af den store Platane ved Bredden af det sorte Hav, der er bleven saa bekjendt under Navnet: Gotfred af Bouillon.

— Den sidste Kunstudstilling i Leipzig er bleven besøgt af næsten 14,000 Personer. Den derværende Forening, som allerede tæller 965 Medlemmer, kjøbte til Bortlodning 22 Oliemalerier og et Aqvarel, tilsammen af 4300 Rbdlrs. Værdi, og desuden til Stadsmusæet et Billede af Somers i Antwerpen, Oliver Cromwell, hvilket betaltes af det Legat, Overretsraad Dr. Blümner har stiftet til saadanne Øiemed.

— Jøderne i Constantinopel have erklæret deres Rabbiner, at de ikke længer end eet Aar endnu vilde vente paa Messias. Kom han ikke i den Tid, saa var det Beviis for at han er kommen, og de vilde da kun søge, i hvilken Religion han er anerkjendt. Rabbineren selv er ganske af deres Mening og har foreslaaet sin Menighed heller strax at træde over til Christendommen.

— Francesco Fortunelli er Navnet paa en 12 Aars Dreng, der for Tiden vækker stor Opmærksomhed i Italien ved sit overordentlige Malertalent. Født i en Landsby ved Spoleto, har denne Dreng ikke nydt den ringeste Underviisning og han kan endnu neppe skrive eller læse, men allerede som et Barn paa fem Aar eftermalede han med Kridt Dyr af Sukkerdeig, som han fik som Slikkeri, og forsøgte siden det samme med levende Mennesker og Dyr. Naturligviis var der ikke Tale om kunstig Tegning; men, følgende sin egen Drift, gik han over fra det Lettere til det Sværere; indtil de colorerede Billeder, som han malte efter nogle Stykker i den nærliggende Landsbykirke, begyndte at gjøre nogen Opsigt og skaffe ham nogle velvillige Mænds Beskyttelse, der lod ham nyde academisk Underviisning. Allerede vilde nogle enthusiasmerede italienske Journaler i ham see en tilkommende Giotto eller Raphael.

— Den bekjendte hollandske Sømaler Schatel, skal have et ham værdigt Mindesmærke i Kirken i Dordrecht.

— I „Itzehoer=Wochenblatt" læses følgende Impromtu:

Das Dreigestirn.

Werft dem Zaubrer, der, verklärt im Wohllaut, Hades
Schattenwelt uns aufgethan,
Paganini, Plutus' reichste Schätze goldnen Schimmer
Auf die Lebensbahn; —
Ole Bull, den mächtigen Phantasten, Nordens
Aar im Reich' des Tons genannt,
Schmücke stolz das Kreuz in edlen Steinen prangend,
Fürstenhuld und Ritterband; —
Lieblingsstern im Dreigestirn Du! Herzgewinner
Mit schon bleichumlocktem Haupt!
Mit dem ewig jungen Lorbeer werde, Friedrich Carl Lemming, Du umlaubt.

Henriette Neupert.

Indhold: Faustina Moro. En corsicansk Fortælling. Antonio Canova; — **Theatret:** Dorotea og Gomez Arias III.; — Beethoven og Capelmesteren; — Literatur og Kunst; — Theater=Feuilleton; — Chronik.

Artistisk Bilag: Canovas Portrait.

☞ **Redacteuren boer paa Kongens Nytorv Nr. 270, anden Sal, ved Siden af Charlottenborg, og træffes sikkrest hjemme til Kl. 11 Form.**

☞ Af dette Skrift udkommer **hver Søndag Formiddag** et Hefte, ledsaget af et Lithographie. **Subscriptionsprisen** er 1 Mk. pr. Hefte. — Enkelte Hefter eller Lithographier sælges ikke. — Abonnementet er kun bindende for et Qvartal. — Man tegner sig paa det **Berlingske** Comptoir, Pilestrædet Nr. 118, i **Andr. Fred. Høst's** Boghandling, Gothersgaden Nr. 349, samt hos de forskjellige **Agenter i Danmark, Norge og Sverrig.** — Bidrag 2c. bedes indleverede til Redacteuren.